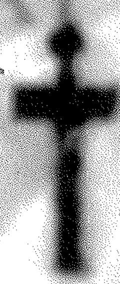


Otac James Manjackal, katolički svećenik iz Indije, pripada Misionarskoj zajednici sv. Franje Saleškog. Zaređen je za svećenika 23. travnja 197[illegible] u crkvi Sv. Marije u Kanjirappaliju (Indija). Godinu dana bavio se misijskom djelatnošću u Bobbiliju i Philip Nagaru. Nakon što je specijalizirao psihologiju, radio je kao profesor na sjemeništu u Kerali. Karizmatski propovjednik postao je 197[illegible] godine. Od tada propovijeda na više od tisuću duhovnih obnova i vodi seminare na kojima se događaju mnoga iscjeljenja. Gospodin ga je obdario darom propovijedanja (bez umora propovijeda satima) i posebnim darom spoznanja. Dok moli za bolesne, kad zatvori oči, jasno vidi (kao na ekranu) imena osoba koje ozdravljaju, ponekad i dio tijela koji Gospodin ozdravlja. U službi evangelizacije obišao je gotovo sve države Indije i mnoge zemlje diljem svijeta. Osnovao 89 karizmatskih centara (Charis Bhavan), zajedno s najpoznatijim centrom u Athirampuzhau u Indiji. Autor je nekoliko knjiga i mnoštva novinskih članaka, pisac je pjesama kršćanske poezije. U Međugorju i Zagrebu održao je seminare s mnogo plodova, tjelesnih i duhovnih ozdravljenja. Živi u Bangaloreu i nastavlja svoju službu navješćanja Riječi putem duhovnih obnova i seminara, biblijskih škola i škola evangelizacije.

Zato uživam u slabostima, u uvredama, u nevoljama, u progonstvima, u tjeskobama koje podnosim za Krista.
Jer kad god sam slab, onda sam jak.
(2Kor 12,10)

O. JAMES MANJACKAL M.S.F.S. EUREKA

EUREKA





O. JAMES MANJACKAL M.S.F.S.

50,00 kn

James Manjackal M.S.F.S

EUREKA

O. James Manjackal M.S.F.S.
Eureka

Naslov originala:
Eureka

Prijevod s engleskog:
Tomislav Meštrović

Omot:
Danijel Pete

Obrada teksta:
Slavko Križnjak

Izdaje:
Svjetlo malo – Udruga za promicanje kršćanske duhovnosti i moralnih vrednota

Ostale informacije:
www.sveti-duh.hr

Tisak:
Zagraf, Zagreb

ISBN 953-6952-04-1

James Manjackal M.S.F.S

EUREKA

Pronašao sam Duha Svetoga!

Zagreb, 2001.

S ljubaznim sjećanjem
na moju dragu majku
koja je po svoju nagradu otišla Isusu
veljače 2000....
S njenih sam usana prvi put čuo riječi
"Sveti Duh" u obiteljskim večernjim molitvama.
Njen molitveni život,
posvećenje Bogu
i svim svakodnevnim dužnostima
žene
koja je živjela kao udovica četrdeset šest godina
s Isusom
nadahnule su me i osnažile
da ustrajem u kršćanskoj svetosti i redovničkom
životu.

o. James

Sadržaj

Predgovor hrvatskom izdanju

Pred nama je jedan vrlo uspio pokušaj sažetka Pneumatologije (traktata o Duhu Svetomu) o. Jamesa Manjackala, indijskog katoličkog svećenika, karizmatskog propovjednika u čijem propovijedanju i životu se, djelovanjem i snagom Duha Svetoga, događaju mnoga obraćenja, duhovna i tjelesna ozdravljenja i čudesa svake vrste, baš kao što se čita u životopisima svetaca. Vjerojatno bi se nešto slično događalo i u našim životima kada bi se i mi ustajali svaki dan u četiri sata ujutro i molili do osam sati ujutro kako to već 25 godina čini o. James... Molitva je prostor djelovanja Duha Svetoga i po molitvi i drugovanju s Bogom događaju se sve velike stvari, to veće što je molitva intenzivnija.

U Dj 19,1-2 čitamo o nečemu što bi se moglo primijeniti na mnoge današnje kršćane: Dok je Apolon bio u Korintu, Pavao, pošto prođe gornje krajeve, dođe u Efez, nađe neke učenike pa ih upita: "Jeste li primili Duha Svetoga kad ste povjerovali?" Oni će mu: "Ta ni čuli nismo da ima Duh Sveti." O. James nam govori o tom "nepoznatom Bogu" kako mnogi teolozi govore o Duhu Svetom, jer je za mnoge kršćane On velika nepoznanica, iako Sv. Pavao kaže da "u Bogu živimo, mičemo se i jesmo" (Dj 17,28). Posli-

je Kristova Uzašašća nastupa na neki način vrijeme Duha Svetoga koga je Isus zajedno s Ocem poslao "da djelo Njegovo dovrši i izvrši svako posvećenje" – kako kaže treća euharistijska molitva iz Rimskog Misala. On proslavlja Krista jer od Njegova uzima i po Njemu Isus i danas čini ona ista djela o kojima čitamo u Evanđeljima, ali sve po odabranim dušama koji se Njemu potpuno predaju.

U knjizi je osobito naglašeno da Duh Sveti nije samo sila nego je On prije svega Osoba i to čudesna Osoba koja prati čovjeka vjernika na njegovu životnom putu. On je Onaj koji nas nadahnjuje, koji ima osjećaje, kojemu se može protiviti i kojega se može ražalostiti kada upadnemo u grijeh. "Svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji", rekao je Sv. Pavao (Rim 8,14). Sinovi i kćeri Božje imaju dakle divnoga Odgojitelja i Pratitelja, samoga Duha Svetoga. Njega treba slušati i dati se od Njega voditi i onda će život postati jedna divna avantura jer "je Bog već pripravio dobra djela u kojima ćemo živjeti" kako kaže dalje Sv. Pavao (Ef 2,10) .

Sav život Isusov od kada se "u sili Duha vratio u Galileju" bio je pod znakom prisutnosti i djelovanja Duha Svetoga, a tako treba biti i s kršćaninom koji bi trebao biti učenik i slika Kristova, dapače produžena ruka Kristova na zemlji. Kada mi kršćani dopustimo da nas ispuni sila Duha Svetoga onda po nama dolazi Kraljevstvo Božje i mijenja se lice zemlje kako molimo u jed-

nom psalmu "Ako dah svoj pošalješ opet nastaju i tako obnavljaš lice zemlje".

Mnogo je kršćana koji na žalost žive u teškom grijehu, žaloste Duha Svetoga, i On se udaljuje od njih. Tako oni žive sami, bez sile Duha Svetoga, i postaju laki plijen Zloga koji ih zarobljuje i upravlja njihovim životom. Tako mnogi žive u žalosti i ropstvu grijeha, poroka i besmisla života, umjesto u punini života koju obećava Isus: "Ja dođoh da moje ovce imaju život i da ga imaju u izobilju" (Iv 10,10). Ovu posljednju rečenicu uzeo je kao svoje biskupsko geslo sadašnji Zagrebački Nadbiskup Josip Bozanić.

Ova knjiga izlazi povodom turneje o. Jamesa po Hrvatskoj od 27. srpnja do 14. kolovoza gdje održava seminare i propovijeda i moli za bolesne u Zagrebu, Varaždinu, Zadru, Splitu i Novalji na otoku Pagu. Knjiga želi biti doprinos boljem poznavanju Duha Svetoga, Treće Božanske Osobe koja nas pobožanstvenjuje, beskrajno usrećuje i daje nam pravu spoznaju Boga i Onoga koga je On poslao, Isusa Krista, da imamo već na zemlji Život Vječni; daje nam pravu spoznaju ljepote kršćanskog života koju onda svim silama želimo prenijeti i drugima i tako nastaje prava evangelizacija čiji je glavni čimbenik Duh Sveti kako će reći papa Pavao VI u enciklici Evangelii nuntiandi. Duh Sveti nam daje i pravo razumijevanje Božje Riječi i tada počinjemo radosno i s velikom glađu čitati Bibliju.

Neka ova knjiga bude poticaj našem hrvat-

skom narodu da u sadašnjim poteškoćama, beznadnosti i ugroženosti od moćnika ovoga svijeta traži snagu Duha Svetoga da nas osnaži i da tako pobijedimo svako zlo po riječima psalma "U sram ću mu obući dušmane a na njemu će blistat vijenac moj" (Ps 132,18)

P. Ivan Miškić OFM Conv.

Predgovor

Jedna naša stara poslovica kaže: "Konja možeš dovesti do vode ali ga ne možeš natjerati da pije". Duh Sveti, "Gospodin i Darivatelj života" (2 Kor. 3,6) uistinu je pravo izvorište snage – snage ljubavi, mira i radosti koja obnavlja lice zemlje. Doživjeti ispunjenje Duhom Svetim hitna je potreba svakog čovjeka današnjeg vremena. EUREKA (Pronašao sam!) vrijedan je doprinos razumijevanju te nevidljive i tajne snage koja je na djelu u svemu što je stvoreno (Izlazak 10,13;19).

Dr. James Manjackal u ovoj nam knjizi predstavlja Duha Svetoga kao živu stvarnost; zaranja u mnoge detalje pneumatologije, ne samo s intelektualnog stajališta, već iznutra, iz srca i osobnog iskustva. Dr. James Manjackal u svijetu je poznati učitelj i propovjednik. Osnivač je Charisbhavana, kuće za duhovnu obnovu u Kerali. Iza njega je dvadeset petogodišnje iskustvo propovijedanja u 32 zemlje svijeta u koje je putovao propovijedati Riječ i Duha Svetog donositi svima koji ga traže.

EUREKA je prevedena na njemački, hrvatski i španjolski jezik. Ona je svojevrstan napor da se čitatelju opsežno predstave različiti aspekti pneumatologije, mnogovrsno iskustvo Duha

Svetog i Njegovih darova. Knjiga govori o Duhu Svetom i kršćanskoj svetosti, Duhu i evangelizaciji i mnogim oblicima očitovanja darova Duha. Ovo je djelo, kao i sav rad dr. Jamesa Manjackla uistinu cijenjeno i korisno. Izražavamo našu zahvalnost za njegovo duboko predanje Duhu Svetom i zauzetost u rješavanju mnogih ljudskih problema. Neka nas živa prisutnost Duha Svetoga osposobi da zaronimo duboko u tajne Duha i naše živote učini plemenitijima i bogatijima.

Dr. Antony Kolencherry, M.S.F.S.
Direktor Indijskog Instituta Duhovnosti

Uvod

Duša moja čezne za Tobom Gospodine

Kad se Isus zaustavio u samarijskom gradu Sikaru, susreo je pored zdenca ženu Samarijanku koja je žedna došla zahvatiti vode. Gospodin ju je toga dana poveo Izvoru Žive Vode gdje je pronašla novi životni Put (Iv 4,1-42). Do tada ju je cijeloga života zavaravao đavao nudeći joj da svoju žeđ utaži u putenim požudama. Imala je tako nekoliko muževa i s mnogim je muškarcima pokušavala živjeti do časa kad je srela Isusa. Zapravo je, a da to nije ni znala, bila žedna Žive Vode, Duha Svetoga, koji ju je osnažio da posvjedoči za Isusa stanovnicima svoga grada. Na koncu je i sama druge privela Spasitelju da bi utažila Njegovu žeđ na križu (Iv 19,28).

Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom. Žedna mi je duša Boga, Boga živoga: o kada ću doći i lice Božje gledati? (Ps 42,1-2). Čežnja je to svake ljudske duše. Svaki je čovjek stvoren na sliku i priliku Božju i nemoguće mu je pronaći svrhu i razlog svoga života dok ne pronađe svoga Stvoritelja, Boga. Čovjek je stvoren da Boga traži, nekako ga napipa i nađe (Dj 17,27). Molitva svih nas na zemlji trebala bi biti: *U Gospodina ja se*

uzdam, duša se moja u Njegovu uzda Riječ. Duša moja čeka Gospodina više no zoru straža noćna (Ps 130,5-6).

U Bibliji, knjizi ljubavi Boga prema čovjeku, vidimo Boga gdje postaje čovjekom da bi ga svatko tko vjeruje mogao čuti, vidjeti, osjetiti i iskusiti predivno zajedništvo s Njim u miru i radosti (1 Iv 1,1-4). On sve koji žeđaju poziva da pristupe rijekama žive vode, Duhu Svetom (Iv 7,37-39). U Svetoj Knjizi upoznajemo Boga koji s neba silazi žeđajući za čovjekom i čovjeka koji žeđa za Bogom, svojim Stvoriteljem i Spasiteljem (Iv 19,28; Ps 63,1-2). Kada se Božja i čovjekova žeđ sastanu i prožmu, tu počinje stvarni kršćanski život. Iz probodenog Srca Isusova potekle su zauvijek rijeke žive vode (Iv 19,34). Oni koji ga žeđaju dolaze i piju s vjerom; iskuse tada Isusa kao svoga Gospodina i brata. S Njim i kroz Njega Boga samoga mogu nazivati "Abba, Oče" (Gal 4,6).

9. prosinca 1998. u zračnoj luci u Bombaju čekao sam u podužem redu među putnicima za Saudijsku Arabiju. Tamo sam bio svjedokom vrlo interesantnog događaja. Mladi Europljanin, obučen kao Indijac u narančasto i s karakterističnim znakom na čelu od pepela vrlo je žučno raspravljao s policijom. Oko vrata je imao zmiju a u desnoj je ruci držao miša. Čuo sam ga kako govori: "To su moji bogovi (zmija i miš), njih sam pronašao kod vas u Indiji, ne možete mi zabraniti da s njima uđem u zrakoplov". Ostale je putnike hvatala srdžba i počeli su vikati obraćajući se policiji: "Maknite ga, izbacite ga!". Počeo sam tiho moliti za toga čovjeka. Iznenada sam, na poticaj Duha, stavio ruku na njegovo rame i smiješeći se rekao: "Joseph, zar ti nisi katolik, zar nisi iz Njemačke? Zar si tako nerazuman da ova stvorenja držiš bogovima?". Osupnut mojim riječima, zagledao se u mene i rekao: "Tko vam je rekao da se zovem Joseph, da sam katolik i da dolazim iz Njemačke?". Izvadio sam svoj križ i odgovorio: "Ovo je moj Bog koji mi je te stvari otkrio po Duhu Svetom". Tada je počeo plakati i zamolio me da mu više govorim o Isusu i Duhu Svetom. Pristao sam pod uvjetom da odbaci stvorenja koja je držao. Poslušao me poput malog djeteta i bacio miša i zmiju u prašinu! Policajci su mi zahvaljivali a ostali su putnici s olakšanjem počeli pljeskati. U zrakoplovu sam Josephu, koji je kršten u Katoličkoj Crkvi, pričao o Isusu i Duhu Svetomu. On je svoju vjeru potpuno zapustio i predao se drogama, alkoholu i bludu. Tražeći smisao života, posljednjih je šest mjeseci proveo u Indiji, prihvativši hinduizam i živeći u hramovima i svetištima. Priznao mi je da ni tu nije našao pravu sreću i životni smisao. Let za Rijad završio je njegovom temeljitom ispoviједi i kada sam slavio Misu u hotelu u Rijadu, primio je nakon dugo vremena Svetu Pričest. U molitvi sam na njega položio ruke i primio je dar Duha Svetoga. Zagrlio me i sa suzama zahvalnicama rekao: "Tek sada kada sam primio Duha

Svetoga i Euharistiju, moja je žeđ potpuno utažena".

Joseph je danas evangelizator i mnogo mi pomaže u naviještanju Radosne Vijesti u arapskim zemljama.

Znam da je na svijetu mnogo takvih Josipa i Marija koji žeđaju za rijekama žive vode a bezglavo tumaraju u mraku života pod teretom zla. Premda je Sotona, bog ovoga svijeta, zaslijepio njihov um, duh u njima čezne i čeka svoju slobodu, moleći tihu molitvu srca: *Dušom svojom žudim tebe noću, i duhom svojim u sebi te tražim* (Iz 26,9).

Da Ivan i Andrija nisu tražili i našli Mesiju, Krista i da o tome nisu govorili Petru, ne bismo imali Petra, prvog Papu Crkve (Iv 1,35-42). Moja je želja i molitva da čitatelji ove knjige susretnu Isusa i toga Isusa navijeste drugima. Tako će mnogobrojni Petri, Pavli, Marije, Ananije biti ne samo vjernici već i učenici i sljedbenici Isusovi. Oni su stvarni, autentični kršćani, izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod određen za Božju svojinu, da razglase slavna djela Onoga koji ih pozva iz tame u svoje divno svjetlo (1 Pt 2,9). Zahvaljujem Gospodinu, Duhu Svetom, što me nadahnuo za vrijeme jedne molitve u Limi, u Peruu, da krenem pisati ovu knjigu. Moja zahvalnost ide i svima koji su mi pomogli pri njenom tiskanju i izdavanju. Ona je moj dar čitatelju i spomen na 25 godišnjicu moje prve karizmatske duhovne obnove koju sam održao u Mammoodu u Kerali od 17. do 21. veljače 1976.

Neka vas Bog blagoslovi svojim obilnim blagoslovima!

U Kristu Isusu vaš,

o. *James*

1 studeni 2000.
Lima, Peru

Mermier Bhavan
Electronic City PO
Bangalore - 561 229
S. India
Tel. 00 91-8110-32835/32825/32125
E-mail: jmanjackal@yahoo.com

Gospodin me dovodi na izvore žive vode

Vrijeme našega života smješteno je u treće tisućljeće! Prošlo je više od 2000 godina otkako je Isus, Sin Božji došao na svijet da ustanovi svoje Kraljevstvo (Iv 18,36-37). Narav toga Kraljevstva objašnjavao je kroz prispodobe i učenja, očitovao ga mnogim čudesima i ozdravljenjima i zapečatio svojom mukom, smrću na križu, uskrsnućem i izlijevanjem Duha Svetoga. To je Kraljevstvo u Starom Zavjetu ljudima bilo sakriveno, otkrilo se tek kad se Isus rodio po Duhu Svetom (Lk 4,18). Svima koji vjeruju ponuđeno na dan Pedesetnice (Dj 2,1-4). Isus je rekao: *A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi* (Iv 12,32). On je bio poslan kao Spasitelj na ovu zemlju da bi sve ljude privukao Ocu Nebeskom(Iv 6,44).

Kad je poslanje koje je Otac povjerio Sinu bilo ispunjeno (Iv 17,4), na Dan Pedesetnice izliven je Duh Sveti da bi Crkva bila zauvijek posvećena i da bi oni koji vjeruju imali kroz Krista po Duhu Svetom pristup Ocu (Ef 2,18).

On je životvorni Duh, izvor vode koja struji u vječni život (Iv 4,47; 7,38-39). Naše je tijelo mrtvo poradi grijeha (Rim 6,23), ali nam Otac daje život kroz Krista, sve do dana kad će, u Kristu, oživjeti naša smrtna tijela (Rim 8,10-11). Sveti

Duh stanuje u svojoj Crkvi i u srcima svojih vjernika kao u hramu (1 Kor 3,16; 6,19). Vjernik po Duhu Svetom može pristupiti Isusu, kao i Ocu. Može u svom srcu iskusiti Sveto Trojstvo (Iv 14,20; 1 Iv 4,13). Duh moli u nama vjernicima i svjedoči svojom prisutnošću da smo posinjena djeca Božja (Gal 4,6; Rim 8,15-16).

Prema tome, kršćanin na svome zemaljskom putu ne bi trebao živjeti poput slabića, jer u njemu stanuje Otac koji je stvorio zemlju i cijeli svemir, Sin koji je došao na zemlju da sve ljude otkupi i spasi, i Duh Sveti sa svom svojom snagom. U kršćanima je milost našega Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga.

I Duh potpomaže našu nemoć (Rim 8,26). To je ono što je sv. Pavao, Isusov učenik, pun Duha Svetoga, od njega čuo: *Dosta ti je moja milost, jer snaga se u slabosti usavršuje* (2 Kor 12,8).

Duh je "Pneuma" i "Dunamis"

Sveti je Duh u vjerniku Osoba i sila. Duh – "pneuma" daje svakom čovjeku životni dah. On vjernika vodi i govori mu poput nekog čovjeka, a opet je Treća Božanska Osoba. Pravi vjernik može osjetiti Njegovu prisutnost i iskusiti kako ga vodi i prati u, ponekad zamršenim, stazama života. Pomaže mu da bude uspješan i da pobjeđuje sve neprijatelje.

Vi ste, dječice, od Boga i pobijedili ste ih jer je moćniji Onaj koji je u vama nego onaj koji je u svijetu (1 Iv 4,4).

Duh je također "Dunamis", snaga koja prebiva u vjerniku. Riječ **dinamit** svoj korijen vuče iz riječi **dunamis**. Djelovanjem Duha Svetoga kršćanin postaje snažan poput dinamita. Duh ga osposobljuje da može izgoniti zloduhe, liječiti bolesne, donositi Božji blagoslov.

Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje (Dj 1,8).

Kako je Duh djelovao na apostole vidimo iz sljedećih redaka:

Apostoli pak VELIKOM SILOM davahu svjedočanstvo o uskrsnuću Gospodina Isusa i svi uživahu veliku naklonost (Dj 4,33).

Pročitaj što je napisano o Stjepanu, jednom od sedmorice đakona koji su bili izabrani da služe Crkvi. *Stjepan je pun milosti i snage činio velika čudesa i znamenja u narodu* (Dj 6,8). U Djelima apostolskim o Isusu se govori kao onome koga Bog *pomaza Duhom Svetim i SNAGOM* (Dj 10,38).

Papa Ivan XXIII na početku Drugog Vatikanskog Koncila molio je za novu Pedesetnicu u Crkvi. Katolička karizmatska obnova plod je njegovih molitava. Sve je počelo među mladim studentima na sveučilištu Duquesne u SAD-u 1967.

Tamo se začela Karizmatska obnova i proširila svoja krila po cijelom svijetu, svim kontinentima i zemljama, dovodeći bezbrojne ne-kršćane spasenju. Pomoću plodova i darova svoga Duha, Gospodin posvećuje, obnavlja i ujedinjuje svoju Crkvu. Bog je Crkvi dao karizme, osnažio je da neustrašivo navješta Evanđelje i ispuni Isusovo poslanje – *Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode* (Mt 28,19).

Milijuni su ljudi putem susreta s Duhom Svetim ušli u iskustvo Kraljevstva Božjega koje se ne sastoji u jelu i piću, nego u pravednosti, miru i radosti u Duhu Svetom (Rim 14,17). Obnovljeni Duhom, mnogi su odbacili svoje strahove i neodlučnost da svoju vjeru posvjedoče drugima i postali istinski navjestitelji Radosne Vijesti.

U žalostima i patnjama ovoga svijeta mnogi su ostali mirni i nepokolebljivi jer ne smjeraju na vidljivo nego na nevidljivo, jer je vidljivo prolazno, a nevidljivo je vječno (2 Kor 4,17-18).

A ovo, braćo, tvrdim: tijelo i krv ne mogu baštiniti Kraljevstva Božjega i raspadljivost ne baštini neraspadljivosti (1 Kor 15,50).

Moje osobno svjedočanstvo

Pamtim iz svoga djetinjstva molitve Duhu Svetom koje je moja majka upućivala na početku zajedničke večernje molitve koja je trajala oko sat i pol. Kasnije, kada sam bio u sjemeništu,

naša nastava ili neki značajniji događaj započeo bi molitvom ili himnom Duhu Svetom. To je sve što sam tada znao o Duhu Svetom. Čak ni na samoj teologiji nije bilo puno učenja o Duhu Svetom. Naravno, iz Katekizma sam znao da je Duh Sveti Treća Božanska Osoba i da nam daje milost za pobožan život.

Međutim, sve dok nisam doživio snažnu molitvu jednoga mladića, ja Duha Svetoga nisam nikada iskusio. Nakon što sam zaređen za svećenika 23. travnja 1973. godinu dana sam radio u misijama u Visakhapatnamu. Tada sam postao profesor u našem sjemeništu u Ettumanooru u Kerali. Dok sam bio u sjemeništu, čeznuo sam da jednog dana i sam budem profesor u sjemeništu ili na sveučilištu. To mi je izgledalo kao ugodno i časno zanimanje svećeničkog života. Nisam mogao ni zamisliti život u kojem bih lutao od mjesta do mjesta suočavajući se s različitim situacijama, ljudima, kulturom i hranom. U sebi sam zapravo čeznuo za materijalnim komforom i sigurnim životom bez puno napora.

1975. u *američkom* časopisu "Novi Savez" pročitao sam članak o izlječenjima i govoru u jezicima. Nisam mogao vjerovati da i u današnje vrijeme ljudi mogu biti ozdravljeni vjerom i molitvom. Rugao sam se govoru u jezicima govoreći da je to sigurno nekakva ženska histerija!

Moj je razum bio ispunjen ponosom zbog moga poznavanja filozofije i psihologije. Tada sam čuo za jednu Karizmatsku duhovnu obnovu

u Pooni u sjevernoj Indiji. Zajedno s jednim starim redovnikom otišao sam na taj seminar koji je vodio p. James D´Souza. On je bio vrlo nadareni govornik i odličan pjevač. Sviđalo mi se kako govori, posebno njegovo pjevanje.

Za vrijeme molitve za bolesne nisam išao naprijed jer sam bio sasvim zdrav. Dobro sam se ispovjedio i slijedio sve upute toga propovjednika. Dizao sam ruke u zrak, pljeskao i činio sve što i ostali prisutni. Kad je govorio o darovima jezika i ostalim duhovnim darovima, mislio sam da to nije za mene nego za neku duhovnu elitu. Kada se molilo za krštenje u Duhu Svetom dobro sam se pripremio i sjeo na stolac s ostalima koji su htjeli taj dar. Za vrijeme polaganja ruku nisam osjetio ništa posebno.

Dok je pater molio za mene, rekao mi je: "James, ti ćeš jednoga dana biti karizmatski propovjednik". Na to sam se glasno nasmijao i uzvratio: "Nikada, nikada".

Ne samo da nisam mogao prihvatiti neobično ponašanje tih karizmatika, nego sam inače u prisutnosti drugih bio vrlo povučena i stidljiva osoba. Za vrijeme mojih školskih dana i kasnije u sjemeništu jednostavno niste mogli iz mene izvući riječ. Čak i nakon ređenja za propovjedaonicom sam bio potpuni promašaj.

Još se uvijek sjećam što se dogodilo za vrijeme moje prve propovijedi. Sljedećega dana nakon ređenja bila je nedjelja i jedva sam pristao slaviti Misu i propovijedati. Na papiru sam prip-

remio nekoliko riječi o nedjeljnim čitanjima i u svojoj novoj Bibliji sam čuvao taj komad papira. Sa slavljenjem Mise nisam imao problema jer sam čitao sve misne dijelove; inače bih oči držao zatvorene zbog straha od ljudi.

Nakon čitanja Evanđelja zapiljio sam se u ulazna vrata u crkvu, prstima tražeći komad papira na kojem sam imao pripremljenu propovijed. Odjednom me uhvatio grozan strah jer nisam mogao naći taj papir. Nisam se usudio pogled odvratiti od točke u koju sam gledao, misleći da će svi tada primijetiti da nešto nije u redu i da čitam s papira. Počeo sam se znojiti i drhtati i učinilo mi se da ću pasti u nesvijest. Nekoliko sam puta pokušao progovoriti; sve što je izišlo iz mojih usta bilo je: "Dragi moji, dragi moji...".

Nisam mogao izgovoriti ni jednu jedinu rečenicu. Nakon što je prošlo nekoliko minuta moje muke, vidjevši u kakvom sam stanju, svećenik te župe prošaptao je iz sakristije: "Nastavi s Misom, dosta si propovijedao". Poput ispuhanog balona, pun srama i samosažaljenja, nastavio sam Svetu Misu. Vjerujem da su se ljudi smijali ovom novom mladom stidljivom svećeniku; neki su me možda sažalijevali. Poslije Mise, kada sam ušao u sakristiju, svećenik je komentirao: "On je misionar sv. Franje Saleškog, što će on propovijedati".

Zato sam se smijao kad je pater, moleći za mene, rekao da ću biti propovjednik. Ali to je bilo **proroštvo**! I evo, posljednjih dvadeset pet godina moga života provodim propovijedajući po cijelom svijetu!

Posljednjeg dana duhovne obnove gotovo je svaki sudionik svjedočio o ozdravljenju, iskustvu proroštva, vizija, jezika itd. Ja, međutim, nisam imao što posvjedočiti. Mnogi su imali iskustvo susreta sa živim Gospodinom! Neki su ga čuli kako im govori!

Bio sam tužan. Počeo sam optuživati sam sebe radi oholosti zbog koje se možda nisam mogao prepustiti Duhu Svetom. Vjerojatno sam u tim trenucima u dubini svoga srca počeo žeđati za Duhom. Mnogi su me prijatelji i kolege radoznalo ispitivali kako je bilo na duhovnoj obnovi ali ja im nisam mogao ponuditi precizan odgovor.

Tjedan dana nakon toga, prvi put u životu ozbiljno sam se razbolio. Više od četiri mjeseca proveo sam u dvije bolnice. Postao sam blijed i slab. Nisam mogao jesti zbog bolova u trbuhu. Leđa su me užasno boljela. Povratio bih čak i tablete koje sam uzimao. Nisam mogao stojeći služiti Misu pa sam to, uz pomoć nekih svećenika, činio ležeći u krevetu. Mnogi su me već otpisali, misleći da neću čak ni preživjeti tu bolest.

I konačno su moju bolest dijagnosticirali. Imao sam tuberkulozu bubrega, s ozbiljnom infekcijom i bubrežnim kamencima. Rekli su da moram primiti devedeset injekcija i dvogodišnju

kuru tableta. Liječnik je preporučio operaciju nakon tih devedeset dana injekcija.

Sedmoga dana nakon početka liječenja dogodilo se nešto predivno, nešto što je moj život potpuno promijenilo. Toga popodneva, ležeći na svom krevetu, razgovarao sam s dvije medicinske sestre koje su me došle pogledati. Iznenada se pojavio mladić dvadesetih godina i odmah upitao: "Oče, mogu li moliti za vaše ozdravljenje?".

U to vrijeme u Kerali se nije znalo za Karizmatski pokret, svećenici uopće nisu molili za izlječenje. Samo su pentekostalci molili za ozdravljenje. Nije mi bilo drago da pentekostalci polažu ruke na mene, katoličkog svećenika. Kad sam mladića upitao za njegov identitet, rekao mi je da je obraćenik, kršten tek osam mjeseci, ali da ga je Duh Sveti obdario mnogim karizmama. Dok se vozio u autobusu, osjetio je poticaj Duha da pođe u bolnicu i moli za mene.

To mu nisam mogao vjerovati. Nikada ga prije nisam vidio! Nakon toga je taj mladić, i ne pitavši me za dopuštenje, položio ruke na mene i počeo moliti. Molio je: "Nebeski Oče, pošalji svoga Sina Isusa ovom svećeniku koji pati od tuberkuloze bubrega, infekcije i bubrežnih kamenaca; potpuno obnovi zdravlje njegova tijela i duše".

Tada sam pomislio da je možda vidio moj bolnički karton na kojem je upisana dijagnoza! Nisam tada znao da mu je Gospodin dao dar Ri-

ječi spoznanja. U nekoliko navrata pjevao je hvale Gospodinu i molio u jezicima. Osjetio sam neku silu koja je tekla iz njegovih ruku prema meni. Počeo sam osjećati snagu slavljenja i glasne molitve. Na duhovnoj obnovi na kojoj sam bio nije mi se sviđalo glasno moljenje i pjevanje.

U misli mi je došao slijepi prosjak Bartimej iz Evanđelja. On je glasno vikao: *Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!* Iako su ga apostoli pokušavali ušutkati, on je još glasnije vikao. Tada ga je Isus uistinu pozvao i uslišao njegovu molbu (Mk 10,46-52). Ustima i glasom izražavamo ono što je u srcu! Glasne i intenzivne riječi izraz su velike čežnje i vjere duše. *Glasom svojim Bogu vapijem, glas mi se Bogu diže, i on me čuje* (Ps 77,1).

U vrijeme prvih progona, apostoli su podigli svoj glas Bogu u molitvi. Ta je molitva bila tako snažna da se potreslo mjesto na kojem su bili skupljeni (Dj 4,24-31). Odjednom je sva moja sumnjičavost prema glasnim molitvama iščeznula. Počeo sam glasno moliti i pjevati zajedno s tim mladićem.

Tada je taj mladić počeo moliti drugačijim tonom, usmjeravajući molitvu na ranija iskustva moga života. Molio je: "O Gospodine, ovaj svećenik je vrlo dobar čovjek, ali nije sposoban navještati Radosnu Vijest. Vrlo je povučen i stidljiv zbog kompleksa manje vrijednosti koji potječe iz ranog djetinjstva. Oca je izgubio kad mu je bilo sedam godina. Među petero djece s kojom je

odrastao osjećao se odbačenim i neravnopravnim.

Njegova je majka ostala udovica kao mlada i nije joj bilo lako odgajati djecu. Budući da je bio krupan braća i sestre su mu se rugali i zvali ga "debeli". U školi su ga nazivali "garavi" jer je bio tamnije puti od većine ostale djece. To je dijete u svom djetinjstvu vrlo izranjeno. I on sam ne prihvaća u svom srcu mnoge ljude. Gospodine, Duše Sveti, izliječi njegove unutarnje rane i osjećaj odbačenosti i obnovi njegovo biće. Oslobodi ga od svih okova i sila tame. Duše Sveti, ispuni njegovo srce ljubavlju..."

Bio sam zapanjen njegovom molitvom! Njegova je molitva prodirala u moje unutarnje biće snagom Riječi Božje (Heb 4,12). Sve što je rekao bilo je istinito. Znao sam da sve to što je izgovorio nije stajalo u bolničkom kartonu! On je čitao karton dobiven od Duha Svetoga!

Počeo sam plakati i sjetio se Isusovih riječi: *Slavim te Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima* (Lk 10,21). Plakao sam zbog svoga ponosa i oholosti, posebno intelektualne oholosti. Osjetio sam kao da svojim znanjem prosuđujem i ograničavam neizmjernu i neograničenu mudrost i ljubav Božju. Shvatio sam da je ovaj mladić, novi obraćenik, u Duhu nanovo rođen, dok sam ja, tradicionalni katolik ostao u tijelu.

Počeo sam razumijevati da je ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, na što ljudsko srce

nije pomislio, Bog pripremio onima koji Njega ljube. On je to otkrio po Duhu jer Duh prosuđuje sve, čak i dubine Božje (1 Kor 2,9-10). Osjetio sam kako žive vode ulaze u mene i oslobađaju me. Neka je snaga prolazila kroz moje tijelo. U trbuhu i leđima osjetio sam ugodnu toplinu. Vjerovao sam da me Gospodin ozdravlja i zahvaljivao Isusu.

U isto sam vrijeme osjetio strah da će taj mladić koji me tako "pročitao" početi nabrajati i moje skrivene grijehe i to u prisutnosti dviju medicinskih sestara. Upravo je tada počeo moliti: "Isuse, Ti si ga pozvao na svećeništvo, ali on prikazuje Mise nečista srca i ruku". U glavi su mi odzvanjale riječi proroka Malahije i uvjeravale me u moju nedostojnost.

To govori Jahve nad Vojskama vama, svećenici, koji moje ime prezirete, a pitate: Čime smo prezreli ime tvoje? Oskvrnjen kruh na moме prinosite žrtveniku i još pitate: Čime te oskvrnismo? (Mal 1,6-7).

Nastavio je molitvu: "Ovaj svećenik mnogim ljudima ne oprašta, daj mu milost da svima oprosti, operi ga u svojoj dragocjenoj Krvi i daruj mu srce bjelje od snijega" (Iz 1,18). Tada me Duh Sveti počeo uvjeravati u moje grijehe (Iv 16,8). Nisam ni primijetio kad je mladić zajedno sa sestrama izišao iz sobe i otišao moliti za druge. Pred očima sam ugledao list papira na kojem su bili jasno napisani svi moji grijesi, neki već ispovjeđeni, a neki u ispovijedi sakriveni

zbog srama i straha. Jasno sam vidio i ljude kojima nisam oprostio i s kojima nisam bio u srcu pomiren. Vidio sam svoje srce zatamnjeno zastorom grijeha, loših navika, te neiskrenošću.

Božja Riječ da oni koji nedostojno primaju Svetu Pričest time primaju svoju osudu (1 Kor 11,27) prodirala je duboko u moju savjest. Od mladenačkih dana imao sam jednu duboko ukorijenjenu lošu naviku. Čak su i moje ruke bile onečišćene duhanskim dimom jer sam pušio. U suzama sam govorio: "Gospodine, ne mogu se riješiti tih loših navika. Bespomoćan sam. Ne mogu dalje biti svećenik". Prvi put sam u životu molio u suzama. Bio sam u velikoj zbunjenosti; nastaviti svećenički poziv ili odustati od svega. Duh u meni je govorio da, ako ostajem svećenikom, moram postati drugačija, sveta osoba. Razmišljao sam o tome kako Mise koje sam do sada prikazivao sigurno nisu ni bile prihvaćene od Gospodina, kao ni moje molitve. Kad sam bio za oltarom morao sam biti s Bogom i s ljudima pomiren (Mt 5,23). Morao sam oprostiti drugima da bi moje molitve bile učinkovite (Mt 11,25). Mislio sam o tome kako sam bio grozna osoba, potpuno izgubljena! Odjednom sam se našao u potpunoj tami, sumnji i zbunjenosti. Činilo mi se da vrijeđam Boga i sve ljude time što sam takav svećenik. Beznadno sam molio: "Gospodine, smiluj se meni grešniku".

Dobri Gospodin nije me ostavio u očaju. Prvi put u životu ugledao sam viziju Uskrsloga Gospodina. Prilazio mi je, sav u svijetlu. Lice mu je blistalo a bijele mu haljine sjale. Bio je okružen mnoštvom anđela. Čak sam mogao čuti predivnu anđeosku glazbu. Kad je stavio svoju ruku na moje rame, odjednom sam pred Njim postao veoma malen. Vrlo mi je jasno rekao: "James, ti si moj svećenik zauvijek. Čim si začet u utrobi svoje majke, već si tada postao dionikom moga neprolaznog svećeništva. Opraštam ti sve tvoje grijehe i činim te potpuno novim". Gospodin mi je otkrio da sam bio u Njegovom tijelu kada je uzeo obličje čovjeka; to je za mene bila velika objava. Marija je mojom majkom postala mnogo prije nego što je Isus na križu rekao: "Sine, evo ti majke...". Osjetio sam blizinu majke Marije. Iako je nisam vidio, osjetio sam Njenu ljubav. Kao da me u svome krilu tješila i ozdravljala.

Ne mogu riječima iskazati iskustva koja sam doživio u toj ekstazi koja je trajala više od tri i pol sata. Gospodin mi je rekao da učinim veliku životnu ispovijed. Također me uputio da se pomirim sa svima s kojima nisam bio u dobrim odnosima. Za vrijeme sjemeništa i novicijata nikada nisam u molitvi susreo Isusa ili čuo Njegov slatki glas, iako su me nastavnici i duhovnici upućivali na molitvu i kontemplaciju. Sada sam znao da molitva i kontemplacija nisu nešto što se može naučiti. Njih sam mogao primiti samo kao čisti dar Duha.

Iz tog divnog sna probudio sam se kad je sestra glasno izrekla moje ime. Stajala je pokraj

kreveta s injekcijama i tabletama. S velikom radošću u srcu rekao sam joj da sam osjetio Isusov dodir i da sam izliječen. *Kad je izišla iz sobe* počeo sam snažnim glasom slaviti Gospodina. Moj jezik i riječi odjednom su zamijenjene nekim drugim riječima i glasovima čije značenje nisam razumio. Gospodin mi je dao dar jezika, dar Duha Svetoga, kojeg uopće nisam tražio. Pomalo sam shvaćao zajedno sa svima svetima koja je tu širina, duljina, visina i dubina ljubavi Kristove koja *nadilazi spoznaju* (Ef 3,18). Nedugo nakon toga, u sobu je ušao liječnik koji je dijagnosticirao moju bolest i prepisao mi sve lijekove. Oštro me prekorio jer *sam odbio uzimati tablete i primati* injekcije. Rekao mi je: "Oče, vi ste svećenik, mislio sam da imate dovoljno zdravog razuma. Zar zaista vjerujete da ste ozdravljeni molitvom tek obraćenog mladića? Ako ne nastavite uzimati lijekove, opet će vam se pogoršati!". Uzvratio sam: "Oprostite doktore, znam da moram uzimati lijekove, ali znam i to da me je Isus ozdravio po molitvi onoga mladića". Uzeo sam tablete i primio injekciju pred očima liječnika jer sam znao da je i liječnička struka u Božjem planu. Obećao *sam tom liječniku* da ću uzimati lijekove dok mi on ne kaže drukčije (Sir 38,1-2).

Bio sam radostan i ispunjen posebnom srećom. Sestrama i ostalim bolesnicima počeo sam pričati o mom ozdravljenju. Te *sam* noći spavao dubokim snom; prvi put bez tablete za spavanje. Od kada su počeli moji problemi s

bubrezima nisam mogao zaspati bez sedativa. U četiri ujutro otvorio sam oči kao da me netko naglo probudio. Bio je to Gospodin (od toga dana ustajem u četiri ujutro i molim svoju osobnu molitvu). Sjeo sam na stolac kraj kreveta i molio sat i pol sa istim onim iskustvom od proteklog dana, čak i s većim žarom. U toj mi je molitvi Gospodin dao mudrost i snagu da naviještam Njegovo Kraljevstvo. Rekao mi je da ostavim svoj posao profesora u sjemeništu i pođem naviještati Njegovu Riječ. Poslije molitve otišao sam u jutarnju šetnju koja je trajala sat vremena. Sve do jučer nisam mogao sam ustati iz kreveta i hodati malo po sobi! Poslije kupanja otišao sam u Kapelu i slavio Misu na kojoj prisustvovalo 150 ljudi. Misno čitanje bilo je iz 19. poglavlja Lukina Evanđelja, priča o Zakeju. Propovijedao sam 18 minuta bez prethodne pripreme, potpuno se oslanjajući na pomoć Duha Svetoga, gledajući ljude u lica. Bio sam potpuno oslobođen od tereta straha i osjećaja manje vrijednosti. Posebnu sam bliskost doživio prema svima koji su bili prisutni na toj Misi. Gledao sam ih u slobodi i ljubavi i doživljavao ih kao braću i sestre. Liječnik je, primijetivši promjenu u mom ponašanju, odredio da se ponove svi laboratorijski testovi. Poslije me pozvao u svoju ordinaciju i pokazao mi rezultate starih i novih kliničkih testova koji su potvrđivali da su moji bubrezi **potpuno ozdravljeni**. Rekao mi je da mogu prestati uzimati lijekove i da ću biti otpušten iz bolnice. Ne mogu objasniti

radost koju sam osjetio u tom trenutku! Uzviknuo sam "Slavimo Gospodina", zagrlio liječnika i napustio bolnicu.

Iz bolnice sam otišao kao novi čovjek, s novim odlukama i ciljevima. Čvrsto sam odlučio živjeti samo za Isusa i svoj život provesti navješćujući Njegovo Kraljevstvo. Napustio sam svoj profesorski posao i, nakon četrdeset dana provedenih u postu i molitvi, krenuo propovijedati. Od 17. veljače 1976., kada sam održao prvu karizmatsku duhovnu obnovu (vjerojatno prvu toga tipa u Malayalamu u Kerali) sve do današnjeg dana moj se život sastoji samo u propovijedanju Njegove Riječi. Poglavari moga Reda koje jako volim i poštujem, nekoliko su mi puta ponudili školovanje u Rimu i Njemačkoj radi doktorata ali nisam mogao pristati jer mi je Duh rekao: "Ja sam ti dovoljan". *Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje* (Lk 9,62). Dok sam predavao u sjemeništu imao sam veliku želju za studijem u inozemstvu, posebno kad bih vidio kolege koje su odlazile na magisterij ili doktorat. Bogu hvala, On je tu moju želju za inozemstvom ispunio, ali na drugi način. Sada mnogo propovijedam u stranim zemljama. Kada odustanemo od svojih želja i odreknemo ih se zbog Gospodina, On nam vraća stostruko. Shvatimo koliko je to velika istina! Gospodin me je upotrijebio da bi sagradio molitvenu kuću u Athirampuzhau, u Kerali, poznatu kao Charis Bhavan. Tijekom održavanja duhovnih vježbi, seminara i molitvi za

izlječenje doživio sam i mnoge protivštine, čak i progone. Ali Riječ Božja da *svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni* (2 Tim 3,12) uvijek me osnažila i utješila. Svjestan sam da su svi darovi koji su dani meni, slabom biću, samo blago koje nosimo u našim zemljanim posudama, a da slava i uspješnost pripadaju Bogu (2 Kor 4,7). Zajedno sa sv. Pavlom mogu reći da sve mogu u Onomu koji mi daje snagu (Fil 4,13). Njegova se snaga u mom životu očitovala u vrijeme kad su me oteli i držali zatočenog, pokazala se među muslimanima u arapskim zemljama i u uvredama i nerazumijevanjima mojih vlastitih poglavara i prijatelja. Svoje svjedočanstvo zaključujem riječima sv. Petra: *Ljubljeni! Ne čudite se požaru što bukti među vama da vas iskuša, kao da vam se događa štogod neobično! Naprotiv, radujte se kao zajedničari Kristovih patnja da i o Objavljenju njegove slave mognete radosno klicati. Pogrđuju li vas zbog imena Kristova, blago vama, jer Duh slave, Duh Božji u vama počiva* (1 Pt 4,12-14).

Moli Gospodina da te ispuni Duhom

Oče nebeski, hvala Ti za tvoju beskrajnu ljubav u kojoj si predao svoga Sina da umre na križu za mene grešnika. Isuse, moj Spasitelju, hvala Ti što si uzeo moje grijehe i prokletstva i ponio ih na svom Tijelu na križ. Hvala Ti što mi daješ Duha Svetoga. Duše Sveti, zahvaljujem Ti što

me činiš djetetom Boga Oca i bratom Isusa Krista. Gospodine, Duše Sveti, žao mi je zbog svih mojih grijeha koje sam počinio opirući se tvojoj snazi i djelovanju. Oprosti mi sve. Prihvaćam Isusa kao jedinog Gospodina svoga života. Bože, Duše Sveti, Ti ljubavi Oca i Sina, da bih sasvim pripadao Tebi, posvećujem Ti sada svoje tijelo i dušu, svoj um i cijelo biće, misli i želje, riječi i djela, radosti i tuge, svoj život i smrt. Ti budi Gospodar moga života. Duše ljubavi, ispuni me, posveti me, osnaži me, vodi me.

(Ponovi posljednju rečenicu nekoliko puta s vjerom koja očekuje. Vjerujući da te Duh ispunja, slavi ga i zahvaljuj mu. Tada ćeš doživjeti divno iskustvo Duha koji dolazi i ispunja te. Moći ćeš moliti u jezicima i otvoriti svoje unutarnje biće veličanstvenom iskustvu Božje ljubavi).

Moli se Mariji, Bezgrešnoj Zaručnici Duha Svetoga, da te ispuni Duhom.

Pjesma

Duše Sveti, Duše Sveti
Dođi sa vatrom
Duše Sveti, Duše Sveti
Dođi sa vatrom
Duše Sveti dođi sa vatrom
Duše Sveti dođi sa vatrom
Dođi Duše Sveti, neka vatra siđe
Dođi Duše Sveti, neka vatra siđe
Neka vatra siđe
Neka vatra siđe

Duh sveti je Bog i osoba

Duh Sveti je Bog sam. Na svijetu postoje različiti duhovi, kao što su zli duhovi, duhovi okultizma i vračanja, duhovi kozmičkih sila, duhovi mrtvih. Božja Riječ nam pomaže da razlučujemo duhove i prepoznajemo Duha Božjega.

Ljubljeni, ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga, jer su mnogi lažni proroci izišli u svijet. Po ovom prepoznajete Duha Božjega: svaki duh koji ispovijeda da je Isus Krist došao u tijelu, od Boga je. A nijedan duh koji ne ispovijed takva Isusa, nije od Boga: on je Antikristov, a za nj ste čuli da dolazi i sad je već u svijetu (1 Iv 4,1-3).

Duh Sveti jednak je Bogu Ocu i Sinu, On je zapravo ljubav koja postoji između Oca i Sina. Sveti Duh čini sva Božja djela. On je sudjelovao u stvaranju. *Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom, i Duh Božji lebdio je nad vodama. I reče Bog: Neka bude svjetlost! I bi svjetlost* (Post 1,2-3). Duh je, dakle, zajedno s Ocem i Sinom sudjelovao u stvaranju. Kad je stvarao čovjeka, Bog ga je odlučio stvoriti na svoju sliku i priliku; ta slika i sličnost čovjeku je udahnuta Duhom Svetim.

Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša (Post 2,7).

Kasnije u knjizi o Jobu čitamo ovako: *Ta i mene je Duh Božji stvorio, dah Svesilnoga oživio mene* (Job 33,4). U priči o suhim kostima koje oživljavaju čitamo kako je Gospodin naredio proroku Ezekielu da zazove Duha Svetoga da udahne život u beživotne kosti. Ezekiel je molio: *Od sva četiri vjetra dođi Duše, i dahni u ova trupla da ožive* (Ez 37,9). Psalam 139 pjesma je zahvalnica sveznajućem vječnom Bogu. U njemu psalmist kaže: *Kamo da idem od duha tvojega, i kamo da od tvoga lica pobjegnem? Ako se na nebo popnem, ondje si, ako u podzemlje legnem, i ondje si* (Ps 139,7-8). Ovaj nam psalam pojašnjava značajke svemogućeg, sveprisutnog, sveznajućeg Boga koji se očituje po Duhu Svetom, Trećom Osobom Svetoga Trojstva.

Isus je sam rekao: *Bog je duh i koji se njemu klanjaju, u duhu i istini treba da se klanjaju* (Iv 4,24). Kad je zapovjedio apostolima da pođu u svijet i sve narode učine Njegovim učenicima, rekao im je da ih krste u Ime Oca i Sina i Duha Svetoga (Mt 28,19). Sveti Duh je Duh Oca i Sina, zbog toga vjernik primanjem Duha postaje sin Božji, postaje baštinik i subaštinik s Kristom (Rim 8,17).

Djevojčino svjedočanstvo

Prisjećam se svjedočanstva mlade djevojke koja je živjela kao prostitutka u crvenoj četvrti u Kalkuti u Indiji. Slučajno je čula na radiju rečenicu koju sam rekao na Polnoćki: "Da je u vašim kućama danas i milijun predivno uređenih jaslica s djetetom Isusom, nećete imati Božić ako od grijeha ne očistite jaslice svoga srca da biste dopustili *živom* Isusu da uđe u vaše srce".

Te su riječi snažno odjeknule u Terezinom srcu. Bio je to čas njezinog spasenja! U suzama je zamolila Boga za oproštenje svih njenih grijeha, glavom bez obzira pobjegla od prostitucije i požurila jednom starom svećeniku na ispovijed.

Kasnije je prisustvovala jednoj duhovnoj obnovi koju sam držao; na njoj se vidjela čudesna promjena. Rekla je: "Bila sam izgubljena ali Gospodin me pronašao, moj je život bio slomljen ali je sada ponovno zacijelio, zahvaljujući zaručniku moje duše, Isusu. On, ne samo da je oprostio moje grijehe, nego je izbrisao sva moja prošla djela!" (Izaija 43:18). "Duh Sveti čudesno je obnovio i moje djevičanstvo i odsada ću ostati djevica do kraja života".

Čudesne su i nevjerojatne promjene koje se događaju duši koja se ispunja Duhom Svetim! Ona je sada posvećena sestra u jednom zatvorenom samostanu u Indiji. Samo Bog može učiniti takvu promjenu života. Sveti Duh je Bog, On daje ljudima novi život. *Gospodin je Duh, a gdje je*

Duh Gospodnji, ondje je sloboda. A svi mi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, po Duhu se Gospodnjem preobražavamo u istu sliku – iz slave u slavu (2 Kor 3,17-18). Po Duhu Svetom je Isus, Druga Božanska Osoba, sišao u obličju čovjeka da otkupi ljudski rod. Duh Božji čini u čovjeku promjenu tako da čovjek postaje sličan Bogu; na taj način Duh nastavlja stvaranje, jer Gospodin govori: *Evo, ja sve činim novo* (Otkr 21,5). Isti Duh koji je Boga učinio Sinom Čovječjim čovjeka čini sinom Božjim. Za svakoga je čovjeka nužno da postane novo stvorenje da bi mogao ući u Nebo (Iv 3,3). Znamo da cjelokupno stvorenje uzdišući željno očekuje oslobođenje od ropstva raspadljivosti da sudjeluje u slobodi slave djece Božje (Rim 8,19-22). Sve što je stvoreno iščekuje objavljivanje sinova Božjih. Tko su ta djeca Božja? To su kršćani koji su nanovo rođeni iz Duha! *Mnoštvo je mudraca svijetu spasenje* (Mudr 6,24).

Kad je Bog odlučio uništiti Sodomu i Gomoru zbog seksualnih opačina i nenaravnih želja njihovih stanovnika (Jd 1,7) bio ih je spreman poštediti ako se u njima nađe samo deset pravednika (Post 18,32). Danas je u svijetu vjerojatno isto stanje kao u Sodomi i Gomori prije uništenja. *Vidje Jahve kako je čovjekova pokvarenost na zemlji velika i kako je svaka pomisao u njegovoj pameti samo zloća* (Post 6,5). *U očima Božjim zemlja se bila iskvarila; nepravdom se napunila* (Post 6,11). *Oskvrnjena je*

zemlja pod žiteljima svojim, jer prestupiše Zakon, pogaziše odredbu, Savez vječni razvrgoše (Iz 24,5). Gospodin traži one koji će odgovoriti njegovom pozivu na svetost i tako spasiti ovaj pokvareni svijet.

Svijet i odnos prema slobodi

Više nego u bilo kojem drugom vremenu u povijesti današnjem je svijetu potrebna duhovna obnova. Sve što se donedavno držalo nedopuštenim i nezakonitim, danas je dopušteno i normalno! Na primjer, homoseksualnost i lezbijstvo donedavno se držalo seksualnim perverzijama. Bračni savez smatrao se svetim. Abortus je bio jednak ubojstvu. Danas je, međutim, zbog povećanja zlodjela, ljubav mnogih ohladnjela (Mt 24,12) te se dopuštaju i legaliziraju grozne seksualne opačine, abortus, eutanazija i rastave braka! *Čujte riječ Jahvinu, sinovi Izraelovi, jer Jahve se parbi sa stanovnicima zemlje. Nema više vjernosti, nema ljubavi, nema znanja Božjega u zemlji, već proklinjanje i laž, ubijanje i krađa, preljub i nasilje, jedna krv drugu stiže* (Hoš 4,1-3).

Kršćani današnjega vremena moraju se probuditi u Duhu Svetom i početi čitati znakove vremena u kojem živimo. Najznačajniji događaji na početku prvog tisućljeća su Kristov dolazak i Pedesetnica. Silazak Duha Svetoga na apostole i nekoliko Kristovih učenika na Pedesetnicu ima

učinak eksplozije mega-bombe! Kroz tu šačicu ljudi Duh je Sveti Kristovu poruku prenio milijunima i milijunima srca za vrijeme ovih 2000. godina. Kako se Crkva kroz stoljeća širila i povećavala, polako je, zbog kompromisa i krivih učenja, krenula širokim putovima zaboravljajući riječi svoga Učitelja da je uzak put koji vodi u život.

Na kraju drugoga tisućljeća dogodio se ponovno događaj od iznimnog značaja. To je ponovni silazak Duha Svetoga na Crkvu u koncilsko vrijeme, zahvaljujući molitvama pape Ivana XXIII za nove Duhove u Crkvi. Djelovanje Duha danas se očituje u milijunima ljudi koji su iskusili Duha u Obnovi u Duhu. Gospodin danas govori čovječanstvu da odbaci staroga čovjeka koji u varavim požudama ide u propast i da Duhom obnovi svoje misli (Ef 4,22-23).

Iskustvom krštenja u Duhu Svetom, Bog danas raspiruje svoju vatru u srcima ljudi i čini ih svojim vjernim i iskrenim sljedbenicima. Čak i mnogi ne-kršćani bivaju kršteni u Duhu Svetom. Bog me upotrijebio da navijestim Evanđelje muslimanima u arapskim zemljama i danas je više od deset tisuća muslimanskih vjernika primilo Duha Svetoga. Oni su osnovali više od 120 molitvenih grupa živeći kao Kristovi sljedbenici. Dar Duha Svetoga je za sve koji vjeruju u Isusa Krista.

Sveti Duh naš je suputnik na životnom putu

Sveti je Duh Osoba kao i ostale dvije Osobe Svetoga Trojstva. **On posjeduje um** i u nama moli i zagovara za sve svete. *Tako i Duh potpomaže našu nemoć. Doista ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima. A Onaj koji proniče srca zna koja je želja Duha – da se on po Božju zauzima za svete* (Rim 8,26-27). Prije nego sam sam kršten u Duhu Svetom mnogo sam vremena i energije trošio trudeći se da molim, ali zapravo nisam mogao kvalitetno moliti. Sada, kad molim u Duhu, ne molim ja, nego Duh u meni moli.

Mnogi mi putem pisama ili telefona donose svoje molitvene potrebe. Mogu potpuno iskreno reći da zapravo ne molim za njih. Njihove potrebe predajem Duhu Svetom koji moli u meni. Ponekad mi onda daje poruke i pokazuje rezultate tih molitvi. Za tu molitvu nije potreban nikakav napor ili energija jer sva snaga i energija dolazi od Duha. Ja sam predajem sebe i svoje vrijeme Njegovoj snazi. Nekoć nisam znao kako ljubiti Gospodina svim svojim srcem. Naprezao bih se i stezao mišice kod donošenja odluka, čina predanja, ljubavi itd. Sada, u mome novom životu, Duh Sveti u meni ljubi Boga. Duh Sveti je ljubav između Oca i Sina, prema tome, ljubav kojom Otac ljubi Sina je u meni i ja ljubim Isusa onako

kao što ga ljubi Njegov Otac (Iv 17,26). Po Duhu je Svetom ljubav Božja razlivena u mome srcu (Rim 5,5). Po Duhu uživam i zajedništvo sa svima svetima.

Duh Sveti **ima volju**. Govoreći o različitim duhovnim darovima, sv. Pavao govori: *A sve to čini jedan te isti Duh koji to razdjeljuje svakomu kako hoće* (1 Kor 12,11). Ljudi ponekad postavljaju sljedeće pitanje: "Zašto ja nemam te duhovne darove koji drugi imaju?". Sjeti se prispodobe o radnicima koji su radili u vinogradu. Gospodar je na kraju dana svima dao istu plaću, i onima koji su radili od jutra kao i onima koji su došli mnogo kasnije. Oni koji su radili cijeli dan mrmljali su; na to im je Gospodin rekao: *Nije li mi slobodno činiti sa svojim što hoću? Ili zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?* (Mt 20,15). Znao sam mnoge koji su dugo i vjerno služili Crkvi, poput svećenika i časnih sestara, a ipak nisu dobili darove Duha. S druge strane, novoobraćenici i oni koji su "kasnije došli" znali su dobivati različite duhovne darove. Osobno sam primio krštenje u Duhu polaganjem ruku mladića koji se tek obratio na kršćanstvo! Duh Sveti iskustva i darove daje onima kojima hoće, On je Darovatelj sa slobodnom voljom.

Duh Sveti je osoba; On govori, poučava, vodi, opominje i ljude uvjerava u njihovu grešnost (Otkr 2,7; Iv 14,26; Iv 16,8-13). Prekrasno je iskustvo potpuno biti pod vlašću Duha Svetoga, biti vođen Njegovom rukom. U Djelima apostolskim čitamo kako je učenicima Duh govorio i vodio ih. *Prođoše Frigiju i galacijski kraj jer ih je Duh Sveti spriječio propovijedati Riječ u Aziji. Kad su došli do Mizije, htjedoše u Bitiniju, ali im ne dopusti Duh Isusov* (Dj 16,6-7). Za vrijeme suđenja Stjepanu Prvomučeniku, Duh je bio njegov branitelj i nitko se nije mogao suprotstaviti mudrosti i Duhu kojim je govorio (Dj 7,54-56). U priči o obraćenju Etiopskog dvoranina, Sveti je Duh uputio Filipa da mu navijesti Riječ. Nakon što ga je krstio, Duh odnese Filipa te ga taj dvoranin više nije vidio (Dj 8,29-39). Kad je Petar imao viziju koja se odnosila na obraćenje pogana (Dj 10,19), Duh Sveti mu je sve razjasnio i pokazao.

Sveti Duh nas uvijek vodi

Otkad sam primio Duha Svetog, On je uvijek sa mnom i Njegovo vodstvo tražim u svemu što činim. Uvijek kad nisam slušao Njegov glas i slijedio Njegove savjete i opomene, počinio sam grijeh nevjernosti. On daje odgovore "da ili ne" čak i u malim životnim stvarima. Jedanput sam čekao autobus na stanici; došao je autobus s mnogo praznih mjesta ali mi je Duh rekao da ne ulazim u njega. Kad je došao sljedeći autobus krcat putnicima, Duh me uputio da pođem njime. Malo kasnije saznao sam da je prvi autobus nekoliko minuta nakon što je pošao s onog stajališta imao prometnu nesreću.

Jednom sam rezervirao kartu za vlak jer sam trebao putovati u Trivandram, glavni grad Kerale da bih održao predavanje studentima škole za evangelizaciju. Noć prije puta Duh mi je rekao da ne pođem vlakom nego autobusom. Počeo sam, međutim, razmišljati o svim poteškoćama putovanja autobusom i skoro odlučio ipak poći vlakom. Tada mi je Gospodin u svojoj ljubavi pokazao kako vlak pada s mosta u rijeku i kako se mnogi ljudi utapaju. Ipak sam poslušao Duha i sljedećega dana pošao autobusom. Na večer sam na vijestima čuo da se vlak u kojem sam trebao biti strmoglavio s mosta u rijeku i da se dosta ljudi utopilo!

Jedan mi je bogati čovjek darovao određen iznos novca da si kupim novu odjeću i misnice jer su moje bile jako iznošene. Prije nego sam krenuo u kupovinu Duh mi je rekao: "Ti imaš odjeću koja je izlizana, ali mnogo je siromaha koji nemaju nikakvu odjeću, čak ni hrane. Daj njima taj novac". Kad sam taj novac predao siromašnima, u srcu sam osjetio veliki mir. Nedavno sam pozvan propovijedati u jednu zemlju. Nekoliko mi je puta Duh rekao da tamo ne idem, međutim nisam se usudio reći "ne" ljudima koji su me pozvali s toliko puno ljubavi i uz velike troškove organizirali cijeli program. Kad sam stigao, mjesni je biskup odbio dati dopuštenje za održavanje seminara. Zapravo, bio je to rezultat moje neposlušnosti Duhu. Pomoć Duha

Svetoga daje se onima koji mu se pokoravaju (Dj 5,32).

Mnoge od mojih osobnih iskustava pričam svojim prijateljima i sudionicima duhovnih obnova koje održavam, koji i sami imaju iskustva vodstva Duha. Jednom sam se našao u zatvoru u Saudijskoj Arabiji s tri vjernika muslimana. Počeli smo moliti, ja sam slavio Gospodina i pričao im kako su Pavao i Sila oslobođeni iz zatvora jer su pjesmom slavili Gospodina (Dj 16,25-26). Tada mi se jedan od njih približio i rekao: "Oče, Duh Sveti mi je govorio". Kad sam ga upitao što je čuo od Duha, rekao je da mu je Duh rekao da pođe van i kupi sokove za mene. Pomislio sam kako mi u ovom trenutku baš i nije do soka i kako ga vjerojatno čuvari neće ni pustiti van da pođe do trgovine. Iznenada je rekao: "Ako mi je Duh Sveti govorio, tada će me sigurno pustiti van". Bio sam vrlo iznenađen koliku je vjeru imao taj musliman da mu je Duh govorio! Kako je rekao, tako se i dogodilo. Pustili su ga van, u trgovini je ugledao telefonski aparat, na poticaj Duha telefonirao jednom svećeniku koji je nazvao izvjesne državne službenike. Do večeri smo pušteni iz zatvora bez ikakve kazne ili posljedica. U svojoj borbi protiv sila tame uvijek moramo uzeti *kacigu spasenja i mač Duha, to jest Riječ Božju* (Ef 6,17).

Sveti Duh dolazi kao osoba da nas utješi i da uvijek ostane s nama. *I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugog Branitelja da bude s vama*

zauvijek (Iv 14,16). *Crkva je po svoj Judeji, Galileji i Samariji uživala mir, izgrađivala se i napredovala u strahu Gospodnjem te rasla utjehom Svetoga Duha* (Dj 9,31). Sjećam se kako me Duh Sveti osnažio i utješio kada sam 1993. bio otet i podvrgnut groznim mukama. Za vrijeme okrutnih fizičkih patnji i psihičke agonije u koju sam upao On mi je govorio riječi utjehe i ohrabrenja. Jasno mi je rekao: "Tvoje će služenje biti uspješno samo ako patiš s Isusom, samo ako umreš s Njim moći ćeš sjesti za stol i s Njim večerati". Jedno sam vrijeme bio u napasti da napustim svoj Red i pridružim se nekoj drugoj kongregaciji jer sam doživljivao mnogo odbacivanja i nerazumijevanja od strane mojih poglavara. U tim mi je okolnostima Duh govorio: "Rasti tamo gdje si posijan" i jasno mi pokazivao da treba ići uskim putem. Kada Duh govori, On daje i snagu da se sve poteškoće izdrže s dubokim mirom i radošću.

Stephanino svjedočanstvo

Želim s vama podijeliti priču o jednoj mojoj duhovnoj kćeri, Stephanie. Ona je bila udovica, imala je pet kćeri i samo jednog sina. Jednoga dana dok je čekala svog desetogodišnjog sina da se vrati iz škole i gledala kroz prozor, vidjela je svojim vlastitim očima strašan prizor. Dok je njen sin prelazio cestu, na njega naletio kamion i usmrtio ga pred njenim očima! Možete zamisliti

njezinu bol, bol majke koja je tako tragično izgubila vlastitog sina! Slomila se i postala depresivna. Nikakve riječi nisu je mogle utješiti. Ljutila se na Boga! Tada joj je Bog govorio u viđenjima i riječima: "Moje dijete, znam koliko me ljubiš. Mnogo si mi puta govorila da te smrt, patnje i progoni ne mogu odvojiti od ljubavi prema meni. Zar ne znaš da sam od Abrahama tražio žrtvu svoga vlastitog sina? Nije li te moj Otac ljubio upravo žrtvujući svoga Jedinog Sina, predajući ga užasnoj smrti na križu, koju je podnio poput najgoreg razbojnika?".

Na te riječi Stephanie se pokajala, zamolila Gospodina za oproštenje i svoga sina prikazala Ocu, po Isusovom križu. Tada joj je Duh u viđenju pokazao njezinog sina; sjedio je u nebu s anđelima i svetima i rekao joj: "Mama, kad si prihvatila moju smrt i oprostila svima, kad si me prikazala kao žrtvu zajedno s Isusom na križu, Gospodin mi je dao ovo mjesto u nebu s desne strane Bogu. Mama, raduj se zajedno sa mnom, jer sam za tebe ovako više živ nego što bih bio da sam ostao na zemlji". Od toga trenutka ne samo da se Stephanie prestala žaliti zbog tragične pogibije svoga sina, nego upravo suprotno – počela je slaviti Boga zbog te nesreće i smrti njezinog jedinog sina. Uvijek sa smiješkom govori: "Sada u nebu imam sveca samo za sebe, svog jedinog sina".

Što je od tijela rođeno, tijelo je; i što je od Duha rođeno, duh je. Ne čudi se što ti rekoh:

Treba da se rodite nanovo, odozgor. Vjetar puše gdje hoće; čuješ mu šum, a ne znaš odakle dolazi i kamo ide. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha (Iv 3,6-8).

Duh je osoba i ima osjećaje; može ga se ražalostiti (Ef 4,30). Ljudi mu se mogu opirati i prkositi mu kao što kažu Djela apostolska (Dj 7,51). Protiv Duha se može huliti kao što su to činili farizeji huleći protiv Isusovog Duha (Mt 12,31). Netko može i lagati Duhu Svetom poput Ananije i Safire (Dj 5,3-9). Zbog nevjernosti i bezakonja Bog može od nekoga povući prisutnost svoga Duha. Zato je kralj David molio; "Svoga Svetoga Duha ne uzmi od mene" (Ps 51,13). Upravo je on imao gorko iskustvo gubitka prisutnosti Duha kada je prekršio Savez s Bogom počinivši preljub s Batšebom, ubivši njenog muža Uriju i dugo se vremena ne pokajavši za svoje grijehe. Kršćaninu koji ostavlja Duha Svetoga i Njegove putove, život se pretvara u noćnu moru. Takva je bila Šaulova propast. On je bio prvi Izraeski kralj pomazan Duhom Svetim. Kasnije, zbog njegove nevjere i grijeha *Duh Jahvin bijaše odstupio od Šaula, a jedan zao duh, od Jahve, stao ga je salijetati* (1 Sam 16,14). Sretni i blagoslovljeni su oni koji imaju Svetoga Duha za prijatelja; On hodi s njima u vrijeme radosti i u vrijeme žalosti, uspjeha i promašaja. On ih vodi riječima savjeta, upozorenja i utjehe!

Tražimo uvijek Duha Svetoga

O Duše Sveti
Daruj mi darove potrebne u mome trudu
Daruj mi razum uvijek željan tražiti istinu
Revnost za razumijevanje i snagu za prihvaćanje
Volju gorljivu i smionu u činjenju

Kad vapaj moj čuješ, pohiti mi u pomoć
Rasvijetli tmine, poravnaj putove neravne
Otkrij mi stvari nepoznate i zaboravljene
Objavi mi riječi koje sam uzalud tražim

Sv. Toma Akvinski

Sveti Duh u Svetoj Knjizi

Sveti je Duh od središnje važnosti za kršćansku duhovnost i njeno razumijevanje. Štoviše, sama riječ **duhovnost** upućuje na zaključak da se kršćanski život živi po snazi i vodstvu Duha Svetoga. Zdrava pneumatologija (nauka o Duhu Svetom) treba se temeljiti na Svetom Pismu. Samo tako možemo dokučiti dubine i raznolikosti bogatstva Duha.

Duh Sveti u Starom Zavjetu

Premda je istina da je tek za Isusova zemaljskog života Duh Sveti otkriven vjernicima, Božji je Duh na djelu od samoga početka povijesti spasenja, isto kao što je i Riječ prisutna već od stvaranja svijeta. U Starom Zavjetu tri su osnovna naglaska djelovanja Duha.

Najprije se Duh Sveti pojavljuje kao sudionik stvaranja; Njegovim djelovanjem očituje se silna Božja stvaralačka snaga (Post 1,2; Ps 33,6; Ezek 37,1-10).

Duh Sveti zatim se pojavljuje kao beskrajni izvor nadahnuća i snage. On je (što je osobito očito u pričama o sucima, kraljevima i prorocima) sredstvo Božje objave i djelovanja. Oni koji su vodili Izraelski narod, od Mojsija i Jošue, preko sudaca sve do Davida i Salomona i zagonetnog "Sluge Božjega" opisanog u 42 poglavlju proroka Izaije, primali su mudrost, hrabrost i snagu kao čisti dar Božjeg Duha. Najvažniji je primjer, zasigurno, proročko nadahnuće. Proroci Staroga Zavjeta, obuzeti Duhom, govorili su i djelovali snagom koja nije bila samo njihova. Treba primijetiti da se Duh mogao prenositi s osobe na osobu, kao recimo s Mojsija na Jošuu, Šaula na Davida, Ilije na Elizeja.

Nadalje, Duh Sveti očitovao je svoju prisutnost u zajednici s kojom je Bog sklopio Savez. To je treći način na koji se Duh objavio u Starom Zavjetu. Ovaj je aspekt također značajan za razumijevanje Duha Svetoga, vezano za eshatološku nadu spasenja i posvećenja Izraelskog naroda (Ezek 11,14-21; 36,22-32). Zanimljivo je da se Duh u Starom Zavjetu daje samo izabranim pojedincima na određeno vrijeme i zbog posebnog razloga, dok je u Novom Zavjetu Duh na raspolaganju svima koji mole i ponizno traže (Lk 11,13; Dj 2,38-39; 5,32).

Neki primjeri Duhom ispunjenih ljudi i Starom Zavjetu:

Josip. Za njega se kaže da je bio obdaren Duhom Božjim. Bog mu je dao mudrost i objavu tajni Duha (Post 41,38-40).

Mojsije. Mojsije je bio pomazan Duhom. Kasnije je Bog nešto od Duha koji je počivao na njemu prenio na sedamdesetoricu starješina Iz-

raelskih; kad je Duh počinuo na njima počeli su prorokovati (Br 11,16-25).

Besalel i Oholiab. Da bi vješto izveli sve poslove oko podizanja Svetišta, Bog ih je obdario duhom umješnosti, sposobnosti i razumijevanja za sve poslove, kao i sposobnošću da poučavaju druge (Izl 35,30-35).

Svi su starozavjetni suci, kraljevi i proroci bili karizmatski vođe ispunjeni Duhom da bi vodili Božji narod, ali u osobama koje ovdje navodimo Duh je Božji djelovao na veoma vidljiv i snažan način.

Otniel. *Duh Jahvin siđe na nj i on posta sucem Izraelu* (Suci 3,10).

Gideon. *Duh Jahvin obuze Gideona...*(Suci 6,34).

Jiftah. *Duh Jahvin siđe na Jiftaha...*(Suci 11,29).

Samson. Čudesno je rođen posebnim Božjim zahvatom (Suci 13,7) i od majčine utrobe Bogu posvećen (Suci 13,7). Rastao je i Božji je Duh bio s njime (Suci 13,25). Jednom je preda nj iskočio ričući lav; tada je Samsona zahvatio Duh Gospodnji i on goloruk raskida lava (Suci 14,6). Snagom Duha koji je došao na njega, pobio je trideset ljudi u Aškelonu (Suci 14,19-30). Kad je bio od strane Filistejaca uhvaćen i vezan s dva nova užeta, "Duh Jahvin zahvati ga", užeta na njegovim rukama postala su kao laneni konci spaljeni ognjem. Pobio je s magarećom čeljusti tisuću ljudi (Suci 15,14-15). On je

također primjer čovjeka koji je izgubio snagu Duha i raskinuo svoj savez s Bogom predavši se u izdajničke ruke jedne žene (Suci 16,18-21).

Šaul, Izraelski kralj. Kad je Samuel, prorok Božji, pomazao Šaula za kralja, prorokovao mu je: *Kad uđeš u grad, namjerit ćeš se na povorku proroka koji će silaziti s uzvišice, a pred njima harfe, bubnjevi, frule i citre; oni će biti u proročkom zanosu. Tada će na te sići Duh Jahvin, te ćeš pasti u proročki zanos s njima i promijenit ćeš se u drugog čovjeka* (1 Sam 10,5-6). Upravo se tako i dogodilo (1 Sam 10,10-11). On je također primjer čovjeka od kojega je Božji Duh odstupio jer je bio Bogu nepokoran (1 Sam 16,14).

David. Kad je Šaul odbačen od Gospodina, Samuel je uzeo rog s uljem i pomazao Davida, sina Jišajeva usred njegove braće. Od onoga dana Davida je obuzeo Duh Gospodnji (1 Sam 16,12-14). Postao je egzorcist jer je Šaula već opsjeo zao duh (1 Sam 16,23). Duhom Svetim David je pobijedio Golijata i sve neprijatelje Izraela i izdržao sva Šaulova progonstva. Po Duhu je oprostio Šaulu koji ga je namjeravao ubiti. Davidove posljednje riječi bile su: *Jahvin Duh govori po meni, Njegova je riječ na mom jeziku* (2 Sam 23,2). On je čovjek koji je vapio kajući se: *Čisto srce stvori mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni! Ne odbaci me od lica svojega i svoga Svetog Duha ne uzmi od mene! Vrati mi ra-*

dost tvoga spasenja i učvrsti me duhom spremnim! (Ps 51,12-14).

Salomon. Bio je poznat po svojoj mudrosti i razlikovanju dobra od zla, što je dar Duha Svetoga (1 Kr 3,4-14). Pokazao je božansku mudrost u izricanju pravde između dviju bludnica koje su se prepirale oko djeteta (1 Kr 3,28). Kraljica od Sabe posjetila ga je čuvši za njegovu mudrost (1 Kr 10,1-10).

Ilija i Elizej. Dva proroka koji su bili puni Duha Božjega. Ilija je prorokovao protiv lažnih proroka boga Bala, to je naljutilo kralja Ahaba toliko da ga je htio ubiti. Duh je Iliju, međutim, odnio na sigurno. Tolika je bila Božanska zaštita Duha (1 Kr 18,12). Činio je velika čudesa; uskrisio je udovičinog jedinog sina (1 Kr 17,20); na gori Karmelu svojim je molitvama spustio oganj s neba na žrtvu paljenicu (1 Kr 18,36-38), prorokovao je veliku kišu dok nije bilo znaka za kišu, čak ni oblačka na nebu, i njegovo se proroštvo ispunilo (1 Kr 18,41-48). Elizeja je Ilija pomazao za proroka (1 Kr 19,16). Primio je obilje Duha koji je počivao na Iliji kad ga je vidio kako biva u ognjenim kolima uznesen na nebo. Ilija mu je ostavio svoj plašt. Obiljem toga Duha Elizej je činio razna čudesa, razdijelio vode Jordana (2 Kr 2,13), po riječi Gospodnjoj ozdravio vodu (2 Kr 2,19-22), učinio čudo s udovičinim uljem u vrijeme gladi (2 Kr 4,1-7), prorokovao Šunamki koja nije imala djece da će roditi sina i toga istog dječaka uskrisio kad je umro (2 Kr 4,8-37). Ozdravio je gorke plodove koje je greškom ubrao jedan od proročkih sinova (2 Kr 4,38-41), umnožio je kruh (2 Kr 4,42-44), ozdravio Naamana od gube (2 Kr 5,1-4), prorokovao je glad u Izraelu (2 Kr 8,1-6) i smrt Ben-Hadadovu (2 Kr 8,7-15). Elizej je činio čuda čak i nakon svoje smrti – mrtvac kojeg su bacili u Elizejev grob, oživio je dotakavši se njegovih kostiju (2 Kr 13,20-21).

Duh Sveti u proročkim spisima

Prorok Izaija govori o pravednom kralju Emanuelu, izdanku iz panja Jišajeva koji će biti obdaren sa sedam darova Duha (Iz 11,2). U pjesmi o Sluzi Jahvinu prorok naviješta Mesiju, izabranika, na koga je Bog izlio svoga Duha (Iz 42,1). Obećani Otkupitelj Izraela sklapa Savez s ljudima dajući im svoga Duha (Iz 59,21). Prvi Isusov govor nakon krštenja na Jordanu započeo je čitanjem iz proroka Izaije: Duh Gospodnji na meni je... (Iz 61,1; Lk 4,18). Naviještajući Božje riječi otkupljenja i obnove Izraela, Izaija je prorokovao o budućem izlijevanju Duha: *Jer na žednu ću zemlju vodu izliti, i po tlu sušnome potoke. Izlit ću duh svoj na tvoje potomstvo, i blagoslov na tvoja pokoljenja* (Iz 44,3). Preko proroka Bog poziva žedne k živoj vodi koja je besplatni dar Duha (Iz 55,1-2). Jeremija je vikao u uši Izraelcima opominjući ih da su ostavili Izvor vode žive (Jr 2,13). Zanemarili su dakle, Boga, koji daje žive vode – samog Duha Svetoga. *Usa-*

dit ću im u srce svoj strah da se nikad više ne odmetnu od mene (Jr 32,40) – ovi reci govore o snazi Duha koja može dušu zadržati u bliskosti s Bogom.

Prorok Ezekiel o Duhu Svetom mnogo kazuje iz svoga osobnog iskustva i poziva ljude na unutarnje obraćenje i duhovnu obnovu po Duhu. U svome svjedočanstvu iskustva Božje prisutnosti prorok opisuje kako ga je Duh podigao, prihvatio i ponio i kako ga je ruka Jahvina čvrsto pritisnula (Ez 3,12-14). U svom prvom božanskom viđenju ugledao je četiri bića i točkove koji su se kretali u sva četiri smjera; kretali su se kamo ih je Duh vodio (Ez 1,18-21). Ruka Gospodnja ili npr. prst Gospodnji simbolički su izrazi snage Božjega Duha. Riječ je Božja usko povezana sa silom Duha. *I uđe u me Duh, kako mi progovori, te me podiže na noge, i ja čuh glas onoga koji mi govoraše* (Ez 2,2). Ezekiel je bio prorok s vrlo izraženom karizmom viđenja i objava. Duh mu je u božanskom viđenju pokazao koje se sve opačine vrše u Jeruzalemu (Ez 8) i ponio ga k izgnanicima na rijeku Kebar (Ez 3,15). Uvijek kada je prorokovao Duh je Gospodnji sišao nad njega (Ez 11,5). Upravo je prorok Ezekiel govorio o novom duhu i dubokom obraćenju srca po Duhu koji će ljude preobraziti novim životom (Ez 11,19; 36,26). U prispodobi o suhim kostima koje oživljavaju kada im Bog udahnjuje svoga Duha, prorok objašnjava kako je unutarnji čovjekov život potrebno zapaliti og-

njem Duha (Ez 37,1-8). Prekrasna slika vode koja izvire ispod praga Doma Božjega i struji prema istoku u 47. poglavlju proroka Ezekiela zasigurno je proroštvo o rijekama žive vode koje će poteći iz Tijela Kristovog na križu, živog i vječnog Hrama Božjeg.

Proroštvo Joela proroka o izlijevanju Duha na svako tijelo citirao je Petar u svom prvom obraćanju ljudima na Pedesetnicu (Jl 3,1-2; Dj 2,17-18). Prorok Zaharija govori o izlijevanju milosnog i molitvenog Duha na dom Davidov i stanovnike Jeruzalema (Zah 12,10).

Ako pažljivo promotrimo sve navedene tekstove, prepoznat ćemo osobnost i odlike Duha kojeg kasnije nalazimo u Novom Zavjetu. Izrazi kao "obdaren Duhom, pomazan Duhom, Duh Gospodnji siđe na..., uđe u me Duh..., spusti se na me ruka Jahvina..., Duh me podiže..., Duh udahnu..., Duh zapuše...," izričaji su koji objašnjavaju poticaj i djelovanje Duha u ljudskoj duši. Duhovni darovi i karizme proroštva, viđenja, bilokacija, riječi spoznanja, darovi ozdravljanja i čudesa mogu se jasno prepoznati u ovim odjeljcima Starog Zavjeta koje smo naveli. Mnoge od tih izraza vidjeti ćemo kasnije u Novom Zavjetu gdje je Duh Sveti objavljen kao Treća Božanska Osoba.

U svim prorocima kao i Nehemiji, Tobiji, Juditi i Esteri vidimo divne ljude pune Duha, vođene uputama i objavama Božjim po Duhu. U knjizi o Makabejcima možemo čitati o ljudima

velike hrabrosti u Duhu, a knjiga o Jobu opisuje nam čovjeka duhovna i ustrajna u vrijeme nesreće i patnje. Usred različitih patnji Job vapi Gospodinu: *S milošću si mi život darovao, brižljivo si nad mojim bdio dahom* (Job 10,12). U Psalmima, Izrekama, Tužaljkama, Sirahu i Knjizi Mudrosti čitamo o tome kako se različito očituje Božanska Mudrost, Duh Sveti (Mudrost 1,4-5). U Mudrosti 1,7 Božja Riječ ide i dalje i čak govori: *Doista Duh Gospodnji ispunja svemir* (Mudr 1,7).

Duh Sveti u Novom Zavjetu

Duh Sveti je Onaj koji je obdario Isusa snagom da ispuni mesijansko poslanje (Mt 3,13-17; Mk 1,9-11; Lk 3,21-22; Mt 12,28; Lk 4,16-21). On je također osnažio Crkvu za njenu misiju (Dj 2). U Novome Zavjetu Duh Sveti već se znakovito povezuje s Isusom izričajima "Kristov Duh", "Duh Isusov", "Gospodnji Duh". Sljedbenicima Kristovim Bog šalje Duha svoga Sina (Gal 4,6; Rim 8,14-15). Otac i Sin objavljuju se kršćanima po Duhu Svetom (Iv 14,20-23). U Djelima apostolskim naviještanje Radosne Vijesti, krštenje, polaganje ruku i primanje Duha međusobno se usko prožimaju. U Djelima i Poslanicama vidimo da primanje Duha Svetoga znači i primanje darova potrebnih za kršćansku službu i život. Prisutnost i snaga Kristova po Duhu se nastavlja i prenosi na sljedeće naraštaje kršćana. U misli

velikoga apostola Pavla primjećujemo dodatnu dimenziju duhovnog života. Pavao, naime, naglašava suprotnost "tijela" i "duha", smjerajući na stari život u grijehu, i novi, po Duhu. Prema Pavlu i ostalim autorima poslanica Duh Sveti čini kršćana "novim stvorenjem u Kristu" i daje mu snagu ne samo za njegovo poslanje u Crkvi, nego i za moralno i etički ispravan i ispunjen život, kakav može živjeti samo onaj koji razumije da je "novi stvor u Kristu".

Duh Sveti u Evanđeljima

U Evanđeljima vidimo Duha Svetoga koji se objavljuje u Isusu Kristu,a obećan je i svim Njegovim sljedbenicima. Za Isusa možemo reći da je jedini kome Otac "daje Duha bez mjere" (Iv 3,34). On je sam punina Duha jer u Njemu *prebiva sva punina Božanstva* (Kol 2,9).

Isus je začet u utrobi Djevice Marije kad ju je Duh Sveti zasjenio (Lk 1,26-35). Za vrijeme njene trudnoće dogodilo se nešto veoma zanimljivo! Marija je pošla svojoj rođakinji Elizabeti. Elizabetino dijete koje je nosila, Ivan, zaigralo je u njezinoj utrobi čim su se dvije žene susrele. Možemo reći da je to bilo prvo klanjanje pred Presvetim kojega je nosila Pokaznica – Marija! U istom trenutku i Elizabeta se napunila Duhom Svetim i počela prorokovati (Lk 1,36-45). Kada se rodio Ivan Krstitelj, njegov je otac Zaharija ispunjen Duhom prorokovao o Ivanovoj bu-

dućnosti. Ivan će postati *prorok Svevišnjega* da pripremi put Gospodnji (Lk 1,67-80). Kad su Josip i Marija Isusa donijeli u hram na obrezanje, tamo je bio starac Šimun, čovjek pravedan i bogobojazan. U hram je došao potaknut od Duha! Uzeo je maloga Isusa u naručje i prorokovao da će on biti Svjetlost koja će osvijetliti narode (Lk 2,25-32). Upravo je u taj čas naišla i proročica Ana, također potaknuta Duhom (Lk 2,36-38).

Iako je Isus mogao govoriti u snazi Duha i prije (Lk 2,49), ipak svoje poslanje propovijedanja i čudesa nije započeo prije no što se dogodi jedan čudesan i važan događaj. Bio je to silazak Duha Svetoga u obličju goluba na Njega, nakon što ga je Ivan krstio na rijeci Jordanu (Mt 3,16-17; Mk 1,10-11; Lk 3,21-22). Ivan Krstitelj ovo je potvrdio rekavši: *Promatrao sam Duha gdje s neba silazi kao golub i ostaje na njemu. I ja sam to vidio i svjedočim: On je Sin Božji* (Iv 1,32-34). Duh Sveti je sišao i ostao na Njemu, prisutnost Duha nastanila se u Isusu. To je dokaz da je Isus bio Pomazanik, Mesija, Sin Božji, Onaj koji ima doći i spasiti sve ljude od njihovih grijeha. Sv. Marko nam kazuje da je Isus krenuo odmah nakon silaska Duha: *I odmah ga Duh nagna u pustinju* (Mk 1,11-12). Izričaj evanđelista Luke još je naglašeniji: *Isus se, pun Duha Svetoga, vratio s Jordana i Duh ga četrdeset dana vodio pustinjom...*(Lk 4,1). U Isusu se ispunilo ono što je prorok Izaija davno rekao: *Jer doći će kao uska rijeka koju goni dah Jahvin* (Iz 59,19).

Kad je Sotona teškim kušnjama napastovao Isusa, On mu je odvratio oružjem Riječi Božje u Duhu Svetom. Citirajući riječi proroka Izaije, Isus je rekao: *Duh Gospodnji na meni je, jer me pomazao* (Iz 42,1-2; Lk 4,18). To je potvrdio i apostol Petar u svom govoru u Kornelijevoj kući: *...kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao* (Dj 10,38).

Izvor Kristova poslanja za vrijeme kojeg je propovijedao, liječio i činio čudesa, sila je Duha Svetoga. Govoreći o svojoj službi egzorcizma, Isus je rekao: *Ali ako ja po Duhu Božjem izgonim đavle, zbilja je došlo k vama kraljevstvo Božje* (Mt 12,28; Lk 11,20). Odmah nakon toga je nastavio: *Ali tko rekne protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni u budućem* (Mt 12,32). Isus naglašava čudesnu važnost Duha Svetoga u ekonomiji spasenja.

I danas mnogi ljudi žive u tom strašnom grijehu govoreći protiv Duha Svetoga. Oni niječu djelovanje Duha u ozdravljenjima i čudesima koja Bog čini preko onih koji naviještaju Evanđelje. Jedan je visoki crkveni dostojanstvenik, gledajući jednom prigodom veliki broj ozdravljenja i čudesa, komentirao: "To su sve đavolska djela!".

Nedavno mi je čovjek koji zauzima jednu od ključnih pozicija u Crkvi, pisao: "Oče, molim vas zaustavite te vaše "takozvane" službe ozdravljanja!". Svjesno ili nesvjesno, ti su ljudi na žalost u smrtnome grijehu!

Luka u svom Evanđelju tvrdi da dobri Otac Nebeski čezne dati Duha Svetoga onima koji ga traže (Lk 11,9-13). Nakon Uskrsnuća, a prije Isusova Uzašašća, Luka dodaje obećanje Duha: *I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u silu odozgor* (Lk 24,49).

Svojim posljednjim riječima Isus podsjeća učenike na nužnost navještanja Radosne Vijesti svim narodima. Ali On ih neće ostaviti neopremljene za to veliko poslanje. Daruje im svoga Duha Svetoga (Lk 10,21). Djela apostolska nastavak su Lukina Evanđelja. On je autor obje knjige, pa u Djelima još više piše o djelovanju Duha Svetoga.

Ivanovo Evanđelje također je veoma važno za pneumatologiju. Nakon što je sam Duh svjedočio za Isusa kad je bio kršten na Jordanu, Isusa nalazimo u Jeruzalemu za vrijeme židovskog blagdana sjenica.

Stajao je i vikao: *Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije koji vjeruje u mene! Kao što reče Pismo: Rijeke će žive vode poteći iz njegove utrobe! To reče o Duhu kojega su imali primiti oni koji vjeruju u njega. Tada doista ne bijaše još došao Duh jer Isus još nije bio proslavljen* (Iv 7,37-39). Ovo je obećanje bilo ispunjeno kad je na Kalvariji proboden Isusov bok i srce. Iz njih je potekla voda i krv, izvor životni za sve koji vjeruju u Njega. Oni su te rijeke žive vode primili nakon što je Krist proslavljen, na Pedesetnicu.

Jedan od najvažnijih biblijskih odlomaka u kojem nalazimo obećanje Duha, četrnaesto je poglavlje Ivanovog Evanđelja: *I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek: Duha Istine, kojega svijet ne može primiti jer ga ne vidi i ne poznaje* (Iv 14,16-17). Duh je Sveti punina Istine, On je najbolji Učitelj i On će nas podsjetiti na sve što je Isus govorio (Iv 14,26; 16,13). Isus nam je obećao da će Duh ostati kod nas i biti u nama (Iv 14,17). Čudesna je i skoro neshvatljiva objava da smo već sada hramovi Duha Svetoga (1 Kor 3,16; 6,19). Po Duhu ćemo u sebi iskusiti Presveto Trojstvo (Iv 14,22-23). Dakle, ako tko želi iskusiti Boga mora upiti Duha Svetoga i Njime biti potpuno ispunjen. On je jedini posrednik koji nas vodi Ocu i Sinu. Duh je dar ljudima Novoga Saveza, vjernicima poslije Isusova uskrsnuća. On će pokazati svijetu što je grijeh, što je pravednost i što osuda (Iv 16,7-8).

Osobito je zanimljivo zapaziti da Duh Sveti nikada ne govori o sebi niti proslavlja sebe. On govori samo Isusove riječi i proslavlja jedino Isusa (Iv 16,13-14). Tako će i osoba ispunjena Duhom govoriti ono što Isus govori i slaviti i hvaliti

Gospodina Isusa u svako doba. Kao što Duh svjedoči za Isusa, tako će i vjernicima dati snagu da svjedoče za Njega (Iv 15,26-27). Isus šalje vjernike u veliku misiju evangelizacije kao što je Otac poslao Njega: *Kao što mene posla Otac, i ja šaljem vas. To rekavši, dahne u njih i kaže im: Primite Duha Svetoga* (Iv 20,21-22). Po ovim riječima možemo zaključiti da je Isus bio nada sve osoba Duha. Njegova osobnost i djelovanje pomazani su, obdareni, osnaženi i vođeni Duhom Svetim.

Duh Sveti u Djelima apostolskim i poslanicama

Knjigu Djela apostolskih zaista bismo mogli nazvati i Evanđeljem Duha Svetoga jer u njoj pratimo snažno djelovanje obećanog Duha koji se spušta na vjernike i utvrđuje kršćansku zajednicu, Crkvu. Na stranicama Djela apostolskih nalazimo Crkvu rođenu od Duha i vođenu tim istim Duhom. Na dugo očekivani dan Pedesetnice, obećanje Duha postalo je stvarnost.

Luka u Djelima apostolskim opetovano govori o ispunjenju Isusova obećanja – silaska Duha Svetoga. Isus je, prije svoga uznesenja, davao posljednje upute onima koje izabrao po Duhu (Dj 1,2). Rekao im je da čekaju obećanje Očevo o kojemu su od Njega čuli (Dj 1,4). Kazao je: *Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim* (Dj 1,5).

Luka je već u svom Evanđelju pisao da je Isus onaj koji krsti Duhom Svetim (Lk 3,16).

Kada su učenici pitali Isusa hoće li ponovno uspostaviti kraljevstvo u Izraelu, uputio ih je na potrebu primanja snage Duha Svetoga da bi mogli svjedočiti sve do nakraj zemlje. Oni tada nisu znali da je Kraljevstvo koje On propovijeda Kraljevstvo Duha i da se sastoji u miru, radosti i pravednosti! Ipak, uzdajući se u riječi koje im je rekao, jednodušno su se i postojano posvetili molitvi i zajedništvu (Dj 1,14).

U drugom poglavlju Djela apostolskih čitamo o prekrasnom događaju Pedesetnice, kada su učenici ispunjeni silom odozgor (Dj 2,1-4). Taj je događaj uzrokovao velike promjene u stavu i ponašanju Kristovih učenika. Petar, koji je bio toliko strašljiv i pun srama da je zatajio Isusa pred nekim sluškinjama, sada je neustrašivo govorio o Isusu pred velikim mnoštvom, točnije pred više od tri tisuće ljudi. Da, Petar se na Pedesetnicu preobrazio iz pileta u snažnog lava! Hrabro i uvjerljivo navijestio je Krista uvjeravajući slušatelje da se obrate i pokaju da bi primili dar Duha Svetoga. Objasnio im je da se toga dana ispunjavaju riječi proroka Joela. Za razliku od Staroga Zavjeta ovdje vidimo da je Duh dan svima koji ga žele. Božja snaga, "dunamis" bila je na djelu među učenicima! Kruna Pedesetnice bilo je veličanstveno izlijevanje Duha praćeno darom jezika, proroštva i svjedočenja. Tako je nastalo prvo kršćansko zajedništvo, Crkva.

Nastavimo li čitati *Djela apostolska* zamijetit ćemo događaje gdje je Duh Sveti ispunjavao pojedince ili grupe ljudi. Petar i Ivan pošli su vjernicima u Samariju i položili na njih ruke da bi primili Duha Svetoga (Dj 8,14-17). Neki vračar, Šimun, vidjevši snagu kojom Duh preko apostola silazi na ljude, ponudio im je novca: *Dajte i meni tu moć, da svatko na koga položim ruke primi Duha Svetoga* (Dj 8,19). Zasigurno je vidio znakove i čudesa koja su bila mnogo veća od njegovih magijskih sposobnosti, inače ne bi ni tražio od apostola snagu Duha Svetoga.

Čitali smo o sv. Pavlu i njegovom obraćenju. Najveći progonitelj Crkve postao je Kristov učenik. Polaganjem Ananijinih ruku, Savao je postao Pavao, izliječen je od svoje sljepoće i ispunjen Duhom Svetim (Dj 9,17).

Dok je Petar propovijedao u Kornelijevoj kući, *siđe Duh Sveti na sve koji su slušali tu besjedu* (Dj 10,44). Vjernici su bili zapanjeni što je Duh Sveti sišao i na pogane, jer su ih čuli govoriti u tuđim jezicima i slaviti Boga. Petar je mudro postupio u toj situaciji i progovorio: *Može li tko uskratiti vodu da se ne krste ovi koji su primili Duha Svetoga kao i mi?* (Dj 10,47).

Na svom misijskom putovanju Pavao je u Efezu susreo neke učenike koji nisu ni čuli da postoji Duh Sveti. Poučivši ih o značenju krštenja, Pavao je na njih položio ruke te su primili Duha Svetoga; počeli su govoriti tuđim jezicima i prorokovati (Dj 19,1-7). Vidimo, uz iznimku Pedesetnice, kako Bog upotrebljava obične ljude kao posude preko kojih se Duh Sveti izlijeva na druge polaganjem ruku, propovijedanjem ili molitvom.

Iskustvo Pedesetnice ne smije se pamtiti i ostaviti kao nešto što se nekad davno dogodilo i zauvijek završilo. To je nešto što se u našim životima i u životu Crkve stalno ponavlja. Većinom su ljudi samozadovoljni pomazanjem Duha koje su primili na krštenju ili krizmi, a zapravo žive u duhovnoj hladnoći i nehajnosti. Ne žeđaju za ponovnim doživljajem toga iskustva u svome životu!

Židovski su svećenici i starješine hrama uhvatili Petra i Ivana, te ih bacili u tamnicu nakon ozdravljenja uzetoga čovjeka koji je prosio na ulazu u hram. Nisu mogli razumjeti kako se događaju ozdravljenja kao što to ni danas u Crkvi ne razumiju ortodoksne crkvene vlasti! Petar je, pun duha Svetoga, tužiteljima mudro odgovorio o svemu što se dogodilo. (Dj 4,8). Petar je s ostalim učenicima primio Duha Svetoga na Pedesetnicu, međutim, u ovom trenutku trebalo mu je posebno ispunjenje Duhom da bi dao prikladan odgovor onima koji su ga optuživali. Pavao, premda je primio Duha polaganjem ruku učenika Ananije, ponovno je ispunjen Duhom Svetim kad se suočio sa zlim vračarom Elimom. *Savao pak, zvan i Pavao, pun Duha Svetoga, ošinu ga pogledom i reče: Pun svake lukavosti i prevrtljivosti, sine đavolski, neprijatelju svake pra-*

vednosti, zar nikako da prestaneš iskrivljavati ravne putove Gospodnje? (Dj 13,9-10). Pavao je, vjerojatno znajući iz vlastitoga iskustva da se Duhom treba uvijek nanovo ispunjati, podsjećao učenike: *I ne opijajte se vinom u kojem je razuzdanost, nego – punite se Duhom!* (Ef 5,18). U bolnim trenucima progonstva, prva je kršćanska zajednica jednodušno molila. *I pošto se pomoliše, potrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i svi se napuniše Duha Svetoga te stanu navješćivati Riječ Božju smjelo* (Dj 4,31).

Kad su Ananija i njegova žena Safira odlučili prevariti Petra u vezi s prodanim imanjem, Petar im je rekao da su slagali Duhu Svetom (Dj 5,3-9).

Ljudi silno ispunjeni Duhom bili su sedmorica đakona koje su apostoli izabrali za tu službu (Dj 6,5). Jedan od njih, Stjepan, pun Duha Svetoga, svoj je dugi govor neobraćenim židovima završio ovako: *Tvrdovrati i neobrezanih srdaca i ušiju, vi se uvijek opirete Duhu Svetomu: kako oci vaši tako i vi!* (Dj 7,51). Nakon toga su ga kamenovali i ubili! U svome bijesu okrenuli su se protiv njega. *Ali on, pun Duha Svetoga, uprije pogled u nebo i ugleda slavu Božju i Isusa gdje stoji zdesna Bogu* (Dj 7,55). Velika i divna iskustva Božje prisutnosti moguća su po Duhu Svetom!

Petar je krštenje prvih pogana opravdavao pred židovima govoreći da mu je Duh izričito govorio da tako učini (Dj 11,12). Za Barnabu stoji

da je bio pun Duha Svetoga i vjere (Dj 11,24). Prorok Agab je po Duhu prorokovao da će nastupiti glad po cijelom svijetu, što se i dogodilo za vrijeme Klaudija (Dj 11,28). U Antiohiji je Duh Sveti rekao da Pavao i Barnaba krenu naviještati Radosnu Vijest (Dj 13,2). *Poslani od Duha Svetoga siđu u Seleuciju, a odande odjedre na Cipar* (Dj 13,4). U Antiohiji pizidijskoj židovi su potaknuli progon protiv Pavla i Barnabe, a oni su se *ispunjali radošću i Duhom Svetim* (Dj 13,52). Kad im je Duh Sveti spriječio propovijedati Riječ u Aziji, prošli su Frigijom i galacijskim krajem. Kad su došli do Mizije, htjeli su poći u Bitiniju, ali im nije dopustio Gospodnji Duh (Dj 16,6-7).

Možemo reći da je cijela knjiga Djela apostolskih kontinuirano očitovanje djelovanja i vodstva Duha Svetoga, kako u životima pojedinaca, tako i cijele Crkve.

Apostolsko naučavanje u poslanicama može poslužiti kao podloga za sustavnu teologiju o Duhu Svetomu. Suprotnost između života po tijelu i života po Duhu posebna je tema koju obrađuje sv. Pavao. Kršćanin mora biti vođen Duhom (Rim 8,14) i živjeti po Duhu (Gal 5,25). Sveti Duh u nama čini nas Božjom djecom, baštinicima i subaštinicima s Kristom, jer smo primili Duha posinjenja po kojem govorimo: Abba – Oče! (Rim 8,16). Po Duhu se događa i uskrsnuće (Rim 8,11).

Kad ne znamo kako moliti, Duh Sveti nam pomaže da molimo i posredujemo za svete (Rim 8,26). Pavao isto tako kategorički tvrdi: *Ako tko nema Kristova Duha, nije Kristov* (Rim 8,9). Po Duhu Svetom ljubav je Božja razlivena u našim srcima (Rim 5,5), tako da je kršćanin sposoban ljubiti Boga svim srcem i ispuniti zapovijed o ljubavi prema bližnjemu. Duh Sveti daje sklad kršćanskoj zajednici iako su članovi različiti, jer smo *kršteni jednim Duhom u jedno tijelo. I svi smo napojeni jednim Duhom* (1 Kor 12,13). Na drugom mjestu Pavao ovo jedinstvo naziva jedinstvom Duha povezano svezom mira (Ef 4,3). Naš unutarnji, duhovni čovjek, uvijek se osnažuje da budemo sposobni shvatiti zajedno sa svima svetima koja je tu širina, duljina, visina i dubina, i upoznati ljubav Kristovu koja nadilazi spoznaju, da budemo ispunjeni do sve punine Božje (Ef 3,18-19).

Djelovanje Duha u dubinama ljudskoga bića opisuje se ovako: *...Što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovječje ne uđe, to pripravi Bog onima koji ga ljube. A nama to Bog objavi po Duhu jer Duh sve proniče, i dubine Božje. Jer tko od ljudi zna što je u čovjeku osim duha čovječjega u njemu? Tako i što je u Bogu, nitko ne zna osim Duha Božjega. A mi, mi ne primismo duha svijeta, nego Duha koji je od Boga da znamo čime nas je obdario Bog. To i navješćujemo, ne naučenim riječima čovječje mudrosti, nego naukom Duha izlažući duhovno duhovnima* (1 Kor 2,9-13). U prvoj poslanici Korinćanima, od 12 do 14 poglavlja čitamo o darovima Duha, a u Galaćanima 5,22 Božja Riječ objašnjava plodove Duha.

Kraljevstvo je Božje iskustvo plodova Duha u vjerniku (Rim 14,17). Bog je Duh i prava sloboda dolazi samo od Duha. Po tome se Duhu mi vjernici svakodnevno preobražavamo u sliku Gospodnju (2 Kor 3,17-18). Sveti Duh je jamstvo vječnoga života, zapravo On je predokus vječnog života (Ef 1,13). Dijete Duha će u nama uvijek biti u sukobu s djetetom tijela (Gal 4,29), ali si kršćanin ne smije dopustiti da svoj život završi u tijelu (Gal 3,3). Da bismo požnjeli blaženstvo vječnoga života, moramo sijati u duh, a ne u tijelo (Gal 6,8). Da bismo sve to postigli, moramo biti ustrajni u molitvama i prošnjama (Ef 6,18).

Kristov Duh prisutan je u Riječi Božjoj koju su naviještali apostoli. Taj Duh govori o Kristovim patnjama i slavi koja slijedi (1 Pt 11-12). Riječ Božja propovijeda se u snazi i Duhu Svetom (1 Sol 1,5) i prima se s radošću koju Duh daje čak i u velikim nevoljama i kušnjama (1 Sol.1,6). Kršćanin je pozvan na život u svetosti i onaj tko prezire tu zapovijed, prezire samoga Boga koji daje Duha Svetoga (1 Sol 4,8; 2 Sol 2,13). Mi smo spašeni, ne po svojim dobrim djelima, već po kupelji ponovnog rađanja i obnovi koju daje Duh Sveti (Tit 3,5). U sebi moramo raspiriti Duha ljubavi, snage i razbora (2 Tim 1,6-7). Isto ta-

ko, od nas se očekuje da čuvamo Božje bogatstvo izliveno u naša srca uz pomoć Duha koji prebiva u nama (2 tim 1,14).

Isus, veliki svećenik naše vjere, prinio je sam sebe kao žrtvu bez mane po vječnom Duhu (Heb 9,14). Samo po Božjem Duhu netko može reći da je Isus došao u tijelu; to je velika istina Utjelovljenja (1 Iv 4,2). Bez Duha Božjega nitko ne može reći ni da je Isus Gospodin (1 Kor 12,3). Po Duhu kojeg nam je dao spoznajemo da Krist živi u nama (1 Iv 3,24; 4,13). On *...ljubomorno čezne za Duhom što ga je nastanio u nama* (Jak 4,5). Sila Duha Svetoga koja ispunja vjernika veća je od bilo koje druge sile u svijetu (1 Iv 4,4). Sv. Petar je rekao: *Pogrđuju li vas zbog imena Kristova, blago vama jer Duh Slave, Duh Božji u vama počiva* (1 Pt 4,14). Ivan piše u Knjizi Otkrivenja da je na otoku Patmosu po Duhu primio objavu (Otk 2,7-11-17-29; 3,6-13-22; 14,13). Po Duhu je Ivan u dan Gospodnji pao u zanos (Otk 1,10). Zanos i objave moguće je primiti jedino djelovanjem Duha Svetoga.

Svi ovi dijelovi Svetoga Pisma koje smo naveli upućuju nas na zaključak da Duh Sveti silno djeluje u svemiru, atmosferi oko nas, u Crkvi, zajednici vjernika i u pojedincima. On ispunja, vodi, usmjerava i osnažuje svoju Crkvu po plodovima, darovima i karizmama.

Molitva iz psalma

Operi me svega od moje krivice, od grijeha me mojeg očisti! Poškropi me izopom da se očistim, operi me, i bit ću bjelji od snijega! Objavi mi radost i veselje, nek se obraduju kosti satrvene! Odvrati lice od grijeha mojih, izbriši svu moju krivicu! Čisto srce stvori mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni! Ne odbaci me od lica svojega i svoga svetog Duha ne uzmi od mene! Vrati mi radost svoga spasenja i učvrsti me duhom spremnim!

Pjesma:

Čisto srce stvori mi Bože
Smiluj mi se Gospodine
Po milosrđu svome
Smiluj se, oprosti mi
Sve bezakonje moje

Kriste, Bože, smiluj se
Ja zgriješih Tebi samom
Učinih zlo pred Tobom
Moj je grijeh vazda sa mnom

Čisto srce stvori mi Bože
I duh postojan
Vrati mi radost spasenja
I učvrsti me duhom spremnim

Ljudi puni Duha Svetoga

Do sada smo promatrali snažna djela Duha Svetoga u povijesti spasenja. Sada ćemo pažljivo razmotriti potrebu svakoga vjernika da bude ispunjen Duhom Svetim, jer samo tako može osobno susresti Isusa i živjeti vjerodostojnim kršćanskim životom. U današnje su vrijeme milijuni ljudi u protestantskim zajednicama, a tako i u katoličkoj Crkvi doživjeli iskustvo krštenja u Duhu Svetom.

Biti ispunjen Duhom Svetim nasušna je potreba svakoga vjernika da bi imao snage othrvati se opasnostima koje donosi ovaj zavodljivi svijet, kušnjama tijela i đavolskim napastima.

Obećanje i ispunjenje

Stari Zavjet već naznačuje Božje obećanje Duha ljudima. *Poslije ovoga izlit ću Duha svoga na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja. Čak ću i na sluge i sluškinje izliti Duha svojeg u dane one* (Jl 3,1-2). Te su riječi, da će Gospodin izliti svoga Duha na svako tijelo, tada vjerojatno bile teško razumljive, jer u to su vrijeme samo odabrani pojedinci imali povlasticu Duha Božjega. Prorok Izaija rekao je

nešto slično: *Jer na žednu ću zemlju vodu izliti, i po tlu sušnome potoke. Izlit ću duh svoj na tvoje potomstvo, i blagoslov na tvoja pokoljenja* (Iz 44,3). *Da, mucavim usnama i na stranom jeziku govorit će se ovom narodu. On im reče: Evo počinka, dajte umornom da otpočine! Evo odmora! Ali ne htjedoše poslušati* (Iz 28,11-12).

Ovdje se očito radi o obećanju Isusova Duha onima koji žeđaju i o govorenju u jezicima, jednom od načina na koji se očituje silazak Duha Svetoga.

U Novome je Zavjetu Ivan Krstitelj, preteča Isusov, prvi najavio krštenje u Duhu, kao što vidimo u sva četiri Evanđelja. U Matejevu Evanđelju Ivan govori: *On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem* (Mt 3,11). Marko naglašava: *...a on će vas krstiti Duhom Svetim* (Mk 1,8). Luka slijedi isti narativni tekst kao Matej (Lk 3,16) a Ivan pojašnjava: *Na koga vidiš da Duh silazi i ostaje na njemu, to je Onaj koji krsti Duhom Svetim* (Iv 1,33). Premda je Duh dar od Oca, iz sva četiri Evanđelja jasno vidimo da je Isus taj koji krsti u Duhu Svetom.

Značenje Isusova obećanja Duha vjernicima ima veliku dubinu. *Kad bi znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: daj mi piti, ti bi u njega zaiskala i on bi ti dao vode žive... A tko bude pio vode koju ću mu ja dati, ne, neće ožednjeti nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni* (Iv

4,10-14). Značenje ovih riječi možemo objasniti samo u kontekstu Isusova učenja na glavni dan blagdana sjenica: *Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije koji vjeruje u mene! Kao što reče Pismo: Rijeke će žive vode poteći iz njegove utrobe! To reče o Duhu kojega su imali primiti oni što vjeruju u njega. Tada doista ne bijaše još došao Duh jer Isus još nije bio proslavljen* (Iv 7,37-39). Te rijeke žive vode odnose se na rijeke spasenja koje kršćanin prima u sakramentu krštenja prihvaćajući Isusa i zadobivajući spasenje. *I s radošću ćete crpsti vodu iz izvora spasenja* (Iz 12,3). Iz vjernika koji je nanovo rođen i kršten Duhom Svetim rijeke žive vode teku na druge ljude spašavajući ih za Krista. U eshatološko vrijeme Krist će također žednima dati iz izvora vode života (Otk 21,6).

Najveće Isusovo obećanje nalazimo u 14 poglavlju Ivanova Evanđelja. *I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek: Duha Istine, kojega svijet ne može primiti jer ga ne vidi i ne poznaje. Vi ga poznajete jer kod vas ostaje i u vama je* (Iv 14,16-17). Zapazimo da je Isus rekao da Duh nije samo kod nas nego i u nama.

Ovdje se otkriva čudesno otajstvo. Zaista, ne moramo poći na određeno mjesto ili vršiti određene religijske čine ili geste; ako samo otvorimo svoje srce, pronaći ćemo i iskusiti Njega. Isus je, nakon uskrsnuća, svojim učenicima zapovjedio da propovijedaju Radosnu Vijest sva-

kom stvorenju (Mk 16,15). Ali je i nastavio, govoreći: *I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete Silu odozgor* (Lk 24,49). Uputio ih je da čekaju da bi primili Duha Svetoga. U Lukinom izričaju još jednom vidimo sigurnost obećanja Duha: *Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim... Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje* (Dj 1,5-8).

To je obećanje bilo ispunjeno da dan Pedesetnice (Dj 2,1-4). Tada se rodila Crkva. Petar, koji se stidio priznati da je Isusov učenik pred nekolicinom ljudi, sada je hrabro, neustrašivo i silno progovorio velikom mnoštvu od tri tisuće ljudi, objašnjavajući im što se toga dana dogodilo i uvjeravajući ih da je Krist uskrsnuo: *Toga Isusa uskrisi Bog! Svi smo mi tomu svjedoci. Desnicom dakle Božjom uzvišen, primio je od Oca Obećanje, Duha Svetoga, i izlio ga kako i sami gledate i slušate* (Dj 2,32-33).

Blagdani Pashe, Prvih plodova i Pedesetnice

Da bismo pomnije upoznali dar Duha, kroz povijest kao i danas, dobro je ponešto znati o židovskim blagdanima, posebno o blagdanu Pashe, Prvih plodova i Pedesetnice. U knjizi Izlaska

12,1-14 vidimo kako je Bog poučio Mojsija da narod treba slaviti blagdan Pashe. Nakon što su blagovali janje koje je moralo biti bez mane, njegovom su krvlju poškropili dovratnike i nadvratnik kuće u kojoj su stanovali. Svi koji su bili pod tim krovom bili su zaštićeni od anđela smrti koji je u jednoj noći pobio sve prvorođeno u zemlji egipatskoj. Znak koji su Izraelci krvlju stavljali na svoje kuće vjerojatno je sličio križu! Prva je Pasha označavala oslobođenje Židova iz Egipta, zemlje ropstva. Mnogo godina kasnije, Isus, Janje Božje, za vrijeme blagdana Pashe visio je raspet na križu. Raspet je ubrzo nakon pashalne večere koju je blagovao sa svojim učenicima (Lk 22,7-13). Isusova smrt, smrt pashalnog Janjeta, označuje oslobođenje čovječanstva od ropstva grijeha. *Ta znate da od svoga ispraznog načina života, što vam ga oci namriješe, niste otkupljeni nečim raspadljivim, srebrom ili zlatom, nego dragocjenom krvlju Krista, Jaganjca nevina i bez mane* (1 Pt 1,18-19).

U Levitskom zakoniku 23,10-14 čitamo o blagdanu Prvih plodova ili Prve žetve. Taj se blagdan slavio u dan nakon subote, dakle u nedjelju nakon sedmodnevnog blagdana beskvasnih kruhova, koji je sastavni dio blagdana pashe. Prvi plodovi prikazivani su Bogu u nadi da će žetva, po Božjem blagoslovu, biti obilna. Ovdje opet možemo načiniti usporedbu s Isusovim uskrsnućem. U Mateju 27,52-53 čitamo da su, odmah nakon Isusove smrti na križu, tijela mno-

gih svetih preminulih uskrsnula i mnogima se pokazala u Jeruzalemu. To su bili prvi plodovi uskrsnuća svih vjernih u posljednji dan. *Evo otajstvo vam kazujem: svi doduše nećemo usnuti, ali svi ćemo se izmijeniti. Odjednom, u tren oka, na posljednju trubu – jer zatrubit će – i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi i mi ćemo se izmijeniti* (1 Kor 15,51-52). Pavao govori i ovako: *Ali sada: Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih! Doista, po čovjeku smrt, po Čovjeku i uskrsnuće od mrtvih! Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni. Ali svatko u svom redu: prvina Krist, a zatim koji su Kristovi, o njegovu Dolasku* (1 Kor 15,20-23).

Po apostolu Pavlu, mi kršćani ukopani smo po krštenju u smrt i s Kristom uskrsnuli na novi život, s prvim plodovima Duha (Rim 6,4; 8,23).

Blagdan Pedesetnice slavio se kao obljetnica Zakona kojeg su Izraelci od Boga primili na gori Sinaju. Taj je blagdan padao točno pedeset dana nakon Pashe. Vrlo je znakovito da je Duh Sveti izliven baš na židovski blagdan Pedesetnice. Bog je otkrio svoj divan plan spasenja po Duhu Svetom i oslobađanja od ropstva Mojsijevog zakona. *On nas osposobi za poslužitelje novoga Saveza, ne slova, nego Duha; jer slovo ubija, a Duh oživljuje* (2 Kor 3,6). Čovjek grešnik, lišen Božje slave (Rim 3,23) nije bio u stanju držati odredbe Mojsijevog zakona, iako mu je Bog obećao snagu da čini sve ono što mu je zapovje-

dio. Izraelci su s Bogom sklopili Savez da će držati deset zapovijedi; na vjernosti zakonu temeljilo se spasenje i blagoslovi. Međutim, u novoj ekonomiji spasenja sada je vjernik u savezu s Bogom na mnogo intimniji način, po novom srcu i novom Duhu koji mu je dan. *Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe* (Ez 36,27). Autor poslanice Hebrejima kazuje da ćemo, držeći zakone u svojim srcima i pameti (umjesto u Kovčegu saveza), ući u Novi Savez u kojem su nam krivnje i bezakonja izbrisani (Heb 10,16-17). Bilo je, dakle, prikladno da se iskustvo krštenja u Duhu dogodilo upravo na židovski blagdan Pedesetnice. Na obljetnicu dana kad je dan Zakon, izliven je Duh koji jedini daje snagu da vjernik može držati zapovijedi i odredbe.

Bog je nadalje imao još jedan motiv da daruje svoga Duha upravo na blagdan Pedesetnice. Toga se dana, naime, u Jeruzalemu okupilo tisuće ljudi koji su došli kao hodočasnici na blagdan. Mnogi su od njih došli iz stranih zemalja i govorili različite jezike. Silasku Duha na apostole i ostale učenike okupljene oko njih prisustvovalo je, tako su svjedočili židovi, mnoštvo iz najmanje 16 različitih naroda, kultura i jezika (Dj 2,9-11). Božja je namjera da putem tih ljudi koji su svjedočili o ovom događaju, poruku spasenja prenese u sve dijelove svijeta. svi su vidjeli što se dogodilo s apostolima; kako su primili različite darove i karizme, zajedno s hrabrošću i

odvažnošću. Budući da je to bio blagdan žetve, možemo reći da je Gospodin imao vrlo obilnu žetvu duša. Nakon nastupnog Petrovog govora zajednici se pridružilo više od tri tisuće ljudi (Dj 2,41). Nešto kasnije taj je broj narastao na otprilike pet tisuća (Dj 4,4). Velika žetva koja je toga dana počela traje još i danas i nastavit će se sve do kraja svijeta. Isusova molitva da Otac pošalje još radnika u veliku žetvu i danas je aktualna! Svećenici, župnici, časne sestre i svi koji su pozvani na bilo koji način naviještati Riječ moraju se obući u silu Duha koju su primili po iskustvu izlijevanja Duha Svetoga.

Pedesetnica među muslimanima u arapskim zemljama

1966. pozvan sam od održim nekoliko duhovnih obnova kršćanima imigrantima u Ujedinjene Arapske Emirate. Na jednoj od tih obnova bilo je prisutno trideset troje muslimana, a da mi to uopće nismo znali. Naime, njima je zakonom zabranjeno sudjelovati u bilo kakvim programima koji imaju veze s kršćanstvom. Kršćanima u toj i okolnim zemljama nije dozvoljeno ikome svjedočiti svoju vjeru ili dijeliti Biblije i drugu kršćansku literaturu. Četvrtoga dana obnove ti su ljudi došli k meni i zamolili me da im pričam detaljnije o Bibliji, jer su željeli znati više o Kristu, i ja sam odgovarao na njihova pitanja.

Kada sam prvi put posjetio državu Oman koja je sultanat, cijeli sam muslimanski svijet na grobu Ane i Joakima u Salalahu posvetio Srcu Isusovu po Bezgrešnom Srcu Marijinom. Nisam ni znao da na njihovu grobu postoji izgrađen spomenik i tamo sam prvi put došao iz čiste radoznalosti.

Tamo sam međutim našao pedesetak muslimana koji su uvijek molili na tom mjestu za različita ozdravljenja. Približio mi se jedan čovjek i posvjedočio da se na tom mjestu događaju mnoga ozdravljenja! Imali su neku knjigu u kojoj je sadržano sve što u njihovoj svetoj knjizi, Kuranu, piše o Mariji i njezinom sinu Isusu, proroku.

Taj mi je čovjek rekao da se mnoga ozdravljenja događaju kada mole molitve iz te knjige, jer su Ana i Joakim roditelji Marije, najčišće Djevice koja je ikad živjela na zemlji i od koje se rodio prorok Isus, koji je i sam činio čudesa i mnoge ozdravljao. Bio sam silno iznenađen kad sam te riječi čuo iz usta jednog muslimana. Tada sam podigao svoje srce Isusu i cijeli muslimanski svijet predao Njemu. U jednoj molitvi imao sam i viziju u kojoj mi je Isus rekao da pođem naviještati Božju Riječ muslimanima.

Islam, židovstvo i kršćanstvo vrlo su bliske religije i dijele kulturu, vjerske objave, povijesno i zemljopisno okruženje. Kad bi te tri religije ponovno postale jedno, ispunilo bi se proroštvo Svetoga Pisma o novom nebu i novoj zemlji!

Jednom sam propovijedao Radosnu Vijest muslimanima u šatoru u pustinji; 256 Arapa muslimana došlo je slušati o Isusu. Počeo sam s Kuranom, gdje možemo iščitati mnoge dijelove Staroga Zavjeta.

Trećega dana govorio sam o deset zapovijedi. Iz Kurana, njihove svete knjige, objasnio sam im koja su prokletstva i kazne koja dolaze na one koji ne drže zapovijedi. Upitao sam ih kako riješiti problem grijeha – nisu znali.

Oni vjeruju u Alaha – vrhovnoga suca koji stoluje u nebu. Za njih je to mjesto s mnogo užitaka i materijalnog komfora – za pravednike je to stotinu puta više nego što imaju na zemlji. Za zle je pripremljen pakao – mjesto nezamislivih tjelesnih i duševnih patnji. Čovjek dakle mora živjeti pravednim životom prema svim uputama iz Kurana, posebno treba davati mnogo milostinje.

Međutim, nisu znali dati zadovoljavajući odgovor na pitanje što je s grešnicima u svijetu; kako će oni naći svoj put u nebo i postići oproštenje grijeha. Bog milosrdan i sućutan, koji traži i čeka grešnika da se obrati od zlog puta, za muslimana je nezamisliv. "Oko za oko, zub za zub" – to je njihovo pravilo.

Tada sam im objasnio da je svako kršenje zapovijedi uvreda "Alahu", i da on jedini može opravdati naše grijehe. Nijedan čovjek ne može se opravdati svojim naporima, pravednim živo-

tom ili davanjem milostinje. Citirao sam im dva biblijska odlomka:

A on je naše bolesti ponio, naše je boli na se uzeo, dok smo mi držali da ga Bog bije i ponižava. Za naše grijehe probodoše njega, za opačine naše njega satriješe. Na njega pade kazna – radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše...Žrtvuje li život svoj za naknadnicu vidjet će potomstvo , produžit sebi dane, i Jahvina će se volja po njemu ispuniti (Izaija 53:4-10).

Kad sam ih pitao tko je taj koji je patio za naše grijehe i sebe prikazao kao naknadnicu, između svih svojih proroka i svetaca nisu mogli naći nikoga. Pročitao sam im Zahariju 12:10, *A na dom Davidov i na Jeruzalemce izlit ću duh milosni i molitveni. I gledat će na onoga koga su proboli; naricat će nad njim kao nad jedincem, gorko ga oplakivati kao prvenca.* Nisu mogli odgovoriti na koga se ovi odlomci Svetoga Pisma odnose.

Tada sam im, čitajući različite odlomke iz Novoga Zavjeta, govorio o Isusu kao Jedinom "Alahovom" sinu, koji je sišao s neba kao okajnica za naše grijehe, odnoseći naše krivnje, kazne, prokletstva, bolesti i patnje, na svom Tijelu na križ.

Nisam puno znao o Islamu, nikad ga nisam sustavno proučavao. Ne znam kako su mudrost i znanje došli u moje misli i na moje usne; znam samo da sam punih četiri i pol sata hrabro govorio o Isusu! Potpuno sam uvjeren da sve što sam im govorio nije došlo od mene nego od Duha.

Ne budite zabrinuti kako i što ćete govoriti. Dat će vam se u onaj čas što ćete govoriti (Matej 10:19).

Znam da sa svojim znanjem ili sposobnostima nikada ne bih mogao muslimane uvjeriti da je Isus Bog! Satima sam im govorio o Svetom Trojstvu, Utjelovljenju, Kristovom životu, Raspeću, Uskrsnuću i silasku Duha. Zapravo, ne mogu se jasno sjetiti o čemu sam im sve govorio. Na kraju sam sve te muslimane, za koje kažu da su tvrda srca, vidio u suzama!

Završio sam svoj govor i odlučio otići, kazavši da sam im rekao sve o Isusu. Tada me jedan mladić čvrsto uhvatio za ruku i rekao mi: "Oče, ne možete sada otići! Pogledajte nas – plačemo zbog svojih grijeha kao što piše u Zaharijinoj knjizi. Mi smo mrtvi u svojim grijesima jer smo odbili prihvatiti Isusa, Božjeg sina. Oče, molite da nam se oproste grijesi i da se ispunimo Duhom Svetim, jer smo spremni slijediti Isusa i Bibliju!".

U tom sam trenutku bio potpuno zbunjen i nisam znao što učiniti. Nalazio sam se među muslimanima, gdje nije dopušten nikakav oblik evangelizacije ili obraćenja na kršćanstvo. Objasnio sam im da sam im o Kristu govorio samo iz čistoga poriva da više saznaju o kršćanstvu i da mi nije namjera obraćati ih. Oni su na to rekli: "Mi se ne želimo obraćati na tvoju religiju, mi se

želimo obratiti srcu Isusovu u kome jedino možemo naći rješenje za naše grijehe i bijedu!".

U suzama sam molio Duha Svetoga za mudrost i vodstvo! Bio sam jako uplašen, jer je stvar bila vrlo osjetljiva i rizična. Duh mi je izričito rekao da hrabro idem dalje, baš kao što su tražili.

Svaki je od njih, stavljajući ruke na moju Bibliju, rekao: "Prihvaćam Isusa Krista kao jedinoga Boga i odlučujem slijediti Njegov put". Na svakoga sam do njih položio ruke i molio za oproštenje njihovih grijeha i ispunjenje Duhom Svetim. Otpjevali su nekoliko pjesama hvale, koje sam ih naučio i dodali neke svoje pjesme. Pjevali su neke pjesme na arapskom.

Nemoguće je opisati što se nakon te molitve događalo sljedeća četiri sata. Pjevali su iz svega glasa, pljeskali rukama i radosno plesali. Neki od njih bili su na zemlji prostrti u tihoj molitvi. Na kraju su posvjedočili o ozdravljenjima koja su primili. Svaki od njih imao je predivno iskustvo Duha Svetoga, koji ih je očistio i učinio novim ljudima. Iako im uopće nisam govorio o daru jezika ili o vizijama, mnogi od njih su molili i pjevali u jezicima, a gotovo svi su imali viziju raspetoga Isusa.

Kao dar i uspomenu na to njihovo iskustvo Pedesetnice, darovali su mi zlatni križ, koji uvijek nosim sa sobom. Dok su radosno klicali i slavili Boga, pjevali i svjedočili, ja sam bio sav u suzama od radosti i sreće.

Duh mi je tada šapnuo u mislima: "Ovo je tek prva Pedesetnica među muslimanima; još će mnoge uslijediti". Tada sam mogao samo zamišljati prve Duhove (Pedesetnicu) u Jeruzalemu, kada je šačica Isusovih učenika ispunjena vatrom Duha Svetoga podigla toliku radosnu buku da su se oko njih okupili svi Židovi koji su tada bili u Jeruzalemu, a bilo ih je iz više od šesnaest zemalja.

Poput starog Šimuna u Jeruzalemskom hramu i ja sam u sebi govorio: *Sad možeš, Gospodine, otpustiti slugu svojega da, prema riječi tvojoj, ide u miru, jer mi oči vidješe spasenje tvoje, koje si pripravio pred licem svih naroda* (Luka 2:29-32). Ali Gospodin me nije otpustio, nego me je vraćao natrag nekoliko puta, kada sam ponovno bio svjedok takvim događajima. Danas je na tisuće ljudi u tom dijelu svijeta iskusilo spasenje Gospodina našega Isusa Krista, na desetke tisuća ljudi čitaju Bibliju i ostalo kršćansko štivo u zemljama u kojima je to zabranjeno. Slava Gospodinu koji živi i koji čini silna djela među ljudima!

Krštenje u Duhu Svetom

Ovo je prijeporna tema za katolike čak i danas. Na kraju krajeva, Isus i njegovi sljedbenici bili su kontroverzni ljudi i njihova su naučavanja izazivala sukobe! Kada, dakle, pravoga vjernika ili kršćanskog propovjednika nazovu kontrover-

znom i osporavanom osobom, to su možda za njega najveći i najprikladniji komplimenti! Isus je bio rođen od Duha, kao dječak bio je vješt u govoru, svi su se divili njegovu umu i odgovorima kad je ostao među učiteljima Zakona u hramu (Lk 2,46-49). Ali kad su ga otac i majka našli u hramu o njemu se više ništa nije čulo do krštenja u rijeci Jordanu. Tek kad je bio ispunjen Duhom prilikom krštenja i kad se s neba začuo Očev glas "Ovo je Sin moj ljubljeni, u njemu mi sva milina", tada je počeo svoje poslanje propovijedanja, ozdravljenja i čudesa.

Apostoli su, dok su bili s Isusom, također liječili bolesne i izgonili demone. Ali kada Isusa nije bilo s njima, posebno kada je bio raspet i ubijen, nisu više obavljali tu službu. Neki su se čak vratili svome bivšem, ribarskom zanatu. Tek kad su na Pedesetnicu primili puninu Gospodnjeg obećanja, ispunjenje Duhom Svetim, tada su počeli evangelizirati i propovijedati, što je Gospodin potvrđivao znakovima i čudesima. Tako je i svaki kršćanin koji želi biti vjerodostojan, pozvan ne samo živjeti da bi postigao vječni život, nego i svjedočiti za Krista. To može samo ako ima iskustvo ispunjenja Duhom Svetim.

Mnogi kršćani, osobito katolici, smatraju da vjernik prima Duha u sakramentima, osobito u krštenju i Potvrdi; dakle, zašto je potrebno krštenje u Duhu? Prisjećam se jedne duhovne obnove na koju sam bio pozvan propovijedati. Mjesni ordinarij zabranio mi je da polažem ruke na vjernike da bi primili Duha Svetoga i molili u jezicima! Međutim, to je bila duhovna obnova na kojoj su svi sudionici imali prekrasna iskustva Duha Svetoga, govorili su u jezicima, neki imali viđenja, itd. Za vrijeme propovijedanja Riječi već je Duh Sveti sišao na njih, bez polaganja ruku. Vjerujem da se to dogodilo zato što sam bio poslušan biskupu. Duh se spušta samo tamo gdje postoji poslušnost i poniznost. Tada sam se sjetio one zgode iz Djela apostolskih 10,44 gdje su ljudi koji iz Petrovih usta slušali Božju Riječ bili ispunjeni Duhom Svetim, počevši moliti u jezicima i slaviti Boga!

Biti ispunjen Duhom Svetim

"Ispunjenje" je riječ kojom se u Bibliji obično označava krštenje u Duhu. Na Pedesetnicu se svi koji su bili okupljeni NAPUNIŠE Duhom Svetim (Dj 2,4). Nakon čudesnog ozdravljenja uzetoga čovjeka na ulazu u hram, apostole su uhvatili i bacili u tamnicu. Kad su izvedeni pred Veliko vijeće, Petar je PUN Duha Svetoga započeo svoju obranu (Dj 4,8). Kad su bili pušteni na slobodu, jednodušno su podigli glas k Bogu u molitvi. Tada su se svi NAPUNILI Duha Svetoga i neustrašivo počeli navješćivati Riječ Božju (Dj 4,23-31). Sedmorica đakona bili su ljudi PUNI Duha (Dj 6,5). Jedan od njih, Stjepan bio je PUN milosti i snage i činio je čudesne znakove u narodu (Dj 6,8). Nitko nije mogao odolje-

ti mudrosti i Duhu kojim je govorio (Dj 6,10). Za vrijeme dok su ga kamenovali, on je PUN Duha Svetoga gledao u nebo i vidio slavu Presvetoga Trojstva (Dj 7,55-56). Savao, koji je poslije svoga obraćenja postao Pavao, NAPUNIO se Duha Svetoga kad je Ananija položio na njega ruke (Dj 9,17). Cijela knjiga Djela apostolskih puna ju primjera gdje se pojedinci ili grupe ljudi NAPUNJAJU Duhom u različitim situacijama. Vjernici koji su već ISPUNJENI Duhom na Pedesetnicu, to iskustvo doživljavaju opetovano mnogo puta. Zato sv. Pavao piše: *Napunite se Duhom!* (Ef 5,18). Dakle, posve je jasno da Duh Sveti može ISPUNITI i PONOVNO NAPUNITI one koji ga mole.

Mnogi su kršćani primili Duha Svetoga kao djeca u krštenju. Tada nisu znali tko je Duh i što može u njima učiniti. U krštenju naši kumovi i roditelji ispovijedaju vjeru umjesto nas. Oni bi kršteniku za vrijeme njegova kršćanskog odrastanja trebali prenijeti iskustvo Duha. Znamo, međutim da mnogi nisu odgajani u iskustvu Duha. Zatim, sakrament Potvrde trebao bi donijeti puninu iskustva Duha, nakon kojega bi vjernik postao pravi vojnik za Krista. Praksa nam danas pokazuje da to najčešće ostaje samo ritual bez dubljeg iskustva Duha. Pobožnost mnogih kršćana sastoji se samo u ritualima i simboličkom prakticiranju religije, bez dubljeg poznavanja pomazanja i djelovanja Duha. Zato se na okupljanjima karizmatskih grupa vjernike potiče da kao

odrasli, svjesni ljudi prihvate Isusa Krista kao Gospodina i Spasitelja, nakon što su se pokajali i odrekli grijeha. Tada se, polaganjem ruku, vatra Duha, koji je u njima na neki način uspavana, raspiruje. *Poradi toga, podsjećam te: raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi po polaganju mojih ruku. Jer nije nam Bog dao duha bojažljivosti, nego snage, ljubavi i razbora* (2 Tim 1,6-7). Krštenje u Duhu možemo gledati kao obnovu posvećenja koju je osoba primila po sakramentima i oslobađanje punine Duha i milosti primljenih na krštenju i potvrdi. Zbog toga mnogi vjernici puno intenzivnije doživljavaju prisutnost Duha prilikom krštenja u Duhu nego prilikom primanja sakramenata, iako krštenje u Duhu nije sakrament. Moje je iskustvo Boga za vrijeme krštenja u Duhu bilo puno jače nego za vrijeme primanja Prve Svete Pričesti, zavjeta, pa čak i svećeničkog ređenja!

Istina je da svaki vjernik **ima** Duha Svetoga, ali nije svaki vjernik **ispunjen** Duhom. Isus je rekao da je Duh Sveti u nama (Iv 14,17), ali i da moramo biti kršteni u Duhu (Dj 1,5).

Kršenje u Duhu opisuje se u Novom Zavjetu na različite načine. **1.** Obući se u silu odozgo (Lk 24,49). **2.** Primiti snagu (Dj 1,8). **3.** Napuniti se Duhom Svetim (Dj 2,4). **4.** Primiti dar Duha Svetoga (Dj 2,38-39). **5.** Duh Sveti je sišao (Dj 8,16). **6.** Siđe na njih Duh Sveti (Dj 11,15). Svi ovi opisi govore nam da vjernik treba primiti i biti ispunjen Duhom Svetim, biti okupan i natopljen

Duhom da bi mogao živjeti životom po Duhu, koji se od svakoga kršćanina očekuje.

Duh Sveti je za sve

Neki ljudi dvoje oko toga je li Duh Sveti za sve vjernike ili samo za neke "odabrane". Pogledajmo što je Petar na Pedesetnicu kazao o obećanju Duha u svojoj prvoj propovijedi. *Petar će im: Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oproste grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga. Ta za vas je ovo obećanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka koje pozove Gospodin, Bog naš* (Dj 2,38-39). Taj je dar za sve koji ga čeznu i traže u potpunoj poslušnosti Bogu. Za primanje Duha Svetoga preduvjet je pokajanje i stvarno obraćenje, koje znači promjenu načina života (Metanoia). Prije nego se neka posuda napuni, mora se isprazniti, oprati i očistiti. Tako se i vjernikovo srce mora očistiti od svih grijeha i isprazniti (Kenosis) od oholosti, svih natruha svijeta i zlih želja, svih sumnji i predrasuda. Poput posude otvorene za Duha Božjega, vjernikovo srce treba doći izvoru žive vode, otvorenom Srcu Isusovu.

Za dragocjeni dar Duha moramo moliti s iskrenom vjerom. *Krist nas otkupi od prokletstva Zakona, postavši za nas prokletstvom... da u Kristu Isusu na pogane dođe blagoslov Abrahamov: da Obećanje, Duha, primimo po vjeri* (Gal 3,13-14). Trebali bismo, dakle, bezuvjetno

vjerovati u obećanje Božje jer naš je Bog vjeran svojim obećanjima. Prava vjera znači potpuno predanje svega što jesmo i što imamo pred noge Isusove. Potpunim predanjem prihvaćamo Isusa kao Gospodina i Spasitelja našega života. Isusu dopuštamo da s nama čini što želi, u Njegovim smo rukama kao glina u rukama lončara. Ako tako činimo, Njegov će Duh u nama slobodno djelovati, sa svim plodovima i darovima. Dakle, Duha trebamo moliti u dubokoj vjeri i predanju.

Sv. Jakov okrivljuje nas da ne primamo zato što ne tražimo (Jak 4,2-3). Gospodin Isus je rekao: *Ištite i dat će vam se!... Doista, tko god ište, prima!... Koliko li će više Otac s neba obdariti Duhom Svetim one koji ga zaištu!* (Lk 11,9-13). Namjere Duha najviše priječe nedostatak iskrene vjere, sumnje, strahovi i predrasude. *Ali neka ište s vjerom, bez ikakva kolebanja. Jer kolebljivac je sličan morskom valovlju, uzburkanu i gonjenu. Neka takav ne misli da će primiti što od Gospodina – čovjek duše dvoumne, nepostojan na svim putovima svojim* (Jak 1,6-8).

Kako piti s izvora Žive Vode?

Promotrit ćemo neke od načina na koje je Duh Sveti silazio na vjernike. Sišao je na učenike koji su bili jednodušno postojani u molitvi i čekali Očevo Obećanje (Dj 1,12-14; 2,1-4). Pozna-

jem mnoge vjernike koji su Duha Svetoga primili sami moleći i čekajući dolazak Duha. Nisu čak ni prisustvovali nekom seminaru ili duhovnoj obnovi, nego je njihova duboka vjera donijela plod Duha u njihovom životu. Neki su mi svjedočili kako su Duha primili čitajući nečije svjedočanstvo, Bibliju ili neku knjigu duhovnog sadržaja.

Nedavno sam u Augsburgu u Njemačkoj sreo ženu koja mi je rekla da je Svetoga Duha i sve duhovne darove primila nakon čitanja moje molitvene knjižice "Molitve koje će promijeniti tvoj život – 25 karizmatskih molitava". Nakon čitanja molitve za unutarnje ozdravljenje i ispunjenje Duhom, gorko je plakala zbog svih grijeha svoga prošloga života i odlučila se na dobru ispovijed. Ispovjedila je Isusa kao svoga jedinog Spasitelja i, dodirujući raspelo i Bibliju, iznenada osjetila silu Duha Svetoga kako se poput plašta spušta na nju i ispunja ju milošću. Kazala je da je taj osjećaj poput ugodnog, produženog, strujnog udara!

Znam jednu hindu djevojku u Bangaloreu u Indiji koja je živjela veoma pokvarenim životom, sve do dana kojega je osjetila silu Duha Svetoga, dok je promatrala križ na pročelju jedne Crkve. Pričala mi je o dubokom obraćenju života, prihvaćanju Isusa kao Gospodina u njenom životu, darovima molitve, viđenja, ozdravljenja, koje je primila u tome jedinstvenom trenutku. Ona je sada voditeljica velike karizmatske grupe sastavljene većinom od obraćenih i Duhom ispunjenih hindusa.

Nadalje, Duh Sveti dijelio se polaganjem ruku (Dj 8,17; 9,17; 19,6). Taj je način i danas veoma čest. Ljudi su okupljeni na duhovnoj obnovi ili seminaru, gdje im se dobro objasni sve o Duhu Svetom. Tada propovjednik na kome je pomazanje polaže ruke na prisutne da bi primili Duha. Prisutni mogu i jedni na druge položiti ruke u molitvi, dok voditelj seminara zaziva Duha da se spusti i ispuni vjernike.

U desetom poglavlju Djela apostolskih čitamo kako je Duh Sveti snažno sišao već za vrijeme naviještanja Riječi. Slično sam i sam primijetio na seminarima i službama ozdravljanja koje vodim. Nedavno sam nekoliko dana bio u Slovačkoj. Budući da je skup bio jako velik i da je bilo kasno navečer, nije mi bilo moguće moliti za svakoga pojedinačno. Zamolio sam prisutne da polože ruke jedni na druge i mole za ispunjenje Duhom Svetim. Duh se zaista silno spustio i poslije te molitve slušali smo divna svjedočanstva.

U Hrvatskoj ili Bosni i Hercegovini bio sam svjedokom mnoštva ljudi koji dolaze na duhovne obnove s vjerom, isto kao i u mojoj rodnoj Indiji. Oni jedni za druge mole da se ispune Duhom Svetim i čudesa se zaista događaju. U Istočnoj Europi, Južnoj Americi i zemljama Azije ljudi Gospodinu dolaze s "dječjom" vjerom, zato se i događaju čudesa, znakovi i ozdravljenja.

Kad ljudi u glavama imaju puno "težine" i puno pitanja "zašto" i "kako", tada obično teško primaju ili uopće ne prime dar Duha.

Što se događa kad je netko ispunjen Duhom?

Iz Svetoga Pisma možemo iščitati kako su ljudi reagirali kad su primili Duha Svetoga. U Starome Zavjetu počeli bi prorokovati kad bi ih Duh ispunio. *Tada će na te sići Duh Jahvin, te ćeš pasti u proročki zanos s njima, i promijenit ćeš se u drugog čovjeka* (1 Sam 10,6). Tako je Šaul, kralj Izraelski, prorokovao kad se Duh spustio na njega (1 Sam 10,10-12). Sedamdesetorica starješina su prorokovali (Br 11,25-26). Šaulovi glasnici su prorokovali (1 Sam 19,20-21). Elizabeta i Zaharija, roditelji Ivana Krstitelja, također su prorokovali ispunjeni Duhom Svetim (Lk 1,41; 1,67). Proroci su imali viđenja (Ez 2,1-10).

Pri silasku Duha na Pedesetnicu pojavljuje se vatra, vjetar, proroštva, jezici i propovijedanje (Dj 2,1-4). Kad su apostoli molili nad vjernicima u Samariji događala su se ozdravljenja i govor u jezicima. Bilo je to nešto silno, čudesno i opipljivo. Čak je i Šimun vračar zaželio tu silu (Dj 8,14-19). Kad je Pavao primio krštenje u Duhu polaganjem Ananijinih ruku, ozdravio je od sljepoće (Dj 9,17). Kornelije i ostali pogani molili su u jezicima (Dj 10,44-48). Kad je Pavao molio nad učenicima u Efezu, prorokovali su i molili u jezicima (Dj 19,1-7). Molitva u jezicima je u Novom Zavjetu fenomen koji uobičajeno slijedi krštenje u Duhu. Pavao je vjerojatno to iskustvo imao čim je primio Duha, jer kaže: *Hvala Bogu, ja govorim drugim jezicima većma nego svi vi* (1 Kor 14,18). Premda dar jezika za vjernika nije imperativ, ipak je dobro imati to iskustvo. Pavao kaže: *A htio bih da vi svi govorite drugim jezicima...*(1 Kor 14,5).

Drugi biblijski znak krštenja u Duhu je da osoba koja je Duha primila počinje svjedočiti svoju vjeru. Isusovo je obećanje ovo: *A kada dođe Branitelj koga ću vam poslati od Oca – Duh Istine koji od Oca izlazi – on će svjedočiti za mene. I vi ćete svjedočiti jer ste od početka sa mnom* (Iv 15,26-27). *Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje* (Dj 1,8). Svi oni koji su u Starom Zavjetu primili Duha Svetoga bili su silni i veliki Božji ratnici. Imali su hrabrost i snagu da sve do smrti svjedoče za Boga. Tako je i s Isusom i Njegovim sljedbenicima; kad prime Duha, tada dobivaju snagu čak i za mučeništvo. Rekao bih da je, čak i više od jezika, proroštva i darova, pravi znak ispunjenja Duhom Svetim spremnost na mučeništvo, čak i smrt za Isusa. Duh Sveti oslobađa od straha od smrti (Heb 2,15). Mnoga su i različita iskustva onih koji primaju puninu Duha.

Prave karizmatike Gospodin obdaruje mnogim dobrim djelima. On je rekao: *Zaista, zaista, kažem vam: Tko vjeruje u mene, činit će djela koja ja činim; i veća će od njih činiti jer ja odlazim Ocu. I što god zaištete u moje ime, učinit ću, da se proslavi Otac u Sinu* (Iv 14,12-13). Mnogi su i raznoliki učinci krštenja u Duhu Svetom.

Duh Sveti daruje novi život u Kristu:

• Krštenje u Duhu Svetom na uzvišen način otvara vjernikovo srce da bi imalo veoma osoban odnos s Bogom Ocem i Sinom. Drugim riječima, vjernik u sebi iskustveno doživljava život Trojstvenoga Boga.

• Kao posljedica toga iskustva nalazi obilje razloga da zahvaljuje i slavi Oca i Sina uvijek i za svaku životnu prigodu.

• Primanjem Duha vjernik sve više cijeni snagu sakramenata i po osobnom iskustvu u njima živi.

• Duh osnažuje vjernika za zajedništvo s braćom kršćanima i u njemu očituje veliko poštovanje prema Crkvi i Njenim pastirima.

• Duh u vjerniku zapaljuje oganj velike čežnje za Riječju Božjom, Svetim Pismom. Čitanje i razumijevanje Biblije postaje duboko i stvarno i Božjem planu otvara vjernikove vizije i životne planove.

• Vjernik pun Duha postaje svjesniji đavolskog djelovanja u svijetu, ali i načina kako mu se

oprijeti. Sila Duha čuvati će ga i dati mu snagu da odbaci sve napade đavolskih sila.

• Krštenje u Duhu podiže razinu molitvenog života. Sveti Duh osposobljava vjernika da mnogo moli i da se riješi nedostataka koje je prije imao u molitvi.

• Duh daje Božansku mudrost o Bogu, nama i drugima. Vjerniku se otkrivaju različite tajne.

• Krštenje u Duhu podiže vjernika do stupnja na kojem svoj kršćanski život živi puno snažnije, učinkovitije i beskompromisno.

• Duh Ljubavi daje nam vidjeti Isusa u drugima, ohrabruje vjernika da svoj život posvećuje brizi za druge.

• Sila Duha vjerniku daje snage da govori o Isusu na način da i drugi postaju vjernici. Daje mu veliki zanos za evangelizaciju.

• Duh obdaruje vjernika različitim darovima i karizmama (o tome više u nadolazećim poglavljima). Duh nadahnjuje vjernika na osnivanje molitvene grupe, molitvu s drugima, posjećivanje bolesnih u bolnicama ili kod kuće i molitvu za njihovo ozdravljenje.

• Iskustvom plodova Duha kroz krštenje u Duhu Svetom, vjernik postaje radosniji, pun mira i snage. Slijedi Isusa čak i za vrijeme patnje i progonstva.

• Snagom Duha vjernik stavlja Isusa u središte svoga života. Kao posljedica takvog stava, vjernik živi u Kristu, kroz Krista i za Krista. Živeći

Kristocentričnim životom po snazi Duha u vjerniku se događa stvarna promjena i na kraju postaje sposoban reći: "Ne živim više ja, nego Krist živi u meni".

• Sveti Duh potiče vjernika na svet život. Zapravo, to je pravi poziv svakog kršćana. Duh u njemu omogućuje mu da pobijedi tijelo, svijet i Sotonu. Duboko iskustvo svetosti riječima i djelima prenosi i na druge ljude. Duh svetosti u vjerniku dat će i drugima snagu i svjetlo.

• Duh vjernika potiče da daje za evangelizaciju čak i više od desetine svoga prihoda.

• Po Duhu vjernik može ispravno prepoznati svoj životni poziv i prihvatiti ga kao Božju volju. Tada će u tom pozivu pronaći radost i zadovoljstvo.

Molimo ovako:

Duše Sveti, Gospodine, moja duša žeđa za Tobom. Žalim zbog svih grijeha kojima sam te povrijedio i izgubio Tvoju prisutnost. Žalim zbog svakog neopraštanja u mom srcu. Oprosti mi svaki onaj put kad sam ugušio Tvoju prisutnost u mom srcu i opirao se Tvom djelovanju u mom životu. Sada dolazim k Tebi bez ikakve sumnje ili dvojnosti, bez straha i predrasuda. Dođi Duše i ispuni me svojom milošću i snagom da mogu živjeti novim životom s Bogom; u velikoj ljubavi, miru i radosti da Te slavim u vijeke vijekova. Amen.

Pjesma

Tvoj Duh me ovija kao plašt

Tvoj Duh me ovija kao plašt
Neprobojan i tih
Kako je divno hoditi
U tvojoj prisutnosti Bože
Močiti korake u Tvojoj jakosti
Kročiti dnom Crvenog mora
Mimo uzavrelih voda
Mimo uzavrelih voda.

Moja duša u Tvome krilu počiva
Na Tvom dlanu ja živim dane svoje
Srce mi je ispunjeno srećom
O Jahve, ljubav je Tvoja preobilna
Za ove naše glinene posude
Posude.

Staze su moje od svjetla tog
Njegovim posute plamom
Od glasa tvoga sve drhti sad
I duša treperi u meni
Žrtvu ću prinijeti Tebi o Bože moj
Pretilne dare svoje ću dati
Sion će biti življenje to.

Svoju mrežu baci dublje

Dublje iskustvo Duha

Vjerojatno svaki čovjek na svijetu žeđa za iskustvom Boga. U Starom Zavjetu to je lijepo izraženo u psalmima. *O Bože, ti si Bog moj: gorljivo tebe tražim; tebe žeđa duša moja, tebe želi tijelo moje, kao zemlja suha, žedna, bezvodna* (Ps 63,1; 42,2; 143,6). Iz Isusovog susreta sa ženom pokraj Jakovljeva zdenca, o čemu čitamo u Ivanovom Evanđelju, vidimo kako ju je Isus polako kroz razgovor vodio prema stvarnom predmetu njene žeđi. Ona je noseći vrč svakodnevno dolazila na zdenac po vodu. Ovdje naziremo i njen vapaj za ljubavlju koju je tražila kod nekoliko muškaraca koje je imala. Isus joj je rekao: *Tko god pije ove vode, opet će ožednjeti. A tko bude pio vode koju ću mu ja dati, ne neće ožednjeti nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni* (Iv 4,13-14). Kasnije je Isus jasno dao do znanja da ta voda koju je spomenuo označava Duha Svetoga kojega će izliti na vjernike poslije uskrsnuća (IV 7,38-39). Oni koji vjeruju u Isusa i prihvaćaju ga kao svoga Spasitelja primajući Duha Svetoga, neće nikada ožednjeti i neće morati tražiti vodu na nekim drugim izvorima (Iv 6,35;

Jr 2,13). U prethodnom smo poglavlju vidjeli da će onaj tko primi puninu Duha Svetoga imati iskustvo samoga Boga (Iv 14,20; 1 IV 14,13).

U 47 poglavlju proroka Ezekiela Bog je već pretkazao ove rijeke žive vode. Ezekiel govori o hramu i o vodi koja izvire ispod praga Doma Božjega. Voda je otjecala na istok i u dolinu uz rijeku Jordan, te tekla u Mrtvo more. Kad se voda izlila u more, vode su mu ozdravile i prestale biti slane. Gdje god protječu ove vode, sve oživi i vrvi mnoštvom svakovrsnih riba. Ta će voda ozdraviti vodu Mrtvog mora i učiniti je svježom; kamo god dođe ova voda, sve ozdravi i oživi... Ribari će ribariti duž mora... Duž potoka na obje strane rast će svakovrsne voćke, svakog će mjeseca roditi novim plodom koji će biti za jelo, a lišće za lijek (Ez 47). Taj hram i izvor vode s desne strane realnost su postali u Kristu raspetom; iz Njegova boka potekla je voda kad su ga proboli kopljem (Iv 19,34). Ta živa voda, Duh Sveti, daje život, osvježava, posvećuje, sve čini novim i svima daje spasenje, bez obzira na vjeru, kulturu, kastu, boju kože i religiju. Riječi proroka Ezekiela govore i o današnjem danu i eshatološkoj dimenziji spasenja. Isus sve ljude poziva na to iskustvo spasenja, govoreći: *Ako je tko žedan neka dođe k meni!* (Iv 7,37; Otk 21,6). U ovom ćemo poglavlju pažljivo ispitati dubine i načine na koje zaroniti u struju ove vode života. To je možda ponekad i teško, ponekad sliči na utrku s preprekama, međutim, znajmo da nismo sami i da je Isus s nama

u svakom koraku na tom putu. *Blizu ti je riječ, u ustima tvojim i u srcu tvome* (Rim 10,8). Ali jednom kad to dohvatimo, za nas će biti epohalno i nikada se više nećemo vratiti starom načinu života.

Odreci se svijeta i živi za Isusa

Po Duhu Svetom ljubav je Božja izlivena u našim srcima (Rim 5,5). Božja nam Riječ govori da je svijet sa svim zamkama grijeha najveća prepreka ovom iskustvu Božjega Duha. Iskustvo Božje ljubavi i svijet nikako ne mogu zajedno!

Ne ljubite svijeta ni što je u svijetu. Ako tko ljubi svijet, nema u njemu ljubavi Očeve. Jer što je god svjetovno – požuda tijela, i požuda očiju, i oholost života – nije od Oca nego od svijeta (1 Iv 2,15-16).

Ljubav u Bibliji nije samo iskustvo putenih osjećaja ili puno osjećaja koji ovladaju osobom, nego i posjedovanje onoga za čim se čezne. Kršćanin bi dakle, trebao samo Krista imati kao cilj svoje čežnje. Sve su nam druge stvari na svijetu samo za uporabu, ne za posjedovanje. Sve što na svijetu postoji Bogu pripada i ni za čim ne smijemo čeznuti i prisvajati sebi.

Zemlja se ne smije prodati potpuno, jer zemlja pripada meni, dok ste vi samo stranci i gosti kod mene (Lev 25,23). Bog je čovjeka stavio u Edenski vrt da ga obrađuje i brine se za njega, ne da ga posjeduje (Post 2,15). Naš je život

na ovom svijetu hodočasnički, ovdje smo samo putnici koji hodaju prema cilju svoga života, gdje ćemo imati stalnu domovinu (Fil 3,20). Zbog toga se ne smijemo dati zavesti svijetom i njegovim primamljivostima.

Tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije mene dostojan. Tko ljubi sina ili kćer više nego mene, nije mene dostojan (Mt 10,37). Naša ljubav prema Isusu mora biti veća nego ljubav prema našim krvnim srodnicima.

Što je požuda tijela, požuda očiju i oholost zbog imetka? Ako pažljivo analiziramo Isusove kušnje u pustinji, otkrit ćemo odgovor na ovo pitanje (Mt 4,1-8).

U prvoj kušnji đavao traži od Isusa da učini čudo i kamen pretvori u kruh kako bi utažio svoju glad nakon četrdeset dana posta. Isus to ne čini jer nikada u životu nije učinio čudo zbog svoje koristi. Čudesa i znakove činio je jedino za druge. Đavao vrlo dobro zna da Isus ima silu kojom može činiti čudesa. I u našim životima on će nas pokušati nagovoriti da svoje darove i snage koristimo u cilju ostvarivanja sebičnih motiva, koji nisu u Božjem planu. Taj je savjet Isus dao i svojim sljedbenicima.

Jedni druge poslužujte – svatko po primljenom daru – kao dobri upravitelji različitih Božjih milosti! (1 Pt 4,10).

Isus je kušan i požudom očiju. Đavao ga je odveo visoko, na vrh gore, i pokazao mu svu raskoš cijeloga svijeta, sve mu to obećavajući dati

ako mu se pokloni. U današnje je vrijeme kršćanin kušan svom silom raskoši koje nudi svijet. Mnogi žele imati sve što godi njihovim osjećajima. Trče za najboljom hranom, odjećom, kućama, putovanjima, itd. Mnogi su zavedeni erotskim i pornografskim slikama, filmovima, Internetom i opscenom literaturom kako bi zadovoljili požudu očiju.

Oholost života pojedinca čini velikim dajući mu pretjeranu vlast nad drugim ljudima. Đavao je kušao Isusa da razmetljivo pokaže svoju moć, skočivši sa vrha Jeruzalemskog hrama da bi zadivio ljude. I danas Njegovi sljedbenici prolaze kroz iste kušnje! Mnogi od njih žele biti poznati, popularni i veliki u očima svijeta!

Kršćanin je pozvan da živi svetim životom. Stoga mora živjeti život odvojen od svijeta jer je od svijeta odabran za Božju svojinu. *A vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da navješćate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu* (1 Pt 2,9). U svojoj velikosvećeničkoj molitvi, Krist je molio: *Oni nisu od svijeta kao što ni ja nisam od svijeta* (Iv 17,16). Budući da je kršćanin odvojen i pozvan da pripada Kristu, morat će se suočiti s mnogim nevoljama.

Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije vas. Kad biste bili od svijeta, svijet bi svoje ljubio; no budući da niste od svijeta, nego sam vas ja izabrao od svijeta, zbog toga vas svijet mrzi (Iv 15,18-19).

U svijetu današnjice postoji postoji opći stav da se neke stvari čine zato što većina čini tako. Gospodin nas je već upozorio da se ne smijemo pridružiti većini u zlim djelima (Izl 23,2). Mnogi se ispričavaju time što mnoštvo čini isto. "Zašto ne bih i ja?" – govore. Tendencija je svijeta da korača širokim putovima, a nama je Gospodin naložio da idemo uskim putem koji vodi u život (Mt 7,13). Iz prispodobe o sijaču vidimo da želje svijeta, varavo bogatstvo i isprazne želje guše i ugrožavaju Riječ Božju (Mk 4,19).

Čovjek želi ovdje na zemlji pronaći sigurnost, dok ga Isus poziva na život lišen sigurnosti. Pozivajući ljude da ga slijede, Isus ukazuje na svoju vlastitu nesigurnost i siromaštvo (Lk 9,57). Isus nije rođen u svom domu, nije imao kuću koju bi mogao nazvati svojom, nije posjedovao zemlju ili neko vlasništvo, bio je lutalac na neki način. *Tako dakle, nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik* (Lk 14,33). Isus se brinuo samo da ispuni Očevu volju, svoj je život završio sramotnom smrću na križu i na kraju je bio pokopan u tuđem grobu. Takvoga Učitelja kršćanin mora slijediti!

Kad netko ima sve što mu nudi ovaj svijet, više nema potrebu za Bogom; zato mu se ni ne obraća u molitvi. Jednom je jedan bogataš rekao: "Posjedujem sve što poželim materijalno i moja je budućnost osigurana različitim osiguranjima, meni Bog uopće nije potreban; njega tre-

baju samo siromašni i očajni". Upravo je zato Isus siromahe nazvao blaženima. *Tko se uzda u bogatstvo, propada* (Izr 11,28). Siromašni i ubogi posvećuju se Bogu (Ps 10,14). Isus je osuđivao bogatstva ovoga svijeta (Mt 6,19,24). Bogatom mladiću savjetovao je da proda svoje imanje i sve daruje siromasima (Mt 19,21).

Bogatstvo stoji u suprotnosti Bogu. U prispodobi o bogatašu i siromašnom Lazaru, bogataš je otišao u pakao jer je živio lagodnim i raskošnim životom dok je bio na zemlji. Odijevao se u grimiz i skupocjeni lan i svakodnevno se gostio (Lk 16,19-25). *Jer oni koji se hoće bogatiti, upadaju u napast, zamku i mnoge nerazumne i štetne požude što ljude strovaljuju u zator i propast* (1 Tim 6,9). Lakše će deva proći kroz ušice igle nego što će bogataš u Kraljevstvo nebesko (Mt 19,24). Isus je učenicima obećao da će, ako budu išli praznih ruku, potpuno se pouzdajući u Boga, biti obdareni Duhom Svetim bez mjere i moći će činiti čudesa i znakove (Mt 10,9-20). Hromom čovjeku na ulazu u hram Petar je rekao: *Srebra i zlata nema u mene, ali što imam – to ti dajem: u ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj!* (Dj 3,6). Danas vjernici i Crkva imaju mnogo novca i bogatstva, zbog toga i ne mogu silom Duha činiti čudesa i znakove!

Bezumnici govore "Nema Boga"

U Bibliji također stoji da svijet predstavljaju oni ljudi koji ne poznaju Krista i nisu ga primili kao Gospodina (Iv 14,17). Mnogi danas odbacuju Boga bivajući potpuno ravnodušni prema bilo kakvom prakticiranju religije. *Bezumnik reče u srcu: Nema Boga. Pokvareni rade gadosti; nitko da čini dobro* (Ps 14,1). Bezumni bogataš skupljao je mnoge godine svoje bogatstvo i odlučio početi živjeti gosteći se i uživajući. A iste noći Bog je zatražio njegov život (Lk 12,16). I danas se mnogi uzdaju u svoje bogatstvo. Nisu sposobni prihvatiti Isusa kao Gospodina. Prema tome, nisu ni spašeni. Samo oni koji u svom srcu vjeruju da je Isus uskrsnuo od mrtvih i svojim ustima ispovijedaju da je On Gospodin, bit će spašeni (Rim 10,9).

Jednom, kada sam na povratku u SAD, putovao zrakoplovom iz Frankfurta u Bombaj, let kojim smo trebali putovati u 21 sat bio je odgođen za devet sati. Tako sam zajedno s ostalim putnicima morao prenoćiti u hotelu.

Kad god mogu i imam priliku svjedočiti o Isusu, rado o Gospodinu pričam svima koje susrećem. U sobi do moje odsjeli su Albert i Annie; prvi su put putovali u Indiju kao turisti.

Kad sam se predstavio kao svećenik, Albert me upitao što sam radio u Europi. Odgovorio sam: "Propovijedao sam Bibliju". Tada se nakašljao i promrmljao da je "u svijetu danas mno-

go ludih ljudi". Uzvratio sam da je to istina i da sam i ja jedan od njih. Tada se propitivao o osiguranju moje putne karte i bio je vrlo znatiželjan je li moja karta posebno osigurana. Rekao sam da smo moja karta i ja davno osigurani, i to od strane najboljeg osiguratelja – Isusa.

Tada se glasno nasmijao i rekao: "Mislio sam da ste samo budalasti ali sad vidim da ste najluđi od svih ljudi. Moja je karta osigurana kod najbolje američke tvrtke". Tome je dodao: "Vi u Indiji trebate Boga jer ste siromašni, nama Bog uopće ne treba". Time je naš razgovor završio i prije spavanja još sam molio za toga čovjeka. U jutro smo ponovno razgovarali o različitim stvarima i sprijateljili se.

Za vrijeme putovanja sjedili smo blizu jedni drugima. Odjednom je zrak postao jako topao i zrakoplov je počeo čudno podrhtavati. Pilot nas je umirivao govoreći da zrakoplov prolazi kroz "zračni džep" i da je to uzrok jakih turbulencija. Zamoljeni smo da sjedimo na svojim mjestima i da stegnemo sigurnosne pojaseve.

Tada se zrakoplov počeo vrlo silovito tresti; ljudi su počeli u panici vikati, strahujući od gotovo sigurnog pada. Pilot je molio ljude da se stišaju, ali oni su i dalje vikali uopće ga ne slušajući – zavladala je sveopća panika.

Albert, koji je sjedio pokraj mene, upitao me: "O..., oče, što se događa? Što je ovo?". Uzvratio sam mu sa smiješkom: "Samo smo nekoliko kilometara od neba".

Izgleda da je shvatio moj smisao za šalu i rekao: "Da, oče, umrijet ćemo u ovoj nesreći. Oprostite mi za ono što sam sinoć rekao da mi nije potreban Bog. Žena i ja smo katolici, nemamo djece i uopće ne idemo u crkvu. Sada je gotovo! Nećemo vidjeti Indiju! Recite nam što da radimo da se pripremimo za smrt!".

Po logici stvari sam im trebao reći da se pokaju za sve što su loše učinili i odriješiti ih od grijeha.

Tada mi je Duh Sveti progovorio; inače ne činim ništa bez "konzultacije" Duha Svetoga, On je moj stalni suputnik. Upitao sam ih hoće li učiniti ono što im kažem; spremno su odgovorili da hoće. Da sam ih u tom trenutku tražio da dube na glavama, oni su to bili spremni učiniti jer su bili očajni i bespomoćni.

Rekao sam im da odvežu svoje pojaseve, da stanu na noge i da zazivaju ime Isusovo zajedno sa mnom. Vikali smo "Isus, Isus" iz sve snage; tada nam se svih 356 putnika zrakoplova pridružilo, vičući iz svega glasa "Isus, Isus!".

O, to je zaista bio nezaboravan trenutak; kao da nas je nebo dotaknulo! *Molitva poniznog prodire kroz oblake, i on nema mira dok ona ne dođe do Boga* (Sirah 35:17).

Tada sam ugledao Isusa u tom zrakoplovu; Njegova je prisutnost bila zaista snažna. Zagrlio sam Alberta i radosno uzviknuo: "Albert, ne boj se, Isus je s nama". Bio sam siguran da će biti spašeni svi koji zazovu Njegovo Ime (Djela 2:21;

4:12; Rimljanima 10:13) jer je Bog dao to Ime iznad svakog imena da se na Ime Isusovo prigne svako koljeno (Filipljanima 2:9-11).

Ime Isusovo je vrlo snažno i veliko jer kad se sastajemo u Njegovo Ime, On je s nama (Matej 18:20). U Njegovo Ime možemo izgoniti demone i činiti čudesa i ozdravljenja (Marko 16:17).

U tom zrakoplovu naučio sam kako moliti svim srcem i s potpunom vjerom i predanjem. To vikanje i zazivanje Imena Isusovog trajalo je točno devet i pol minuta.

Tada smo primijetili da se zrakoplov negdje spušta! Bilo je to iznenadno prizemljenje; svi smo odjednom osjetili veliki pritisak u očima i ušima. Uspjeli smo sletjeti u zrakoplovnu luku u Frankfurtu iz koje smo i poletjeli.

Kada smo izišli iz zrakoplova, policajci su ljude smirivali ljubaznim riječima i krijepili ih sokovima i zakuskom.

Pilot se tada ispričao putnicima, rekavši: "Žao nam je za sve što se dogodilo, kad smo pritisnuli zeleni signal (da je putovanje sigurno), svi motori osim jednoga odjednom su prestali raditi". Izgubili smo vezu s zračnom lukom i zaista nismo znali što učiniti. Kada ste glasno počeli vikati Ime Isus, odjednom smo dobili vezu sa ovom zračnom lukom i sada smo ovdje. Za nekoliko sati drugi zrakoplov će krenuti za Bombaj".

Pojavile su se suze zahvalnice Bogu u očima svih putnika, svi su govorili: "Isus nas je spasio!". Albert mi je prišao, zagrlio me i rekao: "Tvoje osiguranje je ipak puno bolje od moga američkog!". Danas je Albert moj dobar prijatelj, živi intenzivnim kršćanskim životom, vjeran je molitvenom i sakramentalnom životu i lijepi dio svojih prihoda daje siromašnima i za evangelizaciju.

Svaki kršćanin mora pobijediti svijet kao što ga je i Krist pobijedio (Iv 16,33). *Jer sve što je od Boga rođeno, pobjeđuje svijet. I ovo je pobjeda što pobijedi svijet: vjera naša. Ta tko to pobjeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji?* (1 Iv 5,4-5). Pavao se odrekao svega što mu je bilo vrijedno, da bi zadobio Krista (Fil 3,7-8). Tko god hoće ljubiti svijet, sebe čini neprijateljem Božjim. Apostoli su napustili sve što su imali da bi slijedili Isusa. Sv. Pavao kaže: *A ja, Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kojem je meni svijet raspet i ja svijetu* (Gal 6,14). Kršćanin Isusu pripada na vrlo poseban način jer ga Gospodin ljubi kao svoje najbliže (Iv 13,1; Fil 3,12). Zato on ne smije pripadati nikome i ničemu na ovom svijetu. Samo tada može ući u zaista osoban odnos s Isusom. Ne može služiti dvojici gospodara, Bogu i Mamonu (Mt 7,14). Kršćanin se mora odlučiti za Boga i samo za Njega, izgoneći od sebe kneza ovoga svijeta (Iv 16,11).

Odbaci grijehe i grešne prigode da bi živio svetim životom

Bez svetosti nitko ne može iskusiti Boga (Mt 5,8; 1 Iv 3,6; Heb 12,14). Ako želimo blizak odnos s Isusom moramo odbaciti sve svoje grijehe (1 Iv 1,7-10). Svaki je grijeh kršenje zakona (1 Iv 3,4). Kad netko iskusi blizinu Duha Svetoga, odjednom nalazi novo značenje zapovijedima i Božjim odredbama. Ljubav ispunjava svaki zakon (Rim 13,8-10). Prema sv. Ivanu, onaj tko ljubi svoga bližnjega prešao je iz smrti u život (1 Iv 3,14). Svaki je grijeh protiv kršćanske ljubavi veoma štetan za rast u Duhu jer je ljubav Božja izlivena u našim srcima po Duhu Svetom. Grešnik je duhovno mrtav i u njemu nema vječnoga života (Rim 6,23). Tako oni koji čine grijeh ne mogu ući u Božje Kraljevstvo (1 Kor 6,8-10; Gal 5,19-21; Otk 21,8; Ef 4,18). Grešnik ne može ni u svojoj molitvi očekivati Božji blagoslov jer je sam sebe isključio iz Božjega života (Iz 59,1; Mk 11,25).

Grijeh žalosti Božje srce jer je čovjek stvoren na sliku i priliku Božju (Post 6,5-7). Svaki je grijeh Bogu beskrajna uvreda. Kada je David počinio grijeh preljuba, gorko je zaplakao: *Sagriješio sam protiv Jahve!* (2 Sam 12,13). Uskrsli Krist ukazao se Savlu, koji je namjeravao pozatvarati i pogubiti sve Isusove sljedbenike, i rekao mu: *Savle, Savle, zašto me progoniš?* (Dj 9,4). Zato je Pavao kasnije pisao: *Tako griješeći protiv

braće i ranjavajući njihovu nejaku savjest, protiv Krista griješite* (1 Kor 8,12). Po kreposti kršćanskoga života postaje se sinom Božjim i baštinikom beskrajnog Božjeg bogatstva i blagoslova. Taj sinovski odnos održava se čuvanjem Božjih zapovijedi. Grijehom čovjek gubi svoj položaj i postaje Sotonino dijete (1 Iv 3,8-10). Grijeh mu donosi prokletstva kroz život (Pnz 28,15; Gal 3,10). Grešnik zapravo uopće nije pri zdravoj pameti (Lk 15,17), on se nalazi u tami i sljepilu. Pokušava se sakriti od Boga i tako na sebe navlači propast (Sir 23,18-19; Izr 28,13; 1 Iv 1,8-10). Grijeh je zloća, prekršaj, nepravda i buntovnost; stoga donosi smrt, prokletstvo, osudu i nesreću.

Grijeh vrijeđa Duha Svetoga jer je kršćanin hram Duha Božjega. Vjernik i Duh Sveti imaju poseban odnos. Čovjek u sebi može Duha ugasiti ako mu je mrtav molitveni život (1 Sol 5,19); može ga ražalostiti gorčinom, gnjevom, srdžbom, vikom i psovkom (Ef 4,30); Duhu se može opirati tvrdoglavošću i okorjelošću srca (Dj 7,51); može ga se prevariti varanjem i laganjem (Dj 5,3-9). Ako se netko oslanja samo na ljudsku mudrost lako može ostati u neznanju o Duhu (1 Kor 12,1), čak i do te mjere da huli protiv Svetoga Duha (Mt 12,22-23). Kad je kralja Šaula ostavio Duh Sveti, zao ga je duh počeo zlostavljati (1 Sam 16,14). Samsona, hrabrog branitelja Izraelaca ostavio je Duh i tada su ga neprijatelji porazili (Suci 16,20).

Grijeh je ropstvo (Iv 8,34). Zlim djelovanjem u čovjekovom srcu, đavao mu krade slobodu koju mu je Bog dao i baca ga u ropstvo (1 Iv 3,8; Gal 5,13).

Neka dakle ne kraljuje grijeh u vašem smrtnom tijelu da slušate njegove požude; i ne predajite grijehu udova svojih za oružje nepravde, nego sebe, od mrtvih oživjele, predajte Bogu i udove svoje dajte Bogu za oružje pravednosti. Valjda grijeh neće vama gospodovati! Ta niste pod Zakonom nego pod milošću!... Ne znate li: ako se komu predate za robove, na poslušnost, robovi ste onoga koga slušate: bilo grijeha – na smrt, bilo poslušnosti – na pravednost (Rim 6,12-16). *Zaista, zaista, kažem vam: tko god čini grijeh, rob je grijeha* (Iv 8,34). Grijeh požude očiju odveo je kralja Davida do grijeha preljuba i na kraju do ubojstva. Ljubav prema novcu zavela je Judu da izda Isusa. U svakom ubojstvu ili samoubojstvu prisutan je Sotona, koji ulazi kroz požudu ili strast. *On je ubojica ljudi od početka...* (Iv 8,44). Danas mnogi ljudi žive u ropstvu pušenja, alkohola, droge, ogorčenosti, nemoralnosti, itd. i tako čine grijeh.

Obratite se, blizu je Kraljevstvo Božje

Moramo se obratiti; okrenuti se od grijeha i grešnih prigoda i vratiti se Bogu. Ako smo pomireni s Bogom i jedni s drugima, Gospodin će nas očistiti od svakoga grijeha (Iz 1,18; Kol

1,21-22; Ef 2,13). *Pokajte se dakle i obratite da se izbrišu grijesi vaši...* (Dj 3,19). Priznanje grijeha prirodna je posljedica stvarnog pokajanja. Već u Starom Zavjetu ljudi su priznavali svoje grijehe da bi postigli oproštenje (Jr 3,13; Hoš 14,2).

Prešutjet sam htio, al' kosti mi klonuše od neprestana jecanja... tad grijeh svoj tebi priznah i krivnju svoju više ne skrivah. Rekoh: Priznat ću Jahvi prijestup svoj, i ti si mi krivnju grijeha oprostio (Ps 32,3-5).

Ivanu Krstitelju ljudi su dolazili na krštenje ispovijedajući svoje grijehe (Mk 1,4). *Ako priznamo grijehe svoje, vjeran je on i pravedan: otpustit će nam grijehe i očistiti nas od svake nepravde* (1 Iv 1,9). U katoličkoj Crkvi svoje grijehe ispovijedamo svećeniku koji ima vlast oprostiti ih (Iv 20,22-23). Prva karizma dana apostolima bila je vlast opraštati grijehe. Sjetimo se da je, kad je kralj David priznao svoj grijeh, prorok Natan rekao: *Jahve ti oprašta tvoj grijeh...* (2 Sam 12,13). Krista se mora prihvatiti kao osobnog Spasitelja i Gospodina da bi se postiglo potpuno oproštenje. Srce koje se stvarno pokajalo, odlučit će svoj život posvetiti samo Kristu.

Danas, dakle, spoznaj i zasadi u svoje srce: Jahve je Bog gore na nebu i ovdje na zemlji – drugoga nema (Pnz 4,39).

Kad samo se pokajanjem pomirili s Bogom, moramo se pomiriti i s bližnjima. U mom

osobnom iskustvu Duha, Gospodin mi je jasno ukazao na to da moram poći na životnu ispovijed, ali isto tako da moram poći i tražiti oprost od svih koje sam uvrijedio i sa svima se pomiriti. Bilo je veoma teško poniziti se i poći tražiti oproštenje od nekih osoba, ali samo sam tako bio potpuno oslobođen za služenje Gospodinu. Gospodin nam ne može oprostiti naše grijehe ako mi drugima ne opraštamo (Mt 6,15). U molitvi *Oče naš* molimo da nam Gospodin otpusti naše duge onako kako i mi otpuštamo drugima. Samo ako drugima opraštamo naš je stav u molitvi potpuno ispravan. Gospodin će prihvatiti naše molitve i žrtve koje mu prikazujemo samo ako smo pomireni sa svima (Mk 11,25; Mt 5,23). Autor Sirahove knjige kazuje: *Oprosti nepravdu svojemu bližnjemu, pa kad budeš molio, grijesi će se tvoji oprostiti. Ako čovjek goji mržnju na drugoga, kako može od Gospoda tražiti ozdravljenje?* (Sir 28,2-3). Bog Otac prihvatio je konačnu žrtvu svoga Jedinorođenog Sina tek kad je svima oprostio (Lk 23,34).

Ponekad je teško oprostiti, posebno kada na nama nema krivnje, kad drugi protiv nas čine ili govore zlo. Potrebna nam je Božja milost, Njegova pomoć da oprostimo. Nakon što su me oteli i mučili, bilo mi je jako teško oprostiti tim ljudima, i onima koji su kasnije loše govorili o meni. Tek, međutim, kada sam im do kraja oprostio, Gospodin me je izliječio od unutarnjih rana i ponovno sam počeo propovijedati. Veliki su

blagoslovi nad onima koji opraštaju nepravdu. Kad sam oprostio svima, Gospodin mi je dao velike milosti. Kroz viđenje mi je govorio da ću krenuti propovijedati muslimanima, otkrio mi je potrebu molitve za duše u čistilištu i dao mi posebnu službu da molim za njih, obdario me mnogim karizmama da naviještam Riječ u arapskim zemljama i po svim kontinentima svijeta. Mnogi su mi ljudi svjedočili o mnoštvu materijalnih i duhovnih blagoslova koje su primili kad su oprostili svojim neprijateljima.

Pobijedi Sotonu i njegova djela

Danas živimo u svijetu koji čak ni ne vjeruje u postojanje zlog duha. To je u današnje vrijeme dio njegove strategije. On želi ostati nepoznat i skriven da bi vjernike mogao napasti kad to najmanje očekuju. On je sama lukavost i laž. *...jer nema istine u njemu: kad govori laž, od svojega govori jer je lažac i otac laži* (Iv 8,44). Od knjige Postanka pa sve do Otkrivenja Sveta nam Knjiga govori o razornom utjecaju i djelovanju đavla u ljudskoj povijesti. Od grijeha prvih roditelja đavao postaje glavni neprijatelj i kradljivac. Zbog njegovog utjecaja čovjek je sagriješio i izgubio Raj. Isus i kasnije apostoli jasno su naučavali da Sotona postoji i djeluje. Kad su se učenici veseli vratili i govorili Isusu da im i zli dusi pokoravaju, On im je rekao: *Promatrah Sotonu kako poput munje s neba pade* (Lk 10,18).

Pavao upozorava svakog vjernika: *Obucite svu opremu Božju da se mognete oduprijeti lukavstvima đavlovim. Jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništva, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova po nebesima* (Ef 6,11-12). Ivan apostol je rekao da je cijeli svijet pod utjecajem Zloga (1 Iv 5,19). Knjiga Otkrivenja govori nam da je đavao gnjevan na one što čuvaju Božje zapovijedi i drže svjedočanstvo Kristovo (Otk 12,17).

Zbačen je Zmaj veliki, Stara zmija – imenom Đavao, Sotona, zavodnik cijeloga svijeta. Bačen je na zemlju, a s njime su bačeni i anđeli njegovi (Otk 12,9).

Isus je činio čudesa i ozdravljenja izgoneći zloduhe (Lk 13,10; Mk 5,1; Mt 9,32; 12,22; 12,43-45). Sotona je ušao u Judino srce kad je izdao Isusa (Iv 13,27). Isus je molio posebno za Petra da se mogne oduprijeti đavolskim napadima (Lk 22,23). Povratak đavla sa sedam drugih, još gorih od sebe, može biti veoma opasan (Mt 12,43-45).

Đavao je onaj koji u žito sije kukolj (Mt 13,25). Isus je molio Oca da njegove učenike očuva od Zloga (Iv 17,15). "Izbavi nas od zla" ili "od Zloga" dio je molitve *Oče naš*. U prisutnosti apostola zlodusi su vikali i izlazili iz ljudi (Dj 5,16). Na bolesne bi stavljali dijelove odjeće kojih bi se apostoli dotaknuli i oni bi ozdravljali, a zli duhovi bi ih napuštali (Dj 19,11). Sv. Petar upozoravao

je da naš neprijatelj đavao obilazi kao ričući lav tražeći koga da proždere (1 Pt 5,8). Sv. Pavao ohrabruje vjernike da se u svim okolnostima čvrsto drže svoje vjere da bi ugasili sve otrovne strelice Zloga (EF 6,16). *Tko čini grijeh, od đavla je jer đavao griješi od početka* (1 Iv 3,8). Glavni je, dakle, đavolov posao da ljude navodi na grijeh da bi na kraju izgubili Božje Kraljevstvo.

Đavao obilazi kao ričući lav

Na seminaru koji sam održavao u Međugorju u Bosni i Hercegovini, jednog je dana mnogo ljudi čekalo na polaganje ruku i molitvu. Dok sam molio, iznenada se pojavila jedna žena i počela bijesno i vrlo prostački vikati na mene. Stisnula je šake kao da će me udariti i počela pljuvati na mene. Tada su je neki ljudi pokušali zaustaviti ali je ispoljila toliku snagu da ju osmorica jakih ljudi nije moglo obuzdati. Vikala je: "Ti, prokleti Indijac, došao si ovdje da nas uništiš i otjeraš? Može te biti stid – dolaziš ovdje a ne poznaješ naš jezik ni kulturu!". Onda je, smijući se jezovito, rekla: "Znam da ste siromašni i da umirete u Indiji, zato si i došao ovdje...". Počela je vrištati i skidati svoju odjeću.

Pokazivala je sva obilježja zlog duha opisana u Markovom Evanđelju 5,1-10. U pomoć mi je došao fra Slavko Barbarić, duhovnik Marijanskog centra u Međugorju! Svojim je ručnikom obrisao pljuvačku s moga lica i oprao mi lice

svježom vodom. Uzeo sam svoje raspelo i krunicu i počeo moliti za tu ženu. Zapovjedio sam zlom duhu da ode! Odjednom je pala na zemlju, jezik joj je bio isplažen a lice sasvim poplavilo. Nastavila je pljuvati i izgovarati prostačke riječi. Iako je rodom bila iz Engleske, nije govorila engleski, već talijanski, koji nisam razumio. Đavao nas uvijek pokušava prevariti! Međutim, fra Slavko zna nekoliko stranih jezika pa mi je pomogao u molitvi egzorcizma koja je trajala nekoliko sati. Odlučili smo postiti i činiti pokoru. U takvim je slučajevima potrebno mnogo molitve, vjere i posta da bi ljudi bili oslobođeni! (Mt 17,20).

Kasnije, kad je zli duh izišao iz nje, razgovarao sam s njom i njenim mužem. Oboje su bili homeopatski liječnici iz Engleske, ali njihova je medicinska praksa bila pomiješana s ezoterijskim sredstvima koja korijen imaju u hinduizmu i budizmu. Te se ezoterijske prakse oslanjaju na sile prirode, koje su, pak, pomiješane sa zlim silama. *Znamo: od Boga smo, a sav je svijet (kozmos) pod Zlim* (1 Iv 5,19). Stoga je jako opasno ozdravljenje tražiti u ezoteriji koja se temelji na kozmičkim silama prirode. Velika je nesreća da okultne prakse kao što su čitanje iz dlana, astrologija, sretni brojevi, tarot karte, čaranje, vračanje, amuleti, voodoo lutke, horoskopi, okultizam, magija, bioenergija, kristalne kugle, alkemija, reiki, pranoterapija i mnoge druge u zapadnim zemljama donose mnoge nesreće i razaraju pojedince i cijele obitelji. Kršćanin mora

bježati daleko od svega povezanog s New Ageom jer su sve te "duhovnosti" povezane sa sotonizmom i spiritizmom. Kršćanin se ne smije utjecati tim jeftinim i veoma opasnim načinima zadobivanja zdravlja ili blagoslova. Naš Bog jedini ima silu da ozdravi i blagoslovi (Jr 2,23). Žena koju sam spomenuo ne samo da je prakticirala ezoteriju i praznovjerje, nego je i dugo vremena bila daleko od molitve i sakramenata.

Kao mladi svećenik također nisam vjerovao u postojanje zlih duhova. O tome nam nitko nije govorio za vrijeme školovanja. Kasnije u službi evangelizacije naišao sam na mnoge slučajeve ljudi koji su bili opsjednuti, napadani, mučeni i zarobljeni od strane đavla. Svaki bi svećenik morao imati iskustva u tim stvarima. Samo mu je tako moguće pomoći jadnim ljudima da se oslobode đavolske zavodljivosti i njegove taktike.

Da, usne svećenikove treba da čuvaju znanje, a iz njegovih usta treba tražiti Zakon: ta on je glasnik Jahve nad Vojskama (Mal 2,7).

Stanje današnjice veoma je dobro objasnio prorok Hošea žaleći se na svećenike: *Moj narod gine: nema znanja; jer si ti znanje odbacio, i ja odbacujem tebe iz svećenstva svoga; jer si Zakon svoga Boga zaboravio...* (Hoš 4,6).

Danas postoje obožavatelji Sotone koji se sakupljaju u sotonskim hramovima i služe se Sotoninom biblijom. Oni zazivaju Sotonu i predaju mu svoje duše u svojim ceremonijama punim seksualnih gadosti i nemoralnosti. Oni čak i

malu djecu žrtvuju đavlu i čine stvari o kojima je bolje ni pisati ni o tome govoriti.

Isus je, šaljući svoje učenike po svem svijetu, i njima dao silu da u Njegovo Ime izgone zloduhe (Mk 16,17; Mt 10,1). Oni su to uspješno i činili (Lk 10,17; Mk 16,17). Kršćaninu je dana vlast da gazi sile tame (Lk 10,19). Protiv đavla se možemo uspješno boriti mačem Božje Riječi (Ef 6,17). Odlično oružje od kojega đavao bježi je molitva slavljenja jer Bog stanuje u slavljenju svoga naroda. David je pjevanjem i sviranjem otjerao zlog duha koje je opsjedao kralja Šaula (1 Sam 16,23).

Zao duh ne može ništa čovjeku u kojem je Duh Sveti na djelu (1 Iv 4,4). Osoba koja se osjeća slabom i napastovanom mora ostati u stalnom zajedništvu s Isusom, po milosti koju dobivamo molitvom, sakramentima, postom i djelima milosrđa. I sam Isus nadvladao je đavla postom i molitvom, stoga je savjetovao apostolima da bdiju i mole da ne bi pali u napast (Mt 26,41).

Razliku između svjetla i tame moguće je znati samo ako postoji svjetlo. Oni koji hode po Duhu Božjem iskusit će napade zlog duha. Kad je Duh Božji sišao na Isusa nakon krštenja, odveo ga je u pustinju da ga napastuje zao duh. Vjernici, ne dajte se zavesti sumnjivim i dubioznim naukama psihologa i modernih teologa koji tvrde da đavao danas više ne postoji. Ako bismo se složili s njima, onda moramo reći da su Krist i

apostoli bili u krivu. Od samoga početka Crkva ima molitvene obrasce za egzorcizam. To je i jedna od službi koja se povjerava kandidatu za svećenstvo. U svakoj Biskupiji postoje službeni egzorcisti, određeni od biskupa. Vjernici, ne dajte se zavarati nego stojte čvrsto i oduprite se đavlu da biste pobijedili.

Ne živi po tijelu

Svaki se kršćanin rodio dva puta, jednom od svojih naravnih roditelja i drugi put po Duhu u krštenju (1 Iv 2,12-13). Naše naravno rođenje vezano je s obiteljskim naslijeđem, tradicijom, kulturom i životnim iskustvima. Čovjek rođen po tijelu bori se protiv onoga koji je rođen nadnaravno, po Duhu (Gal 4,29). Taj unutarnji sukob nešto je što kršćanin svakodnevno doživljava. Zato kažemo da postoji život po tijelu i život po Duhu. Oni koji imaju Duha Božjega u sebi iskusit će da pripadaju Kristu, živjet će po Duhu i težiti za onim što je duhovno. Oni, međutim, koji žive po tijelu, ići će za tjelesnim stvarima, neće se podložiti Božjem zakonu i, prema tome, živjet će u neprijateljstvu prema Bogu (Rim 8,5-9). Oni koji usmrćuju želje tijela postat će pobjednici i u sebi osjećati život i mir (Rim 8,13). Na tom putu čovjeka svakako očekuje borba. Kada želi činiti dobro, zlo ga pokušava odvući na drugu stranu (Rim 7,17-24).

Život po tijelu ima svoje obrasce ponašanja, a isto je tako i s duhovnim životom. To dvoje jednostavno ne ide zajedno ako ne želimo kaos i potpuni nered u našim životima. Ako na ispravan način prepoznamo djela tijela, moći ćemo se oduprijeti i odnijeti pobjedu.

Jer iako živimo u tijelu, ne vojujemo po tijelu. Ta oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego božanski snažno za rušenje utvrda (2 Kor 10,3-4).

Znamo da tijelo i krv ne mogu baštiniti Božje kraljevstvo (1 Kor 15,50). *Doista, tko sije u tijelo svoje, iz tijela će žeti raspadljivost, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni* (Gal 6,8).

Tijelo, dakle, predstavlja skup negativnih osjećaja nagomilanih u podsvjesnim predjelima našega uma – naše negativne osobine. Često druge prosuđujemo po njihovim stavovima i ponašanju (Mt 7,17; Lk 6,45). Svaka osoba ima svoj uzorak ponašanja. Svi obrasci ponašanja, i dobri i loši, dolaze iz naše osobnosti koja se počinje razvijati već u majčinoj utrobi. Za vrijeme života u svakoj se osobi razvijaju pozitivni i negativni osjećaji. Djelovanje iz tih zatomljenih osjećaja čini nečije ponašanje. Nagnuća tijela oblikuju se iz negativnih sjećanja, stresova i strahova, emocionalnih nestabilnosti i prinudnih navika. Sjećanja koja leže u nečijoj podsvijesti mogu izazvati osjećaje žalosti, gorčine, ogorčenosti, krivnje, napetosti, kompleksa manje vrijednosti, itd. To dolazi do izražaja naročito kad

se suočimo sa sličnom situacijom. Npr. čovjeka koji se jednom uplašio zmije uhvatit će jeza kad ugleda konopac koji ga podsjeća na zmiju! Ljudi koji su imali negativna iskustva sa svećenicima ili Crkvom možda će imati negativan stav prema Crkvi i sakramentima. Sjećanja i traumatska iskustva ostavljaju u čovjeku otvorene rane i deformiraju njegovu osobnost. Šokovi koje je netko doživio mogu rezultirati strahom, ogorčenošću, razdražljivošću, osjećajem manje vrijednosti, osjećajem krivnje itd. Negativni osjećaji koje je doživjela majka za vrijeme trudnoće mogu negativno utjecati na dijete, pa za posljedicu imaju psihološku i emocionalnu nesigurnost i strah. Mnoga su djeca rođena bez ljubavi i prihvaćanja. Ako nemaju dosta ljubavi, kasnije se osjećaju neželjeni, odbačeni, depresivni i usamljeni. Ubojice i teroristi nisu stvoreni takvima, oni postaju takvima zbog gorkih iskustava kroz koje su prošli. Usamljenost i osjećaj neželjenosti mogu odvesti čak i do samoubojstva. Mnogi nadalje, imitiraju svoje roditelje i starije u lošem ponašanju kao što je srdžba, ružne riječi i psovke, sebičnost itd. U svakome postoji tendencija da oponaša druge, a sve to može odvesti do prisilnih i grešnih navika i isto takvog načina ponašanja.

Postoji li izlaz? Da, naravno. Izlaz je u dubokom unutarnjem ozdravljenju koje Isus čini u nama. Dragocjena Kristova Krv može očistiti našu nutrinu, našu savjest od svih krivnji, rana i navika

(Heb 9,14). U dobroj molitvi za unutarnje iscjeljenje s Isusom treba poći od trenutka začeća do današnjega dana i moliti ga da nas ozdravi i daruje nam novi život.

Isus Krist isti je jučer, danas i zauvijek (Heb 13,8). Upravo stoga on može poći s nama kroz sva razdoblja našeg života, čisteći nas svojim nježnim dodirom. Dobra molitva za unutarnje ozdravljenje može iz korijena promijeniti nečiji život. To sam iskusio u svom životu i vidio kod mnogih drugih ljudi! Kada molimo, potrebna nam je iščekujuća vjera (Heb 11,1; Mk 11,24; 1 Iv 5,14). Isus je ponio sve naše grijehe, rane, prokletstva i žalosti umirući na križu.

Zato smo sigurni da će nas svojim dodirom ozdraviti pa možemo pristupiti k Njemu sa sigurnom vjerom (Iz 53,4-11; 1 Pt 2,24). Gospodin hoće da skinemo staroga čovjeka podložnog negativnim utjecajima i osjećajima i da obučemo novoga čovjeka, na sliku i priliku Božju. ... *da vam je odložiti prijašnje ponašanje, starog čovjeka, koga varave požude vode u propast, a obnavljati se duhom svoje pameti i obući novog čovjeka, po Bogu stvorena u pravednosti i svetosti istine* (Ef 4,22-24). Ako se oslobodimo svega što čini staroga čovjeka, tada se možemo prepustiti strujanju živih voda, rijekama Duha Svetoga.

Priča o Brigiti, mojoj duhovnoj kćerki

Dok sam na jednoj duhovnoj obnovi govorio o Božjoj ljubavi, jedna je žena ustala sa svoga stolca i rekla: "Bog uopće ne postoji, zašto govorite o njegovoj ljubavi!". Kasnije mi je prišla i ponovno rekla: "... ako Bog i postoji, on je veoma zao!". Bila je sva u suzama, pa sam pretpostavio da je prošla kroz neku veliku životnu tragediju. Tada je ta žena, imenom Brigita, nastavila pričati svoju životnu priču.

"Roditelji su me kao novorođenče ostavili na ulici, gdje su me pronašle časne sestre i odgojile u svom sirotištu. Tamo sam se uvijek osjećala odbačeno i usamljeno. Često sam razmišljala o tome da skončam svoj život. Svaki put kad bih vidjela roditelje kako grle svoju djecu, ljube ih i poklanjaju im darove, plakala sam nad svojim promašenim životom, koji sam živjela bez roditeljske ljubavi i pažnje. Cijeloga sam života bila gladna i žedna prave ljubavi i pažnje koju bi mi netko uputio, ali to nisam dobivala. Znala sam da su me moji roditelji odbacili jer sam rođena izvan braka.

Prema mojim neznanim roditeljima osjećala sam veliki gnjev, razmišljajući o tome kako žive sretnim životom sa svojom djecom. Osjećala sam mržnju i ljubomoru prema svima koji žive u bračnoj zajednici. U razdoblju rane adolescencije počela sam s navikom masturbacije, iako sam znala da je to grijeh. Neprestano sam u srcu os-

jećala krivnju, premda sam puno molila i dnevno išla na Svetu Misu.

Poslije školovanja časne su mi sestre savjetovale bračni život, ali ja to nisam mogla prihvatiti. Govorila sam: "Što je brak?! Živjeti zajedno, roditi djecu i onda ih baciti na ulicu!". Moja duša koja je bila toliko ranjena, ali i iskvarena i puna predrasuda, nije mogla zamisliti ništa optimistično.

Na kraju sam ipak pristala udati se za čovjeka koji je imao prekrasan karakter. Volio me, ne samo kao muž, nego poput brata i oca. Pružao mi je svu ljubav koja mi je u prošlosti bila uskraćena. Na nesreću, nisam dugo uživala u njegovoj ljubavi; poginuo je u autobusnoj nesreći. U razočaranju i panici vikala sam na Boga: "Zašto si, ti zli Bože, uzeo moga muža koji mi je bio sve na svijetu!".

Odlučila sam oduzeti si život; potrčala sam na obalu s namjerom da se popnem na stijene i strmoglavim se dolje. Dok sam s tom namjerom sjedila na stijeni, jedna mi je munjevita misao prostrujala umom. Ako sada skončam svoj život, ubit ću i dijete koje sam nosila u svome tijelu; plod ljubavi između mene i mog muža. Zato sam ipak odlučila nastaviti živjeti, zbog svoga djeteta, ali bez Boga.

Rodila sam dječaka. Nisam ga krstila niti mu ikad govorila o Bogu. Gubitkom muža izgubila sam i vjeru. Prestala sam moliti i odlaziti u Crkvu. Nisam mogla vjerovati u tako okrutnog

Boga. Moj je sin danas sedamnaestogodišnjak. Na ovaj sam seminar došla jer su mi poznanici rekli da ću možda ozdraviti od astme, bolova u leđima i kožnog osipa".

Dok je Brigita iznosila svoju priču, u molitvi sam ju predao Srcu Isusovu preko Bezgrešnog Srca Marijinog. To je bilo jedino što sam mogao učiniti. Rekao sam joj: "Kćeri moja, molim te budi na cijeloj duhovnoj obnovi, svih pet dana". Nasmiješila se i uzvratila: "Kad sam već platila za program, onda ću i ostati".

Dobro sam znao da Gospodin želi ući u život osobe koja mu spremno daruje svoje vrijeme. Za vrijeme duhovne obnove Riječ je Božja počela prodirati u Brigitino srce. Gorko je plakala kad je čula riječi:

Može li žena zaboravit svoje dojenče, ne imat sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe je zaboravit neću. Gle, u dlanove sam te svoje urezao... (Iz 49,15-16).

Kada je čula da Bog ima divan plan za njeno dobro i da će ispuniti sve njene potrebe (Jr 29,1; Fil 4,19), otvorila je svoje srce Božjem milosrdnom planu spasenja. Povjerovala je u Božju ljubav koja bi, pa bila ona i sama na svijetu, dala svoj život za nju. Božja je Riječ postala živa i u njenom životu. Shvatila je da je Biblija napisana i zbog nje!

Učinila je dobru životnu ispovijed i nakon dugih sedamnaest godina primila Tijelo i Krv Kristovu. Posljednjeg dana duhovne obnove

svjedočila je kako je susrela Isusa, postala nova osoba i ozdravila od bolesti tijela. Pred svima je svjedočila: "Krstit ću svoje dijete i zajedno ćemo svjedočiti za Gospodina!".

Poslije godinu dana krstio sam njenog dječaka. On je također sudjelovao na duhovnim obnovama i oboje su primili različite karizme. Svjedočili su po kućama i molitvenim grupama, polagali ruke u molitvi za bolesne i osnivali mnoge molitvene grupe.

Poslije šest godina života u Duhu, Bog je ponovno od nje zatražio veliku žrtvu, njenog sina. Jednoga dana dok se vraćao s fakulteta udario ga je automobil. Brigita je cijeli događaj opisala ovako: "Dok sam čekala sina da se vrati s predavanja, došla su dva momka i rekla mi što se dogodilo. Istoga sam trenutka mog sina predala u ruke Gospodnje. Sa suzama u očima, ali s molitvom i hvalama u srcu i na usnama, otrčala sam u bolnicu. Molila sam za njega držeći ga za ruke. Bila sam sigurna da će Bog sve okrenuti na dobro jer me ljubi (Rim 8,28). U meni nije bilo srdžbe ni straha, osjećala sam samo duboku bol gledajući u kakvom je stanju moj sin. Poslije nekog vremena otvorio je oči, zagledao se u mene, zavapio "Mama" i izdahnuo! Podigla sam svoje srce i ruke k nebu i prikazala dušu moga sina Srcu Isusovu. Prenula sam se iz molitve tek kad je jedna sestra došla i zazvala me imenom. Rekla sam joj: "Slava Bogu, moj je sin otišao u nebo".

Kada mi je prilikom našeg susreta ovo pričala, nisam mogao vjerovati da jedna udovica s toliko vjere može svoga jedinca predati Gospodinu. Rekla je: "Bilo mi je jako teško, osjećala sam kao da teret cijeloga svijeta pada na mene. Ipak, Duh Sveti dao mi je snagu da ovo predanje učinim s mirom i radošću Duha Svetoga".

Brigita je moja duhovna kćerka i zaista ju veoma dobro poznajem. Ona održava duhovne obnove, moli za bolesne i osniva molitvene grupe. Često kaže: "Sada sam dvostruko jaka jer je moj sin uz Isusa i moli za mene".

Na njoj jasno vidim razliku između života po tijelu i života u Duhu. Dok je živjela starim životom, nije mogla preboljeti muževljevu smrt. Na Boga se ljutila, čak osporavala Njegovo postojanje. Onoga trenutka kada je susrela Isusa i ozdravila od prijašnjeg načina života, zadobila je sposobnost s radošću prihvatiti još veće bolove. Kad osoba počne živjeti u Duhu, nalazi blago Božjega kraljevstva, u pravednosti i miru, a ne u materijalnim stvarima (Mt 6,33). Brigita sada živi svetim udovičkim životom, poput proročice Ane (Lk 2,36-37).

Pobjeći od zavodljivosti grijeha

Nijedan čovjek nije imun na zavodljivost grijeha. *Svakoga napastuje njegova požuda koja ga privlači i mami* (Jak 1,14). U svome vlasti-

tom životu i po iskustvima mnogih ljudi, primijetio sam **pet** osnovnih zavodljivosti ili nagona.

1. Zavodljivost vlasti i položaja

Svatko tko je zarobljen ovim grijehom, činit će zla djela. Čak i "dobri" ljudi služe se nepravdom i krivim putovima da bi zadobili vlast. To se dobro da primijetiti u politici, pa i u Crkvi, koja je u nekim obilježjima postala politizirana! Kršćanin mora slijediti svoga Učitelja koji nas je učio najponiznijem putu. *Najveći među vama neka bude kao najmlađi; i predstojnik kao poslužitelj* (Lk 22,26).

2. Zavodljivost novca i bogatstva

Pohlepa za novcem čovjeka vodi k utaji poreza, davanju i primanju mita, lihvarstvu, licemjerju i svim vrstama nepravdi. Čovjek koji trči za novcem ne može naći mir niti vjerovati u Boga. Isus je pokazao ispravan stav prema bogatstvu (Lk 12,33; Mt 19,21; 1 Tim 6,9-11). *Ne oslanjaj se na svoje bogatstvo* (Sir 5,1). Najbogatiji čovjek može biti najsiromašniji u Duhu i obratno. Ono što je zaista važno je ispravan stav prema bogatstvu.

3. Seksualni poriv

To je nešto prirodno i urođeno svakom ljudskom biću. *Ne idi za svojim strastima, kroti svoje požude. Ako zadovoljiš svoju dušu požudom, načinit ćeš od sebe ruglo neprijateljima*

(Sir 18,30). Ako tko pusti da njime ovladaju seksualni porivi i požuda, to će ga odvesti u mnoge vrste nemorala i opscenog ponašanja kao što su preljub, homoseksualnost, lezbijstvo, samozadovoljavanje, sodomija, itd.

4. Zavodljivost užitaka ovoga svijeta

Mnogi ljudi na ovome svijetu vrijeme provode jedući, pijući, gosteći se i odijevajući u skupocjenu odjeću. I u vrijeme općeg potopa ljudi su živjeli tražeći samo užitke ovoga svijeta (Mt 24,38). Opći trend koji danas vidimo u svijetu, želja je za finim jelima, pićima i lagodnom životu bez ikakve muke. Krist, međutim, od svojih sljedbenika traži jednostavan, skroman i samozatajan život. Kristova je Riječ veoma stroga u pogledu raskošnog i preslobodnog života (Iz 3,16-26).

5. Zavodljivost ogorčenosti

Kad osoba ne oprašta, u njegovo se srce polako uvlači ogorčenost i hvata duboki korijen. Ona je poput otrova. Čini nas nesposobnima ljubiti. Može odvesti do klevete, čak i ubojstva. Duboka ogorčenost i želja za osvetom kralja je Šaula odvela do toga da je htio ubiti Davida (1 Sam 16,14). Zato nas Božja Riječ opominje da opraštamo svima i svakome, u svako doba (Mt 18,22; Ef 4,26). Najveći je grijeh kršenje najveće Božje zapovijedi, a to je ljubav.

Sve te zavodljivosti ne moraju same po sebi biti grijeh. Svatko je, međutim, za njih odgovoran. One ne smiju prerasti u čin grijeha. Kršćanin koji teži za istinskom slobodom djeteta Božjeg mora se riješiti takvih nagnuća, ako ne želi da ona budu velike prepreke na putu svetosti. Đavao često rabi upravo ove zavodljivosti kao temelj za različite grijehe. Vjernik treba biti svjestan takvih poriva, predati ih Gospodinu Isusu i zamoliti ga da ga od njih oslobodi. Sila Kristova Duha presjeći će sve te zavodljivosti i vjernika osloboditi da bi mogao Bogu služiti.

Za slobodu nas Krist oslobodi! Držite se dakle i ne dajte se ponovno u jaram ropstva (Gal 5,1).

Krvlju Kristovom očisti svoje unutarnje biće

Srdžba, oholost, sebičnost, ljubomora i lijenost, pet su temeljnih grijeha koje u različitim stupnjevima nalazimo u svakoj osobi.

Srdžba

Ponekad našu srditost smatramo malim prijestupom. Gospodin to ne uzima baš tako olako. *Svaki koji se srdi na brata svoga bit će podvrgnut sudu* (Mt 5,22). *Mržnja i srdžba jednako su gnusne* (Sir 27,30). *Tko se teško srdi, velike je razboritosti, a nabusit duhom pokazuje ludost* (Izr 14,29). Srdžbom jedne osobe mogu se izazvati borbe, suparništvo, čak i ratovi. *Gnjevljiv čovjek zameće svađu...* (Izr 29,22).

Svatko može promijeniti svoj karakter, samo je potrebna dobra volja. Mojsije je bio čovjek vrlo tankih živaca. U srdžbi je ubio Egipćanina. Kasnije Pismo o Mojsiju kazuje kao o najponiznijem čovjeku na svijetu (Br 12,3). Možda ga je četrdeset godina života u pustinji "ukrotilo".

Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca (Mt 11,29), govori Isus i upućuje nas na osobine koje trebamo nasljedovati. Svaki vjernik neka pođe Srcu Isusovu i upija njegovu poniznost i krotkost – tako će otjerati svaku srdžbu.

Oholost

Mrska je oholost i Gospodu i čovjeku, i nepravda je odvratna objojici (Sir 10,7). *Oholost počinje kad čovjek otpadne od Gospoda i srcem se odmetne od svoga Stvoritelja* (Sir 10,12). *Jahve ruši kuću oholima...* (Izr 15,25).

Neki su oholi zbog svoga bogatstva, zdravlja, ljepote, talenata i darova, dok su drugi oholi i zbog onoga što zapravo nemaju. Prema tome, ohole se lažno. *Mrzak je Jahvi svatko ohola duha* (Izr 16,5). *Ruglo i sramota oholici, i osveta na nj vreba kao lav* (Sir 27,28). Marija je otpjevala u svome hvalospjevu: *Rasprši oholice umišljene* (Lk 1,51). *Bog se oholima protivi, a poniznima daruje milost* (1 Pt 5,5). Oholi ljudi se pouzdaju u sebe a ostale podcjenjuju (Lk 18,9). Zato se Isusov učenik mora osloboditi od

oholosti i arogancije i svakodnevno moliti: "Isuse krotka i ponizna srca, učini srce moje po srcu svome!".

Sebičnost

Možemo reći da je svatko na neki način rođen u kolijevci sebičnosti. Sebičan čovjek gomila bogatstvo nauštrb ljubavi i plemenitosti. Sebičan i lakom čovjek prezire i psuje Boga (Ps 10,3).

Darežljivost osobu čini velikom (Iv 6,9). *Dajite, i dat će vam se...* (Lk 6,38). Ne bismo smjeli slušati savjete onih koji nas potiču na sebičnost (Sir 37,7). Upravo suprotno, nasljedujmo Isusovu darežljivost! On je dao sebe drugima, sve do darivanja svoga Tijela i Krvi.

Ljubomora

Ljubomoran čovjek nikada nema mira. Uvijek se loše osjeća zbog sreće drugih i natječe se da bude poput njih. Takav nezdravi natjecateljski duh donosi mu pritisak i stres, čak ugrožava fizičko zdravlje.

Mirno je srce život tijelu, a ljubomor je gnjilež u kostima (Izr 14,30). *Zavist i srdžba skraćuju dane, i briga donosi starost prije vremena* (Sir 30,24). Do pada zlih anđela došlo je upravo zbog ljubomore.

Jer je Bog stvorio čovjeka za neraspadljivost, i učinio ga na sliku svoje besmrtnosti. A đavlovom je zavišću došla smrt u svijet, i nju će

iskusiti oni koji njemu pripadaju (Mudr 2,23-24). Josip je bio prodan u Egipat zbog ljubomore i zavisti svoje braće (Post 37,11). Gdje god postoji ljubomora, još se uvijek živi po tijelu (1 Kor 3,3). Kršćanin se mora očistiti od ljubomore dragocjenom Krvlju Isusovom. Tada će mu se otvoriti oči i vidjet će dobro u drugima.

Lijenost

Lijenčina je sličan uprljanu kamenu: svatko zviždi zbog gnusobe njegove (Sir 22,1). Lijenost vodi pomanjkanju odgovornosti. Kao posljedicu ima zbrku, siromaštvo i bijedu. Zbog lijenosti i nerada može biti ugrožen čak i napredak cijeloga naroda.

Lijenčina u jesen ne ore: u doba žetve on traži i ništa nema (Izr 20,4). *Tko je nemaran u svom poslu, brat je onomu koji rasipa* (Izr 18,9). Lijenost i neodgovornost životu će donijeti propast, zbrku i tjeskobe. Isus nam je dao izvrstan primjer rada (Lk 2,49; Iv 5,17).

Šalji ga na rad da se ne ulijeni jer lijenost poučava zloćama mnogim. Zaposli ga kako mu pripada... (Sir 33,27). Sv. Pavao naglašava da ljenjivci ne trebaju ni jesti (2 Sol 3,10). Gospodin će izbaciti iz svojih usta one koji nisu ni hladni niti vrući (Otk 3,15). Lijenost u molitvi, vjeri, sakramentima i liturgijskim molitvama mogu uništiti duhovni život. Tek kad smo budni i pripravni, đavao neće imati priliku djelovati u nama. Isus je svoje učenike uvijek poticao da

budu budni i vrijedno rade. Ako se prepustimo djelovanju Duha, nećemo postati lijeni i iznutra ćemo naći snagu za služenje Bogu i ljudima.

Da bismo se oslobodili zavodljivosti grijeha potrebno nam je unutarnje obrezanje i čišćenje srca.

U njemu ste i obrezani obrezanjem nerukotvorenim – svukoste tijelo puteno – obrezanjem Kristovim (Kol 2,11). U našem štovanju Gospodina moramo odstraniti svaki veo koji zastire Njegovo lice. Trebamo ga gledati otkrivenim licem, po Duhu Svetom (2 Kor 3,13-18). To znači živjeti novi život (Gal 5,15; 2 Kor 5,17). Potrebna nam je potpuna obnova srca i uma.

Ne suobličujte se ovome svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da mognete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno (Rim 12,2). *Svukoste staroga čovjeka s njegovim djelima* (Kol 3,9). Svakom je vjerniku potrebno duboko unutarnje ozdravljenje i čišćenje, jer iznutra dolazi sve što je zlo.

Što iz čovjeka izlazi, to onečišćuje čovjeka. Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli, bludništva, krađe, ubojstva, preljubi, lakomstva, opakosti, prijevara, razuzdanost, zlo oko, psovka, uznositost, bezumlje. Sva ta zla iznutra izlaze i onečišćuju čovjeka (Mk 7,20-23). *Obrežite se Jahvi, skinite obrezak sa srca svojega* (Jer 4,4).

Treba znati da karizmatska duhovnost nije nešto jednostavno ili površno. Ta se duhovnost postavlja protiv svijeta, grijeha, đavla, tijela, unutarnjih poriva i zala. Protiv svega toga bori se djelima predanja, pokajanja, vjere, slobode, unutarnjeg iscjeljenja, očišćenja, preobrazbe, itd.

Polje koje nije dobro uzorano, na kojem nije odstranjen korov, koje nije pognojeno, ne može dati obilan rod. Duša koja je dobro raspoložena, pročišćena i prokušana, može primiti Duha Svetoga u punini i dati mnogo plodova i darova.

Zaista, zaista kažem vam: ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod. Tko ljubi svoj život, izgubit će ga. A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni (Iv 12,24-25). Kršćanin mora obnoviti svoje krštenje, po kojem je s Isusom raspet svom starom čovjeku da bio živio novim, uskrslim životom, slobodan od ropstva grijeha i smrti (Rim 6,4-11).

Kratka molitva za unutarnje iscjeljenje

Gospodine Isuse, Otkupitelju i Osloboditelju moj, pođi sa mnom od trenutka kad sam začet u utrobi majke pa sve do današnjeg dana. Izliječi me od svih unutarnjih rana i oslobodi me svih okova; pomogni mi da se nanovo rodim po Duhu Svetom.

Možda sam bio neželjeno dijete. Možda roditelji u trenutku moga začeća nisu željeli dijete. Možda sam začet u grijehu, izvan braka, bez ljubavi, možda kao rezultat silovanja. Gospodine Isuse, pogledaj trenutak moga začeća; ozdravi me od svih negativnih osjećaja i oblikuj me novim u majčinoj utrobi.

Ako su me, dok sam bio u majčinoj utrobi, roditelji odbacili ili razmišljali o abortusu, ako je majka bila puna negativnih osjećaja kao što su žalost, depresija, stres, tjeskoba i strah; dođi Gospodine i oslobodi me. Gospodine, blagoslovi me u trenutku moga začeća, ukloni sve što je negativno i učini me novim djetetom. Hvala ti Isuse što me činiš novim. Slavim te Isuse.

Gospodine pođi k vremenu moga rođenja i oslobodi me od svih emocionalnih trauma koje su mi za vrijeme rađanja mogle naškoditi. Možda sam se rodio suprotno željama mojih roditelja, bilo u vezi spola, boje kože, veličine, oblika, i zbog toga u trenutku rađanja osjećao odbačenost. Gospodine Isuse, uzmi me u svoje nježne ruke i uvjeri me da me nikada nećeš ostaviti ni zapustiti. Hvala ti Isuse, što me prihvaćaš i ozdravljaš. Slavim te Isuse.

Isuse, molim te da moje djetinjstvo prožmeš svojim svjetlom i ljubavlju. Dotakni se svih onih sjećanja koja mi priječe da budem potpuno slobodan jer me majka možda nije dojila, grlila i štitila svojim rukama. Ako mi je nedostajalo majčinske ljubavi, pošalji mi svoju majku

Mariju da nadoknadi sve ono što je nedostajalo (zamisli da si u njenom krilu). Zamoli ju da me čvrsto zagrli, poljubi, priča mi dječje priče i ispuni sve praznine koje samo majčina toplina može ispuniti.

Ako mi je nedostajalo očeve ljubavi, ispuni me svojim Svetim Duhom da mogu osjetiti Božju ljubav i reći *Abba – Oče*... svakim djelićem svoga bića. Možda mi je nedostajalo izraza njegove ljubavi i osjećaja sigurnosti, držanja za ruke, sjedenja u njegovu krilu i osjećaja da sam voljen i željen.

Gospodine Isuse, molim te da me čvrsto zagrliš da bih osjetio toplinu tvojih ruku koje me štite. Ozdravi moje strahove, osjećaje manje vrijednosti, stid i rane koje su mi zadala vlastita braća i sestre ili bliski prijatelji iz djetinjstva. Obnovi u meni povjerenje i hrabrost da se mogu oduprijeti kušnjama svijeta, znajući da Očeva ljubav neće dopustiti da se spotaknem i padnem. Hvala ti Isuse što me ozdravljaš.

Gospodine, dođi u vrijeme moje mladosti, adolescencije, kad su me neki prijatelji naveli na nemoralno i loše ponašanje. Osjećao sam se usamljeno i odbačeno. Počeo sam tražiti prijateljstvo na krivim mjestima. Tako sam naveden na loše ponašanje, naviku samozadovoljavanja, lezbijstvo, homoseksualnost, uporabu droga, alkohola, cigareta i sve oblike seksualnih grijeha. Odagnaj od mene krivnju zbog tih putenih grijeha, loših navika, predbračnog seksa (abortusa koje sam počinila). Učini me novom osobom,

zdravom i cjelovitom, novim mladićem ili djevojkom, da živim za Isusovo kraljevstvo. Hvala ti Isuse što me ozdravljaš. Slavim te Isuse.

Gospodine dođi u vrijeme kada sam birao životni put. Ozdravi me od svih negativnih sjećanja i osjećaja odbacivanja, žalosti, srdžbe, itd. Pomogni mi da oprostim svima koji su uzrokovali te osjećaje. Gospodine, pomogni mi da sve oprostim svom životnom drugu i prihvatim ga (ju) onakvim kakav je.

Oduzmi i svu tugu koju sam osjećao kad sam izgubio voljenu osobu, svoje najbliže ili prijatelje. Gospodine, dolazim Tvome Svetom Srcu. Dopusti da žive vode poteku kroz mene da bi me očistile od bolnih sjećanja, iskustava zbog kojih osjećam strah, tjeskobu, odbacivanje, neljubav. Očisti me i od starog pokvarenog ponašanja i dopusti mi da postanem novo stvorenje po Tvojoj svetoj volji. Želim Te ljubiti svim srcem, onako kako Ti ljubiš svakoga čovjeka. Hvala Ti Isuse, slavim Te Isuse! (U vjeri ćeš iskusiti duboko ozdravljenje u svome biću. Slavi Gospodina, zahvaljujući mu na iscjeljenju i novoj osobi koju od tebe stvara).

Pjesma

Mir, mir
Mir je u Bogu
Samo u Bogu
Dušo moja
Tvoj je mir ...

Po plodovima Duha postaješ sličan Kristu

U našem duhovnom životu moramo rasti da bismo postajali sve sličniji Kristu. Snaga uskrsloga Krista očituje se u različitim karizmama Duha Svetoga. Po darovima Duha um je Kristov upisan u srca vjernika, a po plodovima Duha očituje se u nama Njegova narav.

Moramo skinuti staroga čovjeka sa njegovim načinom ponašanja i obući novoga čovjeka koji je sličan svome Stvoritelju (Kol 3,9-10; Ef 4,22-24).

Jer koje predvidje, te i predodredi da budu suobličeni slici Sina njegova... (Rim 8,29). Božja je slika savršena i beskrajna ljubav. Na tu samo dakle sliku pozvani obnavljati i suobličavati svoju narav.

Dobra narav bez snage je kao dobar vozač za volanom automobila bez benzina u spremniku. Snaga bez karaktera je kao kad bismo taj isti automobil, s punim spremnikom benzina, dali malom djetetu i očekivali od njega da njime upravlja.

Snaga dolazi odmah čim se benzinom napuni spremnik. Karakteru međutim, treba vremena da se razvije, kao što jednom mladiću treba vremena da postane izvrstan vozač. Darovi Duha ispoljavaju Božju silu, dok plodovi Duha u

vjerniku izgrađuju Kristovu narav. Karakter bez snage koji ima, recimo voditelj crkvene zajednice, može rezultirati time da se gotovo ništa ne događa za Kraljevstvo Božje. Snaga bez karaktera za posljedicu može imati mnogo čudesa, ali na koncu završava velikim razočaranjem i voditelja i ljudi.

Postoje mnogi župnici i voditelji molitvenih zajednica koji su veoma dobra karaktera i ponašanja. Međutim, u svojim župama ne čine ništa stvarno, opipljivo, poput molitvenih susreta, aktivnog sudjelovanja u Svetoj Liturgiji pjesmom i slavljenjem. Ne mole za bolesne, ne primaju župljane na razgovor i savjet, sve zbog nedostatka karizmi.

Voditelj crkvene zajednice mora biti karizmatik, obdaren različitim duhovnim darovima, inače će Crkva koju vodi biti mrtva. I suprotno, vidio sam mnoge pastire zajednice koji imaju mnogo darova kao što su ozdravljenja, proroštva i čudesa; ljudi ih, međutim, kritiziraju zbog nedostatka dobre naravi i ponašanja. Znam za neke župe i molitvene grupe gdje je bilo mnogo očitovanja različitih karizmi. Ljudi su se okupljali u velikom broju, sastanci su bili silni i puni zanosa. Kasnije su, međutim, ostali samo na nekoliko ljudi ili čak prestali postojati zbog lošeg, ponekad i grešnog ponašanja voditelja. Normalno je da će ljudi gledati i procjenjivati stablo, jer od toga stabla očekuju plod!

U poslanici Galaćanima 5,22-23 možemo vidjeti plodove Duha koji obilježavaju kršćanski život koji cvate pod utjecajem Duha Svetoga. Pavao iznosi devet ljudskih kvaliteta kao plodove Duha. To su ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost. Vulgata (latinski prijevod Svetog Pisma, op.prev.) proširuje ovu listu i uključuje skromnost, suzdržljivost i nevinost, odnosno čistoću (The New Dictionary of Catholic Spirituality, Michael Downey pp. 429, fruits of the Spirit).

Prva poslanica Korinćanima, 13,4-6, nudi sličan popis, govoreći o raznim obilježjima ljubavi: strpljivost, dobrota, poniznost, nježnost, nesebičnost, opraštanje, sućut, tolerancija, istinoljubivost, nada i izdržljivost. Ostale opise učinaka snage Duha u čovjekovoj naravi nalazimo u Rim 14,17; Kol 3,12-15; Ef 4,2-5; 4,32; 5,9; Rim 5,3-5; 1 Tim 6,11; 2 Pt 1,5-7. Plodovi Duha osnažuju i raspiruju čovjekov duh da se suprotstavi i pobijedi sile svijeta i tijela. Briga za tijelo je neprijateljstvo prema Bogu, dok je težnja Duha život i mir (Rim 8,6-7).

Svako stablo koje ne donosi dobra roda siječe se i u oganj baca (Lk 3,9). *Ili uzmite: dobro stablo i plod mu je dobar. Ili uzmite: trulo stablo i plod mu je truo. Ta po plodu se stablo poznaje* (Mt 12,33).

Gospodin govori da ćemo, ako ostanemo u Njemu, donijeti mnogo roda. Sami po sebi ne možemo donijeti plod, nego će se u nama pros-

laviti Otac Nebeski što ćemo donijeti mnogo ploda. On će nas i pročistiti da bismo donijeli još više roda (Iv 15,1-8). Gospodin svakako od nas očekuje plod. Ako ga ne nalazi, daje nam još neko vrijeme da se popravimo, da nas ne bi odbacio. Isus hoće da budemo poput stabla pokraj voda tekućica, što u svoje vrijeme donosi plod (Lk 13,6-9; Ps 1,3).

Između devet plodova Duha navedenih u Gal 5,22-23, prva tri predstavljaju unutarnje blagoslove kojima obiluje vjernik. On je, dakle, iznutra pun ljubavi, ispunjen radošću i mirom. Sljedeća tri ploda su blagoslovi okrenuti prema van, tj. vjernik je prema drugima velikodušan, uslužan i dobar. Posljednja tri su blagoslovi usmjereni prema Stvoritelju. Vjernost Bogu, blagost i poniznost, i na kraju uzdržljivost, što znači da Duh Božji ima kontrolu nad našim životom. Promotrit ćemo svaki od tih plodova.

Ljubav

U Kristu promatramo Božju ljubav na djelu – ljubio je hodajući, govoreći, opraštajući, ozdravljajući, tješeći, dajući snage, itd. Nekoliko je riječi koje se upotrebljavaju u Bibliji da bi označile ljubav. Jedna je *φιλανθωπια (filantropia)* i označava ljudsku naklonost, koja dolazi od krvne veze ili bratske ljubavi.

Druga riječ za ljubav je *αγαπη (agape)*, nesebična ljubav, ljubav koja se čak i žrtvuje za druge. Upravo ova druga vrsta ljubavi je plod Duha o kojem govori Pavao. Ljubav koju je pokazao Isus došavši na zemlju da bi spasio ljudski rod je ljubav koja ne ističe sebe. Njegova smrt na križu tako je velika žrtva i potpuno darivanje sebe, toliko veličanstvena da ne postoje riječi kojima bi se izrazila.

Zagledajmo se u Boga čija je ljubav toliko strašna i silna, a opet toliko lijepa, sveta, plemenita i milosrdna. Oštra je i teška poput čeličnoga čavla kojim su Spasitelja proboli na križ! Hrabra je i svima vidljiva poput drvenog križa uperenog ka tamnim oblacima! A opet je čista i nevina poput malenog, toplog žrtvenog janjeta (Iv 3,16). Pogledajmo u Njega koji nas je prvi ljubio; tada ćemo moći odgovoriti Njegovom pozivu na ljubav (1 Iv 4,10). Takvu ljubav vjernik po sili Duha treba posjedovati.

1971., za vrijeme Indijsko-pakistanskog rata, kao studenti išli smo na Indijsku granicu i pomagali izbjeglicama u kampovima. Jednoga jutra dijelio sam kruh za doručak. Odjednom se pojavila žena iz šatora sa osmero djece. Uzimajući kruh počela je plakati i rekla: "Da je onda bilo makar malo toga kruha, moj muž ne bi umro". Bio sam radoznao što se dogodilo s njenim mužem pa sam ju zamolio da mi ispriča što se zapravo dogodilo.

Uzdahnula je i počela: "Kad je počeo rat u istočnom dijelu Pakistana (danas Bangladeš), muž i ja smo, s devetero djece, da bi spasili živo-

te odlučili pobjeći u Indiju. Spremili smo samo ono što se moglo ponijeti i krenuli teškim putom, sporednim cestama, da bismo nekako stigli u Indiju.

Trebalo nam je trinaest dana da stignemo do cilja. Osmoga dana jedno nam je dijete umrlo od visoke temperature. Morali smo ga zakopati u pijesku i nastaviti put. Kad smo došli na granicu s Indijom, tamo je već bilo tisuće ljudi koji su umirali od gladi i žeđi. Teškom mukom uspjeli smo podići mali šator, ali ponestalo nam je hrane koju smo nosili sa sobom. Tri dana ništa nismo jeli. Djeca su plakala tražeći jelo.

Trećega dana na večer moj se muž pojavio s paketom mesa i rekao mi da to skuham i dam djeci. Tako sam i učinila. Djeca su se najela i zaspala u pijesku. Pošla sam pogledati što je s mojim mužem koji je bio u šatoru. Našla sam ga već mrtvog, u velikoj lokvi krvi. Odmaknula sam pokrivač i vidjela da na obje strane njegovih bokova nema mesa!".

Taj je otac odrezao svoje vlastito meso da bi nahranio svoju djecu! Čudesan i herojski čin ljubavi oca prema djeci!

A na Kalvariji je Isus predao svoj život, svoje Tijelo i Krv (i to svakodnevno ponavlja u Svetoj Euharistiji), ne samo za svoju djecu, nego i za grešnike i neprijatelje. *A Bog pokaza svoju ljubav prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije* (Rim 5,8).

U takvoj se ljubavi može sazrijeti samo ako to djelo Duh Sveti čini u nama. *Agape* je plemenita naklonost, ona je racionalna, dobrovoljna ljubav koja se temelji na naravi onoga koji ljubi i vrijednosti onoga koga se ljubi. Ta ljubav stremi i prema grešnicima, zlima, čak i neprijateljima. Ta ljubav nije osjećaj, ona uključuje razum, slobodan izbor i nesebičnu žrtvu. Ona ne postavlja uvjete, opća je, vječna, slobodna, svima oprašta, okrenuta je prema svima i svima na raspolaganju.

Ona je ispunjenje najveće Božje zapovijedi, da ljubimo jedni druge da bi po njoj svijet povjerovao da je Krist Otkupitelj svijeta (Iv 17,21). Po njoj će svijet znati da su vjernici učenici Kristovi (Iv 13,35). Ta ljubav osnažuje vjernika da ljubi čak i neprijatelje, da moli za one koji ga progone i da blagoslivlja one koji proklinju. Ta ljubav prelazi granice vjere, nacije, religije, boje i jezika (Mt 5,44). Takvom ljubavlju ljubimo grešnika a mrzimo grijeh.

Ljubav, koja je po Duhu Svetom razlivena u srcima vjernika ne dolazi od fizičke privlačnosti ili senzualnosti, ni od obiteljskih ili krvnih veza; to nije ni sentimentalno zadovoljstvo niti romantična fantazija. Ta ljubav nije uzvraćanje dobivene ljubavi ili pomoći. Prava ljubav ne znači povezanost u smislu da se drugome sve dopušta. Ona je nepristrana. Nije samo osjećaj simpatije ili sažaljenja za nekoga. Prava ljubav donosi oz-

dravljenje i vraća cjelovitost mudrim riječima i djelima koja pomažu (Lk 6,32-36).

Sebičnost, mržnja, srdžba, osveta, strah, neprijateljstvo, ogorčenost, ljubomora, neopraštanje, gorčina, osuda, pristranost, vraćanje zlim za zlo, itd. ugušit će i uništiti plod ljubavi. Kršćanin se mora kloniti tih osjećaja i rješavati ih se pokajanjem, pomirenjem i unutarnjim iscjeljenjem.

Prekrasno je iskustvo kada nas Isusova ljubav, direktno ili preko drugih ljudi, ozdravlja i daje nam snagu. Kršćanin bi morao zračiti ljubavlju i tako biti melem ljudima oko sebe. Tako će izgrađivati zdravo i sveto zajedništvo. Prve kršćane krasile su ove osobine: ljubili su jedni druge i sva svoja dobra dijelili i smatrali zajedničkim. Tako su snažno svjedočili za Isusa, uživali Božju naklonost i među njima nije bilo siromaha. Zato je zajednica vjernih rasla u broju i kvaliteti odnosa (Dj 4,32-35).

U bračnom životu oba partnera moraju posjedovati *agape* ljubav, ljubeći jedan drugoga nesebičnom ljubavlju. Ta se ljubav žrtvuje, samozatajna je i živi za drugoga. Mnogi brakovi završavaju u odvojenosti ili rastavi jer je bračna ljubav temeljena samo na romantičnoj ili erotskoj privlačnosti, ponekad na sažaljenju ili slabosti.

Samo prava, duhovna ljubav po snazi Duha može dvoje ljudi zadržati da žive dugo zajedno. Bog je onaj koji ih je doveo u brak i što Bog združi, čovjek neka ne rastavlja (Mt 19,6). Takve će brakove Božji Duh podržavati milošću da se partneri mogu ljubiti i usred kušnji, nerazumijevanja, razlika u stavovima, sumnjičavosti, čak i suparništva. U kršćanskom braku, kao što su Otac i Sin ujedinjeni po ljubavi Duha Svetoga, muž i žena su jedno po Duhu kojeg su primili u sakramentu. Duh im nastavlja iskazivati milost po molitvi i čestom primanju sakramenata.

Radost

Isus je bio veoma radosna osoba. Svoju je radost želio dijeliti s drugima.

To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Njegova prisutnost, riječi i djela donosili su radost onima koji su bili uz Njega. Sama vijest Isusovoga Utjelovljenja bila je vijest velike radosti (Lk 2,10-11). Nakon Njegova uznesenja učenici su se vratili u Jeruzalem s velikom radošću (Lk 24,50-53).

Radost je Gospodnja drugačija od radosti svijeta. Grčka riječ za radost koju nalazimo u Gal 5,22 je *χαρα (hara)*. U Novom Zavjetu pojavljuje se šezdeset puta, a verbalni oblik *χαιρην (hairen)*, što znači "radovati se", nalazimo sedamdeset dva puta. Radost ovdje znači duboki osjećaj unutarnje radosti i veselja srca. Cilj kršćanske radosti je sam Krist.

"Osjećaj" radosti je naš emocionalni odgovor na "stvarnost" radosti, a ta je stvarnost Isus.

Zato, ako imamo Isusa u svom srcu, u nama je radost Gospodnja. Izvor te radosti uvijek je u nama, ona se ne može promijeniti ničim što se događa, iznutra ili izvana.

Radujte se uvijek u Gospodinu! Da ponovim: Radujte se! (Fil 4,4). Čak i u vrijeme žalosti i patnje, u srcu se možemo radovati i zahvaljivati Gospodinu, jer je čvrsta stijena, razlog te radosti, uvijek u nama. Poneki su ljudi u životu proživjeli puno patnje, ali s velikom radošću u srcima i hvalama na usnama.

Ne žalostite se: radost Jahvina vaša je jakost (Neh 8,10). Radosni su kršćani snažni kršćani. *Jer smokvino drvo neće više cvasti, niti će na lozi biti ploda, maslina će uskratiti rod, polja neće donijeti hrane, ovaca će nestati iz tora, u oborima neće biti ni goveda. Ali ja ću se radovati u Jahvi i kliktat ću u Bogu, svojem Spasitelju* (Hab 3,17-18).

Mnogo je razloga zbog kojih se radujemo u Gospodinu. On je naš Spasitelj i Gospodin, dao nam je svoga Duha sa snagom i darovima, svakodnevno nas ozdravlja u tijelu i umu, ponovno će doći kao slavni Kralj i povesti nas u svoje Kraljevstvo. Iz dana u dan brine se za sve naše potrebe. Sve su to razlozi za našu radost.

Razlog, dakle, kršćanske radosti u Duhu nisu materijalni blagoslovi ili naklonost koju primamo od Gospodina. Mnogi se raduju i kad primaju zemaljske blagoslove od Gospodina. Ipak,

kao sv. Franjo Saleški, trebali bismo više tražiti Gospodina utjehe, nego utjehu od Gospodina.

Bol, žalost, tuga, potištenost, samosažaljenje, mrmljanje, žalopojke, očaj, beznađe, depresija, pomisao na samoubojstvo, itd. stoje u suprotnosti s kršćanskom radošću. U našim životima postoji vrijeme i suza, ali sjetimo se "sunca pravde" koje svaki dan ustaje sa zdravljem u zrakama. Ono je uvijek s nama i nikad nas neće zapustiti (Mal 3,20).

Kao što kaže autor poslanice Hebrejima: *Uprimo pogled u Početnika i Dovršitelja vjere, Isusa, koji umjesto radosti što je stajala pred njim podnese križ, prezrevši sramotu, te sjedi zdesna prijestolja Božjega* (Heb 12,2). Radost se najsnažnije očituje kad se Duhom ispunjeni vjernici nađu u zajedništvu. Prisutnost svetih ljudi donosi radost. Ivan je rekao: *Nadam se da ću doći k vama i iz usta u usta govoriti da radost vaša bude potpuna* (2 Iv 1,12).

Kad je Marija posjetila Elizabetu, donijela je radost njoj i djetetu u njenoj utrobi. *Tek što mi do ušiju doprije glas pozdrava tvojega, zaigra mi od radosti čedo u utrobi* (Lk 1,44). Pavao i Barnaba su svojim misijskim putovanjima po Feniciji i Samariji učenicima donosili veliku radost (Dj 15,3). Pavao piše: *U to uvjeren, znam da ću ostati i biti uz vas sve, za vaš napredak i na radost vjere, da ponos vaš mnome poraste u Kristu Isusu kad opet dođem k vama* (Fil 1,25-26). Svi koji su Duhom Svetim nanovo ro-

đeni trebali bi osnivati molitvene grupe koje njeguju plodove ljubavi, mira i radosti.

Sretao sam ljude koji su izgubili radost, ponekad čak i vjeru, ako ne bi primili ono što su od Boga tražili u molitvi. Jednom sam sreo ženu koja je napustila kršćanstvo i priklonila se budizmu. Pričala mi je da je, u nastojanju da dobije dijete, bila na mnogobrojnim seminarima i službama ozdravljanja. Kad joj to nije uspjelo, napustila je kršćanstvo. Znam čovjeka koji tvrdi da je ateist jer Bog nije odgovorio na njegove molitve da mu sin ozdravi od raka! Kršćanin bi trebao znati da je najveći Božji dar čovjeku sam Isus. Ako u sebi imamo taj dar, imamo sve.

Same sebe ispitujte, jeste li u vjeri! Same sebe provjeravajte! Zar ne spoznajete sami sebe: da je Isus Krist u vama? Inače niste pravi (2 Kor 13,5). Ponekad će nam Bog dati takve kušnje, da bi sami sebe spoznali. Na tom testu ne smijemo pasti!

Mir

Isus je bio osoba ispunjena mirom. Svojom smrću na križu pomirio je svijet s Bogom i svima donio mir (Ef 2,15-16).

Jer svidjelo se Bogu u njemu nastaniti svu Puninu i po njemu – uspostavivši mir krvlju križa njegova – izmiriti sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima (Kol 1,19-20).

Kad je mali Isus rođen u Betlehemu, anđeli su pjevali: *Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim* (Lk 2,14). Kad su učenici bili uznemireni jer ih Isus ostavlja i odlazi s ovoga svijeta, On im je rekao: *Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši* Iv 14,27). Isus, dakle, nije svojim učenicima ostavio novac, vlasništvo i bogatstvo da bi im osigurao budućnost, nego im je ostavio svoj mir. Snagom toga oružja propovijedali su Kraljevstvo po cijelom svijetu, unatoč progonstvima koja su dolazila sa svih strana.

Grčka riječ za mir je *ειρηνη* (eirene), a znači *odsutnost sukoba, borbe.* To je osjećaj velike kvalitete koji naše biće ispunja i oslobađa nas od unutrašnjih borbi, nevolja i konflikata.

Mir se zadobiva kad se veze između ljudi obnavljaju i dovode u sklad. Kad je Bog stvorio svijet sve je bilo u najvećem redu, svi su odnosi bili skladni i vladao je savršen mir. Zato je Bog zaključio da je sve učinio dobro. Ulaskom grijeha poremetili su se svi odnosi i veze i mir je izgubljen. Kada Isus, Kralj Mira, po Duhu ulazi u srca ljudi, čisti ih od krivnje grijeha i ozdravlja rane uzrokovane grijehom, On obnavlja mir i sklad.

Raj koji je izgubljen po grijehu prvoga Adama, zadobivamo po zaslugama Drugoga Adama, Krista! To je ono što cjelokupno stvorenje uzdišući očekuje (Rim 8,18,25). U današnji svijet

koji se nalazi u neprestanoj borbi i konfliktu, samo Isus može donijeti mir. Mir koji vjernik zadobiva osobnim odnosom s Kristom iznad je svakoga razumijevanja (Fil 4,7). *Opravdani dakle vjerom, u miru smo s Bogom po Gospodinu našem Isusu Kristu* (Rim 5,1). Isto je divno objašnjeno u Pavlovom pozdravu na kraju njegove poslanice kršćanima u Solunu.

A sam Bog mira neka vas posvema posveti i cijelo vaše biće – duh vaš i duša i tijelo – neka se besprijekornim, savršenim sačuva za Dolazak Gospodina našega Isusa Krista. Vjeran je Onaj tko vas poziva: on će to i učiniti (1 Sol 5,23).

Mir nije izbjegavanje odgovornosti i obveza, sjedenje u nekom kutu i govorenje: "Sada imam mir". To bi bio kukavičluk i lijenost! Mir nije ni skidanje sa sebe tereta donošenja odluka. Napetost se može zaobići izbjegavanjem odgovornosti donošenja odluka, ali neće dugo trajati. Potreban nam je mir u našem biću da bismo se suočili s problemom i donijeli ispravnu odluku. Mir nikada ne možemo zadobiti kompromisima duhovnih vrijednosti sa vrijednostima svijeta. Ploviti u istoj struji sa svima, ispočetka izgleda mirno i sigurno, ali prije ili kasnije naići ćemo na vodeni vrtlog. Mir ne možemo imati prijateljevanjem sa svijetom. Mnogi bogataši imaju jako malo mira. Pravi mir ne ovisi o tome što imamo izvana nego što posjedujemo iznutra!

Znam čovjeka u Indiji koji je rođen i odgojen u veoma bogatoj obitelji. Raskošan način života, sa svim onim luksuzom u gotovo kraljevskoj palači u kojoj je njegova obitelj živjela, činio ga je nesretnim i strahovito ga gušio.

Stoga je otišao od kuće, na komadiću zemlje sagradio malu kućicu i tamo sam odlučio živjeti. Nije imao slugu koji bi čistili kuću, vozili automobil ili spremali hranu. Sve je radio sam. Prekinuo je sve kontakte s obitelji i bogatim društvom. Provodio je mnogo vremena u molitvi u svojoj sobici. U svojoj samoći polako je počeo gledati televiziju i video kazete i puniti svoj život stvarima koje su služile njegovom osobnom komforu. Kad sam ga sreo, požalio mi se i rekao: "Sve sam zbog Krista ostavio i započeo živjeti sam, ali nemam mira iznutra...".

Ništa on nije ostavio zbog Krista, jer ostaviti sve zbog Krista znači darovati siromasima! Zapravo je bježao od postojeće situacije, od realnosti života da bi našao mir. Mir se ne može naći u sebičnosti i okrenutosti prema samom sebi! Mir je osobina koju vjernik dobiva po Duhu; to je snaga da se prihvati svaka životna situacija i prepusti Bogu da sve uredi po svojoj volji. Treba ostati miran i tih, kao što je Isus očekivao od apostola kad je dolazio k njima po uzburkanom moru (Mt 14,27-33).

Ono što se protivi miru su tjeskoba, žalost, briga, strah, krivnja, napetost, stres, metež, borba, suprotstavljanje, nesklad i nered. Prešućiva-

nje grijeha u ispovijedi i primanje sakramenata u grijehu, osobito Svete Pričesti, može biti uzrokom gubitka mira.

Neiskren i prijetvoran život u suprotnosti su miru. Čovjek koji nosi masku nikada nema mira. Miran čovjek je kao golemi brod na uzburkanom moru ovoga svijeta. On zna da je Isus na brodu i da mu govori: "Budi miran, ja sam s tobom". Mi nismo bespomoćne žrtve svakodnevnih događaja. Kralj Mira obećao nam je dar mira.

Nek uđe narod pravedni koji čuva vjernost, čiji je značaj čvrst, koji čuva mir jer se u te uzda (Iz 26,2-3).

Strpljivost

Isus je pokazivao veliku strpljivost. Svoj je um usmjerio na ispunjavanje volje Očeve i strpljivo se suočavao s teškim i neprijateljskim okruženjem. U prispodobi o rasipnom sinu, vidimo kako Gospodin strpljivo čeka povratak grešnika. Kad se sin vraća, ne kažnjava ga, nego dočekuje poljupcem ljubavi (Lk 15,20).

Na Jakovljevu zdencu u Samariji Isus strpljivo razgovara sa ženom koja čak i lažima skriva svoj prijašnji grešni život. Kad su Isusa uhvatili, zarobili, rugali mu se, vrijeđali ga, pljuvali, vezali mu oči i poigravali se njime; kad su ga ponižavali i dovodili Ani, Kaifi i Pilatu, sve je strpljivo podnosio. Ostao je strpljiv i pred Pilatovim pitanjima i optužbama lažnih svjedoka.

Pavao je molio za taj plod Duha u Solunjanima, da bi u njemu ostali čvrsto stajati, da ne otpadnu poput nekih.

Ali vjeran je Gospodin koji će nas učvrstiti i sačuvati od Zloga. A uzdamo se, u Gospodinu, u vas: da vršite i da ćete vršiti ono što vam zapovijedamo. A Gospodin neka upravi srca vaša k ljubavi Božjoj i postojanosti Kristovoj (2 Sol 3,3-5).

Sv. Jakov kazuje da strpljivost čini karakter savršenim. *Pravom radošću smatrajte, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje, znajući da prokušanost vaše vjere rađa postojanošću. Ali neka postojanost bude na djelu savršena da budete savršeni i potpuni, bez ikakva nedostatka* (Jak 1,2-4).

Grčka riječ za strpljivost je *μακρο–θυμια (makro-tumia)* što doslovce znači *dugo ostati miran, dugo se svladavati.* To znači imati miran, kontroliran um. Takvu strpljivost ima Bog; On je spor na srdžbu i pun milosrđa prema ljudima.

Strpljivost ne smijemo uzimati kao fatalistički stav, kojemu nedostaje nade ili osjećaja odgovornosti. Nije to ni stav rezignacije, gdje lako odustajemo jer "ne ide". To nije pasivni, lijeni stav, spreman na kompromise. Neki misle da je to stav koji ništa ne planira, ne ispravlja prošlost i ne bavi se sadašnjošću. On kaže: "Neka bude što će biti, ja ću ostati strpljiv!".

Plod strpljivosti je djelotvoran i živ na način da čovjek s nadom čeka i aktivno djeluje na ostvarenju cilja. Strpljivost je čekanje u vjeri, nadi i ljubavi da se u određenoj situaciji Božja volja ostvari. Takva situacija uključuje ljude, mjesta i događaje. U strpljivosti možemo napredovati, posebno ako čvrsto vjerujemo da Bog čini sve za naše dobro u Kristu Isusu. Strpljivost je snaga da "smo tu" za Božji poziv u našem životu i kad smo ozbiljno kušani nevoljama i teškoćama.

Što se tiče Božje volje za naš život, On nikada ne odustaje; nemojmo ni mi! Ponekad odgovor na naše molitve neće doći onako brzo kako mi očekujemo; tada ćemo biti kušani nestrpljivošću. Kad je Bog obećao Abrahamu dijete, on je, za razliku od Sare, ostao strpljiv.

Suprotnosti ovom plodu Duha su nestrpljivost, ljutnja, frustracije, nervoza, loše ponašanje, odsutnost duhom, kritizerstvo, mrmljanje, nedostatak povjerenja, preosjećajno reagiranje, nepotrebna radoznalost, itd.

Strpljivost izvire iz naše vjere u Božju silu, obećanja i planove. Ponekad smo jednostavno prisiljeni čekati da se stvari dogode, nema nam druge. Čekanje ponekad zahtijeva patnju koja može dugo trajati. Okolnosti mogu biti teške.

Izraelci su mnogo godina morali čekati u pustinji da bi ušli u obećanu zemlju, a oni koji nisu bili strpljivi nisu ni ušli. Način kojim reagiramo u teškim situacijama mjera je razine naše strpljivosti.

Strpljivost je plod Duha Svetoga. Ne može se izgraditi našim naporima ili teškim radom! Krist koji u nama živi po Duhu će nam dati strpljivost za situacije svakodnevnog života. Mi moramo samo moliti i čekati Gospodina. U našoj duhovnoj borbi s đavlom, tijelom i svijetom, kao i u duhovnom rastu, potrebno nam je mnogo strpljivosti.

Nestrpljivost može sve u životu okrenuti naglavce. Prorok Izaija opisuje Kristovu krotkost i strpljivost.

Zlostavljahu ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih. Ko jagnje na klanje odvedoše ga; ko ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih (Iz 53,7).

Blagost (nježnost)

Isus je bio veoma blaga i nježna osoba. Prorok Izaija prekrasno je ocrtao Isusa kao nježnoga pastira.

Kao pastir pase stado svoje, u ruke uzima jaganjce, nosi ih u svome naručju, i brižljivo njeguje dojilice (Iz 40,11). Kralj David objašnjava da svu svoju kraljevsku veličinu duguje Božjoj blagosti prema njemu.

Daješ mi štit svoj koji spasava, tvoja me desnica drži, tvoja me brižljivost uzvisi (Ps 18,35). Veliki ljudi ispravno su shvatili da veličina njihova karaktera ovisi o blagosti. Pavao govori o blagosti kao o jednoj od kvaliteta koja krasi

apostole (2 Kor 6,3-10). Blagost i nježnost očituju se u Isusovom odnosu prema grešnicima i bolesnicima. Pokazao je nježnost prema onoj koju su židovi odlučili kamenovati (Iv 8,1-10).

Prispodoba o dobrom pastiru koji ostavlja sve i polazi za izgubljenom ovcom, divan je izričaj Isusove nježnosti (Lk 15,1-7). Isus je nježan prema ženi na Jakovljevu zdencu (Iv 4) i blag prema javnoj grešnici u kući Šimuna farizeja (Lk 7). On govori: *Onoga tko dođe k meni neću izbaciti* (Iv 6,37). U Starom Zavjetu Bog je opisan kao milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću. On iskazuje milost tisućama, opraštajući zloću, neposluh i grijeh (Izl 34,6-7; Br 14,18).

Grčka riječ za blagost je *χρηστοτης (hrestotes)* . To je kvaliteta srca koja ljude privlači vezama ljubavi. Ona se za druge brine i zauzima. To je stav pun milosrđa koji ljude opušta i štiti ih od boli. Blagost hoće pomoći onima koji su slabi i ranjeni.

U engleskom jeziku riječ blagost (kindness) dolazi od korijena "kin", koji označuje obiteljsku povezanost. Dakle, izraz označava tople, bliske, obiteljske osjećaje. Kad je netko prema nama blag, u takvom okruženju osjećamo se sigurno, ugodno, utješeno, prihvaćeno i osnaženo. Upravo Božja blagost dovodi mnoge do obraćenja, pokajanja i opraštanja.

Ili prezireš bogatstvo dobrote, strpljivosti i velikodušnosti njegove ne shvaćajući da te

dobrota Božja k obraćenju privodi? (Rim 2,4). Biti kao Isus znači prema drugima biti blag, opraštati i brinuti se za bližnje. Nakon prispodobe o milosrdnom Samaritancu, gdje je pokazan divan primjer velikodušnosti, Isus i nama govori: "Idi pa i ti čini tako" (Lk 10,37).

Protiv su ovoga divnog dara sve vrste okrutnosti, osornosti, oporosti, neopraštanja, neljubaznosti i okorjelosti srca. Danas smo svjedoci mnogih okrutnosti koje se nanose bratu čovjeku. Najveća se okrutnost čini prema još nerođenoj djeci abortusom u majčinoj utrobi. U mnogim je zemljama takvo ubijanje postalo zakonom dopušteno!

U nekim obiteljima i institucijama ispoljavaju se mnoge okrutnosti prema slugama ili radnicima. Svakodnevno slušamo o nasilju nad ženama i djecom. U današnjem svijetu kršćani moraju zračiti blagošću i milosrđem. Pozvani su tješiti one koji su u grijehu, ranama, one koji su odbačeni i zapušteni. Na svakom je kršćanu da, poput Isusa, kaže: *Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti* (Mt 11,28). Poslušajmo savjet apostola Pavla: *Daleko od vas svaka gorčina, i srdžba, i gnjev, i vika, i hula sa svom opakošću! Naprotiv! Budite jedni drugima dobrostivi, milosrdni; praštajte jedni drugima kao što i Bog u Kristu nama oprosti* (Ef 4,~~23~~).
31-32)

Dobrota

Božja je dobrota po Isusu radila, hodala i govorila među ljudima.

I dok je izlazio na put, dotrči netko, klekne pred nj pa ga upita: Učitelju dobri, što mi je učiniti da baštinim život vječni? Isus mu reče: Što me zoveš dobrim? Nitko nije dobar doli Bog jedini! (Mk 10,17-18). Isus je činio dobro prema svima u skladu s voljom Božjom.

Grčka riječ za dobrotu je *αγαθωσυνη (agatosune)*, a za dobro *αγαθωσ (agatos)*. Riječ dobrota opisuje nam karakter ili ponašanje određene osobe. Isus nam i ovdje može biti primjer jer je "dobar i vjeran" (Mt 25,21; Fil 2,7). Isus je Božja dobrota u mislima, riječima, ponašanju i djelu.

Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega, koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao (Dj 10,38). *Njegovo smo djelo, stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela, koja Bog unaprijed pripravi da u njima živimo* (Ef 2,10).

Dobrota se u čovjeku očituje u njegovom jakom, čvrstom, pravednom i moralnom karakteru, kojeg prepoznajemo u poštenim, iskrenim i pravednim djelima. Dobra osoba mora imati vrlinu nježnosti i sućuti da drugima želi i čini najbolje. Tada će biti poput Isusa, koji ne samo da

je propovijedao "Dobru Vijest", nego je i živio kao sama dobrota.

On sebe dade za nas da nas otkupi od svakog bezakonja i očisti sebi Narod izabrani koji revnuje oko dobrih djela (Tit 2,14). Dobrota se ne može mjeriti samo-pravednim djelima takozvanih "dobročinitelja". To su ljudi koji drugima čine dobro da bi primili njihovu zahvalnost i slavu pred svima. Dobrota nije stav davanja s očekivanjem još veće nagrade. Tako su i farizeji činili djela da bi bili viđeni (Mt 23,5). Na ovom je svijetu mnogo ljudi koji čine dobro bližnjima samo da bi primili hvalu i pljesak. Ako ne prime dovoljno slave i aplauza, postaju razočarani, čak prestaju činiti dobra djela.

Suprotnost dobru definitivno je zlo, suprotnost dobroti činjenje je zlih djela. Sva zla i zloće ovoga svijeta uzrokuje Zli – Sotona. Đavao nastoji ukrasti, ubiti i uništiti (Iv 10,10). Zao čovjek ponašat će se nepravedno, nemoralno, škrto, ljubomorno, vrlo pristrano i sebično.

Blago čovjeku koji ne slijedi savjeta opakih... (Ps 12,26). *...opake zavodi njihov put* (Izr 12,26). *Zločinac rado sluša usne prijevarne, i lažac spremno prisluškuje pogubnu jeziku* (Izr 17,4). *Opaki bježe i kad ih nitko ne progoni... Zli ljudi ne razumiju pravice... Kad se dižu opaki, ljudi se kriju* (Izr 28,1; 5; 12). Sve što je zlo mora se svakodnevno izgoniti iz srca, samo će tada moći rasti plodovi Duha, posebno dobrota. Onima koji su otvoreni Duhu, Gospodin će sva-

kodnevno govoriti da moraju iščupati i najmanje tragove zla, inače će pustiti korijen.

Plod dobrote odgovor je na problem zla u današnjem svijetu. Dobrota koja po Duhu Svetom boravi u srcu čovječjem, daje mu veliku snagu da izbjegne svaki oblik zlog ponašanja i ustraje u dobrim djelima. Pavlov se savjet mora primijeniti u životu svakog kršćana: *Zazirite oda zla, prianjajte uz dobro... Nikome zlo za zlo ne vraćajte... Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo* (Rim 12,9; 17; 21).

Neka nam ne dozlogrdi činiti dobro; ako ne sustanemo, u svoje ćemo vrijeme žeti! Dakle, dok imamo vremena, činimo dobro svima... (Gal 6,9-10). Dobrota čezne za tim da traži i nalazi one koji su u potrebi i pomaže im.

A i naši neka se uče prednjačiti dobrim djelima u životnim potrebama da ne budu neplodni (Tit 3,14).

Vjernost

Isusa je, svakako, dok je bio na zemlji, resila vjernost. Nebeskom Ocu je bio uvijek vjeran. *Zato, sveta braćo, koji ste dionici nebeskog poziva, promatrajte poslanika i velikog svećenika naše vjere, Isusa. On je vjeran onomu koji ga postavi* (Heb 3,1-2). Bio je vjeran i onima koji su ga pratili.

Stoga je trebalo da u svemu postane braći sličan, da milosrdan bude i ovjerovljen Veliki

svećenik u odnosu prema Bogu kako bi okajavao grijehe naroda (Heb 2,17). Pogledajmo kako sv. Ivan opisuje Isusa. *I vidjeh: nebo otvoreno – i gle, konj bijelac, a na nj sjeo On, zvani Vjerni i Istiniti, a sudi i vojuje po pravdi* (Otk 19,11).

U starozavjetnim psalmima često je naglašavana Božja vjernost. *Do neba je, Jahve, dobrota tvoja, do oblaka vjernost tvoja* (Ps 36,6). *Od koljena do koljena tvoja je vjernost* (Ps 119,90).

Na mnogo mjesta u Starom Zavjetu nalazimo Božju vjernost i nepokolebljivu ljubav objašnjenu u kontekstu Njegove svojevoljne obveze držanja Saveza.

Zato znaj da je Jahve, Bog tvoj, pravi Bog, Bog vjeran, koji drži svoj Savez i milost svoju iskazuje do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže njegove zapovijedi (Pnz 7,9; Izr 11,13; 25,13; 28,20). Onaj, dakle, koji slijedi Krista, mora biti vjeran Bogu i drugim ljudima. *Tako, neka nas svatko smatra službenicima Kristovim i upraviteljima otajstava Božjih. A od upravitelja iziskuje se napokon da budu vjerni* (1 Kor 4,1-2).

Neki za vjernost drže tvrdoglavi stav koji ne želi mijenjati stare i tradicionalne načine mišljenja. Postoje ljudi koji ni za dlaku ne bi promijenili neke, u glavama "montirane" ideje, temeljene na zastarjelim tradicijama i zakonima.

Farizeji su uvjereni da su vjerni svojoj židovskoj tradiciji. Isus im je, međutim, rekao da su,

držeći ljudsku predaju, zanemarili Božju zapovijed ljubavi (Mk 7,8). Oni su bili vezani strogim legalizmom, a upravo ih je to stavljalo u suprotnost Bogu. Bog uvijek djeluje na nove načine.

Nikada se ne smijemo dati staviti u okove starih obrazaca i struktura jer ćemo se naći nesposobni prilagoditi svježim vjetrovima Njegova Duha. U Crkvi smo ponekad svjedoci nepotrebnih napetosti između "strukturalista" i "duhovnjaka", jer izvjesna grupa ljudi sebe drži "čuvarima" tradicije. Takvim ponašanjem često priječe djelovanje Duha.

Grčka riječ za plod vjernosti je *πιστις (pistis)*, što znači i vjera. One su naravno povezane, jer moramo biti puni vjere da bismo bili vjerni. Vjernost zapravo znači pouzdanost, odgovornost, da se na nas može računati, lojalnost, vjerodostojnost, itd. Kad kažemo da nekome možemo vjerovati za određeni iznos novca, smatramo ga vjernim, pouzdanim.

Najvažnije je obilježje dobroga sluge da mu vlasnik s pouzdanjem može povjeriti svoja dobra. *A od upravitelja iziskuje se napokon da budu vjerni* (1 Kor 4,2). Apostoli Pavao, Petar i Ivan svoje pomoćnike nazivaju "vjernima" (1 Kor 4,17; 1 Pt 5,12; 3 Iv 5).

Najvrijedniji dobitak za svakog čovjeka su pomoćnici koji su lojalni, pošteni i pouzdani, jednom riječju "vjerni"! Ivan govori o slugama Gospodnjim koji su ostali vjerni do smrti (Otk 2,10). U podnožju križa nalazimo upravo Ivana

kao nepatvorenog i vjernog slugu Božjega. Apostoli su bili vjerni Isusu i Njegovoj nauci sve do kraja života. Plod vjernosti po Duhu je usađen u naša srca, tako da možemo ostati vjerni, čuvajući Božje i crkvene zapovijedi.

Natruhe grešnog tijela koje svi osjećamo u sebi, opiru se vjernosti. One uključuju negativne osobine koje čovjeka čine nepouzdanim, neodgovornim i nevjernim. Tako ima ljudi koji uvijek kasne, spori su, zaboravljaju svoje obveze, ne brinu o malim stvarima, nikada ne završavaju posao koji su započeli, ne iskorištavaju vrijeme, lijeni su, itd.

Te negativne osobine mogu ići ruku pod ruku s nepoštenjem i neodlučnošću. Izraelci koji nisu bili vjerni odredbama Mojsijevog zakona i Saveza nisu ušli u obećanu zemlju! Juda je postao izdajica jer nije bio vjeran svome Učitelju. Petrova nevjera i, slijedno tome, nijekanje Isusa, bilo je pomiješano s njegovim strahom i ponosom.

Danas u Crkvi primjećujemo mnogo ljudi bez ploda vjernosti, zato mnogi napuštaju zajednicu vjernih. Čak i pastiri Crkve ostavljaju svoje dužnosti na koje su se obavezali.

Crkva pokušava biti vjerna Isusovoj zapovijedi da se Radosna Vijest naviješta svim narodima. Međutim, upravo zbog nevjere dijela crkvenog vodstva taj posao sporo napreduje. Nedostatak vjernosti Bogu rezultira manjkom vjernosti bližnjima. Ljudi ne drže obećanja, krše dogovore

koji ih obvezuju. Najsiroviji oblik nevjernosti može se vidjeti u nekim brakovima u kojima partneri žive bez bračne vjernosti. Zbog nevjernog ponašanja političkih vođa dolazi do nepravde i korupcije u svijetu, a sve to zajedno ugrožava čak i svjetski mir i napredak.

Bog je vjeran u svim svojim obećanjima (Pnz 7,9; 1 Sam 26,23; Ps 119,75; 143,1; 145,13). Prema tome i oni koji po Duhu Svetom pripadaju Bogu moraju njegovati osobinu vjernosti. U prispodobi o povjerenim talentima, Isus je pohvalio stav onih koji su trgovinom povećali vrijednost talenata govoreći: *Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti!* (Mt 25,21-13).

U prispodobi o vjernom sluzi, Gospodin jasno daje do znanja da je potrebno uvijek budno i ozbiljno, točno i precizno izvršavati povjerene obveze. Inače će sluga biti kažnjen za svoju nevjernost (Mt 24,45-51; Lk 12,41-48). Vjernik u kome prebiva Duh Sveti mora u sebi slomiti tvrdoću lijenosti, neozbiljnosti i nemara i postati potpuno vjeran Bogu i bližnjima, da bi jednog dana i on čuo glas svog Gospodara: *Valjaš, slugo dobri i vjerni!... Uđi u radost gospodara svoga!* (Mt 25,23).

Krotkost

Isus je i za ovu osobinu savršen primjer, jer je veoma krotka i ponizna karaktera. Zato je, po-

kazujući na svoje srce, pozvao svoje učenike da se obuku u te vrline. *Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca* (Mt 11,28-29).

Krotkost je osobina koja privlači svojim primjerom. Isus je rekao: *Blago krotkima: oni će baštiniti zemlju!* (Mt 5,5). Krotkost ne smijemo smatrati slabošću, ni kao osobinu niti kao način ponašanja. Krotak nije onaj tko je stidljiv i slab, tko izbjegava djelo ili odustaje već pri najslabijem otporu. Prije bi se reklo da je takav čovjek beskičmenjak!

Neki misle da je poniznost i krotkost podcjenjivanje njegovih sposobnosti i darova, zbog osjećaja manje vrijednosti ili straha. Krotkost svakako nije ni ispoljavanje lažne skromnosti.

U djetinjstvu sam uvijek izbjegavao gledati ljude u lica, za vrijeme molitvi i liturgijskih čina zatvorio bih oči. Ne zbog skromnosti ili dubokog poštovanja, nego zbog kompleksa manje vrijednosti.

Prava je poniznost uvijek reći istinu! Marija, majka Isusova, bila je ponizna i krotka ali je hrabro navijestila da će je svi narodi kroz sve vjekove nazivati blaženom. *... što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom* (Lk 1,48). Dakle, krotkost je snaga i sila. Ponizna osoba može biti poput janjeta ili goluba ali sa čeličnom srčanošću i duhovnošću. Krotkost je obično povezana s nježnošću. Sv. Franjo Saleški bio je veoma temperamentan čovjek ali ga je Crkva nazvala "sve-

tac – gentleman". Zaljubio se u Isusa po Duhu Svetom i zato prigrlio krotkost i poniznost.

Grčka riječ za krotkost je *πραυτης (prautes)*. Veoma je teško objasniti sve aspekte njenog značenja. Jedan rječnik novozavjetnih riječi krotkost opisuje kao "raspoloženje našega duha kojim prihvaćamo Božje djelovanje u nama kao dobro, i slijedom toga, to djelovanje ne odbijamo i ne osporavamo".

Krotkost ide ruku pod ruku s pravednošću. Sv. Josip bio je pravedan i krotak, pravi gentleman (Mt 1,18-19). Mojsije je bio krotak i ponizan, vodeći nevjerni i tvrdoglavi Izraelski narod u obećanu zemlju. Da je zadržao svoju staru prirodu, vjerojatno nikada ne bi uspio kao vođa.

Toga Mojsija – kojega su se odrekli rekavši: Tko te postavi glavarom i sucem? – toga im Bog kao glavara i otkupitelja posla po Anđelu koji mu se ukaza u grmu (Dj 7,35). Bog po svojem Duhu daje krotkost onima koje bira za poglavare i vođe. Sv. Pavao rekao je ovako: *Ja, Pavao, osobno vas zaklinjem blagošću i obazrivošću Kristovom – ja koji sam licem u lice među vama "skroman", a nenazočan prema vama "odvažan"* (2 Kor 10,1).

Krotkost je plod Duha koji omogućuje vjerniku da druge poučava, ispravlja, čak im se i suprotstavlja, ali na čvrst ali plemenit način. Ono što je još važnije, taj je dar kvaliteta kojom se dajemo poučiti, ispraviti, čak i ukoriti, bez gorčine ili pobune.

Ako sve u svom životu podložimo Božjoj ljubavi, vlasti i mudrosti, uvijek možemo biti u miru jer znamo da On sve vodi i kontrolira. Bez obzira što nas snašlo, Bog će sve okrenuti na naše dobro i na svoju slavu u Kristu Isusu.

Prema tome, ne moramo se grčevito boriti za svoja prava, niti se srditi ili bojati. Naravno, ponekad ćemo hrabro i direktno ustrajati u nekoj stvari, ali moramo biti sigurno da je to od pravoga Duha. Naša krotkost mora biti na dobrobit drugih i u ime Gospodnje, tako da se Božja volja ispunja svagda i na svakom mjestu.

Kada je Isus isprevrtao stolove mjenjačima novca u Hramu i grdio ih što su kuću molitve pretvorili u spilju razbojničku, nije izražavao srdžbu i bijes, nego je stao u obranu časti i svetosti kuće Njegova Oca (Mt 21,12-13).

Izjeda me revnost za Dom tvoj (Iv 2,17; Ps 69,10). Ponekad su župnici ljutiti, strogi i zahtjevni zbog brige za duše svoga stada. Ako svoje župljane prekoravaju jer ne mole, ne izbjegavaju grijeh i ne vježbaju se u pobožnosti i vrlinama, to je samo izraz revnosti i brige za duše.

Promotrimo krotko Janje na križnom putu i raspeću gdje su s Njim postupali okrutno i brutalno. *Zlostavljahu ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih. Ko jagnje na klanje odvedoše ga; ko ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih* (Iz 53,7). Krotkost je zapravo unutarnji stav podložnosti i povjerenja u Boga. Po krotkosti u svemu možemo ostati spokoj-

ni i uživati mir u srcu, čekajući Božju volju i nakane.

Petar je opominjao kršćanske bračne parove, ženama govoreći: *Vaš nakit neka ne bude izvanjski – pletenje kose, kićenje zlatom ili oblačenje haljina. Nego: čovjek skrovita srca, neprolazne ljepote, blaga i smirena duha* (1 Pt 3,3-4). Svima koji su ponizni u srcu, Božja Riječ obećaje da će ih Gospodin uvijek voditi (Ps 25,10; Iz 61,1).

Svoj odnos prema Solunjanima Pavao objašnjava ovako: *Ali bili smo među vama nježni kao majka što hrani i njeguje svoju djecu* (1 Sol 2,7). Pavlov je savjet slugama, robovima i svima ostalima ovakav: *A sluga Gospodnji treba da se ne svađa, nego da bude nježan prema svima, sposoban poučavati, zlo podnositi, da s blagošću preodgaja protivnike...* (2 Tim 2,24; Tit 3,2).

Zle osobine koje se protive plodu krotkosti i nježnosti su nadutost, oholost, drskost, samo-pravednost, uobraženost i uzdizanje samoga sebe. Takvi se ljudi nikada ne podlažu autoritetu, ne daju se ispraviti ili poučiti. Uvijek su spremni za svađu, svoje stavove brane i kad znaju da su u krivu. Takvi će ljudi bespotrebno brinuti i upasti u tjeskobu kad stvari krenu u drugačijem smjeru nego što su zacrtali ili planirali. Kad se u životu pojave križevi i teškoće, izgubit će mir i spokoj. Boga će za sve optuživati, srca će im biti ispunjena gorčinom i bijesom jer ne vide Božje nakane i planove za njihov život. Čim nešto krene protiv njihovih sebičnih želja, žalit će se i mrmljati poput Izraelske djece. U drugima će vidjeti samo loše. Kad se nesreća dogodi optuživat će i kritizirati druge.

Naša se krotkost zapravo treba očitovati u plemenitom služenju bližnjima. Moramo biti poput Isusa, koji se ponizno sagnuo da bi oprao noge svojim učenicima, ne samo prijateljima nego i svom izdajici. Nakon što im je oprao noge, Isus je rekao: *Treba da i vi jedni drugima perete noge* (Iv 13,14). Nježnost drugima oprašta, iskazuje ljubaznost i milosrđe, prihvaća svakoga i svima postaje sve da bi ih Bogu privukao (Iv 13,4; 1 Kor 9,22). Svaki bi kršćanin trebao svakodnevno, podižući svoje srce Srcu Isusovu, moliti drevnu molitvu, "Isuse krotka i ponizna srca, učini srce moje po Srcu svome".

Uzdržljivost

Isus je bio najuzdržljivija osoba. Potpuno se podložio Božjoj volji, snagu je nalazio u Božjoj Riječi i Duhu. Uvijek je činio Božju volju, jer Njime nije upravljalo tijelo nego Božji Duh. Neki su ljudi slabi upravo zbog želja tijela. Oni će činiti sve da ugode sebi ili drugim ljudima, umjesto da ugađaju Bogu.

Jer težnja je tijela protivna Bogu: zakonu se Božjem ne podvrgava, a i ne može (Rim 8,7). Tek kada je nečije nutarnje biće vođeno i uprav-

ljano Duhom Božjim, on će postati poput Krista i svojim će životom ugoditi Bogu.

Neki ljudi misle da uzdržljivost znači zatomiti prirodne kvalitete i pokopati talente koji su u svakoj osobi jedinstveni i darežljivo dani. To nije istina! Istinski, pravi, Božanski život u uzdržljivosti donosi još više slobode i radosti.

Uzdržljivost ne možemo steći vlastitim naporima ili snagama. Postoje neke navike i načini ponašanja koje ne možemo slomiti, ma koliko se trudili. Ne možemo sobom kontrolirati sebe! Odvojeni od Božjeg Duha i Njegove snage, mi samo kao ovca bez pastira, štapa ili vodstva. Na našoj životnoj plovidbi moramo imati kapetana Isusa koji će nas voditi sigurnom rukom, unatoč bijesnim vjetrovima ovoga svijeta koji nas pokušavaju skrenuti s puta.

Grčka riječ za uzdržljivost je *εγκρατεια (enkrateia)*. *En* znači *u*, a *kratos* znači *snaga*. Izraz, dakle, označava unutarnju kontrolu. Narav te kontrole našeg unutarnjeg bića određena je onim što je na prijestolju naših života. Je li to svijet, tijelo ili đavao? Ili je to naš Gospodin i Učitelj, Isus Krist koji stanuje po svome Duhu u nama?

Sv. Petar ohrabrivao je kršćane da ulože svu revnost da, zajedno s ostalim vrlinama, zadobiju vrlinu uzdržljivosti (2 Pt 1,5-7). Kada je Pavao pred upraviteljem Feliksom počeo govoriti o pravednosti i uzdržljivosti, Feliks se prestrašio i naredio da Pavla odvedu (Dj 24,25). Ljudi vođeni svijetom boje se onih koje krasi uzdržljivost.

Pilat je na Isusovom suđenju bio ustrašen jer je Isus ostao uzdržljiv i miran na sva njegova pitanja i primjedbe.

Pavao je, govoreći o celibatu, rekao: *Ako li se ne mogu uzdržati, neka se žene, udaju. Jer bolje je ženiti se nego izgarati* (1 Kor 7,9). Plod uzdržljivosti jasno se odnosi na kontrolu, svjesno uskraćivanje i disciplinu u životu. To ne znači nijekanje samoga sebe, osobnosti koju nam je Bog dao, nego podlaganje i predavanje Duhu Svetom koji preuzima upravljanje našom dušom i cijelim našim bićem. On će presjeći sve veze kojima su nas svijet, tijelo i đavao držali vezane za sebe.

Isus je rekao: *Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga* (Mt 16,24-25). Od kršćana se očekuje da raste u Božanskim osobinama, samo tako postaje sličan Kristu. Postoje mnogi eksperimenti koji se rabe u ime takozvanog "razvijanja osobnosti" ili "osobnog rasta", međutim, čine li oni da postanemo sličniji Kristu? Čuo sam da se na nekim seminarima govori da je za osoban rast potrebna određena seksualna sloboda, slobodno "švrljanje" sa suprotnim spolom, čak i uporaba droge i alkohola u malim količinama. Sve će to navodno dovesti do slobode i razvitka osobnosti. Znamo međutim, da su takvi seminari i naučavanja mnogima zapravo uništili

osobnost i odveli ih u navike teškoga grijeha. Prava sloboda dolazi samo od Božjega Duha i svi su pozvani k slobodi Duha (Gal 5,1-13).

Posljedica života u uzdržljivosti je pokoravanje Riječi Božjoj i nasljedovanje Isusa, koji je Put, Istina i Život. Gospodin nije došao da uništi naše živote ili da ukrade našu slobodu, nego da nas po svome životu oslobodi i otkupi. *Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju* (Iv 10,10).

Ono što se protivi životu po Duhu je život po tijelu, koji se sastoji u nepokornosti, nemoralu i buntovnosti. Prorok Jeremija govori: *A oni ne poslušaše , uho svoje ne prignuše, već pođoše po savjetu i okorjelosti zloga srca svojega; okrenuše mi leđa, a ne lice* (Jer 7,24).

Kad čovjekom upravljaju njegove strasti, to će ga odvesti u sumnju, zbrku, nepokornost, nemoralnost i idolopoklonstvo. Život će mu biti kao kraljevstvo bez vladara! O nepokornom ponašanju za vrijeme sudaca u Izraelu piše: *U to vrijeme u Izraelu nije bilo kralja, i svatko je radio po miloj volji* (Suci 17,6). Tako je i s čovjekom koji je prepušten sam sebi i svojim strastima i grešnim željama. Njegov neprijatelj, Sotona, preuzet će upravljanje njegovim životom i učiniti ga robom grijehu (Lk 8,26; Iv 8,34).

Kad nema Božanski određenog upravitelja i kad je svatko "sam sebi zakon", tada će doći do bezakonja i nereda, bilo u osobnom životu ili u životu neke institucije ili države. Posljedica samovoljnog života na kraju je poraz i očaj.

Svaki se kršćanin svim sredstvima mora osloboditi od okova tijela, Sotone i grijeha i povjeriti se Gospodnjoj brizi, stavljajući Isusa na prijestolje svoga života i predajući se vodstvu Duha Svetoga! Uzdržljivost ili samokontrola zapravo je kontrola Duha Svetoga (Gal 5,24-25).

Ako smo zaodjeveni u svih devet plodova Duha Svetoga, tada naš nutarnji čovjek raste u Kristovim osobinama.

Zaodjenite se dakle – kao izabranici Božji, sveti i ljubljeni – u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost, te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! A povrh svega – ljubav! To je sveza savršenstva. I mir Kristov neka upravlja srcima vašim – mir na koji ste pozvani u jednom tijelu! I zahvalni budite! (Kol 3,12-15).

Kada dopustimo rijekama žive vode da poteku našim cijelim bićem (Iv 7,38-39), vrt će našeg duhovnog života, zalijevan molitvom i sakramentima, dati obilje duhovnih plodova. Bog daje plodove, ali na nama je da naše unutarnje biće, našu dušu pripravimo da bi plodovi mogli rasti. Svakodnevna osobna molitva u trajanju od jednog, ili barem pola sata; posebno molitva u Duhu, raspiruje Duh u nama. Isto tako, svakodnevno primanje Tijela i Krvi Kristove u Svetoj Euharistiji čistom vjerom i žarkom ljubavlju, pomoći će kršćaninu da u njemu obilno uzrastu plodovi Duha.

Doista, tko sije u tijelo svoje, iz tijela će žeti raspadljivost, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni (Gal 6,8).

Plodovi ne mogu preko noći uzrasti do svoje pune veličine. Proces će toga rasta potrajati; možda i cijeli životni vijek! Morat ćemo strpljivo čekati da vidimo plodove. Rast plodova Duha u našem unutarnjem biću rast je Kraljevstva Božjeg u nama! Kraljevstvo o kojem je Isus toliko govorio nije nešto izvanjsko nego je u nama. To kraljevstvo treba ljubiti i za njim čeznuti. Moramo biti spremni prodati sve da bismo zadobili to blago! (Mt 13,44-46).

Molimo molitvu sv. Franje Asiškog:

Gospodine učini me oruđem svoga mira
Gdje je mržnja, da nosim ljubav
Gdje je uvreda, da nosim oprost
Gdje je nesloga, da nosim slogu
Gdje je zabluda, da nosim istinu
Gdje je sumnja, da nosim vjeru
Gdje je očaj, da nosim nadu
Gdje je tama, da nosim svjetlo
Gdje je žalost, da nosim radost
O Gospodine, daj da ne tražim toliko da budem utješen
Nego da tješim
Ne da budem shvaćen
Nego da shvaćam drugoga
Ne da budem ljubljen

Nego da ljubim
Jer bolje je davati nego primati
Dok opraštamo, nama biva oprošteno
Umirući uskrsavamo za život vječni.
Amen.

Pjesma:

Bože moj dopusti mi, aleluja
Mira Tvog da budem glas, aleluja
Ima li tama bilo gdje, aleluja
Daj da svjetlo budem tu, aleluja
Ima li tuga bilo gdje, aleluja
Daj da radost nosim tu, aleluja
Ima li očaj bilo gdje, aleluja
Daj da nadu nosim tu, aleluja
Ima li mržnja bilo gdje, aleluja
Daj da ljubav budem tu, aleluja
Bože moj dopusti mi, aleluja
Mira Tvog da budem glas, aleluja ...

Obuci um Kristov po darovima Duha Svetoga

Duh nam Sveti daje snagu na sve tri razine ljudskoga života. Na razini tijela daje nam karizme da svjedočimo za Isusa; na razini duše, odnosno razuma, daje nam sedam darova Duha da bismo postajali sve sličniji Kristu. Konačno, na razini duha daje nam plodove, da bismo zadobili Kristove osobine i karakter.

Sedam darova Duha Svetoga o kojima govori naučavanje Crkve nalazimo u proroku Izaiji, na početku jedanaestog poglavlja. *Isklijat će mladica iz panja Jišajeva, izdanak će izbit iz njegova korijena. Na njemu će duh Jahvin počivat, duh mudrosti i umnosti, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodnjeg* (Iz 11,1-2).

Ovo se proroštvo ispunilo u Isusu kad se Duh Sveti spustio na njega i na njemu počinuo (Iv 1,32). On je bio ispunjen svim darovima Duha. Kad je s neba na Njega sišao Duh, poput goluba, začuo se glas: *Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!* (Lk 3,22).

Učenik Kristov koji prima Duha, prima i naznačene darove, da bi mogao imati snagu za život ugodan Bogu. Duh kršćaninu djelotvorno

pomaže da živi vjerodostojan kršćanski život. Pavao se nikad izričito nije osvrnuo na Izaijin popis darova, međutim govorio je o neopozivim Božjim darovima i pozivu (Rim 11,25-29) i zamijetio da kršćani u Korintu ne oskudijevaju ni jednim duhovnim darom (1 Kor 1,7).

U Pavlovoj pneumatologiji svi darovi i plodovi istječu iz jednog jedincatog dara, a to je dar Duha Svetoga – Osobe (1 Kor 12,4). Govoreći o kršćanskom životu u Duhu, Pavao dolazi do zaključka da duhovan čovjek posjeduje um Gospodina Isusa Krista. *Jer tko spozna misao Gospodnju, tko da ga pouči? A mi imamo misao Kristovu* (1 Kor 2,16). Sedam darova Duha omogućuje nam da obučemo Kristov um.

Prema Tomističkoj teologiji, ta vlast dana odozgo, u slabo ljudsko biće utiskuje bitne nutarnje osobine Kristovog uma da bi duša dohvatila nebeske stvarnosti i postala osjetljiva na Božanska nadahnuća. Prema sv. Tomi Akvinskom, darovi su stvorene vrednote (svojstva, navike, sklonosti), dane od Boga po slobodnom određenju Njegove milosti. Po njima onaj tko je u stanju posvećujuće milosti slijedi nadahnuća Duha, u poslušnosti, radosti i s izvjesnom lakoćom.

S darovima Duha granice se ljudske slobode i ljubavi proširuju, ne smanjuju. Pod utjecajem djelovanja Duha vjernik nije više pasivan čekalac. Njegov je odgovor na poticaje Duha u isto vrijeme i njegov i Božji. Po darovima Duha Bog

djeluje, više ne na izvanjski način, nego iznutra, iz nas.

Crkveni oci, teolozi, mistici, često su među sobom izražavali neslaganje u tumačenju broja darova Duha Svetoga. Kasniji autori nisu toliko brinuli o broju darova, naglašavali su da je važno to što Duh Sveti djeluje u našem nutarnjem biću, preobrazujući nas prema slici Kristovoj (The New Dictionary of Catholic Spirituality, Michael Downey, pp 436).

Sv. Franjo Saleški u svojoj "Raspravi o ljubavi Božjoj" (11,5), sedam darova Duha Svetoga naziva osnovnim vrlinama, svojstvu i posjedu ljubavi, i kratko opisuje svaki pojedini dar. U suprotnosti sa sintezom sv. Tome Akvinskog, on puno manje govori o darovima i propušta dati jasnu razliku između darova i vrlina. Sv. Franjo Saleški darove uspoređuje sa sedam koraka po Jakobovim ljestvama (Post 28,12; op. prev.) i s ljiljanom koji ima šest bijelih cvjetova (šest darova). Oni okružuju središnji zlatni cvijet (mudrost). Promotrit ćemo svaki od sedam darova Duha.

Četiri dara, mudrost, razum, znanje i savjet, pripadaju području razuma i povezani su s vrlinom vjere. Ostala tri, pobožnost, jakost i strah Gospodnji spadaju u područje volje i povezani su s vrlinom ljubavi prema Bogu i prema čovjeku.

Mudrost

Mudrost je Božanski dar koji nam pomaže da značajke svakodnevnog života procjenjujemo u vezanosti s Božjim Kraljevstvom i konačnim principima vjere i nade, potpomognutim prosudbom ljubavi. Dar mudrosti, zahvaćajući dublje od ljudskog rezoniranja, uključuje proces postupnog razumijevanja dubljeg značenja, skrivenih blaga i uzvišenih harmonija Božanskih istina.

U praktičnom smislu to je sposobnost primjene znanja Božje Riječi u našem svakodnevnom životu. Uključuje primjenu Božjih istina u ljudsko iskustvo. Posljedica mudrosti je govoriti mudro, djelovati mudro i biti obdaren raznim vještinama.

Danijel i njegovi drugovi bili su vrsni u svakoj mudrosti (Dn 1,4). Bog je kralja Salomona obdario velikom mudrošću (1 Kr 3). Besalela i Oholiaba obdario je vještinom u svakom poslu (Izl 35,35). Besalela je ispunio Duhom Božjim, dao mu umješnost, sposobnost i razumijevanje u svim poslovima (Izl 31,3). Duh mudrosti bio je potreban da bi se napravile svećeničke haljine Aronu i njegovim sinovima (Izl 28,3). Na drevnom bliskom istoku mudrost je bila na velikoj cijeni. Neprocjenjiva zbirka mudrosne literature sakupljena je upravo u tom dijelu svijeta. Knjige Mudrosti, Mudre izreke, Job, Propovjednik, Pjes-

ma nad pjesmama i Sirah, mudrosna je literatura koju nalazimo u Bibliji.

Život po mudrosti očitovao se u životu Isusa Krista već od Njegova djetinjstva: kao dijete bio je ispunjen mudrošću i napredovao je u mudrosti (Lk 2,40; 52). Iskazivao je mudrost u svom propovijedanju i javnom djelovanju.

Kad je propovijedao u sinagogi mnogi su bili preneraženi i govorili su: *Odakle to ovome? Kakva li mu je mudrost dana? I kakva se to silna djela događaju po njegovim rukama?* (Mk 6,2). Mudrost je bila rijetka vrlina i stoga je Isusova mudrost srdila one koji je nisu imali. Kad su ga kritizirali, Isus je uzvratio: *Doista, dođe Ivan. Nije ni jeo ni pio, a govori se: đavla ima. Dođe Sin Čovječji koji jede i pije, a govori se: Gle izjelice i vinopije, prijatelja carinika i grešnika! Ali opravda se Mudrost djelima svojim.*

Moćan, Duhom vođen rast Crkve, koja se širila i rasla do kraja zemlje, do svakoga zaseoka, svakog naroda i zajednice, bez obzira na vjeru, stalež i religiju, daje snažno svjedočanstvo Učiteljeve mudrosti: *Ali opravda se Mudrost pred svom djecom svojom* (Lk 7,35).

Mudrost je dar za one koji je traže ponizno, poput djece, u jednostavnosti i istinoljubivosti srca. Neće je primiti oni koji su ispunjeni svjetskom mudrošću (Lk 10,21). Isusov je život i poslanje izričaj Božje mudrosti.

U ponašanju Isusovih učenika mora se vidjeti slika te Njegove mudrosti, jer je rekao: *Evo,*

ja vas šaljem kao ovce među vukove. Budite dakle mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi! (Mt 10,16). Usred lukavosti, pokvarenosti i nepravednosti ovoga zemaljskog života, kršćanin se mora oboružati Kristovom mudrošću da bi nadvladao svaku životnu situaciju i u Duhu živio sretnim i uspješnim životom. Ako uzmemo mač Duha, to jest Riječ Božju (Ef 6,17) koja je sposobna dati mudrost za spasenje po vjeri u Isusa Krista, hodat ćemo putem mudrih (2 Tim 3,15).

Razum

Ovaj dar Duha služi za dublje razumijevanje životnih istina onako kako ih Bog vidi, i za postizanje jasnijih uvida u istine koje smo prihvatili vjerom. Ovim darom vjernik će sebe i bližnje spoznati kao Božju sliku i, samim time, više služiti i voljeti bližnjega. Razumjet će da su sva stvorenja mrvice Božjeg stvaranja; tako će moći slaviti Gospodina za sve stvoreno.

Osoba s darom razuma vješto će izabrati između opcija koje se pojavljuju na njegovom životnom putu. Knjiga Mudrih izreka govori kako dar razuma ide ruku pod ruku s darom mudrosti.

Sine moj, ako primiš moje riječi, i pohraniš u sebi moje zapovijedi, i uhom svojim osluhneš mudrost i obratiš svoje srce razboru; jest, ako prizoveš razum i zavapiš za razborom; ako ga potražiš kao srebro i tragaš za njim kao za skri-

venim blagom – tada ćeš shvatiti strah Gospodnji i naći ćeš Božje znanje. Jer Jahve daje mudrost, iz njegovih usta dolazi znanje i razboritost (Izr 2,1-6).

Po daru razuma ne gomilamo u svome umu podatke o ovom svijetu, nego znanje o Bogu i duhovnim stvarnostima. *Gospodnji strah početak je mudrosti a razboritost je spoznaja Presvetog* (Izr 9,10). Razboritost dolazi od Duha Svetoga, stoga opaki žive u sramoti jer ne mogu doprijeti do mudrosti Gospodnje. *Pravednik razumije pravo malenih, a opaki ne shvaća spoznaju* (Izr 29,7). Svi znamo da u životu moramo mnogo birati i odlučivati između više mogućnosti koje nam se nude. Ponekad to nije nimalo lagano. Slavimo Boga Svemogućeg što po Duhu Svetom imamo pronicavost da ispravno odlučimo da bismo živjeli u skladu s Njegovom Svetom Voljom.

Kad su farizeji i pismoznanci propitivali Isusa zašto se druži s grešnicima i poreznicima, On im je, uz pomoć dara razuma, odgovorio: *Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima! Ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike* (Mk 2,17). Kad je Isus prorekao o svojoj muci i smrti, Petar ga je odvraćao. Tada mu je Isus, Božanskom razboritošću, rekao: *Tvoje misli nisu Božje, nego ljudske.* Mnogo je primjera u Bibliji gdje su Isus i Njegovi učenici očitovali dar razuma.

Znanje

Od vjernika se očekuje da traži stvari koje su gore. *Ako ste suuskrsli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim!* (Kol 3,1-2).

Dar znanja koji je naš um upio po Duhu Svetom pomaže nam dohvatiti Božanske istine čak i kad je to ljudskom umu na uobičajen način nemoguće. Po ovom daru vjernik će stvarnosti ovoga svijeta vidjeti kao Božje umjetničko djelo i uvidjeti uzvišenu Božju veličinu u odnosu na ograničenosti ovoga svijeta.

Biblija kaže: *Uistinu, ono nevidljivo njegovo, vječna njegova moć i božanstvo, onamo od stvaranja svijeta, umom se po djelima razabire tako da nemaju isprike* (Rim 1,20). Kada živimo u skladu sa željama Duha, zadobivamo dublje razumijevanje svijeta oko nas; tako ćemo svakodnevno, s čuđenjem i divljenjem pjevati slave Gospodinu za sva Njegova djela. Kao što vanjska osjetila dobivanju znanja o materijalnom svijetu, tako, po daru znanja, duhovna osjetila primaju podatke o duhovnom svijetu. To znanje vjernika osnažuje da živi po Duhu.

Da, oni koji žive po tijelu teže za onim što je tjelesno; a koji po Duhu, za onim što je duhovno (Rim 8,5). Dar znanja moramo imati da ne bismo ugađali požudama tijela koje se uvijek protive Duhu.

Vječni život je poznavanje pravoga Boga i Njegovog Jedinorođenog Sina, Isusa Krista (Iv 17,3). *Znati* u Bibliji znači *ući u osoban i intiman odnos*. Dakle, po daru znanja, vjernik ulazi u bliskost s Presvetim Trojstvom i počinje shvaćati da Trojstvo boravi u njemu.

Kada ovaj dar u vjerniku postane stalnom navikom (vrlinom), on dobiva jakost da se odupre napadima tijela.

Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela. Doista, to se jedno drugomu protivi da ne činite što hoćete (Gal 5,17). Isus je, gledajući kako ljudi imaju malo vjere, rekao: *Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne žanju niti sabiru u žitnice, pa ipak ih hrani vaš nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih?* (Mt 6,26). Gospodin je, po daru znanja, otkrivao ljepote stvorenoga svijeta, da bi oni koji slušaju mogli prepoznati Božje djelo i slaviti ga. Mnogi su vjerovali u Isusa promatrajući čudesa i znamenja koja je činio. On im se, međutim, nije povjeravao jer je sve dobro poznavao, znao je što je u čovjeku (Iv 2,23-25). Njegovi ga protivnici nikako nisu mogli uhvatiti jer je imao dar znanja.

Savjet

Dar savjeta odnosi se prvenstveno na intelekt u praktičnom smislu. Također je povezan s darom mudrosti i promišljenosti. Taj dar otvara naše biće nadahnućima Duha u razmišljanju, čini nas opreznijima, daje nam sposobnost razlučivanja duhova oko nas, a posebno nam pomaže u davanju savjeta bližnjima. Daje nam optimistični pogled na naš kršćanski život, u suprotnosti s tamnim, turobnim i depresivnim svijetom.

Taj je dar ne samo koristan nego i neophodan ako vjernik služi drugima kao duhovnik ili savjetnik. U vrijeme patnje, beznađa i slabosti, ljudi trebaju nekoga tko bi ih vodio i savjetovao. Odgovor traže od Boga a ne od ljudskog razuma. Savjetnici dakle svoj um moraju uskladiti s Isusovim umom, tražeći od Njega savjet. Savjetnik ili duhovnik mora dati, ne svoj, nego Isusov savjet, samo će tako osoba s problemima pronaći Božju volju. Mesija je nazvan Divnim Savjetnikom i Silnim Bogom (Iz 9,5). Isus je koristio ovaj dar govoreći onima koji život provode gomilajući bogatstvo i novac:

Ne zgrćite sebi blago na zemlji, gdje ga moljac i rđa nagrizaju i gdje ga kradljivci potkapaju i kradu. Zgrćite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne nagrizaju i gdje kradljivci ne potkapaju niti kradu. Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce (Mt 6,19-21).

Predviđajući buduća progonstva koja će zateći vjernike, Isus je, ohrabrujući i tješeći svoje učenike, rekao: *Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu* (Mt 10,28).

Isus i Njegovi učenici su mnogo puta koristili ovaj dar, dajući praktične savjete i upute onima koji su bili u sumnjama, zbrci i tami.

Pobožnost

Dar pobožnosti usavršava moralnu vrlinu istinskog bogoštovlja, pravog klanjanja Bogu, ne samo u trenucima molitve nego i inače u životu, posvećenom ljubavi prema Bogu i bližnjima. Pobožnost naglašava potrebu stava ljubavi prema svim ljudima kao djeci Božjoj, braći i sestrama.

Kao jedan od sedam darova Duha Gospodnjeg koji krasi Mesiju, pobožnost *(eusebia)* se pojavljuje u knjizi proroka Izaije, 11,2, u Septuaginti. U Hebrejskom prijevodu nalazimo samo šest darova. Pobožnost (eng. piety) svoje značenje vuče iz latinske riječi *pietas*, što znači odgovornost, ili osjećaj dužnosti ili predanja. Pobožnost također uključuje vjernost, poštovanje, pokornost i posvećenje.

U Starom Zavjetu pobožnost znači poslušnost i predanje Sinajskom Savezu. Ovaj dar Duha ponekad može zadobiti oblik površnog i neautentičnog prakticiranja vrline pobožnosti. Može zadržati samo vanjski oblik slavljenja i pobožnosti, zanemarujući istinsku pobožnost koja dolazi iz srca. Zato se pobožnost ne smije miješati s preuzetnim i licemjernim prakticiranjem religije držanjem nekih zakona ili obreda na legalistički i formalistički način. Takav izvanjski

oblik pobožnosti imali su farizeji i Isus ih je mnogo puta prekorio zbog toga.

Ponekad kažemo "taj je čovjek pobožan", misleći na neke vanjske religiozne oblike ponašanja! Da bi bio istinski pobožan, vjernik mora slijediti Isusov Put, ponizno se podlažući Očevoj volji. *Tko veli da u njemu ostaje, valja mu ići putom kojim je on hodio* (1 Iv 2,6). Od štalice u kojoj se rodio pa do Kalvarije, Isus je živio u krotkoj poniznosti i podložnosti Ocu, uvijek slijedeći Njegovu volju. Pravi kršćani moraju živjeti "razumno, pravedno i pobožno" (Tit 2,12). Sv. Pavao govorio je da će u posljednja vremena mnogi živjeti u različitim grijesima, odričući se sile kršćanstva i zadržavajući samo izvanjski oblik pobožnosti (2 Tim 3,1-6).

Živeći pobožnim životom, vjernik će se morati suočiti s kušnjama i patnjama, jer će se razlikovati od ostalih ljudi. Isus je rekao da će svijet mrziti one koji budu išli za njim, jer neće slijediti pravila svijeta (Iv 15,18-19). Ponašanje većine je bezbožno i suprotno pobožnosti. Mojsije, prorok koji je izveo Izraelce iz zemlje ropstva, upozoravao ih je: *Ne povodi se za mnoštvom da činiš zlo...* (Izl 23,2). Dakle, većina, koja hodi bezbožnim putovima, progonit će one koji žive pobožno i sveto.

A i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni (2 Tim 3,12). Pobožan život dar je Božji (2 Pt 1,3). Ovaj dar dolazi od pravog poznavanja Boga i Njegovog Sina, Isusa

Krista, a svoje istinsko značenje nalazi u brizi i ljubavi za bližnje (2 Pt 1,2-3; 6-7). Pobožnost se, naravno, mora hraniti i jačati prakticiranjem i drugih vrlina, kao što je to i kod ostalih darova. Prava kršćanska pobožnost raduje se životu u vjeri i s radošću pjeva hvale Bogu (Ps 100,1-5).

To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11).

U raznim dijelovima Evanđelja možemo zamijetiti pravu Isusovu pobožnost. Plačući na Lazarovom grobu, Isus je pokazao svoju ljubav i brigu za bližnje (Iv 11,38-44). Kad je došlo vrijeme da svoj život preda Ocu smrću na križu, molio je:

Duša mi je sada potresena i što da kažem? Oče, izbavi me iz ovoga časa? No, zato dođoh u ovaj čas! Oče, proslavi ime svoje! (Iv 12,27-28). Kristova smrt na križu bila je uzvišena žrtva, istinsko bogoštovlje, i u isto vrijeme uzvišen čin ljubavi prema čovječanstvu.

Pobožnost moramo vježbati. Kršćanska pobožnost je nešto toliko veliko da vjernik može s radošću očekivati blaženu nadu i dolazak slave Spasitelja našega Isusa Krista (Tit 2,11-14). Usred nevolja i progonstva svijeta, vjernik će ostati miran i postojan kao lađa na valovitom moru, očekujući Gospodina i moleći u srcu: *Amen, dođi Gospodine Isuse* (Otk 22,20). Istinska pobožnost donosi vjeru, ljubav prema Bogu i prema bližnjima.

Jakost

Dar jakosti pomaže vjerniku da ostane čvrst i nepokolebljiv unatoč svim pritiscima i kušnjama, čak i do smrti. U situacijama patnje, samoće, osporavanja, frustracija i suprotstavljanja, upravo nam jakost ili hrabrost obuzdavaju razdražljive emocije, okrećući ih protiv straha i smirujući njihovu drskost i razornost. Jakost vjerniku pomaže da odbaci i izdrži kušnju, da izvrši zadatke koje je naravnim snagama nemoguće izvršiti. Sam nas Gospodin ispunja jakošću, dakle to je Njegov dar.

Bog nam je zaklon i utvrda, pomoćnik
spreman u nevolji.
Stoga, ne bojmo se kad se ljulja zemlja,
kad se bregovi ruše u more.
Nek buče i bjesne valovi morski,
nek bregovi dršću od žestine njihove:
s nama je Jahve nad Vojskama,
naša je utvrda Bog Jakovljev! (Ps 46,1-4).

Budući da jakost u ljudskom biću može biti pozitivno ili negativno usmjerena, s njom se mora vrlo mudro postupati, da ne bi odlutala u ludu nepromišljenost ili pak bojažljivost. Tako je bilo s Petrom kad se činio hrabrim, oslanjajući se na svoje snage: *Bude li trebalo i umrijeti s tobom, ne, neću te zatajiti* (Mk 14,31). Te njegove riječi nisu bile izraz prave jakosti.

Kada je, međutim, na Pedesetnicu primio Duha Svetoga, ostao je vjeran svome Učitelju slijedeći ga sve do smrti. Jakost ide zajedno sa strpljivošću i izdržljivošću. Izdržljivost, koja znači puno više od pasivne podložnosti patnji i opasnostima, čvrsto se drži dobra, odbijajući se predati strahu ili boli. Dar jakosti daje snagu za borbu protiv zla i nepravde. Starozavjetni proroci veličanstven su primjer takve jakosti.

Isus je hrabro ustajao protiv napada Njegovih suparnika. Kad su ga učenici izvijestili da ga Herod hoće uhvatiti, On govori: *Idite i kažite toj lisici: Evo, izgonim đavle i liječim danas i sutra, a treći dan dovršujem* (Lk 13,32). Hrabro je krenuo u patnju i smrt. Kad se patnje izdrže jakošću, pojavljuje se velika radost. *U taj isti čas uskliknu Isus u Duhu Svetom...* (Lk 10,21). Za Isusa je došlo vrijeme da svoje poslanje povjeri apostolima i smrću na križu dovrši otkupljenje čovječanstva.

Kad su apostoli kasnije u svom poslanju dobivali batine i šibe, bili su radosni i sretni.

Oni pak odu ispred Vijeća, radosni što bijahu dostojni podnijeti pogrde za Ime (Dj 5,41).

U životopisima svetaca i mučenika čitamo o daru jakosti u njihovim teškoćama i progonstvima. I danas mnogi misionari i propovjednici obiluju darom jakosti.

Strah Božji

Gospodnji strah početak je mudrosti... (Izr 1,7; 9,10).

To nije ljudski strah koji se boji Božje kazne. Upravo suprotno, dar straha Božjega u ljubavi i poštovanju nas približava Bogu. Ovaj strah ne znači suprotnost ljubavi, on ne priječi nečiju bliskost Bogu. Vjernik zdravog duhovnog života boji se Boga iz ljubavi, umjesto da ljubi Boga iz straha. Božja veličanstvenost i svemogućnost u čovjeku izaziva strah koji ga čini čistim i svetim u prisutnosti Onoga koji je sama svetost.

Prorok Izaija u viđenju je čuo serafe kako jedan drugomu kličući govore: *Svet! Svet! Svet Jahve nad Vojskama! Puna je sva zemlja slave njegove!* Nato je Izaija rekao: *Jao meni, propadoh, jer čovjek sam nečistih usana, u narodu nečistih usana prebivam, a oči mi vidješe Kralja, Jahvu nad Vojskama!* (Iz 6,3-5).

Kad se Bog objavio Jeremiji, on je rekao: *Ah, Gospode, Jahve, gle, ja ne umijem govoriti: dijete sam* (Jr 1,6). Kad je Ezekiel iskusio svu ljepotu slave Božje, pao je na lice (Ez 2,1). Ista se stvar dogodila Ivanu na otoku Patmosu kad je vidio Božje lice kako sjaji u svoj punini.

Kad ga vidjeh, padoh mu k nogama kao mrtav. A on stavi na me desnicu govoreći: Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji (Otk 1,17).

Od zasljepljujućeg Božjeg svjetla, usred podneva, Savao iz Tarza je pao na zemlju (Dj 9,4).

Strah Božji sve je njih uvjerio u njihovu nedostojnost i nevrijednost u prisutnosti svemogućeg Boga. Ali zbog toga iskustva nisu pobjegli od Boga, nego su porasli u bliskosti s Njim.

U Gospodnjoj prisutnosti, po čijoj su riječi uhvatili čudesno mnogo ribe, apostol je Petar postao svjestan svoje praznine i nedostojnosti i zavikao:

Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine! (Lk 5,8).

Istinsko predanje i ljubav prema Bogu počinje strahom Božjim.

Strah je Gospodnji punina mudrosti, ona ih opija svojim plodovima (Sir 1,16).

Ne opiri se strahu Gospodnjem, i ne pristupaj Gospodu dvolična srca (Sir 1,28).

Ali na koga pogled svoj svraćam? Na siromaha i čovjeka duha ponizna, koji od moje riječi dršće (Iz 66,2).

Strah Gospodnji mržnja je na zlo. Oholost, samodostatnost, put zloće i usta puna laži – to ja mrzim (Izr 8,13).

Istina je da dar straha Gospodnjeg izaziva pokajanje, promjenu i obraćenje. Onaj tko ga ima primat će svakodnevnim predanjem Božju volju za svoj život. Strah Božji osposobit će ga da živi svetim životom, bez straha od neprijatelja, đavla, jer zna da je Duh koji je u njemu veći od neprijateljskog duha (1 Iv 4,4).

U Starom Zavjetu Božja je prisutnost bila strašna i izazivala je strah. U Novom Zavjetu,

međutim, Bog je postao čovjekom i živio među nama. Tako je odstranio taj strah i zamijenio ga dobrovoljnim strahom kao darom Duha. Po njemu postajemo s Gospodinom bliskiji i radosniji.

Dakle, po sedam darova Duha vjernik zadobiva um Kristov, drugim riječima, postaje poput Isusa u mislima, djelima, planovima i ponašanju.

Kršćanin mora s Kristom razapeti svoga starog čovjeka i postati drugi Krist govoreći: *Ne živim više ja, nego Krist živi u meni* (Gal 2,20). Svi koji ga susretnu moraju u njemu vidjeti Krista, on dakle, mora postati slika Kristova.

Rast u darovima Duha pomaže vjerniku da svjedoči za Krista. Obiljem plodova i darova Duha, tlo ljudskog srca priprema se za sjeme Božjih karizmi. U takvim dušama karizme rastu i daju plod, jedne tridesetorostruk, jedne šesdesetorostruk, jedne stostruk.

Molitva

Gospodine, Bože moj, Ti svojim Duhom proničeš sve, pa i dubine moga srca. Daruj mi **mudrost** da Tvoju Riječ mogu primijeniti u svakodnevnom životu, **razum** da spoznam Tvoj put, da Te uvijek mogu slijediti. Daj mi **znanje** da uvijek tražim ono što je gore, da ne potratim svoj život tražeći samo ono što je svjetsko; ispuni moj um darom **savjeta** da pronađem istinu koju ću davati drugima, ispuni me **pobožnošću** da

Te ljubim, moj Bože, svim svojim srcem i da ti se klanjam u Duhu i Istini.

Daj mi **jakosti** da stojim čvrsto i hrabro kad dođu đavolski napadi, napadi svijeta i tijela. Na kraju, obdari me i **strahom Božjim** da nikade ne odem od Tebe, već da Ti ostanem blizu uvijek, u vrijeme radosti i u vrijeme tuge. Uvijek i u svemu daruj mi svoje misli, Spasitelju, da mogu kročiti prema Tvome kraljevstvu čineći Tvoju svetu volju. Amen.

Sveti Duh opunomoćuje te karizmama

Grčka riječ *χαριμα (karisma)* označava dar, naklonost i zapravo znači slobodan dar, duhovnu sposobnost koja ima izvor u Božjoj milosti *(karis)*. Riječ *karizma* religiozni značaj dobila je u Novom Zavjetu. Najviše je upotrebljava sv. Pavao.

Ona "označuje blistavu različitost darova. Ti darovi uključuju djelovanje Duha u nekim posebnim očitovanjima, promjenama u fizičkom i emocionalnom stanju, Božjoj providnosti u "običnim" i "neobičnim" darovima. Darovi mogu biti privremeni ili trajati cijeli životni vijek primatelja. U svakom slučaju karizma se svjesno prima od Boga kao dar". (The New Dictionary of Catholic Spirituality, p 140 on Charism).

U potpuno čistom smislu, karizma predstavlja dar spasenja, vječni život koji vjernik prima po Duhu Svetom (Rim 5,15-16; 6,23). Nadalje, osoba može primiti određeni dar od Boga (1 Kor 7,7-17; 12,7), koji bi se trebao koristiti na dobro drugima, *da se u svemu slavi Bog po Isusu Kristu* (1 Pt 4,10-11).

Pastoralne poslanice službu dobivenu polaganjem apostolskih ruku smatraju karizmama (1 Tim 4,14; 2 Tim 1,6-7). Pavao celibat smatra karizmom (1 Kor 7,7), kao i međusobno hrabre-

nje svjedočenjem vjere (Rim 1,11). Također na tri mjesta u svojim poslanicama nudi popis karizmi: u Rim 12,6-8; Ef 4,11 i 1 Kor 12,8-10.

Gledajući šire, karizme je nemoguće pobrojati jer u Pavlovoj je pneumatologiji svaki čin vjernika karizmatski, čak i jedna riječ koja izlazi iz njegovih usta.

I nitko ne može reći "Gospodin Isus", osim u Duhu Svetom (1 Kor 12,3). Pavao kasnije i kršćansku patnju dodaje kao poseban dar (Fil 1,29; Kol 1,24; 2 Kor 4,7-12). Možda je patnju dodao na popis karizmi jer je i sam prolazio kroz različite patnje, nerazumijevanja, nepravedno optuživanje i kritiziranje, psihička i fizička mučenja. Unatoč tome, karizme će u vjerniku nastaviti djelovati kao znak Kraljevstva koje je primio vjerom.

Duhovni darovi imaju veoma važnu ulogu u Božjem čudesnom planu spasenja. Ne samo da pomažu nevjernicima da spoznaju Boga, već i vjernicima pomažu da sve više postaju slični slici Božjoj. Kroz različite karizme služba se Crkve nastavlja učinkovito i dinamično. Karizme su dane za izgradnju Tijela Kristovog.

Što dakle braćo? Kad se skupite te poneki ima hvalospjev, poneki ima nauk, ima otkrivenje, ima jezik, ima tumačenje – sve neka bude radi izgrađivanja (1 Kor 14,26). Budući da različiti darovi dolaze od istoga Duha, moraju surađivati u jedinstvu.

Različiti su dari, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja a isti Bog koji čini sve u svima (1 Kor 12,4-6).

Pavao daje jasne upute da se u karizmama treba vježbati i upotrebljavati ih, ali da sve mora biti u savršenom redu i skladu. Mora se izbjeći svaki oblik suparništva do kojeg bi moglo doći zbog zavisti i ljubomore.

Od proroka pak neka govore dvojica ili trojica, drugi neka rasuđuju. Ali ako drugomu uza nj bude što objavljeno, prvi neka ušuti. A možete jedan po jedan svi prorokovati da svi budu poučeni, svi ohrabreni. Proročki su duhovi prorocima podložni jer Bog nije Bog nesklada, nego Bog mira (1 Kor 14,29-33).

Karizme nisu nužno izraz nečije svetosti ili duhovnog napretka, one su tu da bi Božja sila obavila svoje djelo. Darovi postoje da bi opremili vjernike da čine djela Božja.

Ne smijemo se, dakle, sablazniti ako vidimo vjernika s mnogo duhovnih darova a u isto vrijeme veoma siromašnim načinom duhovnog života. Vidio sam neke hinduse koji još nisu primili Isusa kao svoga Spasitelja, a činili su čudesa i ozdravljenja u Isusovo Ime. Ono što je nužno da bi karizme postale djelotvorne je vjera (Mk 16,17). Ako nekršćani u nekoj svojoj potrebi stave svoju vjeru u Isusa, to i dobivaju.

Na seminarima i duhovnim obnovama vidio sam mnogo nekršćana koji su primali ozdravljenja i čudesa, iako nisu odlučili živjeti za Krista.

Dakle, nije nužno da poslužitelji darova budu "odlični" u svetosti da bi darovi djelovali preko njih. No, međutim, propovjednici i poslužitelji Evanđelja mogu bolje očitovati karizme ako žive svetim životom.

Tek tada će mnoge ljude dovesti u Kraljevstvo Božje. Ljudi neće dolaziti samo zbog ozdravljenja i čuda, nego će ih privlačiti ljepota Kraljevstva Božjega. Cilj svakog kršćanina mora biti dovođenje ljudi u Kraljevstvo, a ne čudesa i ozdravljenja.

U Bibliji vidimo da je i Šimun vračar činio čudesna djela uz pomoć magijskih sila (Dj 8,9), jedna je ropkinja vračala snagom zlog duha (Dj 16,16), a Isus je upozoravao da će u posljednje vrijeme ustati lažni proroci i lažni mesije i činiti čudesna djela i znakove, da bi zaveli i izabrane kad bi bilo moguće (Mt 24,24).

Poštujući ozdravljenja i čudesa koja se događaju preko nečijih ruku, ne smijemo početi slijediti "čudotvorca" jer je Isus rekao da samo Njega slijedimo. Dakle, slijedit ćemo samo Isusa. To su i apostoli govorili kad su ljudi, gledajući čudesa i znakove koje su činili, počeli slijediti njih, čak ih i proglašavati bogovima (Dj 3,11; 14,14).

Primatelj darova je jednostavno posuda koja sadrži Božji dar i donosi ga tamo gdje je potrebno.

To pak blago imamo u glinenim posudama da izvanredna ona snaga bude očito Božja, a ne od nas (2 Kor 4,7).

Darove treba koristiti u dubokoj poniznosti i podložnosti Božjoj volji, dajući Bogu svu slavu. Vjernik ili svećenik mogu imati ne samo jedan, već nekoliko darova i koristiti ih, već kako potrebe zahtijevaju.

Najbolji je dar onaj koji ispunja određenu potrebu u određeno vrijeme. Na primjer, kad je netko bolestan, tada je prikladan dar liječenja; kad molimo, tada nam je potreban dar jezika. Često se darovi razvijaju vježbom za vrijeme službe. Manjak uporabe, međutim, može dovesti do potpunog gašenja darova.

Pavao je želio da kršćani ne budu u neznanju u pogledu darova. *O darima Duha ne bih, braćo, htio da budete u neznanju* (1 Kor 12,1). Svi darovi Duha su nadnaravni i slobodno su darovani. Može se, međutim, žarko čeznuti za duhovnim darovima (1 Kor 14,1) i svaki službenik Crkve mora žeđati za njima, moleći Gospodina da mu ih daruje da bi činio Njegovo djelo.

Žarka želja oplemenjena intenzivnom molitvom učinit će nas prijemčivima za primanje darova i jednom kad ih primimo, moramo ih njegovati, stalno ih upotrebljavajući u službi Gospodinu. U ovom poglavlju pokušat ću objasniti darove općenito i posebno, onako kako se očituju danas u Crkvi.

Sedam darova u Rimljanima 12,6-8

To su proroštvo, služenje, poučavanje, tješenje, dar dijeljenja, starješinska služba i milosrđe. Sve su to praktični darovi. Svaki od njih predstavlja poseban Božji poziv u kojemu osoba može djelovati po Božanskoj milosti. U jednoj osobi možemo vidjeti na djelu nekoliko ovih darova, već prema mjeri vjere. Ipak, jedan od tih darova bit će dominantan tijekom cijeloga života. Na primjer, prorok može činiti djela milosrđa ili se poslužiti darom starješinstva kad je to potrebno, ali on uvijek ostaje prorok.

Ti se darovi ponekad nazivaju "poticajnim" darovima, jer potiču na određeni oblik službe. Majka Terezija iz Kalkute bila je obdarena karizmatskim darom služenja i milosrđa. Iako je bilo poznato da je imala i druge duhovne darove, ono po čemu su je poznavali bila su njena djela milosrđa i sućuti prema najsiromašnijima od siromašnih. Jednom prigodom, kada je čistila gnojne rane gubavcu i vadila crve iz njegovih rana, jedan je ateist komentirao: "Da mi daju milijun dolara ne bih radio ovaj gnusan posao". Majka Tereza ga je pogledala i smiješeći se rekla: "Ne bih ni ja za milijun dolara, ali bih za Isusa koga vidim u ovom gubavcu". U Crkvi postoji mnogo ljudi obdarenih ovim poticajnim darovima; oni se ne priznaju karizmaticima jer nemaju "popularne" darove kao što su darovi jezika, viđenja ili proroštva.

Pet darova u Efežanima 4,11

On i dade jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanđeliste, a druge za pastire i učitelje da opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova (Ef 4,11-12).

Ovi su darovi očito dani da izgrade crkveno vodstvo, te duhovno osnaže i brojčano povećaju Tijelo Kristovo. Darovani su pojedincima koji su pozvani i od Crkve izabrani, prema tome, ne može svatko tvrditi da ih posjeduje. Drugim riječima, nitko ne može sam sebe nazvati prorokom, evanđelistom ili apostolom. Na Crkvi je da ga nazove tim imenom. U ovim se naslovima očituje starješinska služba. Njima su dani darovi da *opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova* (Ef 4,12).

Danas se u katoličkoj Crkvi ovi starješinski darovi nazivaju biskupom, župnikom, redovnikom, propovjednikom ili slično. Čovjek se može naći u jednoj od ovih službi, međutim, ono što je zaista važno jest činjenica je li njegova služba pod utjecajem snage Duha Svetoga!

Mnogi od njih ustoličeni su u službu i zadobili određeni status nakon intenzivnog i dugog vremenskog razdoblja učenja i formacije. Ta je formacija često naglašavala prirodne sposobnosti i kvalitete, nauštrb duhovnih, karizmatskih osobina pojedinca. Međutim, Crkva vjeruje da tim osobama Krist daje milost i snagu da budu

djelotvorni u primljenim darovima, po zaslugama Kristove smrti i uskrsnuća.

Velika je nesreća da pojedinci u crkvenom vodstvu djeluju samo svojim naravnom darovima i snagama, ponekad čak i do stupnja poricanja opstojnosti i djelovanja karizmatskih darova. Tako poriču i ugrožavaju ovu svetu službu u Kristovom Kraljevstvu. Čitanjem znakova vremena, Crkva bi morala prepoznati da je ona karizmatska po svojoj naravi. Morala bi oživjeti i obnoviti svećeničku i redovničku formaciju, nove kandidate za službu obdarujući različitim darovima Duha Svetoga.

Devet darova u 1 Korinćanima 12,4-10

Doista, jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, drugomu riječ spoznanja po tom istom Duhu; drugomu vjera u tom istom Duhu, drugomu dari liječenja u tom jednom Duhu; drugomu čudotvorstva, drugomu prorokovanje, drugomu razlučivanje duhova, drugomu različiti jezici, drugomu tumačenje jezika (1 Kor 12,8-10).

Ovdje se govori o nadnaravnim očitovanjima koja dolaze direktno od Duha Svetoga. Daju se u potrebi, a koriste ih po vjeri oni koji čeznu za njima (Gal 3,5; 1 Kor 14,1). Obično ti darovi Duha postaju djelotvorni za vrijeme molitvenog sastanka, kršćanskog zajedništva ili u posebnoj

potrebi. Upotrebljavaju se također i u prilikama ispovijedi, duhovnog vodstva, savjetovanja, itd.

Ove darove možemo razvrstati u darove govorenja (verbalne), spoznanja i činjenja. Ako netko želi biti na blagoslov svome bližnjemu, mora mu govoriti Božje riječi. Treba poznavati Božji um da bi mu objasnio Božju volju, dovodeći ga da čini ono što Gospodin želi. Proroštvo, govorenje u drugim jezicima i tumačenje jezika – sve su to verbalni darovi. **To su riječi i poruke spontano izgovorene pod utjecajem Duha.** Riječ spoznanja, riječ mudrosti i razlučivanje duhova su darovi znanja. Po njima vjernik dobiva znanje o stvarima o kojima ne bi mogao saznati naravnim putem. Vjera, liječenje i čudesa su darovi po kojima vjernik služi drugima kao što bi im Isus služio.

Proroštvo

Općeniti naziv za proroka u Starom Zavjetu je *nabi*; to je riječ koja se obično u Septuaginti prevodi grčkom riječju *προφηης (profetes)*, a u engleskom *prophet* . Prorok je osoba koja služi kao kanal za komunikaciju između ljudskog i Božanskog.

U Starom Zavjetu postojali su proroci; kao i u Novom Zavjetu imali su povlašten status u zajednici. Poslije Gospodnjeg uskrsnuća nitko nije imao službu proroka, ali je proročka služba nastavljena, kao jedan od darova Duha Svetoga

(1 Sol 5,20: 1 Kor 12,28-29; 14,26-36). *Proroštava ne prezirite!* (1 Sol 5,20). Međutim, proroštva su se u ranoj Crkvi ubrzo počela vezivati uz izvjesne starješine u službi Crkvi (Dj 11,27; 13,1; 15,23; Ef 2,20; 3,5; 4,11; Iz 5,10; 1 Pt 1,10; Otk 22,6-9). Bilo je problema jer su se pojavljivali i lažni proroci. Zato je bilo potrebno proročke govore podvrgnuti kušnji da bi se odredila njihova vjerodostojnost (Mt 7,15; 24,11; Mk 13,22; Dj 13,6; 2 Pt 2,1; 1 Iv 4,1; Otk 2,20; 19,20; 20,10).

Ljubljeni, ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga jer su mnogi lažni proroci izišli u svijet (1 Iv 4,1). *Duh izričito govori da će u posljednja vremena neki otpasti od vjere i prikloniti se prijetvarnim duhovima i zloduhovskim naucima. A sve to pod utjecajem himbe lažljivaca otupjele savjesti...* (1 Tim 4,1-2).

Ta je zbrka možda bila razlogom da je crkveno vodstvo sasvim zatomilo dar proroštva! Bogu hvala, danas je u Karizmatskim kršćanskim zajednicama ponovno oživio dar proroštva.

Pavao govori o tom daru kao onom za kojim treba posebno čeznuti. *Jer veći je tko prorokuje negoli tko govori drugim jezicima* (1 Kor 14,5). *Vruće čeznite za duhovnim darovima, posebno za prorokovanjem* (1 Kor 14,1). Tko prorokuje govori s autoritetom u Ime Gospodnje od kojega prima poruku.

Poruke mogu sadržavati utjehu, pouku, ohrabrenje, savjet i upozorenje. Među ljudima postoji krivo shvaćanje da je proroštvo predskazivanje budućih događaja. Može se dogoditi da se u proroštvu predskazuje neki budući događaj, možda kao upozorenje ili poziv na obraćenje, ali bit proroštva nije govor o budućim događajima.

Isus je prorekao propast Jeruzalema (Lk 19,41-44), koji se i dogodio 70-te godine. Rekao je da će se to dogoditi zbog okorjelosti srca židova koji ga odbijaju prihvatiti. To je proroštvo bilo radi njihova obraćenja. Isto je tako prorok Agab prorekao da će nastupiti glad po cijelom svijetu. To je bio poziv na obraćenje ljudima u Antiohiji (Dj 11,27). Jona je prorekao da će Ninivа biti nakon četrdeset dana uništena, ali grad nije uništen jer su se ljudi obratili i promijenili svoje živote (Jon 2,4-10). Prema tome, proroštva prvenstveno služe da ljude pouče Božjim putovima, a u Novom Zavjetu da privedu ljude Isusu.

Onaj tko prima proroštvo mora biti Bogu otvoren, njegove unutarnje oči moraju biti usmjerene na ono što je gore (Kol 3,1-2). Mora biti slobodan od tame grijeha i potpuno predan Bogu i zajednici, brižno i u ljubavi. Glavno obilježje proročkoga duha je neustrašivost u govoru i djelovanju u ime pravednosti. Dar proroštva nalazimo i u propovijedanju, ne samo u proročkim poticajima. Prvi Petrov govor na Pedesetnicu (Dj 2,14-49) i Stjepanov govor pred njegovim tužite-

ljima (Dj 7,1-53) po svojoj su naravi proročki. Dužnost je proroka da tumači znakove vremena, uzevši u obzir čvrstinu vjere i tradicije među vjernicima. Proroštvo ne može ići protiv Riječi Božje, izvornog crkvenog učiteljstva i religijske tradicije.

Kad je prorok zaista Duhom nadahnut da hrabro iznosi poruke koje pozivaju na promjene, u pojedincu ili u društvu, mora biti spreman na progonstva. Proroci su prolazili kroz progonstva, patnje, čak i smrt, kao što je slučaj s Ivanom Krstiteljem koji je prekorio kralja Heroda što je sebi uzeo ženu svoga brata.

Tko pak prorokuje, ljudima govori: izgrađuje, hrabri, tješi (1 Kor 14,3). Proroci izgrađuju, raspiruju žar vjere i razveseljuju vjernike da Krista slijede s više hrabrosti i revnosti. Ova se karizma može koristiti da se potakne pojedinac, molitvena grupa, ili u propovijedanju i poučavanju; njome se ljude upućuje prema pravednosti i svetosti.

Dar jezika ili glosolalia

Glosolalia (grčki – glosa = jezik, lalia = govor) ili govor u jezicima odnosi se na govorne zvukove koje proizvodi vjernik nadahnut Duhom Svetim. To je jedan od duhovnih darova za uporabu u osobnoj ili javnoj molitvi, kao što je opisano u drugom poglavlju Djela apostolskih i u dva-

naestom i četrnaestom poglavlju Prve poslanice Korinćanima.

Dugo se smatralo da je taj dar svojstven samo ranom razdoblju kršćanstva. Glosolalia se ponovno pojavila 1901. u Topeki u Kanzasu, za vrijeme propovijedanja Charlesa Parshama; isto tako 1906. u Los Angelesu, pod utjecajem njegovog studenta, Williama Seymoura. Nejasno je kako se to dogodilo i radi li se o iskustvu krštenja u Duhu, ali bili su to elementi pentekostalnog pokreta s kraja 19. stoljeća.

Glosolalia se pojavila u protestantskim američkim crkvama srednje struje početkom šezdesetih i izazvala veliku buru i opiranje. Ipak se brzo proširila na Europu.

U Katoličkoj crkvi sve je počelo na sveučilištu Duquesne 1967. Bio je to ključni element Karizmatskog pokreta unutar Crkve i nije izazvao toliko poremećaja kao u protestantskim crkvama. Glosolalia se u katoličkoj teologiji drži za samo jedan od darova Duha Svetoga. Klasični pentekostalci drže taj dar nužnim znakom spasenja, ispunjenja Duhom Svetim. Dar jezika jedan je od nekoliko darova koje je Gospodin obećao svojim učenicima prije uznesenja.

A ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: u ime će moje izganjati zloduhe, novim će jezicima zboriti... (Mk 16,17). Postoji razlika između govorenja drugim jezicima, molitve u jezicima i govorenja u jezicima uz tumačenje.

Govorenje drugim jezicima

U drugom poglavlju Djela apostolskih nalazimo izvješće o govorenju drugim jezicima. *Svi ne napuniše Duha Svetoga i počeše govoriti drugim jezicima...* (Dj 2,4). Biblijski stručnjaci razilaze se u mišljenju radi li se ovdje o daru koji su imali apostoli ili o daru za ljude koji su bili okupljeni i slušali ih. Oni su se diveći govorili: *Pa kako to da ih svaki od nas čuje na svom materinskom jeziku?* (Dj 2,8).

Bilo kako bilo, jasno je da se očitovao dar jezika! Neki su mi propovjednici i misionari pričali kako su, u stranim zemljama, uz pomoć Duha Svetoga govorili stane jezike koje nisu poznavali. Vjerujem da je sv. Toma, koji je otišao u Indiju naviještati Radosnu Vijest, uz pomoć dara govora tuđim jezicima komunicirao s Indijcima!

Ljudi koji posjećuju seminare koje održavam tvrde da su me ponekad čuli govoriti razne jezike: hindi, tamil, konkani, itd., a ja znam samo engleski i moj rodni malayalam! Za vrijeme evangelizacije u jednoj arapskoj zemlji prošloga ljeta prišla mi je žena iz Mangalorea i radosno rekla: "Jeste li dugo bili u Mangaloreu kada ovako lijepo govorite Konkani?".

Jedan arap koji ne zna ni jedan indijski jezik prisustvovao je sedmodnevnom seminaru koji sam održavao na malayalam jeziku. Sve poruke koje sam govorio zapisivao je na arapskom! Vjerujem da je te ljude Duh Sveti obdario darom slušanja na njihovom vlastitom jeziku.

Dar jezika kao oblik molitve

Taj dar prvenstveno služi za molitvu. *Jer tko govori drugim jezikom, ne govori ljudima nego Bogu: nitko ga ne razumije jer Duhom govori stvari tajanstvene* (1 Kor 14,2). Govoriti Bogu svakako znači moliti. To je nerazumljiv oblik molitve, jer onaj koji sluša ne razumije onoga koji moli. ... *ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima* (Rim 8,26).

U svakoj molitvi duh u nama postaje, dodirom Božanskog Duha, djelatan; inače je molitva samo naše zamišljanje i micanje usnama. Zapravo, molitva umom, kontemplativna molitva i govorna molitva moraju teći iz srca zapaljenog Duhom Svetim. Dar jezika nije molitva uma, jer je on za vrijeme takve molitve prazan, ništa ne čini.

Jer ako se drugim jezikom molim, moj se duh moli, ali um je moj neplodan (1 Kor 14,14).

Kada Duh Sveti dotakne ljudski duh i u njemu raspiruje vatru, neartikulirani i nerazumljivi uzdisaji srca izlaze preko usana u obliku slavljenja ili molitve; to je dar jezika. Taj je dar uzvišeni oblik molitve kojim vjernik svoje srce uzdiže Bogu, zajedno s anđelima i svetima.

Tako i Duh potpomaže našu nemoć. Doista ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima. A Onaj koji proniče srca zna koja je želja Duha – da se on po Božju zauzima za svete (Rim 8,26-27). Molitva u jezicima u prvoj se kršćanskoj zajednici vjerojatno držala jezikom anđela. Pavao je rekao: *Kad bih sve jezike ljudske govorio i anđeoske...* (1 Kor 13,1). Anđeli mole jakim glasom (Otk 7,10).

I začujem s neba glas, kao šum voda mnogih i tutnjavu silna groma; glas taj koji začuh bijaše kao glas citraša što sviraju na citrama. Pjevali su pjesmu novu pred prijestoljem... (Otk 14,2-3). Tu su pjesmu anđeli pjevali zajedno sa svetima.

Kad je vjernik ispunjen Duhom Božjim, njegov je duh uzdignut na višu razinu iskustva Boga, gdje može Boga slaviti nerazumljivim zvucima i melodijama, slatkim kao nova pjesma koju anđeli i sveti u eshatološko vrijeme pjevaju Jaganjcu koji stoji na gori Sionu.

Onaj tko koristi ovaj oblik molitve u svojoj osobnoj molitvi, sazrijevat će u svom duhovnom životu. *Tko govori drugim jezikom, sam sebe izgrađuje...* (1 Kor 14,4). U kršćanskim zajednicama gdje se sastaju Duhom ispunjeni vjernici, često se moli i pjeva u jezicima kao na dan Pedesetnice (Dj 2,4). Sv. Pavao imao je iskustvo govora u drugim jezicima kad je primio Duha Svetoga; zato kazuje: *Hvala Bogu, ja govorim drugim jezicima većma nego svi vi* (1 Kor 14,18). On preporučuje ovaj dar svakom kršćaninu. *A htio bih da vi svi govorite drugim jezicima...* (1 Kor 14,5).

Otkad sam primio taj dar, moj je molitveni život postao jednostavniji i plodonosniji. U vremenima kušnji, teškoća i progona svoju dušu uzdižem Duhu Svetom i, slavljenjem Boga pjevanjem u jezicima, zadobivam čudesan mir u duši i dar opraštanja. Dar jezika puno koristim u svojim posredničkim molitvama, molitvama za druge. Duhovna snaga koju crpim iz molitve u jezicima je neopisiva!

Često putem pisama, telefona i elektronske pošte, od ljudi u potrebama dobivam mnoštvo zamolbi za molitvu. Putem telefona molim za ljude koji su daleko. Ponekad ih jasno ne razumijem zbog dikcije, naglaska i razlike u izgovoru. Međutim, kada ih saslušam, njihove molbe predajem Božjem Duhu koji sve zna. Jednostavno molim u jezicima za njih. Rezultati takvih molitava su nevjerojatni! Duh mi često daje poruke o ozdravljenjima i blagoslovima za vrijeme molitve. Na mojim Internet stranicama može se pročitati mnoštvo svjedočanstava ljudi koji su primili ozdravljenje putem takvih molitava.

Kad ne znam kako ili što da molim, svoju dušu uzdižem Duhu; On tada preuzima molitvu i daruje odgovore na nju. Znam da ne molim je nego Duh koji je u meni. Ja sam samo instru-

ment, sredstvo koje proizvodi određene zvukove ili govori određene riječi!

Govorenje u jezicima uz dar tumačenja

Ponekad vjernici, govoreći u molitvi stranim, nerazumljivim jezikom, prenose određenu poruku. Budući da je jezik nerazumljiv, poruka se mora protumačiti da bi stigla do ljudi. Kada ljudi na molitvenom sastanku prenose poruku u tuđim jezicima, onaj tko ima dar tumačenja jezika treba ostalima protumačiti značenje poruke. Ako nitko nema dar tumačenja, sam molitelj mora moliti za taj dar (1 Kor 14,13). Ako nema tumačenja, od govora u jezicima nema koristi (1 Kor 14,5).

Ako tko govori drugim jezikom – dvojica, najviše trojica, i to jedan za drugim – jedan neka tumači; ako pak ne bi bilo tumača, neka šuti u Crkvi, neka govori sam sebi i Bogu (1 Kor 14,27-28; 14,33).

Pavao, dakle, dopušta govor u jezicima u kršćanskoj zajednici ako se svi drže reda i ako slijedi tumačenje. Poslije Pedesetnice zapažamo još dva događaja gdje se spominje govor u jezicima; kada je Petar propovijedao u Kornelijevoj kući (Dj 10,46) i u Efezu, kada je Pavao položio ruke na vjernike koji su bili kršteni samo Ivanovim krštenjem (Dj 19,3). U svim slučajevima to je bio znak silaska Duha Svetoga na njih. Pavao

govori da je dar jezika znak za nevjernike (1 Kor 14,22).

Bio sam svjedok molitve u jezicima i među katolicima i na protestantskim molitvenim sastancima. Katolička karizmatska obnova ne naglašava previše ovaj dar, jer uvijek postoje šanse za krivo razumijevanje i osuđivanje. Obnova slijedi stav sv. Pavla, dakle, ne zabranjuje ali traži mudrost, red i disciplinu (1 Kor 14,19-23). Svaki put kad se očituju proroštvo, jezici, tumačenje jezika ili objava, sve mora biti na izgradnju zajednice u vjeri, tako da i vjernici i nevjernici padnu na koljena slaveći Boga i govoreći: *Zaista, Bog je u vama* (1 Kor 14,25-26).

Riječ spoznanja

Po ovome daru Sveti nam Duh daje informacije, uvid i znanje o stvarima koje nikako ne bismo mogli doznati putem ljudskoga iskustva ili naravnim opažanjem. Bog daruje svoje znanje u Sinu po Duhu Svetom. Kad toga istoga Duha primi vjernik, i on će biti sposoban slušati tajne Božje.

A nama to Bog objavi po Duhu jer Duh sve proniče, i dubine Božje. Jer tko od ljudi zna što je u čovjeku osim duha čovječjega u njemu? Tako i što je u Bogu, nitko ne zna osim Duha Božjega. A mi, mi ne primismo duha svijeta, nego Duha koji je od Boga da znamo čime nas je obdario Bog. To i navješćujemo, ne nauče-

nim riječima čovječje mudrosti, nego naukom Duha izlažući duhovno duhovnima (1 Kor 2,10-13).

Duhovno znanje ne dobiva se kroz naravne sposobnosti spoznaje nego po plemenitom daru Božje objave. Kao što je objašnjeno u Svetom Pismu, kad se ovaj dar očituje zajedno s darom proroštva i jezika, i vjernici i nevjernici past će ni-ce i slaviti Boga koji velike istine otkriva krhkim ljudskim bićima (1 Kor 14,25). Isus je obećao da će se skrivene stvari Božjih tajni otkriti onima koji su jednostavni i ponizni poput djece (Lk 10,21).

Suočeni sa zagonetkama i nerješivim životnim pitanjima, oni koji po daru spoznanja imaju pristup Duhu, mogu pronaći odgovor i rješenje svakom problemu. Isto vrijedi i kad vjernik savjetom služi drugima, pokazujući im ispravan put kojim će slijediti Gospodina.

Često riječ spoznanja i dar savjeta idu ruku pod ruku. Različito djelovanje Duha u karizmama i darovima ne možemo stavljati u različite pretince, jer u osobi djeluje jedan i isti Duh. Bog ima velike planove za naše blagostanje i oni će biti nam biti otkriveni ako dođemo k Njemu u molitvi (Jr 29,11-14).

Primatelju ovoga dara daje se samo "riječ spoznanja" u danoj situaciji, ne potpuno znanje o drugoj osobi. Neki se ljudi boje osoba koje imaju ovaj dar, misleći da će im Bog otkriti sve tajne njihovih životnih priča!

To nije istina! Bog nikome ne dopušta uvid u tajne drugog čovjeka. Riječ spoznanja i riječ mudrosti predstavljaju samo nježni Božji kucaj na vrata čovjekova srca, da ih Njemu otvori.

Riječ mudrosti

Doista, jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, drugomu riječ spoznanja po tom istom Duhu... (1 Kor 12,8).

Zavirimo u knjigu Mudrosti i pogledajmo što je mudrost.

Jer u nje je duh razborit, svet, jedinstven, mnogostran, tanan, okretan, pronicav, neoskvrnjen, jasan, nepristran, dobrohotan, oštar, nezaprečiv, dobrotvoran, čovjekoljubiv, postojan, pouzdan, bezbrižan, svemoćan, svenadzoran, što prodire kroza sve duše, mudre, čiste i najtanje. Jer je mudrost gibljivija od svakog gibanja, ona proniče i prožima sve svojom čistoćom. Jer je ona dah sile Božje, i čist odvir slave Svemogućeg; zato je ništa nečisto ne može oskvrnuti. Ona je odsjev vječne svjetlosti, i zrcalo čisto djela Božjeg, i slika dobrote njegove. Jedna je, a može sve, i ostajući u sebi, sve obnavlja. Ona prelazi od naraštaja do naraštaja u duše svete, i čini od njih Božje prijatelje i proroke (Mudr 7,22-27).

U Kristu je skrivena sva snaga Božja i sve blago mudrosti (1 Kor 1,24; Kol 2,3). Prema to-

me, onaj tko je ujedinjen s Kristom po Duhu postaje dionikom mudrosti i znanja Božjega.

Nitko ne može doznati volju Božju za svoj život ako mu nije darovan Duh mudrosti (Mudr 9,17). Riječ spoznanja otkriva postojeći problem u danoj situaciji, dok riječ mudrosti otkriva rješenje problema. Riječ mudrosti je, po Duhu Svetom darovan, uvid u to kako reagirati u određenoj situaciji. Ne radi se o stečenom znanju, nego mudrosti danoj po Duhu. Oni koji imaju ovaj dar razborito će savjetovati ljude i upravljati ih prema Božjim putovima (Mudr 9,11-13).

Ovaj dar ponekad može biti ojačan darom viđenja, snova, otkrivenja i posebnih proročkih objava. Jednom sam prigodom putovao u Saudijsku Arabiju s torbom punom krunica za tamošnje vjernike. Molio sam da vlasti ne otvore torbu u zračnoj luci, da ne pronađu krunice, jer sigurno ne bi dozvolili da ih unesem u zemlju. Kad me policajac upitao za sadržaj te torbe, u molitvi sam vidio bijeli komad papira na kome je blještećim slovima bilo napisano "darovi". U tome trenutku bila je to riječ mudrosti koja je riješila problem. Odgovorio sam da su u torbi darovi za moje prijatelje i pustili su me bez pregleda. A nisam ni lagao; to su zaista bili darovi za moje muslimanske prijatelje! Da sam im rekao da su unutra krunice, bacili bi ih i optužili me. Da mi u tom trenutku nije došla riječ mudrosti, oklijevao bih, oni bi primijetili moje kolebanje i otvorili torbu! Često riječ mudrosti i riječ spoznanja za vrijeme molitve dobijem u obliku blještavih slova koja su napisana na bijelom papiru. Gospodin mi poruke o ozdravljenjima daje na isti taj način.

Razlikovanje duhova

Gotovo svaka osoba na svijetu svoj život želi uskladiti s Božjim vodstvom. To je posebno važno za kršćane; oni koji žele slijediti Krista moraju biti vođeni Duhom (Gal 5,18; Rim 8,14). Na ovom području, nažalost, može doći do mnogo zbrke i nepromišljenosti jer nadahnuća mogu dolaziti i iz drugih izvora, ne samo Božanskog. Svako se nadahnuće mora prosuđivati u molitvi da bi se stekao uvid u vjerodostojnost. Apostoli su od samoga početka insistirali na tome.

Duha ne trnite, proroštava ne prezirite! Sve provjeravajte: dobro zadržite, svake se sjene zla klonite! (1 Sol 5,19-22).

Ljubljeni, ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga, jer su mnogi lažni proroci izišli u svijet (1 Iv 4,1).

Zato je dar razlikovanja duhova nužan u životu vjernika. Kršćani mogu biti zavarani od strane neprijatelja. Moramo se dakle čuvati da ne odlutamo od Boga i istinske svetosti. I Pavao Korinćanima govori o tome: *Jer takvi su ljudi lažni apostoli, himbeni radnici, prerušavaju se u apostole Kristove. I nikakvo čudo! Ta sam se Sotona prerušuje u anđela svjetla. Ništa osobi-*

to dakle ako se i službenici njegovi prerušuju u službenike pravednosti (2 Kor 11,13-15).

Koji su kriteriji po kojima možemo razlučivati duhove? Sve što stoji u suprotnosti Božjem planu koji je očitovan po Isusu Kristu, od Zloga je. Božji se plan mjeri načinom života i životnim stavom onih koji žive po Duhu (Gal 5,25-26). Oni koje vodi Duh Božji djeca su Božja i zato možemo reći da se Božji način ponašanja ogleda u njima (Rim 8,14). Oni koji su vođeni tijelom nisu od Boga (Gal 5,19-21; Rim 13,12; 1 Kor 3,3). Mjerilo razlikovanja duhova svakako su i plodovi Duha spomenuti u Gal 5,22-23. Sve što čovjeka vodi bliže Kraljevstvu Božjem od Boga je, sve je ostalo od đavla. Osoba koja posjeduje dar razlikovanja duhova, vrlo lako otkriva razliku između dobra i zla, i za sebe i za druge. Sveti Duh nikada nikoga neće odvući od kršćanske svetosti o kojoj je naučavao Isus, apostoli, Biblija i Crkva. Nažalost vidio sam i ljude koji se pretvaraju da imaju dar spoznanja, ozdravljanja, vizija, itd. Oni zavode ljude zbog svoje vlastite koristi i upadaju u teški grijeh govoreći: "Isus je ovo rekao ili Marija je poručila ovo!". Ponekad čak izvrću Božju Riječ zbog svoje osobne koristi.

Dar vjere

A bez vjere nemoguće je omiljeti Bogu... (Heb 11,6). U povijesti spasenja susrećemo velike osobnosti kao što su Henok, Noa, Abraham,

Mojsije i drugi. Oni su iskazivali čudesnu i izvanredno veliku vjeru u Boga. Gospodin svakog kršćana poziva da na tako izvanredan način vjeruje u Njegove riječi. Dar vjere je dar po kojem iz dana u dan slijedimo Božju providnost.

- Okružen bolešću, propašću, progonima ili katastrofama, Duhom ispunjen čovjek s darom vjere ostat će čvrst i nepokolebljiv. Plivat će hrabro protiv struje, čekajući ruku Božju koja djeluje u pravo vrijeme. Uvijek će i za sve ustrajno moliti: "Neka bude volja Tvoja!".

Vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo (Heb 11,1). Čovjek s darom vjere nadat će se protiv svake nade u određenim životnim situacijama, držat će se čvrsto onoga što Gospodin obećava.

Isus im odvrati: Imajte vjeru Božju. Zaista, kažem vam, rekne li tko ovoj gori: Digni se i baci u more, i u srcu svome ne posumnja, nego vjeruje da će se dogoditi to što kaže – doista, bit će mu! (Mk 11,22-23).

Isus ide tako daleko u smjelosti kad govori o vjeri da tvrdi da sve što molimo trebamo vjerovati da smo već primili (Mk 11,24; 1 Iv 5,14-15). Čovjek takve vjere živjet će sretno i zadovoljno, tražeći Božju ruku na svakom koraku svoga života. Oni koji imaju takvu iščekujuću vjeru činit će čudesa i ozdravljenja.

Zaista, zaista, kažem vam: Tko vjeruje u mene, činit će djela koja ja činim; i veća će od njih činiti jer ja odlazim Ocu (Iv 14,12).

Takvim su vjernicima obećani darovi egzorcizma, ozdravljenja i čudesno jaka zaštita od zla (Mk 16,17).

Zar nekad ne kažemo da je vrijeme provedeno s nekom svetom osobom ili slušanje propovijedi izvjesnih ljudi povećalo našu vjeru u Isusa? To samo znači da ti ljudi imaju dar vjere. Vjera ima tendenciju da se širi. Čuo sam ljude koji govore: "poslije Mise koju je on služio povećala se moja vjera u Svetu Euharistiju, nakon razgovora s njim više vjerujem u Isusa, itd.". Ovu karizmu često primjećujemo u karizmatskim propovjednicima, pa nakon seminara od nekoliko dana ljudi zadobivaju veliku vjeru u Isusa, sakramente i Crkvu.

Darovi liječenja i čudesa

... drugomu vjera u tom istom Duhu, drugomu dari liječenja u tom jednom Duhu; drugomu čudotvorstva... (1 Kor 12,9-10).

Čudesa možemo opisati kao događaje i iskustva koja su izvan kategorija objašnjenja najraširenijih znanstvenih teorija i kulturalnih opažanja.

Ovi nadnaravni fenomeni u vjerniku bude veliku vjeru koja ga vodi do žive prisutnosti i djela Božjih. Čuda koja je činio Isus i apostoli drže se

za izvanredne događaje koji proglašavaju vladavinu Božjeg Kraljevstva u ljudskom postojanju. To Božje Kraljevstvo nastavlja se i danas u Crkvi i po njezinim službenicima. *Isus Krist jučer i danas isti je – i uvijeke* (Heb 13,8). Isus je činio čudesna ozdravljenja i egzorcizme, ljudske živote oslobađao od demonskog opsjednuća i privodio ljudska tijela i duše u onakvo stanje kakvo je Bog za čovjeka zamislio. Isusova čudesa i ozdravljenja istječu iz stvaralačkog i spasonosnog nadahnuća Duha Božjeg.

Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustit potlačene, proglasiti godinu milosti Gospodnje (Lk 4,18).

Djela apostolska o Isusu govore: *Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao* (Dj 10,38).

Za vrijeme Isusovog života na zemlji događala su se mnoga čudesa i ozdravljenja; mnogi su tražili priliku da ga dotaknu jer je iz njega izlazila sila koja je liječila sve (Lk 6,17-19). On je tada dar liječenja i čudesa prvo podijelio apostolima (Mt 10,1), poslije sedamdeset dvojici učenika (Lk 10,1) i konačno, svima koji u Njega vjeruju (Mk 16,17). Po rukama apostola događala su se mnoga čudesa i silna djela među ljudima (Dj 5,12). Kad je uzeti prosjak ozdravio,

Petar objašnjava kako to da i apostoli i učenici mogu činiti silna djela Božja.

Začetnika života ubiste. Ali Bog ga uskrisi od mrtvih, čemu smo mi svjedoci. I po vjeri u njegovo ime, to je ime dalo snagu ovomu kojega gledate i poznate: vjera u Njega vratila je ovomu potpuno zdravlje naočigled vas svију (Dj 3,15-16). Karizmatska obnova obnovila je u Crkvi svijest o darovima liječenja i čudesa. Cijeli svijet odzvanja mnoštvom svjedočanstava o veličanstvenim ozdravljenjima i čudima koja se događaju u našem vremenu.

Svjedočanstvo o snazi Svete Euharistije

Isus je čudesa činio po snazi Duha Svetoga (Mt 22,28). Isti taj Isus u snazi Duha je i danas živ (Heb 13,8). Živ je u Crkvi, skriven u sakramentima i životima svojih službenika. U Njegovo vrijeme zdravlje su zadobivali samo oni koji su imali vjere (Mk 6,5). Nama je ostavio stvarnu prisutnost svoga Tijela i Krvi u Svetoj Euharistiji da vjerujemo i po njoj primamo snagu.

Jednom prigodom molio sam za jednu četveročlanu obitelj Hindusa. Otac je imao gnojni čir na čelu, patio od astme i kožne bolesti. Žena je bolovala od upale maternice a djeca su bila strašno prehlađena i šmrcava. Donio sam Ciborij (Pokaznicu) i molio za njih u prisutnosti Tijela Kristovog.

Čovjek je silno želio vidjeti što je to unutra u i rekao je: "Kada ste donijeli taj ciborij i stavili na stol, toliko me privlačio da sam pružio ruku i dotaknuo ga. U tom trenutku iz njega je izišla neka sila i prošla kroz cijelo moje tijelo. Kad sam dotaknuo svoje čelo, shvatio sam da je čir potpuno nestao. Vjerujem da sam ja, a i svi iz moje obitelji, potpuno izliječeni!".

Pogledao sam njegovo čelo i zaista se uvjerio da nije bilo ni traga gnojnom čiru, kao što je i rekao! Svi su gotovo u trenutku bili ozdravljeni i kasnije su postali katolici.

Kada je Isusu prišla žena koja je bolovala od krvarenja i dotaknula ga, u Evanđelju stoji da je iz Njega izišla sila i ozdravila je. Bio sam svjedokom mnogim tjelesnim ozdravljenjima za vrijeme sakramenta ispovijedi i u prisutnosti Svete Euharistije. Kada molim za bolesne, osjećam kako iz mene izlazi sila Božja i liječi ih. Duboko sam uvjeren da je to sila Duha Svetoga u meni koja ih liječi. Vidio sam na tisuće ljudi koji su ozdravili od mnogih bolesti, od obične glavobolje do kancerogenih bolesti, čak i paralize.

Meni samom su 1986. liječnici dijagnosticirali anginu pectoris i stanje je bilo toliko ozbiljno da su mi predložili otvorenu operaciju srca.

To me mučilo jedno vrijeme, a onda sam jednoga dana za vrijeme Svete Mise molio: "Gospodine, Ti si obećao da ćeš izvaditi staro srce i dati nam novo srce (Ez 36,26), molim te, uzmi sada ovo moje bolesno srce i daj mi novo,

zdravo srce. Učini to sada, dok pretvaraš kruh i vino u svoje Tijelo i Krv".

Zaista, za vrijeme Pretvorbe osjetio sam silnu snagu koja teče kroz moje tijelo. Bio sam potpuno ozdravljen i sve do danas nemam nikakvih problema sa srcem. Slava Isusu koji čini čuda i znakove u najblagoslovljenijem sakramentu, koji je sam po sebi najveće čudo na svijetu!

Sveta Euharistija je ozdravljajući sakrament! Prije nego što vjernici prime Svetu Pričest, mole: "Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj, nego reci samo riječ i ozdravit će duša moja". Prije Pričesti svećenik moli: "Gospodine Isuse Kriste, neka mi blagovanje Tvoga Tijela i Krvi ne bude na sud i osudu, nego po Tvojoj dobroti neka mi bude duši i tijelu zaštita i lijek!".

Darovi viđenja, snova i egzorcizama

Nadnaravno viđenje je karizma po kojoj je pojedinac sposoban vidjeti nešto što je u naravi nevidljivo čovjeku. Viđenja nisu iluzije ili halucinacije uzrokovane patološkim stanjem uma ili demonskim utjecajem. Možemo razlikovati nekoliko vrsta viđenja: tjelesna, imaginativna i umna. U tjelesnom ili korporalnom viđenju, naše tjelesne oči vide nešto što je inače nevidljivo osjetu vida. Ovakvo viđenje može dati Bog direktno ili po posredniku, ponekad po nekom anđelu. Viđenja nisu ukazanja.

Imaginativno viđenje je nadnaravno uzrokovana slika u umu, bez upliva osjeta vida. Takvo viđenje se može dogoditi za vrijeme spavanja ili u budnom stanju i obično je praćeno ekstazom. Takva viđenja mogu biti simbolička: (Jakovljeve ljestve), osobna objava (viđenje Presvetog Srca koje je imala sv. Margareta), mogu biti dramatična (viđenje mistične Zaručnice sv. Katarine Sijenske). Znaci da su ovakva viđenja zaista Božanskog porijekla, velike su kreposti i vrline koje se daju duši koja je imala tu milost. Ostavljaju na duši dubok trag, beskrajan mir i spokoj.

Viđenje na razini uma jednostavno je intuitivno znanje koje je dobiveno nadnaravnim putem, bez dodatka bilo koje vrste unutarnjih ili vanjskih osjećaja. Takva impresija može trajati satima ili danima. Samo ju Bog može usaditi u um koji dobiva iznimnu sigurnost u dano viđenje. Takvo je viđenje često duboka intuicija koja postoji u umu u vezi nekih istina ili tajni. Njih se gleda umom, bez obrisa nekog oblika ili slike (The New Catholic Encyclopaedia Vol.14 pp. 717, on visions).

Prorok Joel predvidio je da će u vrijeme Duha biti izliveni darovi viđenja i snova.

Poslije ovoga izlit ću Duha Svoga na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja. Čak ću i na sluge i sluškinje izliti Duha svog u dane one (Jl 3,1-2).

Ovo je proroštvo citirao Petar u svom nastupnom govoru na Pedesetnicu (Dj 2,17).

Božje nadnaravne objave i viđenja čovjek može u svojim mislima dobiti za vrijeme spavanja ili u snu, u budnom stanju ili u ekstazi. U Svetom Pismu snovi i ekstaze držale su se sredstvom Božanskog prenošenja poruka. Njima se u Starom Zavjetu proricala budućnost (Post 37,5-11; 40,5-19; 41,1-36; Suci 7,13-15; 2 Mak 15,11-16; Dn 2,1-45 itd.), čovjeka se poučavalo (Post 20,3; 28,12; 31,11-13; 1 Kr 3,5-9; Iv 3,15-16), otkrivalo mu skrivene istine (1 Sam 28,6) i upozoravalo ga (Job 4,12-21; Mudr 18,17-19). Bog se često otkrivao u proročkim snovima (Br 12,6; Dn 7,1-27; Jl 3,1).

Bilo je mudrih ljudi koji su tumačili snove nerazjašnjive po ljudskoj naravi (Post 41,8; Dn 2,2; 4,3-5; 5,7-16). Josip i Danijel imali su dar tumačenja snova (Post 40,8-19; 41,12-36; Dn 1,17; 2,28; 5,15-28).

U Novom Zavjetu postoji nekoliko primjera nadnaravnih snova i viđenja. Anđeo se u viđenju ukazao Josipu četiri puta, potičući ga da Mariju uzme za svoju ženu (Mt 1,20), upozoravajući ga da bježi u Egipat (Mt 2,13), da se vrati u Izrael (Mt 2,19) i konačno, da ostane u Nazaretu (Mt 2,22). Mudraci su u snu upozoreni da se ne vraćaju Herodu (Mt 2,12). Pilatova je žena u snu upozorena da je bolje ne uplitati se u Isusov slučaj (Mt 27,19). Isus je imao viđenje Sotone koji pada s nebesa (Lk 10,18). Naravno, Isus nije imao potrebe za tim darovima jer On je najveći dar u kojem stanuje Božja blizina.

U Djelima apostolskim također nalazimo slučajeve viđenja i snova (Dj 9,10-12; 10,1-6; 10,9-16). Sv. Pavao hrabro govori o objavama i viđenjima koje je imao. *Hvaliti se treba? Ne koristi doduše ali – dolazim na viđenje i objave Gospodnje* (2 Kor 12,1). Cijela jedna knjiga u Novom Zavjetu, Otkrivenje, puna je viđenja i snova otkrivenih sv. Ivanu na otoku Patmosu. I danas se taj isti Duh otkriva svojim vjernicima putem viđenja i snova, za njihov duhovni napredak i izgradnju Crkve. Da bi vjernik primio objave kroz proroštva, mudrost, znanje, snove i viđenja, mora se čistiti dragocjenom Krvlju Kristovom i živjeti svetim životom po Duhu Svetom.

Jer je mudrost gibljivija od svakog gibanja, ona proniče i prožima sve svojom čistoćom. Jer je ona dah sile Božje, i čist odvir slave Svemogućeg; zato je ništa nečisto ne može oskvrnuti.... Ona prelazi od naraštaja do naraštaja u duše svete, i čini od njih Božje prijatelje i proroke (Mudr 7,24-27). Kao što je čovjek po svojim osjetilima sposoban primiti poruke iz materijalnog svijeta, tako je i po svojim unutarnjim osjetilima osposobljen primiti Božanske poruke i objave. Ako živimo u svetosti naša se duša otvara Bogu i Njegovim objavama. Za ove se darove moramo pripremati stalnim čišćenjem i žarkom molitvom (Ef 1,17-18; Heb 9,14).

Moj čudan san

Gospodin mi je povjerio službu evangeliziranja muslimana i molitve za duše pokojnika kroz jedan, tada za mene pomalo čudan san. U snu sam u svojoj sobi ugledao osamnaestoricu Arapa, muslimana. Kad sam se prema njima okrenuo, rekli su: "Mi smo muslimani i davno smo umrli u arapskim zemljama. Nismo čuli Evanđelje Isusa Krista, nismo iskusili spasenje, u mraku smo i ne možemo vidjeti lice Božje. Propovijedaj nam Krista da možemo u Njega vjerovati i pronaći spasenje" (Rim 10,14-17).

U tom sam trenutku bio potpuno zbunjen, nisam znao je li ovaj san od Boga ili iz nekog drugog izvora. Ali Sveti Duh mi je rekao da trebam učiniti upravo onako kako su zamolili. Govorio sam im o Isusu i propovijedao im ono osnovno što je potrebno za spasenje. U suzama su me molili da Boga molim za oproštenje njihovih grijeha i ispunjenje snagom Duha Svetoga. Položio sam ruke na njih i molio – bilo je to čudesno iskustvo. Preobrazili su se, postali poput anđeoskih bića i, praćeni mnoštvom anđela bili uzdignuti u nebo. Unutarnji glas tada mi je rekao da trebam nastaviti činiti isto. Kada sam o ovom iskustvu pričao mom duhovniku, potvrdio mi je autentičnost viđenja i rekao mi da će doći vrijeme kada ću ući u službu naviještanja Riječi muslimanima.

Samo tjedan poslije toga događaja pozvan sam u arapske zemlje i tako sam počeo svoju službu među muslimanima. Sve od toga sna, u molitvi ostavljam vrijeme da bih molio za duše koje su umrle ne vjerujući Kristu (kršćane i ne-kršćane). Često imam iskustvo da mi dolaze duše pokojnih i kažu mi tko su, priznaju svoje grijehe i vjeru u Isusa Krista. Nakon što zadobiju oproštenje, odlaze u vječno spasenje. Kriva učenja nekih kršćanskih zajednica obeshrabrila su katolike te puno manje mole za duše pokojnih. Isusova služba propovijedanja i spašavanja i živih i umrlih mora se nastaviti u Crkvi. Isus je propovijedao i spasio one koji su napustili ovaj svijet (Ef 4,8-10; 1 Pt 3,19-20).

Isus je rekao: *Zaista, zaista kažem vam: dolazi čas – sada je! – kad će mrtvi čuti glas Sina Božjega i koji čuju, živjet će* (Iv 5,25).

Isus je došao da bi učinio kraj Sotoninu kraljevanju na zemlji i da bi obnovio Kraljevstvo Božje. Egzorcizmom je izgonio zle duhove koji su ovladali ljudima.

Uvečer, kad sunce zađe, donošahu preda nj sve bolesne i opsjednute. I sav je grad nagrnuo k vratima. I on ozdravi bolesnike – a bijahu mnogi i razne im bolesti – i zloduhe mnoge izagna. I ne dopusti zlodusima govoriti jer su ga znali (Mk 1,32-34).

Isus je, izgoneći zloduhe pokazivao snagu svoga Duha (Mt 12,28). Tu je snagu podijelio apostolima i učenicima (Mt 10,1; Lk 10,1). Oni

su zloduhe izgonili još za vrijeme Njegovog boravka na zemlji i kad su mu o tome radosni pričali rekao je: *A on im reče: Promatrah Sotonu kako poput munje s neba pade. Evo dao sam vam vlast da gazite po zmijama i štipavcima i po svoj sili neprijateljevoj i ništa vam neće naškoditi* (Lk 10,17-19).

Kasnije je ta snaga dana svima koji vjeruju. *U ime će moje izganjati zloduhe...* (Mk 16,17). Vidjeli smo apostole i učenike kako koriste dar egzorcizma, kao i mnogi sveti ljudi u povijesti Crkve koji su imali ovaj dar. Služba egzorcizma povjerena je svećenicima i na službeni način; u rimskom *Obredniku* nalazimo posebne molitve egzorcizama. Dakle, Duhom ispunjen vjernik, ne samo da može moliti *izbavi nas od zla*, on može i druge izbavljati od Zloga po ovom daru Duha Svetoga.

U povijesti spasenja zamjećujemo spasenjsko Božje djelo koje je ostvario preko ljudi koje je izabrao i posebno obdario. Dakle, prisutnost Duha i duhovnih darova ima svoju povijest. Promatrajući povijest Crkve, među kršćanima prvih stoljeća vidimo mnoštvo duhovnih darova na djelu.

Kasnije su stoljećima darovi bili vidljivi samo na nekolicini ljudi, kao što su osnivači redova ili izvanredni sveci. Znamo da se od vremena Konstantina Crkva više bavila strukturalizmom i institucionalizmom. A u tom je procesu izgubila

mnogo od svojih karizmi. U Crkvi je također postojao strah da se karizme ne bi zloupotrijebile.

Od nedavno, pojavom Karizmatske obnove, darovi su Duha ponovno oživjeli u mnogim pojedincima i zajednicama. Obnova u Duhu izazvala je strah, možda je bolje reći zbunjenost u nekim hijerarhijskim krugovima, posebno onima koji se drže bliskima strukturama i institucijama.

U Crkvi je uvijek postojala određena tenzija između strukturalista i "duhovnjaka", onih koji naglašavaju djelovanje Duha. Povećanje tih tenzija zapravo pokazuje da je Crkva vitalna i dinamična i one na neki način doprinose rastu Crkve.

Karizme su živi znakovi i kršćanima i svijetu da je Krist pobjednik nad grijehom i smrti, da je mesijansko doba Duha već među nama i da Bog spašava svoj narod. Po raznim karizmama čovječanstvo prepoznaje Krista u Crkvi. Čudesa, ozdravljenja, viđenja, ekstaze, darovi jezika, objave putem riječi znanja, mudrosti itd.; sve su to darovi Božjeg Duha koje On dijeli kada i gdje hoće po svojoj Božanskoj providnosti. Crkva je po svojoj naravi karizmatska! Kada oživljavaju karizme, Crkva ponovno vraća svoju prvobitnu snagu, ljepotu i osobnost.

Molitva

Duše Sveti, Gospodine, pomaži me i ispuni svojom snagom da budem dostojan nastaviti Isusova djela, čineći dobro, ozdravljajući bolesne i oslobađajući one koje đavao tlači.

Gospodine, Tebi je poznat moj životni poziv. Daruj mi milost da budem vjeran u svemu što radim i opskrbi me svim darovima da mogu snažno naviještati Tvoje Evanđelje svima, a posebno onima s kojima živim.

Gospodine, sačuvaj me uvijek u Tvojoj blizini, da se nikad ne odijelim od Tebe ispraznošću života i ohološću srca. Daruj mi ponizno srce da Te slavim i veličam u svemu što jesam i što činim. Sve neka bude na hvalu i slavu Tvoga Imena. Amen.

Pjesma:

Hvalit ću Te
Hvalit ću Te, Gospode
Među narodima
Hvalit ću te
Među pucima pjevat ću tebi ja
Hvalit ću Te među narodima
Hvalit ću Te
Među pucima
Hvalit ću Te
Hvalit će Te
Hvalit ću Te
Gospode

Kroči uskim putem

Problem patnje, koja može napasti i prožeti osobu, obitelj ili cijelo društvo u bilo kojem času života, vječna je zagonetka zbog koje su mnogi izgubili vjeru u Boga i zbog koje je nebrojeno puta rečeno: "Kako Bog koji je dobar može dopustiti takvu patnju?!". Za vrijeme patnje samo neki ostaju nepokolebljivi a tek nekolicina zadovoljno prihvaća patnju, uzimajući ju kao Božji dar. Biblija je vjerojatno jedina religijska knjiga koja patnju tumači kao povlasticu, kao dar i blagoslov (1 Pt 4,14; 2 Kor 11,24-28; Fil 1,29; Mt 5,10-11).

Naravno da iz povijesti znamo za mnoge muškarce i žene koji su prošli kroz školu patnje. Oni su postali veliki i dali su golem doprinos čovječanstvu jer su u patnji pronašli skrivene vrijednosti.

Kad vjernik prima Duha Svetoga, povjereno mu je svjedočiti za Riječ Božju u svemu, pa i u križevima i uskim putovima. Stoga ga Gospodin obdaruje darom patnje kao što je i Gospodin Isus prošao patnju, muku i križni put da bi otkupio čovječanstvo. Njegova je patnja bila nužna da bi spasio svijet. Patnja je, dakle, dar od Duha, često puta neželjen, ali ipak dar!

Ludost poruke križa

Poruka križa i patnje ne sviđa se modernom čovjeku današnjice koji traži svijet ugode, izbjegavajući svaku patnju. Imam prijatelja muslimana s kojim često razgovaram o kršćanstvu. Najveći mu je problem prihvatiti činjenicu da je Bogočovjek (Krist) umro na križu da bi spasio čovječanstvo! Čak i među kršćanima nalazimo ljude koji ne mogu prihvatiti Kristovu patnju i križ. Oni traže samo uskrsnoga Gospodina koji čini čudesa i znakove. Kad je Pavao rekao: *Mi propovijedamo Krista raspetoga: židovima sablazan, poganima ludost*, svakako je dobro izrazio spontanu reakciju običnog čovjeka na otajstvo križa i patnje (1 Kor 1,23). Poruka križa ludost je za naravni ljudski um i sablazan za ljudski intelektualni ponos. Patnja je skriveno blago – to ne mogu razumjeti oni koji nisu duhovni jer nadilazi njihovu prirodnu sposobnost razumijevanja (1 Kor 2,14).

Kako grčko – rimskom svijetu govoriti o spasenju po raspeću, kazni određenoj za robove i razbojnike, po sramotnoj smrti na križu? (Heb 12,2; 13,13). Za židove je pak spasenje po beživotnom, umrlom tijelu nezamislivo, jer su mrtvaca smatrali nečistim i što prije je moguće uklanjali iz zajednice (Jš 10,26; 2 Sam 21,9; Iv 19,31; Lev 21,11). Ni židovi niti grci nisu mogli prihvatiti spasenje ponuđeno po čovjeku tako osuđenom i raspetom na križu, znakom prokletstva (Pnz 21,23). To je jedan od razloga zašto Pavao, farizej, nije mogao prihvatiti Isusa. Za njega je raspeti Isus zaista bio kamen spoticanja i sablazan (1 Kor 1,23). Onaj tko bi umro na križu bio je "proklet" po Zakonu kojem je Pavao tako gorljivo služio (Gal 1,14; 3,10; Fil 3,5-6). Misao o križu bila je skandalozna i za Isusove učenike. Petar, koji je hrabro Isusa priznao Mesijom, nije mogao prihvatiti kad je Isus proricao svoju patnju i smrt (Mt 16,16). Znajući kako slaba ljudska narav reagira na okrutnu stvarnost patnje, Isus je svojim učenicima rekao: *Svi ćete se vi još ove noći sablazniti o mene* (Mt 26,31). To se zaista i dogodilo (Mt 27,39). I danas nas ljudi prihvaćaju kad smo priznati i kad nam se plješće, ali kad se pojavi patnja, gotovo svi pobjegnu. To sam u svom vlastitom životu iskusio. Kao što su židovi bili sablažnjeni pogledom na raspetoga Spasitelja koji je postao predmetom rugla (Mt 27,39-44), tako se i meni dogodilo. Kad sam bio oklevetan, lažno optužen i kažnjen od strane mojih poglavara, ljudi koji su sa mnom bili u propovijedanju, koji su me, činilo se, voljeli i od mene imali koristi – ostavili su me.

Da, čak i danas križ je kamen spoticanja za mnoge, raspeti Mesija ostaje sablazan za mnoge "mudrace", mudre po mjerilima ovoga svijeta.

Kada se Pavao, veliki progonitelj kršćanstva, susreo na svom putu za Damask s raspetim Mesijom, njegova se tradicionalna ideja o Mesiji koji će doći u raskoši i pompi, potpuno iz-

mijenila. Tada je razumio snagu i mudrost protuslovlja križa (Dj 9,1-4; 1 Kor 11,22-26). Od tada, pa sve do mučeničke smrti u Rimu koju je podnio za istoga tog Mesiju, patnja je bila Pavlova nerazdvojna suputnica. Pavao, ne samo da je znao da križ i patnje uvijek slijede autentičnog Isusovog sljedbenika, nego ih je i smatrao sastavnim dijelom evangelizacije. Djela apostolska i njegove poslanice crkvama živo su svjedočanstvo ove krute činjenice.

Jer, Bog je, čini mi se, nas apostole prikazao posljednje, kao na smrt osuđene, jer postali smo prizor svijetu, i anđelima, i ljudima – mi ludi poradi Krista... mi slabi... mi prezreni... gladujemo, i žeđamo, i goli smo, i pljuskaju nas, i beskućnici smo, i patimo se... proklinjani... proganjani... pogrđivani... Kao smeće svijeta postadosmo, svačiji izmet... (1 Kor 4,9-13).

Otajstvo Kristove smrti na križu otkrilo je neizrecivu vrijednost patnje. Krist na križu žrtva je ljubavi, u križu gledamo uzvišeno očitovanje Božje ljubavi prema čovječanstvu. *A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije* (Rim 5,8). Na Tijelu Kristovom koje je visjelo na križu osuđen je grijeh (Rim 8,13), kazne i prokletstva grešnika uklonjena su i pribijena na križ (Kol 2,14). Krist nas je oslobodio od prokletstva Zakona postavši umjesto nas proklet (Gal 3,13). U križu je jedinom otkupljenje i opravdanje; raspeti

Mesija postaje Gospodin slave a Njegov križ mudrost Božja (1 Kor 1,24). Tako, Bog nas spašava po križu, za ljude znaku slabosti i ludosti. Na taj način Bog djeluje, slabost i ludost križa postaje sila koja pobjeđuje. Otkrivši mudrost križa, Pavao slavu ne nalazi ni u čemu osim u križu Kristovu i uvijek naviješta Krista raspetoga; u svome poslanju evangelizacije i on trpi zajedno s Kristom (Gal 6,14; 1 Kor 2,1-5). Pavlov život mogli bismo ukratko opisati kao živu objavu snage Kristova križa. U križu je Pavao našao radost zajedništva sa svojim Gospodinom i postao sudionik u Gospodnjim otkupiteljskim patnjama. Na križu je, poput svoga Spasitelja, i umro, dopunjajući što nedostaje Kristovim mukama za Njegovo Tijelo, Crkvu (Kol 1,24-25; 2,19-20; 3,5; Rim 8,17).

Patnja je dar

Patnja je dar kao i svi ostali darovi. *Jer vama je dana milost: za Krista, ne samo u njega vjerovati nego za njega i trpjeti* (Fil 1,29). Ovdje je patnja nazvana milošću a milost je ono što se darežljivo daje i naziva se dar. Veličina svakoga dara očituje vlasti i snagu darovatelja, ne primatelja. Darovatelj duhovnih darova je Duh Sveti. U kršćanskoj patnji možemo zamijetiti mističnu prisutnost i izraz snage Duha Svetoga.

Pogrđuju li vas zbog imena Kristova, blago vama jer Duh Slave, Duh Božji u vama počiva

(1 Pt 4,14). Svaki dar služi dobru vjernika ili dobru njegovih bližnjih. Sv. Pavao je žarko želio dar patnje da bi po tom daru postao sličan Kristu (Fil 3,10). Zato je i mogao na kraju reći: *Ta meni je živjeti Krist a umrijeti dobitak!* (Fil 1,21).

U našim životima sve dobiva smisao i postaje vrijedno kad se čini zbog Krista, tako i patnja. Kroz našu patnju očituje se Kristov život u nama, jer je kršćanski život zapravo umiranje u Kristu.

Uvijek umiranje Isusovo u tijelu pronosimo da se i život Isusov u tijelu našem očituje. Doista, mi se živi uvijek na smrt predajemo poradi Isusa da se i život Isusov u tijelu našem očituje (2 Kor 4,10-11). Pavlovo iskustvo kod Damaska već je navijestilo da će apostol biti pozvan na patnju: *Ja ću mu uistinu pokazati koliko mu je za ime moje trpjeti* (Dj 9,16). Pravedna patnja koju podnosi kršćanin dokazuje i ocrtava njegov poziv da slijedi Isusa.

Kakve li slave doista ako za grijehe udarani strpljivo podnosite? No ako dobro čineći trpite pa strpljivo podnosite, to je Bogu milo. Ta na to ste pozvani jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim (1 Pt 2,20-21).

Najveći poziv za kršćana je poziv spasenja u Kristu Isusu a sastoji se u tome da postajemo kao On (Rim 8,1; Gal 2,20). Svatko tko želi ovo zajedništvo s Kristom, morati će iskušati patnje i progonstva zbog Krista i Evanđelja.

A i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni (2 Tim 3,12). Kršćani prvog stoljeća to su dobro razumjeli, zato su bili spremni na to da ih bičuju, bacaju lavovima i žive spale. Čeznuli su za mučeničkom smrću da bi postali poput Isusa. Riječ je Kristova: *Tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik* (Lk 14,27). U apostolsko vrijeme, za progonstva, Pavao i Barnaba putovali su po crkvama i učvršćivali učenike govoreći im *da nam je kroz mnoge nevolje ući u Kraljevstvo Božje* (Dj 14,22). Zato bismo i mi, današnji sljedbenici Kristovi, morali prihvatiti realnost križa u našem životu. Kršćanin koji živi u svijetu, a nije od ovoga svijeta, sigurno će, u svom nastojanju ka savršenstvu morati voditi rat sa svijetom i mjerilima svijeta. On mora biti poput vojnika.

Dijeli sam mnom tegobe kao dobar vojnik Krista Isusa (2 Tim 2,3).

Kršćanin se ne smije zadovoljiti samo svojim spasenjem, njegova je dužnost spasenje donositi i drugima, bez obzira na cijenu on mora navješćati Krista, gdje god bio. U ovom plemenitom zadatku evangelizacije vjernik se može opskrbiti svime što je potrebno. Sv. Pavao piše Timoteju: *Ti, naprotiv, budi trijezan u svemu, zlopati se, djelo izvrši blagovjesničko, služenje svoje posve ispuni!* (2 Tim 4,5). Zapravo, to je poziv mladom Timoteju da se pridruži Pavlovim patnjama za Radosnu Vijest (2 Tim 1,8). Pavao s ponosom Gospodnjim govori da kroz patnju

propovijeda Evanđelje (1 Sol 2,2). Njegove patnje i teškoće, sve do toga da poput razbojnika bude bačen u okove je zbog naviještanja Riječi Božje (2 Tim 2,2). Pavlovo služenje propovijedanjem bilo je obilježeno nevoljama, tjeskobama, udarcima, tamnicama, naporima, bdjenjima, postovima, kamenovanjima, brodolomima, napadima razbojnika, itd. (2 Kor 6,4-6; 11,24-28). Morao je stalno bježati i čuvati se od neprijatelja, židova u Damasku (Dj 9,23-29), Antiohiji (Dj 13,49-51), Bereji (Dj 17,13), Ahaji (Dj 18,12); od helenista u Ikoniju (Dj 14,5-6), rimljana u Filipima (Dj 16,23-24) i od pogana u Efezu (Dj 19,23).

Uz te tjelesne patnje patio je i od neke psihičke boli od koje je htio biti oslobođen i od svakodnevne brige za sve crkve (2 Kor 11,28). Zanimljivo je zapaziti Pavlovo mišljenje o njegovim patnjama, zapisano njegovim vlastitim riječima: *Nikakva spokoja nije imalo tijelo naše, nego nevolje odasvud: izvana borbe, iznutra strepnje* (2 Kor 7,5).

Tko god i danas propovijeda Evanđelje uvjerljivo i nepatvoreno susrest će se s napadima, kušnjama, zaplašivanjem i kaznama od strane ljudi, neprijatelja, ali i onih koje smatra bliskima.

Poziv na patnju s Isusom Božji je plan da bi vjernika očistio i preobrazio od svjetskoga prema Božanskom. Bit će kušan kao zlato u vatri (1 Pt 1,7). Patnje i kušnje također su znakovi Božjih nedokučivih putova da bi vjernici i cijela

Crkva rasli u zrelosti na svome putu prema nebeskom Jeruzalemu. Crkva se širila uvijek kad je bila progonjena (Dj 8,1-5; 9,31).

Da Crkva u Indiji nije imala ovo iskustvo progonstva, možda ne bi ovoliko narasla, iako je Radosna Vijest kod nas još od apostolskih dana. Kada se suočimo s okrutnom i teškom stvarnošću patnje, moramo biti sposobni s unutarnjom snagom i postojanošću Duha reći: *U svemu pritisnuti, ali ne pritiješnjeni; dvoumeći, ali ne zdvajajući; progonjeni, ali ne napušteni; obarani, ali ne oboreni* (2 Kor 4,8-9).

Svagdje gdje je patnja, tamo je i velika milost.

To je uistinu milost ako tko radi savjesti, radi Boga podnosi nevolje trpeći nepravedno. Kakve li slave doista ako za grijehe udarani strpljivo podnosite? No ako dobro čineći trpite pa strpljivo podnosite, to je Bogu milo. Ta na to ste pozvani jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim (1 Pt 2,19-21).

Blagoslov i radost patnje

Patnja donosi blagoslov! *Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko! Blago vama kad vas – zbog mene – pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako i proroke prije vas!* (Mt

5,10-12). Kroz patnje i kušnje zbog Krista vjernik biva prokušan i tako biva dostojan primiti vijenac života (Jak 1,12). Sv. Jakov govori o Božjoj ljubavi i sućuti prema onima koji pate i navodi primjer Joba, koji je poslije različitih patnji i kušnji primio stostruki Božji blagoslov (Jak 5,11). Već je Isus rekao: *Svojom ćete se postojanošću spasiti (Lk 21,19).*

Mnogi ljudi govore ovako: "Razumijem da je patnja potrebna, ali zašto patnja dolazi kad pomažem drugima, kad živim dobrim i pobožnim životom?". Prema Svetom Pismu, kada tako patimo, tek onda primamo mnogostruke blagoslove. *Morali i trpjeti zbog svoje pravednosti, blago vama!* (1 Pt 3,14).

Ljubljeni! Ne čudite se požaru što bukti među vama da vas iskuša, kao da vam se događa štogod neobično! Naprotiv, radujte se kao zajedničari Kristovih patnja da i o Objavljenju njegove slave mognete radosno klicati. Pogrđuju li vas zbog imena Kristova, blago vama jer Duh Slave, Duh Božji u vama počiva. Tek neka nitko od vas ne trpi kao ubojica, ili kradljivac, ili zločinac ili makar i kao nametljivac; ako li kao kršćanin, neka se ne stidi, nego slavi Boga zbog tog imena (1 Pt 4,12-16). Patnja je zaista velika povlastica, ako je Božja volja. Patnja često nije dio Božje volje, posebno ako za vrijeme patnje osoba iskazuje loše ponašanje. Ako za vrijeme patnje činimo dobro, definitivno je Božja volja da sudjelujemo u Njegovoj patnji i

naša će duša biti još više blagoslovljena. *Ta uspješnije je trpjeti, ako je to Božja volja, čineći dobro, nego čineći zlo* (1 Pt 3,17).

U patnji postoji i velika radost. Ivan i Petar dozvani su pred Veliko vijeće gdje su ih izgrdili i bičevali jer su naviještali Ime Gospodnje. Kad su ih pustili, radovali su se jer su bili dostojni podnijeti patnju zbog Imena Kristova (Dj 5,40-41). Zato je Petar kasnije rekao vjernima da se raduju što mogu dijeliti Kristove patnje (1 Pt 4,13).

Kad je vjernik kušan i već iskusan u školi Sluge Patnika, posebno u službi Evanđelja Kristova, mora reći zajedno s Pavlom: *Naprotiv, ako se ja i izlijevam za žrtvu i bogoslužje, za vjeru vašu, radostan sam i radujem se sa svima vama. A tako i vi budite radosni i radujte se sa mnom* (Fil 2,17). Kad je Sotona mučio Pavla, on je molio Boga da odstrani taj trn iz njegovog tijela, ali Gospodin mu je odgovorio da mu je dovoljna Njegova milost. Od tada se Pavao počeo hvaliti svojim slabostima i govorio: *Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak* (2 Kor 12,6-10). Najblaženiji oblik patnje je patnja za druge jer njome sebe izlijevamo za druge ne tražeći ništa zauzvrat, poput Isusa na križu. Pavao je, spašavajući druge i po cijenu svoga života rekao: *Zato molim da ne zdvajate zbog nevolja koje podnosim za vaše dobro, jer su one razlog vaše slave* (Ef 3,13). Također je rekao: *Radujem se sada*

dok trpim za vas (Kol 1,24). Pavao je imao veliku radost u patnji za spas drugih!

Budi vojnik Kristov

Sva je Isusova patnja podnesena za druge (1 Pt 2,24; Iz 53,4). Znamo da su mnogi divni ljudi i žene živjeli i prošli kroz različite patnje samo za spasenje braće ljudi. Kršćani koji bivaju progonjeni i ubijani u nekršćanskim zemljama i oni koji rade i trude se propovijedati Evanđelje Kristovo, zaista podnose patnju zbog drugih. Kršćanin koji svoj život živi kao savršena imitacija Krista, na sebe uzimajući patnje i teškoće zbog drugih, postat će vjerodostojan. Njegov će život postati živo svjedočanstvo i ljudi će reći: "U njemu vidim Krista, on je poput Krista". Naš nas Učitelj svakodnevno s križa poziva: "Dođi i umri sa mnom za druge, da bi sa mnom sjeo za stol u mome kraljevstvu".

Patnju treba podnositi s ispravnim kršćanskim stavom (1 Pt 4,16).

To je uistinu milost ako tko radi savjesti, radi Boga podnosi nevolje trpeći nepravedno. Kakve li slave doista ako za grijehe udarani strpljivo podnosite? No ako dobro čineći trpite pa strpljivo podnosite, to je Bogu milo. Ta na to ste pozvani jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim. On koji grijeha ne učini nit mu usta prijevaru izustiše; on koji na uvredu nije uvredom uzvraćao i mučen nije prijetio, prepuštajući to Sucu pravednom (1 Pt 2,19-23). Strpljivost u patnji izraz je vjernikove duboke ljubavi i predanja Učitelju.

Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač? Kao što je pisano: poradi tebe ubijaju nas dan za danom i mi smo im kao ovce za klanje (Rim 8,35-36).

Prisjećam se patnji koje sam sam morao proći zbog propovijedanja Evanđelja Kristova. Trpio sam od fizičkih patnji, bolova u nogama i krvarenja zbog proširenih vena zbog dugog stajanja za vrijeme propovijedanja, slomljene ruke i deformirane noge zbog različitih nesreća, bolova u želucu i želučane bolesti zbog stalnih promjena klime, hrane i stalnih putovanja. Jedanput sam bio otet te fizički i psihički mučen, danima zaključan u WC-u bez hrane i pića. Zavezali su mi oči, vrijeđali me i mučili. Ulijevali su alkohol i urin u moja usta i polijevali mi tijelo koje je bilo sve u ranama. Doživljavao sam neopisive fizičke i psihičke patnje. Da stvar bude gora, nakon toga došlo je do odbacivanja i nerazumijevanja od strane mojih poglavara i subraće. Odrekli su me se i moji najbliži suradnici u propovijedanju Evanđelja, ljudi koje sam volio i držao za povjerljive prijatelje. Cijelu jednu godinu bilo mi je zabranjeno propovijedati zbog nekih nepravednih i lažnih optužbi na moj račun. Nije prošla ni jedna noć a da moj jastuk nije bio mokar od suza koje sam u tjeskobi i boli prolio. Čvrsto bih tada držao

raspelo blizu srca. Utjeha i ohrabrenje bile su mi riječi iz Biblije. Knjiga Sirahova me često ohrabrivala: *Sine moj, ako želiš služiti Gospodu, pripravi dušu svoju na kušnju. Učvrsti svoje srce i budi jak, i ne nagli kad napast dođe. Prioni uz Boga i ne odmeći se, da bi bio slavljen na svoj posljednji dan. Primi sve što te stigne, i budi strpljiv u nestalnosti svoje bijede. Jer kao što se u vatri kuša zlato, tako i odabranici u peći poniženja* (Sir 2,1-5).

Gledao sam na Onoga koji je zbog mene bio proboden, plakao sam poput majke koja je izgubila vlastito dijete. Duh Sveti koji se izlio na mene utješio me i osnažio da još više radim za Gospodina (Zah 12,10). U to vrijeme bio sam pozvan i na poseban način opremljen za službu propovijedanja Radosne Vijesti muslimanima u arapskim zemljama, a i inače za službu navještanja Evanđelja po cijelom svijetu. Kako je istinita Božja Riječ, kako je vječna:

Hranit će vas Gospod kruhom tjeskobe, pojiti vodom nevolje, al se više neće kriti tvoj Učitelj – oči će ti gledati Učitelja tvoga. I uši će tvoje čuti riječ gdje iza tebe govori: To je put, njime idite, bilo da vam je krenuti nadesno ili nalijevo (Iz 30,20-21).

Pavao je svoje apostolstvo dokazivao nabrajanjem patnji koje je morao podnijeti zbog Imena Kristovog (2 Kor 11,16-33). Imajući tako "bogatu" biografiju vlastite patnje, Pavao je sposoban izraziti najdublju filozofiju patnje sljedećim riječima:

Zato ne malakšemo. Naprotiv, ako se naš izvanjski čovjek i raspada, nutarnji se iz dana u dan obnavlja. Ta ova malenkost naše časovite nevolje donosi nam obilato, sve obilatije, breme vječne slave jer nama nije do vidljivog nego do nevidljivog: ta vidljivo je privremeno, a nevidljivo – vječno (2 Kor 4,16-18).

Da, patnja je stvarnost naše egzistencije. Njoj nitko ne može umaći. Možemo se, ili hrabro i radosno suočiti s njom, ili u strahu i žalosti pobjeći od nje. Da bi se radosno, hrabro i s optimizmom suočili s patnjom, potreban nam je dar Duha Svetoga. Sveti Duh vjernika koji pati uvjerava da patnjama dopunjuje što nedostaje Kristovim mukama – za Crkvu, Njegovo Tijelo (Kol 1,24). Duh Sveti daje snage našem nutarnjem biću da patnju izdrži u radosti i miru. Što više patimo, više rastemo u plodovima Duha Svetoga. Griješe mnogi koji odbijaju prihvatiti patnju jer ne razumiju njenu važnost i značenje.

Jer često sam vam govorio, a sada i plačući govorim: mnogi žive kao neprijatelji križa Kristova. Svršetak im je propast, bog im je trbuh, slava u sramoti – jer misle na zemaljsko (Fil 3,18-19).

Kad je Petar odvraćao Isusa od trpljenja i muke koju je morao podnijeti, Isus ga je ukorio sličnim riječima:

Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko (Mt 16,23). Odmah nakon toga trenutka rekao je svojim učenicima:

Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom (Mt 16,24).

Udovičino svjedočanstvo

Sjećam se životne priče jedne stare udovice koju mi je ispričala na jednom od seminara. Njen je muž iznenada umro od nepoznate plućne bolesti ostavljajući je s devetero male djece. Budući da je bila domaćica, nije vidjela načina na koji bi zarađivala za kruh svojoj djeci. Stoga je odlučila svu djecu otrovati i na kraju sebi oduzeti život. Govorila je ovako: "Đavao mi je jedne noći došao s ovom groznom idejom da ubijem vlastitu djecu. Nisam mogla prihvatiti muževljevu smrt niti činjenicu da je na meni teret cijele obitelji. Bila sam potpuno bespomoćna. U jednom sam trenutku dodirnula križ moje krunice koja je bila ispod jastuka. S toga križa Gospodin mi je počeo govoriti: "Dijete moje, misliš li da su tvoje patnje veće od mojih patnji koje sam zbog tebe podnio? Meni predaj sav svoj teret i ja ću ga učiniti laganim i slatkim...". Na te riječi osjetila je utjehu i snagu. Zamolila je Isusa za oproštenje zbog suludih misli koje su joj prolazile glavom.

Počela je živjeti drugačije, hrabro i s novom jakošću. Svoju je priču završila ovako: "Četiri moja sina su svećenici, četiri kćerke su časne sestre, a moj je najmlađi sin oženjen i brine za mene. Ja sam, Božjom milošću, najsretnija žena na svijetu".

Kad god nekoga snađe patnja, možemo biti sigurni da Bog čuva neki veliki blagoslov za njega. Kad patnju prihvati kao Božju volju i slavi Boga za sve što ga snađe, blagoslovi će sigurno uslijediti, prije ili kasnije.

Da, blago čovjeku koga Bog odbaci! Stoga ti ne preziri karanje Svesilnog! On ranjava, ali i ranu povija, udara, i svojom zacjeljuje rukom (Job 5,17-18).

Neprocjenjivi blagoslovi čekaju vjernika koji strpljivo i razumno podnosi patnju!

Molitva u patnjama

Pogledaj me, Gospodine, Bože moj, i smiluj mi se jer sam usamljen i progonjen. Mojih je neprijatelja mnogo i mrze me mržnjom žestokom; rugaju mi se i o meni zlo govore. Čak su se i moji prijatelji i rođaci koje sam volio i vjerovao im okrenuli protiv mene bez razloga. Činio sam dobro u Tvoje Ime, a zauzvrat primio duševnu i fizičku muku. O Bože, koji poznaješ srca i umove; Tebi je poznata moja nevinost. Zaklinjem Te da me oslobodiš od tjeskobe i izvedeš iz sadašnje nevolje. Ne dopusti mi da proklinjem

svoje neprijatelje, već da im oprostim, ljubim ih i blagoslivljam.

Svrni pogled na moje tjelesne patnje i bolesti; ozdravi me kao što si liječio bolesne u Galileji. Sućutno pogledaj i na moje psihičke patnje koje podnosim zbog gubitka voljenih osoba i svega jada u kojem živim zbog siromaštva. Prema Tvome obećanju da me nikada nećeš zapustiti, pa čak ako me i majka ostavila, Ti me primi u svoju prisutnost kao što majka uzima u krilo bespomoćno dijete. Ne skrivaj svoga lica od mene i ne odbij svoga slugu Gospodine jer Ti si moj pomoćnik i osloboditelj.

Pošalji mi Duha Svetoga da me ojača u mojim patnjama, da ih mogu prihvatiti kao Tvoju volju i radovati se u njima slaveći Te u vijeke vjekova. Amen.

Pjesma:

Rijeke žive vode potecite
Neka Duh se razlije
Svakom žednom srcu donesite
Božju ljubav zauvijek

Kriste, ja u tvoje oči gledam
Samo tvojoj riječi vjerujem
Ti obećao si ako budem vjeran
Da ćeš izlit svoga Duha na mene

Ti zapuši sa sve četiri strane svijeta
Neka suhe kosti ožive
I cijela zemlja nek zbog Tebe bude sveta
Tvoja vatra nek zapali sve

Ti izliječi našu dušu, duh i tijelo
Zbog Tebe se srce raduje
Naše biće bit će sretno bit će cijelo
Duše Sveti ispuni nas sve

Isus te poziva da s Njim hodiš u svetosti

Svetost se obično definira kao stanje u kojem je neka osoba izdvojena od svijeta zbog religijskih ciljeva ili stanje potpune posvećenosti Bogu. Riječ *"svetost"* u engleskom *(holiness)* dolazi iz stare engleske riječi *"halignes"*, a znači *"bez krivnje ili nepravde"*. *Svet (holy),* nadalje, je engleski ekvivalent hebrejskoj riječi *"qds"* i grčkoj riječi *"hagios"* i obje u značenju imaju dodatak izdvojenosti ili posvećenja (New Dictionary of Catholic Spirituality, p. 479).

Svetost znači *posvećenje* i stoji u suprotnosti nečemu običnom i profanom, a u vezi je s Bogom i Božanskim. Bog je svet, a ljudi, stvari i djela mogu tek u zajedništvu s Bogom postati sveti. Svetost uključuje ideju posvećenja Bogu i očišćenja od svega što je zlo i nedolično. Svetost u užem smislu može se razumjeti kao izbjegavanje izvjesnih poroka a prakticiranje određenih vrlina. U svome izvornom smislu, međutim, svetost nas uzdiže višem obliku života, života preobraženog Božjim Duhom gdje postajemo dionici Božje svetosti koji je svet potpuno i zauvijek.

Naprotiv, kao što je svet Onaj koji vas pozva, i vi budite sveti u svemu življenju. Ta pisano je: Budite sveti jer sam ja svet (1 Pt 1,15-16; Lev 19,2).

Mi smo posebni ljudi

Božja je volja da svaki vjernik bude svet. *Ovo je Božja volja: vaše posvećenje* (1 Sol 4,3). Bog je Svet *par excellence.* Po djelovanju Duha Svetoga moguće je postati dionikom Njegove svetosti. Sveti nam Duh otvara put koji nam omogućuje ući u zajedništvo s Bogom (Iv 14,20; 1 Iv 4,13).

Stanje svetosti rezervirano je za one koji žive u zajedništvu s Trojstvom. Oni su na intiman način povezani s Ocem po Sinu i Duhu Svetomu koji je izliven da bi ih učinio djecom Božjom. Kršćanin koji ima Duha Isusovog, zajedno sa Sinom postaje sin, i time sveto dijete Božje (Iv 1,12). Upravo zbog toga Sveto Pismo svakom vjerniku u Kristu Isusu kazuje: *Gospodin, Krist, neka vam bude svet u srcima vašim...* (1 Pt 3,15).

U Starozavjetnoj teologiji Bog se pojavljuje kao Svetac, u transcedentnom smislu potpuno drugačiji, u suprotnosti svemu što je ograničeno i zemaljsko. Njegova posebnost i jedinstvenost jasno se očituje iz svih Pisama. Jedan od najstarijih Izraelovih hvalospjeva slavi Boga kao Onoga koji "sija u svetosti" (Izl 15,11). Psalmi i Knjiga proroka Izaije često Boga nazivaju Onim koji je jedini svet, iako na neki način već naslućuju Njegovo Trojstvo (Iz 6,3; Ps 99,3-9). Kasnije u Novom Zavjetu, sv. Ivan nastavlja se na Izaiju i u svom apokaliptičnom viđenju na otoku Patmo-

su objašnjava Božju svetost: *Svet! Svet! Svet, Gospodin Bog, Svevladar* (Otk 4,8). Janje odjeveno u bijelu odjeću, čiji je izgled nalik na jaspis i sard, starješine sa zlatnim vijencima na glavama... sve su to ljudski izričaji kojima opisujemo Božju svetost (Otk 4,3-9). Za vrijeme Isusova preobraženja Njegovo je lice sjalo poput sunca a haljine mu postale bijele kao svjetlost (Mt 17,2). Isus naziva svoga Oca svetim i poučava učenike da mole: *sveti se Ime Tvoje* (Mt 6,10).

Prostori gdje se Bog pojavljuje i slavi također su sveta. Kod gorućeg grma Bog je Mojsija uputio da izuje svoju odjeću jer je sveto mjesto na kojem se Bog ukazuje (Izl 3,5). Kad je Jakov u Betelu imao viđenje, to je mjesto posvetio (Post 28,11-22). Nakon sličnih susreta s Bogom i druga su drevna Izraelska svetišta posebno posvećena.

Jeruzalemski hram bio je najsvetije mjesto u Izraelu jer je tamo prebivala Božja prisutnost (1 Kr 8,10-11).

Svetost je ures Doma tvojega, Jahve, u sve dane! (Ps 93,5). Sam Bog je naredio da se u hramu načini Svetinja nad Svetinjama gdje će On boraviti (1 Kr 6,5-20; Pnz 23,15; Izl 26,33; 28,29; Lev 16,33). Svećenici i ostali koji su posluživali u hramu isto su tako bili sveti i samo su oni mogli ući na sveta mjesta da bi prinijeli žrtve i vršili ostale religijske obrede. Životinje i hrana koje su se prinosile kao žrtve Bogu morale su biti

potpuno čiste (Lev 3,12; 4,3; 4,28; 5,15; 6,6). Žrtva paljenica morala je biti sveta.

Žrtva paljenica – presveta je! Svećenik koji prinosi tu žrtvu okajnicu neka od nje i jede; neka se ona jede na posvećenu mjestu, u dvorištu Šatora sastanka. Tko se god dotakne njezina mesa, bit će posvećen... (Lev 6,16-20).

Žrtva paljenica, dakle, smatrala se svetom, spaljivala se na oltaru a jedan dio pojeli su svećenici u hramu. Zato je bilo nužno da svećenici koji su Bogu prikazivali žrtvu budu sveti. Morali su se držati čistima od alkohola, bluda i svih vrsta tjelesnih nečistoća (Lev 10,9-10; Br 8,5-15; 2,22).

Neka budu posvećeni svome Bogu; neka ne oskvrnjuju ime svoga Boga, jer oni prinose žrtve u čast Jahvi paljene, hranu Boga svoga. Zato moraju biti sveti (Lev 21,6). Svećeničko ruho, oplećak, mitra, naprsnik, ogrtač – sve što su koristili svećenici moralo je biti sveto. Oko vrata nosili su ploču od čistoga zlata na kojoj je urezano "Jahvi posvećen"! (Izl 28,36). Nosili su rese na skutovima svojih haljina da bi ih sjećale na Božje zapovijedi.

Imat ćete rese zato da vas pogled na njih sjeća svih Jahvinih zapovijedi. Vršite ih, a ne zanosite se svojim srcem i svojim očima, što vas tako lako zavode na bludnost (Br 15,39). Sve što se koristilo u hramu uključujući vrčeve, oltare, svijećnjake, glazbene instrumente, svečana ruha – sve je bilo sveto.

Sve osobine svetosti što su Bogu pripadale u Starom Zavjetu kasnije su se odnosile na Isusa. Krist Isus, Jedinorođeni Božji Sin, premda je utjelovljenjem uzeo ljudski lik, odraz je savršene svetosti. Anđeo koji je Mariji najavio Isusovo rođenje rekao je da će Sveti Duh i Božja sila učiniti to dijete svetim (Lk 1,35). U Jeruzalemskom hramu Isus je bio Bogu posvećen (izdvojen) (Lk 2,22-23). Čak i Njegovi neprijatelji nisu mu mogli ništa osporiti u vezi Njegove svetosti, iako ih je izazvao rekavši: *Tko će mi od vas dokazati grijeh?* (Iv 8,46). Za vrijeme Njegova javnog djelovanja demonski su glasovi iz opsjednutih često vikali: *Znamo tko si: Svetac Božji* (Mk 1,24).

Kad su ga mnogi napustili nakon Njegova govora o Euharistiji, Petar je hrabro izjavio: *I mi vjerujemo i znamo: Ti si Svetac Božji* (Iv 6,69). Taj isti Petar citira psalam u svome govoru o uskrsnuću: *Jer mi nećeš ostaviti dušu u Podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda* (Dj 2,27; Ps 16,10). Kasnije, jednostavno govoreći o Isusu kao "svetom Božjem sluzi", Petar potvrđuje Mesijinu svetost (Dj 4,27; 3,14).

Rimski je vojnik pod križem Kristovim rekao: *Zbilja, čovjek ovaj bijaše pravednik* (Lk 23,47).

Pavao kazuje ovako: *Njega koji ne okusi grijeha Bog za nas grijehom učini da mi budemo pravednost Božja u njemu* (2 Kor 5,21).

Ivan nedvosmisleno govori: *I znate: on se pojavi da odnese grijehe i grijeha nema u njemu* (1 Iv 3,5). Po svemu tome vidimo da se u Isusu u svoj punini očitovala Božja svetost (Iv 1,14).

Kad je Bog čovjeka stvorio na svoju sliku i priliku, čovjek je bio zajedničar Božanske naravi, bio je s Bogom u savršenom jedinstvu. Grijeh je nažalost čovjeka otrgnuo od toga proslavljenog stanja svetosti. *Svi su zaista sagriješili i potrebna im je slava Božja* (Rim 3,23).

Bog je u svojoj ljubavi za čovjeka načinio novi plan spasenja i po Abrahamu pozvao i odvojio posebnu zajednicu ljudi na posvećenje. *Stoga, budete li mi se vjerno pokoravali i držali moj Savez, vi ćete mi biti predraga svojina mimo sve narode – ta moj je sav svijet! – vi ćete mi biti kraljevstvo svećenika, narod svet. Tim riječima oslovi Izraelce* (Izl 19,1-6). U Novome Zavjetu vidimo da su ljudi pozvani i odvojeni da budu svećenici, sveti narod, Božja svojina (1 Pt 2,9). Stari Zavjet zapovijedao je Izraelcima da budu sveti pred Njim (Izl 22,30; Lev 19,2; Pnz 26,16-19).

Ta, ti si narod posvećen Jahvi, Bogu svome; tebe je Jahve, Bog tvoj, izabrao da među svim narodima koji su na zemlji budeš njegov predragi vlastiti narod (Pnz 7,6; 14,2).

Po tome su posvećenju Izraelci bili od Boga posebno zaštićeni, a pogotovo od naroda koji nisu slijedili Njegove putove. *Jahve će od tebe učiniti narod sebi posvećen, kako ti se zakleo.... Svi narodi zemlje vidjet će da je nada te*

zazvano ime Jahvino, te će strahovati od tebe (Pnz 26,16-19; 28,9-19). Bog im je također zapovjedio da ne smiju oskvrnjivati Njegova Imena, nego svetim životima proglašavati Njegovu svetost (Lev 22,31-33).

Budući da su Izraelci bili izdvojeni i posebni, Božji narod, morali su slijediti određena pravila i uredbe, deset zapovijedi (Izl 20,21; 22,23). Samo kad su držali zapovijedi i uredbe koje im je Bog dao, ostajali su u milosti izabranog naroda. Prvi su kršćani također bili veoma posebni ljudi na kojima su se vidjele osobine svetosti, i svi su ih ljudi cijenili (Dj 5,13). Zato su često primali od Boga upozorenja i opomene da se ne ponašaju kao drugi ljudi (Lev 9,1-37; Pnz 6,10-15; 12,29-31; 13,12-18; 14,1-2; 18,9-14, itd.).

Držanje zapovijedi i sve rituale u Starom Zavjetu možemo sažeti u ovome: *Ničim se od toga nemojte onečišćavati! Ta svim su se tim onečišćavali narodi koje ja ispred vas tjeram* (Lev 18,24).

Božja zauzetost bila je stalna briga da Izraelci ostanu sveti. Kad se Gospodin Bog htio očitovati svemu narodu, rekao je Mojsiju: *Pođi k narodu i posvećuj ga danas i sutra* (Izl 19,10). Kad se sav narod očistio od svojih nečistoća, Bog im se očitovao na brdu Sinaj i dao im Deset zapovijedi. Budući da je svetost ovisila o njihovom predanju, o ustrajnosti održavanja zapovijedi i izbjegavanju grijeha, Mojsije je Savez zapečatio krvlju (Izl 24,3-8). Na taj su način i krvlju postali Bogu

posvećeni i zauvijek ušli u dioništvo Božjega života.

Bog nas poziva na svetost

Izraelci su, međutim, zastranili i uprljali se grijehom, nisu pazili na Božja upozorenja.

Odvraćajte Izraelce od njihovih nečistoća, da ne bi zbog njih pomrli, oskvrnjujući moje Prebivalište koje se nalazi među njima (Lev 15,31). Kao što su i upozoreni, kao posljedica su na njih došle mnoge katastrofe i nesreće (Pnz 28,15-69). Sva je zemlja na kraju postala nečista zbog svojih stanovnika (Iz 24,5).

Tada je Gospodin preko proroka pozivao Izraelce da se vrate u Njegovu svetu blizinu. Vikao je: *A narod moj Slavu svoju zamijeni za one što ne pomažu* (Jer 2,11). Gospodin opominje svećenike da ne poštuju zakon i onečišćuju svetinje:

Svećenici njezini ne poštuju mog Zakona i oskvrnjuju moje svetinje, ne razlikujući sveto od nesvetoga, ne učeći se lučiti nečisto od čistoga. Zanemarili su subote moje, bez časti sam u njihovoj sredini (Ez 22,26).

Jao tebi Jeruzaleme! Još se ne očisti i dokle će to još trajati...? (Jer 13,27).

U vremenima poslije progonstava Izraelskog naroda, zbog njihove ustrajne grešnosti pojavljuje se eshatološka misao o Božjem zahvatu i očišćenju naroda (Dn 7,18-22; Ps 34,10). Sam Bog će ih "posvetiti" i time posvetiti i svoje

Ime koje je njihovim grijesima oskvrnjeno među narodima.

Prorok Ezekiel 36,22-27 ovaj proces opisuje u tri koraka: prvo, bit će očišćeni od svoje grešnosti i idolopoklonstva čistom vodom kojom će biti poškropljeni; drugo, Gospodin će im dati novo srce; i treće, udahnut će u njih svoga Duha. Posljedica Božanskog posvećenja je da osoba postaje slobodna od "zlih sklonosti" ljudskog srca i da se slobodno pokorava Božjoj volji držeći Njegove uredbe i zapovijedi. Po Božjoj je Riječi Gospodin često i naglašeno opominjao i pozivao na promjenu srca (Jer 4,14). Njegova spremnost da ih obnovi u svetosti veoma je jasno vidljiva iz ovih riječi:

Hajde, dakle, da se pravdamo, govori Jahve. Budu li vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega; kao purpur budu li crveni, postat će kao vuna (IZ 1,18). *A ja, ja radi sebe opačine tvoje brišem, i grijeha se tvojih ne spominjem* (Iz 43,25; Heb 10,17).

Da bi očistio svoj narod, Gospodin obećava da će provreti živi izvor u Jeruzalemu. *U onaj dan otvorit će se izvor Domu Davidovu i Jeruzalemcima da se operu od grijeha i nečistoće* (Zah 13,1). Prorok Zaharija prorekao je Kristovu smrt na križu, da će ga ljudi probosti i u njega gledati radi spasenja (Zah 12,10).

Izraelci su se kupali u vodi i čistili u hramu (Br 19,9; 13,20; 31,23) a Gospodin je rekao da će On sam biti izvorom žive vode (Iz 12,3; Jer 2,13).

U tom kontekstu gledamo i Isusov poziv svima koji su žedni da piju žive vode (Iv 7,37), vodu koja je potekla iz Isusova probodenog Srca (Iv 19,34). Zajedno s kupanjem i čišćenje je potrebno da bi vjernik bio potpuno čist: *Mnogi će se očistiti, ubijeliti i prokušati* (Dn 12,10).

Svetost je neophodna da bi se Bogu približilo i gledalo Njegova čudesa (Jš 3,5), a Božja mudrost nastanjuje se samo u onima koji su sveti (Mudr 7,26-28). Opran i očišćen, ubijeljen i kušan, vjernik tek tada može držati Božje zapovijedi; samo je tada prepoznat i prihvaćen kao svet (Mudr 6,10).

Isus je došao da navijesti i osnuje Kraljevstvo Božje. Iskustvo Kraljevstva Božjega je iskustvo Svetoga Trojstva, Oca, Sina i Duha Svetoga (1 Iv 5,11). U propovijedi na gori Isus je rekao: *Blago čistima srcem, oni će Boga gledati.* I apostoli su naglašavali da je bez svetosti srca nemoguće vidjeti Boga (Heb 12,14; Mt 5,8).

Ljubljeni, sad smo djeca Božja i još se ne očitova što ćemo biti. Znamo: kad se očituje, bit ćemo njemu slični jer vidjet ćemo ga kao što jest. I tko god ima tu nadu u njemu, čisti se kao što je on čist (1 Iv 3,2-3).

U ljudskim naporima da dohvati Boga, on mora posjedovati svetost. Po velikom svećeniku Isusu Kristu, po Njegovoj Krvi, otvoren je put k vječnom životu. Svatko tko vjeruje u Njega može doći k prijestolju slave iskrenim srcem i s potpunim pouzdanjem, očišćen od zle savjesti i tije-

lom opranim čistom vodom (Heb 10,19-22). Zato nas Pavao ohrabruje:

Dakle, budući da imamo to obećanje, očistimo se, ljubljeni, od svake ljage tijela i duha te dovršimo posvećenje u strahu Božjemu (2 Kor 7,1).

Svaki je čovjek pozvan na svetost života, posebno kršćani koji su nanovo rođeni od vode i Duha. Nakon što je izjavio da je naša svetost Božja volja, Pavao naglašava:

Bog nas, doista, nije pozvao na nečistoću, nego na svetost. Prema tome, tko to odbacuje, ne odbacuje čovjeka nego Boga koji svoga Duha Svetoga nadahnjuje u vas (1 Sol 4,7-8). Dar Duha Svetoga koji se daje vjerniku snaga je koja mu daje predispozicije za svetost; zato je preziranje poziva na svetost isto što i preziranje samoga Duha Svetoga.

... što vas je od početka odabrao za spasenje, posvećenjem u Duhu i vjerom u istinu (2 Sol 2,13). Sveti Duh silazi nad one koji vjeruju u Isusa Krista kao znak Božje snage. On je Božja prisutnost koja posvećuje (1 Kor 2,13; Rim 15,13). Kršćani i njihove zajednice posvećeni su kao hramovi Gospodnji (1 Kor 3,16; 6,11-19; Ef 2,21; 1 Pt 2,9). Oni su sveti po pomazanju (1 Kor 1,30; Ef 5,26; 1 Iv 2,20). Oni uživaju blagodat Kristove žrtve prinijete "jednom zauvijek", žrtve koja čisti ne samo vanjštinu, već i našeg nutarnjeg čovjeka (Heb 9,11-14). Isusova je, dakle,

žrtva prinijeta za posvećenje kršćana (Heb 10,10; Iv 17,19).

Kršćane se, posebno u Pavlovim poslanicama naziva svetima. Obraćajući se vjernicima u Rimu, naziva ih *pozvanicima, svetima* (Rim 1,7), Korinćane naziva posvećenicima u Isusu Kristu, pozvanima, svetima (1 Kor 1,2). U 2 poslanici Korinćanima pozdravlja cijelu zajednicu *sa svima svetima u svoj Ahaji* (2 Kor 1,1). Pozdravom "svetima" otvara poslanice Efežanima, Filipljanima i Kološanima. Poput Izraela u Starom Zavjetu, kršćanska je zajednica sveta. Zato sv. Pavao moli vjernike da posvećuju jedni druge (1 Kor 7,14). Prva Petrova poslanica ponavlja Starozavjetni poziv da zajednica postane sveti narod (1 Pt 2,9) i zahtijeva svetost jer je Bog svet. Poslanica Efežanima uspoređuje pogane s Izraelom i svoj vrhunac nalazi u metafori svetoga hrama u kojem Bog boravi po svojem Duhu (Ef 2,19-22). Uopćeno govoreći, kršćanski način života crpi svoju snagu i izlazi iz Boga; zato je sav svet.

"Svete osobe" ili "sveci" su ljudi koji su izdvojeni vjerom u Krista – oni su suprotnost onima koji nisu vjernici. U tome smislu prva kršćanska zajednica bila je zajednica svetih. Beatifikacija, kanonizacija i posljedično štovanje nekih osoba koje su se isticale svetim životom, pojavilo se u Crkvi kasnije. Toga nije bilo u početku kršćanstva. Možda u vrijeme kad se osjetila rijetkost autentičnih kršćana, ili kad su grešnici svih vr-

sta postali dijelom Crkve, čak i vodstva Crkve; tada je Crkva ukazivala na određene osobe koje su živjele svetim i uzornim životom i proglasila ih svetima, da bi se vjernici njima utjecali u štovanju i od njih molili zagovor.

Drugim riječima, Crkva je, pokazujući samo na neke pojedince kao "svete", javno očitovala svoje duhovno siromaštvo i nesvetost!

Došlo je vrijeme za Crkvu da se vrati svojoj izvornoj svetosti sveopćom obnovom, da bi ponovno vjernici u Kristu i Crkvi postali "odvojeni" za Boga, kao žrtva živa i ugodna Bogu (Rim 12,1). Petar govori o kršćanima kao "živom kamenju" koje se ugrađuje u duhovni Dom da prinosi žrtve duhovne, ugodne Bogu po Isusu Kristu (1 Pt 5,2; Fil 2,17; Heb 13,15).

Kad kršćanin živi u svetosti, on zapravo tada živi Kristov život. *Ne živim više ja, nego Krist živi u meni* (Gal 2,20). Postati poput Krista! To je temeljni poziv svakom kršćaninu, oblikovati se u sliku Njegova Sina (Rim 8,29). Pavao govori da su kršćani u Kristu odabrani da budu sveti i besprijekorni pred Njim još prije postanka svijeta (Ef 1,4). Dok Pavao nije poznavao Krista nije imao udjela u Njegovom Božanskom životu; kad je svojim čudesnim obraćenjem iskusio Isusa, upoznao je značenje Njegovog izbora i poziva. Kasnije je tvrdio da je bio pozvan i odvojen za Boga već u majčinoj utrobi (Gal 1,15).

Svi smo dakle, pozvani i odvojeni za Krista Isusa; u stvarnosti se taj poziv ostvaruje vjerom i

svjesnim predanjem. U Tijelu Kristovom na križu cijelo je čovječanstvo postalo sveto!

Isusova uzvišena žrtva na Kalvariji oslobodila je čovječanstvo od grijeha i ljude posvetila Njemu (Tit 2,14; Heb 10,10-14). Grijeh i krivnje svijeta oproštene su i zaboravljene jednom zauvijek savršenom Kristovom žrtvom, a zapovijedi i uredbe upisane su u ljudskim srcima po Duhu Svetom (Heb 10,15-18). Svojom smrću pomirio nas je s Bogom u svom smrtnom tijelu da nas predstavi svete, neporočne i besprijekorne (Kol 1,22; Ef 5,26-27). Budući da je kršćanin pozvan odvojiti se od svijeta, svijet će ga mrziti; stoga će ga pratiti kušnje i teškoće (Iv 15,18). Te se patnje moraju strpljivo podnositi, da postanemo dionicima Njegove svetosti (Heb 12,7-11).

A i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni (2 Tim 3,12).

U posljednje dane Krist okuplja svoje svete

Kada Isus ponovno dođe, u eshatološko vrijeme, želi nas zateći neporočne i u svetosti (1 Sol 3,13). Pavao je pisao Solunjanima: *A sam Bog mira neka vas posvema posveti i cijelo vaše biće – duh vaš i duša i tijelo – neka se besprijekornim, savršenim sačuva za Dolazak Gospodina našega Isusa Krista* (1 Sol 5,23).

Petar nas potiče ovako: *Zato, ljubljeni, dok to iščekujete, uznastojte da mu budete neoka-*

ljani i besprijekorni, u miru (2 Pt 3,14). U Ivanovom Otkrivenju, on je imao viđenje neba gdje je na prijestolju Janje, okruženo ljudima koji su se oprali i očistili; odjeveni su u bijele haljine (Otk 7,9-14). Na pitanje jednoga od starješina tko su ti ljudi odjeveni u bijele haljine, Isus je odgovorio:

Oni dođoše iz nevolje velike i oprali su haljine svoje i ubijelili ih u krvi Jaganjčevoj (Otk 7,14). Oni koji se nisu okaljali sa ženama, koji prate Jaganjca kamo god pođe, ljudi su bez poroka (Otk 14,1-5). Da, kršćanin biva priveden Kristu kao čista djevica (2 Kor 11,2). Bijela haljina dana je kršćaninu na njegovom krštenju da bi ga podsjećala da mora živjeti svetim i neporočnim životom! U Sveti Grad, u kojem se nalazi Hram i Janje ništa nečisto ne može ući (Otk 21,22-27).

Blago onima koji peru svoje haljine: imat će pravo na stablo života i na vrata će smjeti u grad! Vani pak ostaju psi i vračari, bludnice, ubojice i idolopoklonici i tko god ljubi i čini laž (Otk 22,14).

U posljednji dan, kad Gospodin dođe na oblacima, sakupit će one koji su pravedni i sveti (Mt 25,31; 1 Sol 3,13).

Kako postići svetost

Kako će kršćanin postati dionikom svetosti Kristove? Njegova je svetost na raspolaganju

svima koji ga slijede, kao što kaže Ivanovo Evanđelje:

I za njih posvećujem (haziago = učiniti svetim) samog sebe da i oni budu posvećeni u istini (Iv 17,19).

Prema Zakonu sve se čisti krvlju, tako će nas Krv Kristova koja teče iz Isusovog Srca očistiti od zle savjesti; Ona je na raspolaganju svima koji vjeruju u Krista raspetoga (Heb 9,14-22; Rim 3,25). *Krv Isusa, Sina njegova, čisti nas od svakoga grijeha* (1 Iv 1,7). Zato se moramo potpuno očistiti i ubijeliti u Krvi Kristovoj. Danas, svaki put kad svećenik za vrijeme Euharistije govori: "Ovo je Krv Novoga Saveza koja se prolijeva za sve vas", pravi će se vjernik na intiman način, u svome srcu, u vjeri oprati Krvlju Kristovom i posvetiti se Božjem zakonu i zakonu Crkve.

Kad postaje dionikom Tijela i Krvi Kristove, iskusit će živoga Gospodina koji u njemu prebiva (Iv 6,56).

Otac je posvetio Sina, šaljući ga u svijet (Iv 10,36). Isto tako, Sin posvećuje učenike koji će nastaviti Njegovo poslanje u svijetu (Iv 17,17-18). Bog Otac je svet (Iv 17,11), Sin Isus je svet (Dj 4,27) i Duh Sveti je svet (Mt 1,18); svi koji primaju Trojstveni život počinjući s krštenjem, postaju sveti.

Posvećenje, međutim, nije samo pasivan dar. Kršćani moraju živjeti životom koji odrazuje ono što su primili (Rim 6,19; 1 Sol 4,3; 4,7; 1 Tim 2,15; Heb 12,14). Kršćani koji žive ovdje na

zemlji okruženi zavodljivostima tijela, svijeta i đavla, "postaju sveti"; to nazivamo praktičnim ili progresivnim posvećenjem. Ono je djelo Duha Svetoga.

A svi mi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, po Duhu se Gospodnjem preobražavamo u istu sliku – iz slave u slavu (2 Kor 3,18). U svojim poslanicama Korinćanima Pavao vjernike naziva posvećenima (1 Kor 6,11) a u isto vrijeme priznaje da su u tijelu (1Kor 3,3). Postoji kršćanska osobna odgovornost da bi se živjelo u posvećenju. Dakle, on je uvijek u procesu obraćenja: obratiti se od onoga što nije Božje i ići, poput Krista, prema onom što ga Bogu približava. Taj proces naravno zahtijeva i određene oblike discipline i pravila života, kao što su molitva, sakramenti, čitanje Svetog Pisma, post, djela milosrđa, itd.

U petom poglavlju Dogmatske Konstitucije o Crkvi (Lumen Gentium) Drugoga vatikanskog koncila, nalazi se rasprava o svetosti Crkve i njezinih članova pod naslovom "Poziv cijele Crkve na svetost".

U njoj se jasno govori da svetost nije neki počasni naziv koji bi bio dan Crkvi, nego da ona mora biti sržna osobnost Crkve; ne odnosi se samo na neke odabrane pojedince nego je opći poziv za sve kršćane. Prema tome, svi vjerni Kristu, bez obzira na red ili položaj pozvani su na puninu kršćanskoga života, Krista uzimajući kao uzvišen primjer (LG 40,41). Prema tome, svetost

Crkve nije neka apstraktna kvaliteta koja se odnosi na Nju, ona znači stvarnu prisutnost svetosti u životu njenih pojedinih članova. Crkva posjeduje i formalnu svetost; Riječ Božju i sakramente koji su, temeljeni na Kristu, sveti, unatoč eventualnoj nedostojnosti službenika Crkve.

Crkva, ukratko, nije neki "sveti predmet", nego zajednica koja u sebi posjeduje sredstva svetosti i koja obnavlja, oživljava i sjeća se spasonosnih otajstava Isusa Krista u vremenu i povijesti. Crkva nije neka savršena vjerska sljedba, nego hodočasnički narod svetaca i grešnika. Vjernikova svetost svoj uzor nalazi u Isusu Kristu, koji odrazuje svetost Božju.

Neki praktični savjeti

Kršćanin mora izbjegavati grijeh i zlo, kao i sve što bi dovelo u pitanje njegovu svetost i bliskost Bogu. U nastojanjima prema osobnoj svetosti, mogu se koristiti sljedeće četiri točke.

1. Sveti Duh oslobađa nas od smrtonosnog zagrljaja naše grešne naravi, *zakona grijeha i smrti* (Rim 8,2). Prema tome, nismo više pod osudom (Rim 8,1), smrt i Sotona više nemaju vlasti nad nama (Gal 5,1-13). Tko je rođen od Boga, sin je Božji (Iv 1,12), ne može griješiti jer je Božja narav, Božji Duh u njemu (1 Iv 3,8). Svojom vjerom on je već pobijedio svijet (1 Iv 5,4-5). Svaki kršćanin mora prvenstveno postati svjestan svoga dostojanstva kao djeteta Božjeg. Po

veličanstvenom daru Duha Svetoga Boga može nazivati *Abba – Oče*. Naravno, mora surađivati s djelovanjem Duha Svetoga u sebi stalnim slavljenjem i zahvaljivanjem u Duhu.

Bog je duh i koji se njemu klanjaju, u duhu i istini treba da se klanjaju (Iv 4,24).

Ako promatramo Isusa u Evanđeljima vidjet ćemo da je Njegov život bio potpuno okrenut Bogu. Sve što je činio i proživio bio je praćeno Očevim nježnim pogledom. Isus je tu svoju Bogocentričnost izražavao riječima da Sin čini sve što vidi da čini Otac (Iv 5,22), da ga je Otac poslao (Iv 5,23) i da je onaj tko je vidio Njega, vidio i Oca (Iv 14,9).

Svaki kršćanin treba slijediti primjer svoga Spasitelja i Učitelja i nastojati na bliskom odnosu s Bogom. Prvim kršćanima život, smrt i uskrsnuće Kristovo nije bila samo uspomena; bilo je to živo iskustvo koje su doživljavali u krštenju i ponovno obnavljali u lomljenju kruha. Drugim riječima, prva kršćanska zajednica bila je sveta posebno zato jer su se identificirali sa životom, smrću i uskrsnućem Kristovim. Prve kršćanske zajednice veoma su strogo dijelile stvari: vjernike od pogana, krštene od nekrštenih, svete od profanih, svece od bezbožnika. Sjetimo se stare Latinske Mise na kojoj su, poslije čitanja Evanđelja, svi koji nisu bili kršteni morali izaći van iz Crkve kad je svećenik rekao *Ite Missa est*. Sv. Pavao, govoreći o Euharistiji, prekorava vjernike jer uzimaju nedostojno Tijelo i Krv Kristovu (1 Kor

11,27). Isus je umro za naše grijehe i uskrsnuo je kao Prvorođenac svih koji vjeruju u Njega. Vjernici su, dakle, Njegova braća i sestre, koji je sav svet (1 Kor 15,20-22). Ove uzvišene istine daju nam snage da živimo svetim životom u Isusu.

2. Duh Sveti u nama aktivno se bori protiv napada naše grešne prirode.

Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela. Doista, to se jedno drugom protivi da ne činite što hoćete (Gal 5,17).

U nama su dvije naravi, jedna tjelesna primljena naravnim rođenjem od naših roditelja, a druga duhovna, dobivena po Duhu Svetom u krštenju (Iv 3,6). Zato se u svakom kršćaninu događa borba (Gal 4,29). Snaga grešne prirode može biti toliko jaka da osoba, iako želi činiti dobro i biti sveta, u sebi vidi zakon koji ju sili činiti protiv svoje volje (Rim 7,15-25).

Svaki vjernik mora biti duboko svjestan nagnućima tijela koje ga mogu zarobiti grijehom. Nadalje, Sotona, glavni neprijatelj kršćanskoga života također dolazi sa svojim otrovnim strelicama protiv nas.

Otrijeznite se! Bdijte! Protivnik vaš, đavao, kao ričući lav obilazi tražeći koga da proždre (1 Pt 5,8). Ali, po Duhu Svetom, koji je veći od bilo koje sile izvana, vjernik može pobijediti svaku napast (1 Iv 4,4). Mora biti spreman obraniti se od svih đavolskih napada.

Također postoji potreba za stalnim unutarnjim ozdravljenjem, pokajanjem i oslobođe-

njem. Mora se stalno čistiti dragocjenom Krvlju Kristovom, da njegovo unutarnje biće uvijek bude otvoreno i svjesno Božanskih stvarnosti. Kršćanin je u krštenju uskrsnuo s Kristom i, dok nastavlja živjeti sakramentalnim životom, osobito Euharistijom, mora tražiti stvari koje su gore (Kol 3,1-2). Mora se brinuti za ono što je od Duha (Rim 8,5). Da bi se učinkovito borio protiv neprijateljskih napada, mora se obući u oružje predloženo u Svetom Pismu (Ef 6,10).

Ne smijemo se umoriti čineći dobro jer onaj tko sije u tijelo požnjet će raspadljivost od tijela, a onaj tko sije u Duh, požnjet će vječni život u Duhu (Gal 6,8-9).

U borbi za ostvarenje kršćanskog života ne smijemo se obeshrabriti, nego dopustiti da se naš unutarnji čovjek obnavlja iz dana u dan neizmjernom vječnom slavom. To će nam dati nadu i radost čak i u velikim životnim patnjama (2 Kor 4,16-18). Ne pijmo u isto vrijeme kalež Gospodnji i kalež đavolski, budimo dionici vječne žrtve Isusa, Sina Božjega (1 Kor 10,20-21). Unatoč našim stalnim molitvama da nas oslobodi od napasti, one mogu ustrajno dolaziti i unatoč molitvama za snagu mogu nas pratiti naše slabosti. Zato uvijek slušajmo Njegov glas: *Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje* (2 Kor 12,9).

Izbjegavajmo čitati i gledati opscenu literaturu i videokazete; riješimo se grešnih poznanstava. Umjesto toga čitajmo Sveto Pismo, dobre

kršćanske knjige, slušajmo dobru glazbu i družimo se sa svetim ljudima.

Kada odlučimo položiti sjekiru na korijen stabla da bismo odstranili grijeh, Sveti Duh nam u tome pomaže.

Jer ako po tijelu živite, umrijeti vam je, ako li pak Duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete (Rim 8,13). Moramo se svjesno odreći djela tijela.

Umrtvite, dakle, udove svoje zemaljske: bludnost, nečistoću, strasti, zlu požudu i pohlepu – to idolopoklonstvo!... Gnjev, srdžba, opakost, hula, prostota van iz vaših usta! (Kol 3,5-11). Možda nam je potrebno unutarnje obrezanje srca. Moramo biti spremni predati se "transplantaciji srca", o kojoj je prorokovao Ezekiel (Ez 36,25-26).

Kada revno i žarko radimo na krsnoj milosti koja nam je dana, živjet ćemo kao da smo svukli grešno tijelo (Kol 2,11). Gospodin nam govori da uklonimo grijeh iz srca; tako ćemo biti obrezani za Gospodina (Jer 4,4). Obred obrezanja Izraelce je obilježavao kao Božje ljude. Iščupajmo sve čokote koji ne pripadaju Gospodinu (Jer 5,10). Svaki kršćanin koji se svakodnevno posveti molitvi jedan sati ili duže, iskusit će duboko pokajanje, nutarnje ozdravljenje, preobrazbu, ispunjenje Duhom i duboko prijateljstvo s Bogom – sve po djelovanju Duha Svetoga.

3. Na putu savršenosti potrebno je potpuno se predati djelovanju Duha Svetoga. Duh će u

nama djelovati poput mača ako mu se cijelim svojim bićem predamo.

Neka dakle ne kraljuje grijeh u vašem smrtnom tijelu da slušate njegove požude; i ne predajite grijehu udova svojih za oružje nepravde, nego sebe, od mrtvih oživjele, predajte Bogu i udove svoje dajte Bogu za oružje pravednosti. Valjda grijeh neće vama gospodovati! Ta niste pod Zakonom nego pod milošću!... Bijaste robovi grijeha, ali ste, hvala Bogu, od srca poslušali ono pravilo nauka kojemu ste povjereni; da, oslobođeni grijeha, postadoste sluge pravednosti.... kao što nekad predadoste udove svoje za robove nečistoći i bezakonju – do bezakonja, tako sada predajte udove svoje za robove pravednosti – do posvećenja... Sada pak pošto ste oslobođeni grijeha i postali sluge Božje, imate plod svoj za posvećenje, a svršetak – život vječni (Rim 6,12-23).

Ovdje nalazimo najdublje značenje prihvaćanja Isusa kao Gospodina u našem životu. Kršćanin svoj život potpuno predaje na upravljanje Isusovom Duhu. Tako će iskusiti kao da živi život Kristov (Gal 2,20). To znači štovati Isusa kao Gospodina u našim srcima (1 Pt 3,15). Tako ćemo moći, zajedno sa sv. Pavlom reći: *Jer nitko od nas sebi ne živi, nitko sebi ne umire. Doista, ako živimo, Gospodinu živimo, i ako umiremo, Gospodinu umiremo. Živimo li dakle, ili umiremo – Gospodinovi smo* (Rim 14,7-8). Svjesno donosimo svaki dio našeg bića, duše i tijela, Krvi

Kristovoj za očišćenje i posvećenje. To možemo učiniti i sa svim svojim poslovima i mjestom gdje radimo i živimo.

4. Biti ukorijenjeni u Duhu i stalno biti vođeni Duhom – tako ćemo biti bogati plodovima Duha i poprimati Kristove osobine, Njegov karakter. Kao sveti ljudi moramo se zaodjenuti u vrline (Kol 3,12), imati um Kristov (Fil 2,5). Kao Pavao, koji nam može poslužiti kao primjer, rastimo duhovno da bismo mogli reći: *Mi imamo misao Kristovu* (1 Kor 2,16). Po našem dioništvu u Kristovoj svetosti, Bog će nam otkriti svoju čudesnu mudrost i znanje (Ef 3,1-18). Vječni Božji plan stvaranja, skrivena otajstva Božja bit će nam otkrivena po Duhu Svetom na različite načine; objavama, viđenjima, porukama, riječju spoznanja, snovima, itd. (1 Kor 2,9-16).

Pavao je savjetovao mladom navjestitelju Evanđelja Timoteju da sebe uvijek čuva čistim (1 Tim 4,12), i pokaže primjer svetosti i čistoće (1 Tim 4,12). Svaki je kršćanin isto tako navjestitelj Evanđelja. Kao što Isus svoju svetost predaje nama, tako mi moramo svetost predavati drugima. Prava evangelizacija je posvećenje bližnjih. U ovom procesu rasta prema savršenoj svetosti Gospodin, ponavljam, može dopustiti patnje i progone, putem kojih će se sve više očitovati sila Duha i plodovi istoga Duha (1 Pt 4,14; Iv 15,3). Kada naš život donosi plodove, tada našem Ocu Nebeskom dajemo slavu (Iv 15,8). Isus je plodo-

ve Duha očitovao u punini jer je Otac rekao: *Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!* (Lk 3,22). Kao Božji sinovi i mi moramo zajedno s Isusom čuti glas koji nam šapuće: "Sine moj, kćeri moja, u tebi mi je milina jer donosiš toliko plodova". Tada ćemo poput Isusa, koji je zemljom prolazio čineći dobro, i mi tako činiti (Dj 10,38). Djela evangelizacije pomažu nam da živimo svetim životom.

Odsjaj Božje svetosti ne samo da mijenja naš karakter i ponašanje, već mijenja čak i naš fizički izgled. Kada se Mojsije spustio s brda Sinaja nakon susreta sa silnom prisutnošću Svemogućeg, iz njegova je lica izbijala svjetlost! (Izl 34,29). Kad je sv. Stjepan, pravi učenik Kristov ispunjen Duhom svetosti govorio starješinama židovskim, lice mu je sjalo poput anđeoskog (Dj 6,15). Zato i psalmist moli u hramu: *Licem svojim obasjaj slugu svog* (Ps 119, 135). Neka molitva svakog kršćanina bude poput Davidove molitve u psalmu:

Poškropi me izopom da se očistim, operi me, i bit ću bjelji od snijega! Objavi mi radost i veselje, nek se obraduju kosti satrvene! Odvrati lice od grijeha mojih, izbriši svu moju krivicu! Čisto srce stvori mi Bože, i duh postojan obnovi u meni! Ne odbaci me od lica svojega i svoga svetoga duha ne ~~odbaci~~ uzmi od mene! (Ps 51,9-13).

Možemo li živjeti bez grijeha? – Da!

Ovo pitanje često si postavljaju vjernici u ovom grešnom svijetu pokušavajući živjeti savršeno. Gospodin je rekao: *Budite savršeni kao što sam ja savršen* i *Budite savršeni kao što je savršen Otac moj nebeski* (1 Pt 1,15-16; Mt 5,48). Neke ljude ove riječi zbunjuju jer smatraju da je to ideal koji je nemoguće slijediti. Zaboravljaju da Gospodin čini mogućim ono što je čovjeku nemoguće (Post 18,14; Lk 1,37; Mt 19,26). To je milost koju Bog daje onima koji prihvaćaju poziv na svetost. Oni koji su rođeni od Boga, rođeni u Duhu, ne mogu griješiti jer će ih Sin Božji štititi i Duh u njima borit će se stalno protiv zla (1 Iv 3,9; 5,18).

I sklopit ću s njima Savez vječan, nikad se više neću odvratiti od njih i uvijek ću im činiti dobro; usadit ću im u srce svoj strah, da se nikad više ne odmetnu od mene (Jer 32,40). Novi život u Duhu omogućuje nam da držimo Njegove zapovijedi i uredbe. Poticaj i snaga da čuvamo zapovijedi dolaze iznutra, iz našeg unutarnjeg čovjeka s određenom lakoćom i slatkoćom. Onaj tko je nanovo rođen u Duhu čuvanje zapovijedi neće osjećati kao teret ili jaram. Ljubiti Boga svim srcem znači čuvati vjerno Njegove zapovijedi (1 Iv 15,10; 5,2-3). Oni koji su zaista uvjereni da Bogu pripadaju ne mogu griješiti jer znaju da ih grijeh odvaja od te nježne bliskosti s Gospodinom.

Priznajemo tvoju vlast, i nećemo griješiti kad znamo da smo tvoji (Mudr 15,2).

Oni koji čuvaju blago Božje Riječi u svojim srcima također neće moći sagriješiti. *U srce pohranih riječ tvoju da protiv tebe ne sagriješim* (Ps 119,11). Zato je Bog, kad je dao zapovijedi, rekao svom narodu: *Utisnite ove moje riječi u svoje srce i u svoju dušu* (Pnz 11,18). Trebamo dakle, ne samo slušati i čitati Riječi našeg Gospodina nego, one moraju postati dio našeg srca. Kad je prorok Ezekiel progutao riječ ona je u njemu postala snagom (Ez 3,1-4). Dobro je za sve one koji napreduju u svetosti da stalno ponavljaju i čitaju Božje zapovijedi i obećanja, tako da bi ih Duh Sveti u svakoj prilici mogao podsjetiti, opomenuti i savjetovati, već prema potrebi. U Bibliji vidimo kako je Bog učio Izraelce korisnim načinima kako će sačuvati zapovijedi.

Poučite u njima svoje sinove; izgovarajte ih kad sjedite u svojoj kući i kad idete putem; kad liježete i kad ustajete. Ispišite ih na dovratnike svoje kuće i na svoja vrata (Pnz 11,19-20).

Tko odluči ponizno slijediti Boga, s Njim raditi i Njega slijediti, nikada neće pasti (Sir 24,21). To je prije svega, pitanje poštene odluke.

Ako hoćeš, možeš držati zapovijedi, u tvojoj je moći da budeš vjeran (Sir 15,15). Služiti Kraljevstvu Božjem, činiti djela evangelizacije, čuva nas u svetosti jer će nas uvijek podsjećati da drugima moramo davati dobar primjer. Budimo, također uvijek svjesni kraja našega života

kada ćemo se suočiti s Gospodinom; ta će nas misao čuvati u svetosti (Sir 7,36).

A sam Bog mira neka vas posvema posveti i cijelo vaše biće – duh vaš i duša i tijelo – neka se besprijekornim, savršenim sačuva za Dolazak Gospodina našega Isusa Krista. Vjeran je Onaj tko vas poziva: on će to i učiniti (1 Sol 5,23).

Molitva za svetost života

O Isuse, raspeti za moje grijehe, gledam u Tvoje ranjeno srce iz kojeg je potekla Krv i Voda i dolazim k Tebi ponizno Te moleći da opereš moje srce, um i tijelo da bih iskusio Tvoju neizmjernu ljubav. Ulij u mene snagu Duha Svetoga da Ti uvijek ostanem bliz i nastavim živjeti u svetosti po Tvojoj svetoj volji. Iskreno se kajem za sve grijehe koje sam počinio u svome životu (pokaj se za sve grijehe). Za okajanje mojih grijeha prikazujem Ti svoje male patnje i boli i pridružujem ih Tvojim neizrecivim i bolnim mukama na križu. Prikazujem ti i svoja dobra djela koja sam učinio u Tvoje Ime.

Isuse, moj slatki Spasitelju, ponizno ti se potpuno predajem. Čeznem da Te dotaknem, da osjetim Tvoju snagu kako kroz mene prolazi, da Te vidim svojim očima, da svojim ušima čujem Tvoj glas, da osjetim slatki miris Tvoje Božanske prisutnosti, da osjetim slatkoću Tvoje ljubavi, da mogu živjeti u Tebi i Ti u meni. Gospo-

dine, operi i očisti odaje moje unutrašnjosti da težim za stvarima koje su gore i da živim po željama Duha. Gospodine Isuse, dopusti mi svojim rukama dotaknuti Tvoje Svete Rane (učiniti to u Duhu i vjeri), označujući i pomazujući svaki dio svoga tijela, da potpuno budem izdvojen od svijeta za Tebe i Tvoje Kraljevstvo. Štiti me Tvojom nježnom rukom od svakoga zla i svih grešnih prigoda. Duše Sveti, dođi i nastani se u meni, boravi u meni s Isusom i Ocem, da budem svet i bez mane zajedno sa svima svetima. Amen.

Pjesma:

Klanjam ti se smjerno

Klanjam ti se smjerno tajni Bože naš
Što pod prilikama tim se sakrivaš
Srce ti se moje cijelo predaje
Jer dok promatra te svijest mu prestaje

Rana kao Toma ja ti ne vidim
Ipak Bogom svojim priznajem te svim
Daj da vjera moja uvijek življe sja
Da se ufam u te, da te ljubim ja

Isuse kog sad mi krije veo taj
Žarku želju molim ti mi uslišaj
Daj da otkrito ti lice ugledam
I u slavi tvojoj blažen uživam

Budi Isusov svjedok

Misija je Crkve da evangelizira cijeli svijet, a to neće nikada biti moguće bez djelovanja Duha Svetoga. Dogmatska konstitucija Crkve II Vatikanskog koncila govori da je Koncil poziv Duha Svetoga da se Evanđelje navijesti svakom stvorenju.

"Krist je svjetlo svim narodima. Zato ovaj sveti Sinod, okupljen u Duhu Svetomu, žarko želi sve ljude osvijetliti tim istim svjetlom koje obasjava lice Crkve. To će učiniti naviještanjem Evanđelja svakom stvorenju". (Mt 16,15 – Dogmatska konstitucija Crkve, poglavlje prvo).

Četvrto poglavlje iste veoma jasno govori o ulozi Svetoga Duha u evangelizaciji. Kada je "dovršeno djelo koje mu je dao izvršiti na zemlji" (Iv 17,4), Duh Sveti je poslan na Pedesetnicu da bi zauvijek posvetio Crkvu i da bi time svi vjernici imali pristup Ocu, po Kristu, u jednom Duhu (Ef 2,18). On je Duh života, izvor vode koja struji u život vječni (Iv 4,14; 7,38-39). Po Njemu Otac daje život onima koji su umrli grijehu. Duh stanuje u Crkvi i u srcima vjernika kao u hramu (1 Kor 3,16; 6,39). On u njima moli i svjedoči da su posinjeni (Gal 4,6; Rim 8,15-16,26). Duh uvodi Crkvu u puninu istine (Iv 16,13) i daje joj jedinstvo zajedništva i službe. On ju upravlja i hrani

različitim darovima, hijerarhijskim i karizmatskim, i resi je plodovima Njegove milosti (Ef 4,11-12; 1 Kor 12,4; Gal 5,22). Snagom Evanđelja On čini da Crkva raste, stalno ju obnavlja i vodi prema savršenom zajedništvu s njenim Zaručnikom. Duh i Zaručnica govore Gospodinu Isusu "Dođi" (Otk 22,17; DCC, poglavlje četiri).

Isus, prvi navjestitelj Evanđelja

Njegovo je utjelovljenje bilo djelo Duha. Anđeo Gabriel rekao je Mariji: *Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjeg osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji* (Lk 1,35). Po Božjem Duhu Sin Božji postao je sin čovjeka.

Isus je bio prvi evangelizator kojeg je Otac poslao da naviješta Radosnu Vijest. Bio je kršten i pomazan Duhom na rijeci Jordanu; tako je Isus postao *Evangelium* i *Evangelistai* (Evanđelje i evangelizator). *Siđe na nj Duh Sveti u tjelesnom obličju, poput goluba...* (Lk 3,22). *Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima* (Lk 4,18).

Tako i svaki onaj koji nastavlja poslanje Kristovo treba biti obnovljen, promijenjen, ispunjen i opremljen djelovanjem Duha da bi bio drugi Krist; da bi govorio što je On govorio i činio što je On činio. I Krist je govorio i činio samo ono što je čuo od Oca.

Ja sam od sebe ne mogu učiniti ništa: kako čujem, sudim, i sud je moj pravedan jer ne

tražim svoje volje, nego volju onoga koji me posla (Iv 5,30).

Mnogo toga imam o vama zboriti i suditi; no onaj koji me posla istinit je, i što sam čuo od njega, to ja zborim svijetu... sam od sebe ne činim ništa, nego onako zborim kako me naučio Otac (Iv 8,26-30).

Ovakav isti stav mora imati svaki onaj koji je poslan naviještati Radosnu Vijest!

Isus je bio vođen Duhom naviještati Evanđelje. Kad je Duh počinuo na Njemu u trenutku krštenja, od Oca je dobio Božansku potvrdu: *Ti si sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!* (Lk 3,22). On je Božji sluga, miljenik duše Jahvine (Mt 12,18). Tako i svaki onaj sa poslanjem Kristovim mora biti pozvan i potvrđen od Isusa. On također mora biti Kristov sluga, spreman u potpunosti izvršiti svoje poslanje. Isusa je Duh odveo u pustinju i tamo je bio kušan; prošao je test prije nego je započeo sa svojom misijom (Mt 4,1).

Ako pogledamo priču bilo kojeg misionara, vidjet ćemo da su svi prošli kroz testove patnje, odbijanja, progona, itd. prije nego su postali zreli misionari. Iako je Isus imao naravnih sposobnosti za propovijedanje (Lk 2,41-51), Dobru Vijest o Kraljevstvu naviještao je tek nakon što je primio silu Duha (Lk 4,18). U Izaijinoj pjesmi o Sluzi Jahvinu, pisano je:

Na njega sam svoga duha izlio, da donosi pravo narodima (Iz 42,1; Mt 12,18).

Čudesa, izlječenja i egzorcizme Isus je činio snagom Duha Božjega (Mt 12,28). Sam je govorio da su to znaci da je On Mesija (Mt 11,2-5). Kasnije je svojim apostolima istu tu vlast i silu da čine čudesa, tako da svi vide da On djeluje među njima.

Oni pak odoše i propovijedahu posvuda, a Gospodin surađivaše i utvrđivaše Riječ popratnim znakovima (Mk 16,20). I danas po svijetu vidimo misionare koji naviještaju Riječ i čine čudesa. Sveto Pismo kaže da je iz Isusa izlazila sila koja liječi sve. Zato su ljudi tražili da ga se dotaknu (Lk 6,19). Koja je to sila na djelu u Njemu? To je bio Duh Sveti!

Za Duha se kaže da je snaga (Dj 1,8; 2 Tim 1,7). Uz pomoć Duha Isus se mogao suprotstaviti mnogim neprijateljima svoga poslanja, farizejima, saducejima, pismoznancima, vladarima i vođama (Lk 11,37; 12,1-12). Kada je kralj Herod prijetio Isusu da će mu oduzeti život, On je snagom Duha rekao:

Idite i kažite toj lisici: Evo, izgonim đavle i liječim danas i sutra, a treći dan dovršujem (Lk 13,32). Isus nije bio spreman ni na kakve kompromise u vezi Njegova učenja i naviještanja Evanđelja, ozdravljanja i čudesa koja je činio. Od svojih učenika i sljedbenika traži isti beskompromisni stav. Ne smiju služiti dvojici gospodara (Mt 6,24), uzimati zlato, srebro ili novac; ne smiju imati torbe, dvije haljine, sandale ili štapa (Mt 10,9). Rekao im je da ih šalje kao ovce među vukove (Mt 10,16), da moraju hodati uskim putem (Mt 7,13) i da je njihovo oružje križ (Mt 10,33). Upozoravao ih je: *Što vam govorim u tami, recite na svjetlu; i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima... Tko god se, dakle, prizna mojim pred ljudima, priznat ću se i ja njegovim pred Ocem, koji je na nebesima* (Mt 10,27; 32,33). Isto im je tako rekao da će doći vrijeme kad će oni koji ubiju navjestitelja Evanđelja misliti da time Bogu služe (Iv 16,2). Upozorio ih je: *Pazi dakle da svjetlost koja je u tebi ne bude tamna* (Lk 11,35).

Kad je Isus izliječio slijepca od rođenja, reakcije su bile podijeljene. Farizeji su ga kritizirali gunđajući da je prekršio subotu, dok ga je običan narod držao za sveca ili proroka. Neki su ga prihvatili kao Mesiju, drugi su u njemu prepoznavali tesarovog sina (Mt 6,1). *Jedni govorahu: Dobar je! Drugi pak: Ne, nego zavodi narod!* (Iv 7,12). Isus je toliko radio pomažući ljudima da nije imao vremena ni jesti pa su i neki njegovi govorili da je izvan sebe (Mk 3,21). Kad je govorio o svome jedinstvu s Ocem i o tome kako mu je otići k Ocu, njegovi ga protivnici nisu razumjeli, ili bolje rečeno, klevetali su ga, govoreći da se nakanio ubiti (Iv 8,22). Kad je snagom Duha činio čudesa optužili su ga da je opsjednut zloduhom (Mt 12,24; Iv 8,48).

Isus je i danas kamen spoticanja i zagonetka za one koji ga žele slijediti. U suočavanju s neprijateljima Duh Sveti je dao Isusu snage i

hrabrosti. Kad su Isusa došli uhvatiti, On je istupio ispred svojih učenika i na njihov upit je li on Isus Nazarećanin rekao je: *Ja sam.* Na tu riječ oni su ustuknuli i popadali na zemlju (Iv 18,6). Sila Duha Svetoga u Njemu bacila ih je na zemlju. Kasnije su učenici govorili o snazi Duha u evangelizaciji.

Vi ste, dječice, od Boga i pobijedili ste ih jer je moćniji Onaj koji je u vama nego onaj koji je u svijetu (1 Iv 4,4).

Vatikanski dekret o misionarskom djelovanju Crkve, nakon što u četvrtom poglavlju naglašava njenu ulogu u naviještanju Evanđelja govori ovako:

"Da bi taj cilj postigao, Isus od Oca šalje Duha Svetoga. Duh u Crkvi svoje djelo spasenja čini prema unutra, i potiče ju na širenje. Duh je Sveti, bez sumnje, u svijetu na djelu bio i prije nego je Krist proslavljen, ali na Pedesetnicu je sišao na učenike da bi ostao s njima zauvijek (Iv 14,16).

Toga je dana Crkva javno obznanjena mnoštvu, Evanđelje se propovijedanjem počelo širiti među narode, i konačno, to je bio navještaj jedinstva svih ljudi u jednoj, sveopćoj vjeri... Kroz sve vjekove Duh Sveti Crkvi daje "jedinstvo u zajedništvu i službi". Hrani ju različitim darovima, hijerarhijskim i karizmatskim. On oživljava crkvene institucije i ulijeva u srca vjernih isti misijski Duh koji je poticao samoga Krista!".

Isusov Duh s onima koji nastavljaju Njegovo poslanje

Isus je već govorio da će progonstva i patnje pratiti Njegove učenike, ali u isto je vrijeme obećao pomoć Duha Svetoga.

Nadalje, kad vas budu dovodili pred sinagoge i poglavarstva i vlasti, ne budite zabrinuti kako ćete se ili čime braniti, što li reći! Ta Duh Sveti poučit će vas u taj čas što valja reći (Lk 12,12).

Sv. Matej piše ovako: *Ta ne govorite to vi, nego Duh Oca vašega govori u vama!* (Mt 10,19-20). Drugim riječima, Duh će preobraziti učenike tako da će ih njihov Učitelj nositi u ruci za vrijeme kušnji i progona. U apostolskoj pobudnici *Evangelii Nuntiandi* pape Pavla VI (objavljeno 1975.), cijelo jedno poglavlje govori o duhu evangelizacije.

"Crkva raste utjehom Duha Svetoga. Sveti Duh je duša Crkve. On je Onaj koji objašnjava vjernima dubine otajstava Isusove pouke. Duh Sveti je Onaj koji danas, kao i na početku Crkve, djeluje u svakom evangelizatoru koji mu dopusti da ga uzme za ruku i vodi.

Duh Sveti na njihove usne stavlja riječi koje sami nisu u stanju pronaći naravnim umom i u isto vrijeme, Duh u dušama slušatelja stvara sklonost da budu otvorene i prijemčive za Dobru Vijest o Kraljevstvu koje se propovijeda".

Kao primjer uzmimo Petra, nakon iskustva ispunjenja Duhom na Pedesetnicu. Stajao je pred istim onim ljudima pred kojima je zanijekao Isusa i naviještao Evanđelje hrabro, jasno i precizno. Židove koji su ubili Isusa pozvao je u Kraljevstvo doneseno Njegovom smrću na križu, a pozitivnim odgovorom ljudi koji su ga slušali osnovano je prvo kršćansko zajedništvo, Crkva (Dj 2,14-47). Učenici su po Duhu Svetom postali propovjednici, učitelji i ozdravitelji! Postali su snažni svjedoci, baš kao što im je obećano! (Iv 15,26-27; Dj 1,8). Najveća karizma koju su primili dar je svjedočenja! Petar je u svojoj obrani objasnio Pedesetnicu citirajući proroka Joela (Jl 2,28-32; Dj 2,15-16) i neustrašivo izjavio da je Isus poslan kao Spasitelj židovima i cijelom svijetu (Dj 2,22-23). Uvjerio je slušatelje u njihov grijeh odbijanja Spasitelja; to ih je duboko dirnulo u srce tako da je uslijedilo obraćenje tri tisuće ljudi (Dj 2,37-41). Na djelu je bila sila Duha koja se očitovala u Petru.

Izlječenje uzetoga na Krasnim vratima hrama izazvalo je židove. Petar i Ivan su nakon toga uhićeni. Kad su dovedeni pred Veliko vijeće da bi im se sudilo, Petar je s velikom hrabrošću i mudrošću govorio.

Onda Petar pun Duha Svetoga reče: Glavari narodni i starješine! Zar mi danas odgovaramo zbog dobra djela učinjena bolesnu čovjeku? Po kome je ovaj spašen? Neka bude znano svima vama i svemu narodu Izraelovu: po imenu Isusa Krista Nazarećanina kojega ste vi raspeli, a kojega Bog uskrisi od mrtvih! Po njemu ovaj stoji pred vama zdrav! (Dj 4,8-10). Ono što kaže Sveto Pismo zaista je istinito: Nitko ne može reći "Isus je Gospodin" osim po Duhu Svetom! (1 Kor 12,3). Petar je jako dobro znao da naviješta kršćansku istinu vlastima koje su ga mogle dati čak i ubiti.

Kad su progonstva postala jaka, prvi su kršćanski misionari osjetili nedostatak snage i odlučili moliti za dodatnu silu Duha Svetoga.

I pošto se pomoliše, potrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i svi se napuniše Duha Svetoga te stanu navješćivati riječ Božju smjelo (Dj 4,31). Kad su birali misionare, đakone, birali su one ljude koji su puni Duha Svetoga. Među njima je bio i Stjepan.

Stjepan je pun milosti i snage činio velika čudesa i znamenja u narodu... nisu mogli odoljeti mudrosti i Duhu kojim je govorio (Dj 6,8-10). Stjepan je izdržao sve napade i mučeničkom smrću proslavio svoga Učitelja, oprostivši svima kao što je i Gospodin oprostio. Dok su židovi slušali Stjepana postali su bijesni i počeli su škripati zubima na njega! Ali on je bio pun Duha Svetoga! (Dj 7,54).

Pavao je postao evangelizator, možda i najveći misionar koji je više od bilo koga drugoga putovao po svijetu pronoseći Radosnu Vijest o Kristu. Po polaganju Ananijinih ruku ispunio se Duhom Svetim (Dj 9,17).

I ja priđoh k vama slab, u strahu i veliku drhtanju. I besjeda moja i propovijedanje moje ne bijaše u uvjerljivim riječima mudrosti, nego u pokazivanju Duha i snage da se vjera vaša ne temelji na mudrosti ljudskoj nego na snazi Božjoj (1 Kor 2,3-5). Sva Pavlova rječitost i misijska djela dana su mu po Duhu Svetom; sve što je govorio i pisao čisti je dar Duha Svetoga.

To i navješćujemo, ne naučenim riječima čovječje mudrosti, nego naukom Duha izlažući duhovno duhovnima (1 Kor 2,13).

Prvi kršćanski evangelizatori bili su toliko puni Duha Svetoga da je Duh, još dok su govorili silazio na slušatelje. I pogani su primali Duha dok su ih slušali (Dj 10,44). Polaganjem ruku Duha su dijelili drugima (Dj 19,6). U njihovom naviještanju Riječi milost i snaga se očitovala znamenjima i čudesima (Dj 14,3); ozdravljenja bi se događala samo ako bi stavili na bolesnika dio odjeće koji je dotaknuo apostole (Dj 19,11). Ljudi su se gurali da ih dotaknu ili samo da sjena njihova padne na bolesne, koji su dobivali zdravlje i bivali oslobođeni od zlih sila (Dj 5,12-15).

Crkva je po svoj Judeji, Galileji i Samariji uživala mir, izgrađivala se i napredovala u strahu Gospodnjem te rasla utjehom Duha Svetoga (Dj 9,31). Duh Sveti tako se snažno očitovao u evangelizaciji apostola da bi se sustavna pneumatologija mogla izvući iz Djela apostolskih i pisanja sv. Pavla. Apostolsko pismo *Evangelii Nuntiandi* nastavlja: "Sve su tehnike evan-

gelizacije dobre, ali ni one najnaprednije ne mogu zamijeniti nježno djelovanje Duha Svetoga. Bez Duha Svetoga ni najbolja priprava evangelizatora nema učinka. Bez Duha Svetoga ni najuvjerljivije govorništvo nema moći nad ljudskim srcem. Bez Njega najrazvijenije sheme evangelizacije temeljene na sociološkim i psihološkim studijama vrlo brzo očituju svoju bezvrijednost (*Evangelii Nuntiandi – sedmo poglavlje).*

U misijskim nastojanjima rane Crkve Duh Sveti bio je vodeći princip čak i u planovima misijskih putovanja i odlukama u vezi područja širenja Crkve. Na svojim putovanjima uvijek su pitali Duha da im pokaže put.

Poslani od Svetoga Duha siđu u Seleuciju, a odande odjedre na Cipar. Kad se nađoše u Salamini, navješćivahu riječ Božju u židovskim sinagogama (Dj 13,4-5). Pavao i Barnaba od Duha su poslani propovijedati poganima (Dj 13,46-48). Nakon mnogo molitve i posta, prva ih je kršćanska zajednica poslala da idu među pogane (Dj 13,1-4). Na prvom apostolskom saboru u Jeruzalemu rasprava o obrezanju završena je mudrošću dobivenom od Duha Svetoga (Dj 15,8). Znajući za opasnosti i probleme, Duh Sveti je čak zabranio misionarima poći u izvjesna mjesta.

Prođoše Frigiju i galacijski kraj jer ih je Duh Sveti spriječio propovijedati riječ u Aziji. Kad su došli do Mizije, htjedoše u Bitiniju, ali im ne dopusti Duh Isusov. Onda prođoše Mizi-

ju i siđoše u Troadu (16,6-8). Vjernici u Tiru su po Duhu opominjali Pavla da ne ide u Jeruzalem (Dj 21,4). Pavao je na svojim misijskim putovanjima bio vođen viđenjima i porukama.

Noću je Pavao imao viđenje: Makedonac neki stajaše i zaklinjaše ga: Prijeđi u Makedoniju i pomozi nam. Nakon viđenja nastojasmo odmah otputovati u Makedoniju, uvjereni da nas Bog zove navješćivati im evanđelje (Dj 16,9-10).

Pavla je na njegovim misijskim putovanjima Duh Sveti stalno podsjećao na nevolje koje ih čekaju, ali Duh im je dao hrabrosti da idu neustrašivo usred neprijateljskog okruženja.

A sad, evo, okovan Duhom idem u Jeruzalem. Što će me u njemu zadesiti, ne znam, osim što mi Duh Sveti u svakom gradu jamči da me čekaju okovi i nevolje (Dj 20,22-23).

U Crkvi je tada bilo proroka, pomoćnika u evangelizaciji, ljudi pomazanih Duhom koji su proricali i objavljivali poruke Duha. Pavao ih je opominjao i podsjećao na odgovornost koja im je povjerena.

Pazite na sebe i na sve stado u kojem vas Duh Sveti postavi nadglednicima, da pasete Crkvu Božju koju steče krvlju svojom (Dj 20,28).

Pastirov glas

To je glas koji misionare vodi da navješćaju Radosnu Vijest o Kraljevstvu. *Evangelii Nuntiandi* kazuje ovako: "Danas u Crkvi živimo u povlaštenom trenutku Duha. Na svim mjestima ljudi ga žele bolje upoznati, po Svetom Pismu koje im je dano. Radosni su stavljajući se pod Njegovo nadahnuće. Okupljaju se oko Njega i žele da ih On vodi. Ako Duh Božji u životu Crkve ima najvažnije mjesto, onda je to u njezinoj misiji evangelizacije; tamo je najdjelotvorniji. Nije slučajno da se veliki početak evangelizacije dogodio upravo u jutro Pedesetnice, po nadahnuću Duha. Moramo reći da je Duh Sveti osnovna sila evangelizacije: On potiče svakog pojedinca da navješta Evanđelje i On uzrokuje da u dubinama ljudske savjesti riječ spasenja bude shvaćena i prihvaćena. Ali jednako tako možemo reći da je On cilj evangelizacije: On osobno stvara i podiže novo stvorenje, novo čovječanstvo kao rezultat evangelizacije, u jedinstvu različitosti koju evangelizacija želi postići u kršćanskoj zajednici. Po Duhu Svetom Evanđelje prodire u srce čovjeka, On čini da ljudi prepoznaju znakove vremena, znakove koje Bog po evangelizaciji objavljuje i otkriva u povijesti. Biskupska Sinoda održana 1974. snažno ukazuje na mjesto Duha Svetoga u evangelizaciji; također izražava želju da teolozi i župnici, a mi dodajemo i svi vjernici obilježeni pečatom Duha na kršenju, više posve-

te pažnje naravi i načinima djelovanja Duha Svetoga u evangelizaciji danas. To je i naša želja, i ohrabrujemo sve navjestitelje Evanđelja da žarko i u vjeri, bez oklijevanja, mole Duha Svetoga i predaju se vodstvu Njegove mudrosti u planovima, inicijativama i evangelizacijskim djelima!" (Poglavlje VII:75).

Siguran sam da je Sveti Otac tada na umu imao Karizmatski pokret koji je tada bio u začecima a danas je raširen u svim zemljama i narodima. On je *snaga* evangelizacije u navještanju Radosne Vijesti, praćene znakovima, čudesima i ozdravljenjima. Enciklika *Redemptoris Missio* Ivana Pavla II, ponovno ukazuje na Duha Svetog kao osnovu snagu poslanja Crkve i ohrabruje da se sve odluke u vezi biranja područja i ljudi koje treba evangelizirati moraju tražiti pomoću vodstva Duha (poglavlje III: 21-30). Ista enciklika u osmom poglavlju govori o potrebi razvijanja misijske duhovnosti koja je potpuno poslušna Duhu.

Crkva progonjena u Indiji i drugdje po svijetu

Indijska je Crkva današnjice ugrožena progonstvima. Misionari bivaju ubijeni, muči ih se, tuče i lažno optužuje za prisilna obraćenja. Razaraju se i ruše crkve i molitveni centri. Izvjesni ljudi rade na tome da se kršćani ponovno obrate na hinduizam. Ako pogled bacimo na povijest Indij-

ske Crkve, vidjet ćemo da ju je Gospodin kroz povijest prilično "mazio", štedeći je od progona i patnji.

Već u prvom stoljeću sjeme je Evanđelja na ovom tlu posijao sam sv. Toma apostol, ali sjeme nije jako naraslo i donijelo mnogo ploda jer nije palo i umrlo (Iv 12,24). Sada Gospodin budi uspavane kršćane i starješine Crkve i poziva ih da čitaju znakove vremena. Crkva u Indiji upravo prolazi dramatične kušnje prve kršćanske zajednice, koja je svjedočila pred nevjernicima i neprijateljima koji se *rote protiv Gospodina i protiv Pomazanika njegova* (Dj 4,26).

Danas je, kao i u prošlosti, zadaća propovijedanja Evanđelja teška i složena, zahtijeva hrabrost i svjetlo Duha Svetoga. Sada, kao i onda, moramo moliti da nam Bog udijeli hrabrost u navieštanju Riječi, duboko zaroniti u tajnovite putove Duha i dopustiti mu da nas uvede u svu istinu.

Za kršćane u Indiji, ovo je vrijeme vatrenog krštenja i gorkih kušnji. Možda je takva situacija u mnogim dijelovima svijeta. Ne smijemo zaboraviti da je naša dužnost govoriti o Kristu i naviještati Kraljevstvo.

Jer što navješćujem evanđelje nije mi na hvalu, ta dužnost mi je. Doista, jao meni ako evanđelja ne navješćujem (1 Kor 9,16). Isus nas neće priznati pred svojim nebeskim Ocem ako, zbog straha od fundamentalista ili drugih religija prestanemo naviještati Gospodina. Već se među

nekim kršćanskim vođama i teolozima razblažuje Isusovo poslanje određenim vrstama kompromisa. Crkva mora biti oprezna jer će se pojaviti oni koji trguju Božjom Riječju (2 Kor 2,17). Ovo je vrijeme kad moramo ostati autentični svjedoci Evanđelja. Starješine Crkve mogu se bojati da će im državna tijela oduzeti crkve, škole i bolnice i da će preuzeti kontrolu nad financijama koje posjeduju. Sve su to ionako samo vanjski oblici kršćanstva. Možda će se upravo njihovim gubitkom probuditi autentično kršćanstvo koje slijedi Isusa, od jaslica do križa. Isus u štalici, Isus koji nije imao gdje da nasloni glavu, poziva nas da ga slijedimo. Isus na križu stalno nas poziva: "Dođi i umri sa mnom da bi sa mnom blagovao!". Kršćani se moraju ispuniti hrabrošću i silom Duha, tako da mogu reći:

Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač? Kao što je pisano: poradi tebe ubijaju nas dan za danom i mi smo im kao ovce za klanje. U svemu tome nadmoćno pobjeđujemo po onome koji nas uzljubi. Uvjeren sam doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem (Rim 8,35-39).

Jer Isus je rekao: *Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu* (Mt 10,28). On također govori: *Tko ne uzme svoga križa i ne pođe za mnom, nije mene dostojan. Tko nađe život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život poradi mene, naći će ga* (Mt 10,38-39).

Ovo je vrijeme kad moramo reći, zajedno s Tomom, apostolom Indije: "Hajdemo svi da umremo s njim". Papa Ivan Pavao II ovako nas zaklinje: "Draga braćo i sestre, sjetimo se misijskog entuzijazma prvih kršćanskih zajednica. Unatoč ograničenih sredstava putovanja i komunikacije u to doba, navještaj Evanđelja vrlo je brzo stigao sve do kraja zemlje. A sjetimo se, bila je to religija čovjeka koji je umro na križu, "sablazan za židove i ludost za pogane" *(Redemption Missio, poglavlje VIII: 90)*. Ne zaboravimo da je Crkva rasla na krvi mučenika.

Prošlo je vrijeme evangelizacije putem davanja materijalne pomoći, kao i vrijeme privlačenja ljudi otvaranjem škola i bolnica. Sada je vrijeme za uporabu oružja Riječi Božje i Duha Svetoga. Naravno, postoji mjesto za određene strukture i institucije unutar Crkve; vjernici se negdje moraju sastajati da bi slavili Oca u Duhu i Istini. Isus je svega toga svjestan.

On, koji je rekao da su sve vlasi na našim glavama izbrojene, zna što se događa u Indiji. Progonstva i neprijateljstva počela su s pojavom Karizmatske obnove u Indiji. Kad je Obnova, sa silom i snagom Duha počela naviještati Krista bez ikakvih kompromisa, kad su se počeli doga-

đati znaci, ozdravljenja i čudesa, istoga trenutka neprijatelji Kristovi počeli su progoniti Crkvu govoreći sve vrste laži protiv nje. No, danas se mnogi obraćaju Kristu po snazi Duha Svetoga.

Tko može zabraniti Duhu Svetom da djeluje? U ovo vrijeme ne bismo smjeli priječiti djelovanje Duha, iako to neki crkveni vođe pokušavaju. Ovo je vrijeme budnosti u Duhu, vrijeme da se ispunimo snagom i silom Duha da bi bili moćni i autentični Kristovi svjedoci. Pojedinci i Crkva danas se stavljaju na kušnju da bi bili pročišćeni, sveti i savršeni svjedoci.

Po patnjama i progonstvima onih koji svjedoče za Krista i Njegovo Kraljevstvo sve će se više očitovati djelovanje Duha. Gdje je više duhom ispunjenih vjernika, bit će više i neprijatelja.

Naprotiv, radujte se kao zajedničari Kristovih patnja da i o Objavljenju njegove slave mognete radosno klicati. Pogrđuju li vas zbog imena Kristova, blago vama jer Duh Slave, Duh Božji u vama počiva. Tek neka nitko od vas ne trpi kao ubojica, ili kradljivac, ili zločinac ili makar i kao nametljivac; ako li kao kršćanin, neka se ne stidi, nego slavi Boga zbog tog imena (1 Pt 4,13-16). Nemojmo misliti da ovom vremenu kušnje nema kraja, ono će se u našem vremenu nastaviti samo dok ne budemo usavršeni i pročišćeni (1 Pt 1,7).

I zasjest će kao onaj što topi srebro i pročišćava. Očistit će sinove Levijeve i pročistit će

ih kao zlato i srebro, da prinose Jahvi žrtvu u pravednosti (Mal 3,3).

Danas po cijelom svijetu vidimo kršćane koji su ogorčeni pretjeranim strukturalnim i institucionalnim karakterom kršćanstva. To im se ne treba uzeti za zlo ili za nevjernost njihovu Učitelju. U njima vidimo na djelu Duha Svetoga koji ih osposobljava da žive iskrenim životom, slijedeći Put, Istinu i Život. Ne mislim da je Isus na ovaj svijet došao da bi osnovao instituciju ili religiju po uzoru na druge institucije i religije. One se sastoje od strogih rituala i pravila koje su izmislili ljudi. On je, naprotiv, došao da bi čovječanstvu pokazao put ljubavi, zato su kršćani ljudi koji pripadaju Putu.

Previranja i zbunjenost koju nalazimo u Crkvi danas s obzirom na pravu vjeru i prakticiranje religije protresaju je iznutra, da bi se pojavila Crkva Jedna, Sveta i Apostolska. Molimo da dođe dan kada će svi kršćani živjeti u ljubavi prema zapovijedima svoga Učitelja, bez razdora, natjecanja i denominacija, kada će svi biti jedna Crkva. Nju čine djeca Božja skupljena sa istoka i zapada, sjevera i juga; oni su braća i sestre u Kristu po Duhu Svetom, svih staleža, boje, jezika i puka. S rukom u ruci i rame uz rame oni blaguju na gozbi Gospodnjoj obučeni u bijelo ruho, svet i novi život. To će biti Karizmatska Crkva koju će Gospodin pokazati Ocu u nebu u posljednji dan.

Ovu knjigu završavam molitvom koju nas je Isus, naš Božanski Učitelj, naučio moliti; neka se

Bog proslavi po Isusu i Duhu Svetom među svojom djecom u Crkvi i u svojoj djeci po svemu svijetu!

Oče naš koji jesi na nebesima
Sveti se Ime Tvoje
Dođi Kraljevstvo Tvoje
Budi volja Tvoja
Kako na nebu tako i na zemlji
Kruh naš svagdanji daj nam danas
I otpusti nam duge naše
Kako i mi otpuštamo dužnicima našim
I ne uvedi nas u napast
Nego izbavi nas od zla. Amen.

Pjesma

Odlučio sam slijediti Krista
Odlučio sam slijediti Krista
Neću se vratit nikada

Krist je preda mnom a svijet je za mnom
Krist je preda mnom a svijet je za mnom
Neću se vratit nikada

Da nitko neće ja idem za Njim
Da nitko neće ja idem za Njim
Neću se vratit nikada

Uzmite sav svijet dajte mi Krista
Uzmite sav svijet dajte mi Krista
Neću se vratit nikada

Odlučili smo slijediti Krista
Nećemo se vratiti nikada!



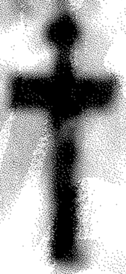
Otac James Manjackal, katolički svećenik iz Indije, pripada Misionarskoj zajednici sv. Franje Saleškog. Zaređen je za svećenika 23. travnja 1975. u crkvi Sv. Marije u Kanjirappaliju (Indija). Godinu dana bavio se misijskom djelatnošću u Bobbiliju i Philip Nagaru. Nakon što je specijalizirao psihologiju, radio je kao profesor na sjemeništu u Kerali. Karizmatski propovjednik postao je 1975. godine. Od tada propovijeda na više od tisuću duhovnih obnova i vodi seminare na kojima se događaju mnoga iscjeljenja. Gospodin ga je obdario darom propovijedanja (bez umora propovijeda satima) i posebnim darom spoznanja. Dok moli za bolesne, kad zatvori oči, jasno vidi (kao na ekranu) imena osoba koje ozdravljaju, ponekad i dio tijela koji Gospodin ozdravlja. U službi evangelizacije obišao je gotovo sve države Indije i mnoge zemlje diljem svijeta. Osnovao 89 karizmatskih centara (Charis Bhavan), zajedno s najpoznatijim centrom u Athirampuzhau u Indiji. Autor je nekoliko knjiga i mnoštva novinskih članaka, pisac je pjesama kršćanske poezije. U Međugorju i Zagrebu održao je seminare s mnogo plodova, tjelesnih i duhovnih ozdravljenja. Živi u Bangaloreu i nastavlja svoju službu naviještanja Riječi putem duhovnih obnova i seminara, biblijskih škola i škola evangelizacije.

Zato uživam u slabostima, u uvredama, u nevoljama, u progonstvima, u tjeskobama koje podnosim za Krista. Jer kad god sam slab, onda sam jak.

(2Kor 12,10)

O. JAMES MANJACKAL M.S.F.S. EUREKA

EUREKA





O. JAMES MANJACKAL M.S.F.S.